

သုမောင်

အရက်သမား
အမှားတစ်ခါ

P O Z A R

သုမောင်

အရက်သမားအမှားတစ်ခါ

တွတ်ပီစာအုပ်တိုက်

အမှတ် (၄/က) အဝေရာလမ်း၊ ဘောက်ထော်

ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၁၉၃/၂၀၀၂ (၂)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၆၆၄/၂၀၀၂ (၈)

မာတိကာ

- ၁ ။ အရက်သမား အမှားတစ်ခါ
- ၂ ။ တစ်ခါမှား တစ်ခါမိ
- ၃ ။ ဗိုလ်အောင်ဒင်ကို လွမ်းရခြင်း
- ၄ ။ မကောင်းသူထိပ် ကောင်းသူထိပ်
- ၅ ။ ဝှတ်ဒ်မောနင်း ဟောင်ကောင်
- ၆ ။ ဒေါင့်ကြီးပွဲမှာလေ
- ၇ ။ ရွှေမန်းတင်မောင်၏ လွန်းတစ်ရာချိတ်ပုဆိုးကြီး
- ၈ ။ သာဓု၊ သုမောင် စာပေတိုက်ပွဲ
- ၉ ။ တစ်ခါတုန်းကပေါ့ဗျာ
- ၁၀ ။ သုမောင်၏ အရက်ပုလင်းနှင့် ခင်သန်းနု၏ ရေမွှေးပုလင်း
- ၁၁ ။ မောင့်ဆိုးမျိုး ခံနိုင်သူကို
- ၁၂ ။ ကွေးအပေါ် တင်သည့်ကြွေး
- ၁၃ ။ ဝင်းဦး၏ ခွေးတွေနှင့်လေ
- ၁၄ ။ ယောက္ခမကြီး မျက်နှာညိုသဗျာ
- ၁၅ ။ မုဆိုးသုံးယောက်နှင့် သမင်များ
- ၁၆ ။ ပထမအကြိမ် အရက်ဖြတ်ခြင်း

အရက်သမား အမှားတစ်ခါ

ဆရာကြီးလူထုဦးလှက လူငယ်ပညာပေး၊ အမျိုးသားထုကျန်းမာရေး၊ စိတ်ဓါတ် ကြံ့ခိုင်ရေးစသော ဗုဒ္ဓဘာသာကို အခြေခံသည့် ပြုပြင်ရေးဆောင်းပါးကို ရေးသားရာ၌ ထိုစာအုပ်ကို ‘အရက်သမား အမှား တစ်ထောင်’ ဟု အမည်သညာ ပေးခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က အသည်းစွဲစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ‘အသည်းစွဲ’ဟု ကျွန်တော်က သုံးရာ၌ ထိုစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာနှင့် စာရေးဟန်ကို ကြိုက်နှစ်သက်ခြင်း၊ စွဲမက်ခြင်း သဘောကိုသာဆိုပါသည်။ ဆရာကြီး၏ လမ်းညွှန်မှု၊ ပညာပေးမှု စသော ရည်ရွယ်ချက်များကိုကား မလိုက်နာမိရိုးအမှန်ပါ။

ဆေးကောင်းဝါးကောင်းကို လူတို့ လျှာမစွဲချေ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် အရက်သမား ဖြစ်ခဲ့ရဘူးသည် မဟုတ်ပါလား။ အသည်းစွဲသဖြင့်လည်း အသည်းရောဂါ ဖြစ်ခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလား။ မည်သို့ပင်ရှိစေ ဆရာကြီး၏ စာအုပ်ကိုယခုတိုင် စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဖြစ်နေသေးကြောင်း ကိုကား ကျွန်တော်၏ ဤစာစုခေါင်းစီးကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သိသာနိုင်ပါသည်။ ဆရာကြီး၏ ခေါင်းစဉ်ကိုမှီ၍ ကျွန်တော်၏ ခေါင်းစီးကို တပ်ခဲ့သော်လည်း သရော် လှောင်ပြောင်လိုခြင်း၊ ကလန်ကဆန်ပြုလိုခြင်း လုံးဝမရှိခဲ့ပါ။ ထိုနည်းတူ ကျွန်တော်၏ အရက်သမားဘဝကို ပြန်လည်တမ်းတခြင်းလည်း မရှိခဲ့ရပါ။ တဆက်တည်းမှာပင် ကိုယ့်အမှား တွေကိုပြန်ပြီး နောင်တရနေခြင်းလည်း မဟုတ်ပြန်ပါ။

ဤသို့ ဟိုဟာမဟုတ်၊ သည်ဟာမဟုတ်ဟု အာမာန္တခံနေပါလျှင် ကျွန်တော်၏ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာများပါလိမ့်။ အရက်သမားဘဝတွင် ကျွန်တော်သည် တစ်ခါတည်းသာ မှားခဲ့သည် ဆိုချင်ပါသလား။ ဒါတော့ မဖြစ်နိုင်ပါ။ အရက်သမား ဖြစ်ခဲ့သည်ဆိုမှတော့ တစ်ကြိမ်မက ဆယ်ကြိမ်မက မှားခဲ့ဖူးမည်သာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အရက်သမားဘဝတွင် မှန်တာဆိုလို့ မိမိ၏အဇ္ဈတ္တ အတွင်းသဏ္ဍာန်ရော ဗဟိဒ္ဓ အပြင်သဏ္ဍာန်ပါ တစ်စ မကြွင်း ပေါ်ကြူးကုန်ခြင်းသာ ရှိပါလိမ့်မည်။ အကြောင်းတရား၊ အရှက်တရား စသော ဖုံးကွယ်အပ်သော တရားများ ဗူးပေါ်သလို ပေါ်ကုန်ခြင်းသာ ရှိပါလိမ့်မည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ဘယ်နှစ်ကြိမ် မှားခဲ့ဖူးမှန်းမသိသော ကျွန်တော့်အနေနှင့် ပြောဝံ့သည်ကား ‘တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားခြင်း’ ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။ သို့သော် ဤစာစုတွင် ကျွန်တော်မှားခဲ့ဖူးသည့် အကြောင်းကို အပြစ်ဝန်ခံသည့် အနေနှင့်မရေးပါ။ တရားရစရာ အနေနှင့်လည်း မဖော်ကျူးပါ။

ထိုနည်းတူ ဟာသဦးစားပေးဖြစ်သော ဤသောကြာစာစောင် မဂ္ဂဇင်းအတွက် ရေးသဖြင့် ရယ်စရာ၊ မောစရာဟူ၍လည်း သဘောမထားပါ။ ခုနယ်ခါတွင် ကျွန်တော်သည် အမှားအမှန်ကို ပိုင်းခြားပြ လိုခြင်းထက် ဖောက်သည်ချလိုခြင်းသာ စိတ်၌ရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ရိုးရိုးတန်းတန်း ဖောက်သည်ချ စကားသည် စာဖတ်သူအဖို့ ပြီးချင်စရာ ဖြစ်သွားပါမူ ကျွန်တော်က တောင်းပန်ပါ၏။

အရက်သမား အမှားတစ်ခါ

ဆရာကြီးလူထုဦးလှက လူငယ်ပညာပေး၊ အမျိုးသားထု ကျန်းမာရေး၊ စိတ်ဓါတ် ကြံ့ခိုင်ရေးစသော ဗုဒ္ဓဘာသာကို အခြေခံသည့် ပြုပြင်ရေးဆောင်းပါးကို ရေးသားရာ၌ ထိုစာအုပ်ကို ‘အရက်သမား အမှား တစ်ထောင်’ ဟုအမည်သညာ ပေးခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က အသည်းစွဲစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ‘အသည်းစွဲ’ ဟုကျွန်တော်က သုံးရာ၌ ထိုစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာနှင့် စာရေးဟန်ကို ကြိုက်နှစ်သက်ခြင်း၊ စွဲမက်ခြင်း သဘောကိုသာ ဆိုပါသည်။ ဆရာကြီး၏ လမ်းညွှန်မှု၊ ပညာပေးမှု စသော ရည်ရွယ်ချက်များကိုကား မလိုက်နာမိရိုးအမှန်ပါ။

ဆေးကောင်း ဝါးကောင်းကို လူတို့လျှာမစွဲချေ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် အရက်သမား ဖြစ်ခဲ့ရဘူးသည် မဟုတ်ပါလား။ အသည်းစွဲသဖြင့်လည်း အသည်းရောဂါ ဖြစ်ခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလား။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ဆရာကြီး၏ စာအုပ်ကိုယခုတိုင် စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဖြစ်နေသေးကြောင်း ကိုကား ကျွန်တော်၏ ဤစာစုခေါင်းစီးကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သိသာနိုင်ပါသည်။ ဆရာကြီး၏ ခေါင်းစဉ်ကိုမှီ၍ ကျွန်တော်၏ ခေါင်းစီးကို တပ်ခဲ့သော်လည်း သရော်လှောင်ပြောင်လိုခြင်း၊ ကလန်ကဆန်ပြုလိုခြင်း လုံးဝမရှိခဲ့ပါ။ ထိုနည်းတူ ကျွန်တော်၏ အရက်သမား ဘဝကိုပြန်လည် တမ်းတခြင်းလည်း မရှိခဲ့ရပါ။ တဆက်တည်းမှာပင် ကိုယ့်အမှား တွေကို ပြန်ပြီး နောင်တရနေခြင်းလည်း မဟုတ်ပြန်ပါ။

ဤသို့ ဟိုဟာမဟုတ်၊ သည်ဟာမဟုတ်ဟု အာမဘန္တေခံနေပါလျှင် ကွန်တော်၏ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာများပါလိမ့်။ အရက်သမားဘဝတွင် ကွန်တော်သည် တစ်ခါတည်းသာ မှားခဲ့သည် ဆိုချင်ပါသလား။ ဒါတော့ မဖြစ်နိုင်ပါ။ အရက်သမား ဖြစ်ခဲ့သည်ဆိုမှတော့ တစ်ကြိမ်မက ဆယ်ကြိမ်မက မှားခဲ့ဖူးမည်သာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အရက်သမားဘဝတွင် မှန်တာဆိုလို့ မိမိ၏အဇ္ဈတ္တ အတွင်းသဏ္ဍာန်ရော ဗဟိဒ္ဓအပြင်သဏ္ဍာန်ပါ တစ်စမကြွင်း ဖော်ကြူးကုန်ခြင်းသာ ရှိပါလိမ့်မည်။ အကြောင်းတရား၊ အရှက်တရားစသော ဖုံးကွယ်အပ်သော တရားများ ဗူးပေါ်သလို ပေါ်ကုန်ခြင်းသာ ရှိပါလိမ့်မည်။ မည်သို့ပင်ရှိစေ ဘယ်နှစ်ကြိမ် မှားခဲ့ဖူးမှန်းမသိသော ကျွန်တော့်အနေနှင့် ပြောဝံ့သည်ကား ‘တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားခြင်း’ ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

သို့သော် ဤစာစုတွင် ကျွန်တော်မှားခဲ့ဖူးသည့် အကြောင်းကို အပြစ်ဝန်ခံသည့် အနေနှင့်မရေးပါ။ တရားရစရာ နေနှင့်လည်း မဖော်ကျူးပါ။ ထိုနည်းတူ ဟာသဦးစားပေးဖြစ်သော ဤသောကြာစာစောင် မဂ္ဂဇင်းအတွက် ရေးသဖြင့် ရယ်စရာ၊ မောစရာဟူ၍လည်း သဘောမထားပါ။ ခုနှယ်ခါတွင် ကျွန်တော်သည် အမှားအမှန်ကို ပိုင်းခြားပြလိုခြင်းထက် ဖောက်သည်ချလိုခြင်းသာ စိတ်၌ရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ရိုးရိုးတန်းတန်း ဖောက်သည်ချစကားသည် စာဖတ်သူအဖို့ ပြီးချင်စရာ ဖြစ်သွားပါမူ ကျွန်တော်က တောင်းပန်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် အရက်ပါသောအရည်ကို စတင် သောက်သုံးဖူးသည်မှာ အထက်တန်း ကျောင်းသား ဘဝက ဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တော့ ထိုစဉ်က..... ‘ဘီယာဟာ အရက်တော့ မဟုတ်ပါ..... တငြိမ့်ငြိမ့်လေးနဲ့ တော်လာတာ.....’ ဟူသော သီချင်း မပေါ်ပေါက်သေးသော်လည်း ကျွန်တော့် အထက် လူကြီးက

“ဟေ့ကောင်.....နည်းနည်းမြည်းကြည့်ပါလား.....ဒါကအရက်မဟုတ်ဘူး.....ဘီယာခေါ်တယ်... အာလူးပြုတ်ရည်ကွ...” ဟုဆိုသဖြင့် ကြိတ်မှိတ်ပြီး နှိပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ၁၆ နှစ်သားအရွယ် ကျွန်တော့်တွင် ဘယ်ကဲ့သို့ အထက်လူကြီး ရှိသနည်းဟု မေးခဲ့သော်.....။ ကျွန်တော်က အလယ်တန်း ကျောင်းသားဘဝမှာပင်

ဖခင်ကြီး၏လုပ်ငန်း၌ တောက်တိုမယ်ရ ဝင်လုပ်နေရသူ လုပ်အားပေးတစ်ပိုင်းပါ။ ကျွန်တော့်ဖခင် မန်နေဂျာ ထံတွင် ရုပ်ရှင်ပညာ ဆည်းပူးရပါသည်။

သူကအရက်ကလေး ဘာလေး သောက်တတ်သည်။ (သူ့အမည်ကို ကျွန်တော်မပြောလိုပါ။ သူက ယခုအချိန် နာမည်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်နေသောကြောင့်ပါ) ဤသို့အားဖြင့် ဆရာသမားနောက် ကျွန်တော် တကောက်ကောက် လိုက်ခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်တော့်အဖေက ထိုသို့ ကျွန်တော် လုပ်အားပေး သည့်အတွက် တစ်နေ့ (၁၅)ကျပ် အခငွေကြေး ပေးပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ကစားခုန်စား လုပ်ရသည်ထက် အဖေ့လုပ်ငန်းမှာ ပညာသင်ရတာ ပိုပြီးပျော်ပါသည်။ မုန့်ဖိုးမကသော ငွေကိုလည်းရသည်မဟုတ်လား။ စောစောကပြောသော တစ်နေ့သ၌ ကျွန်တော်တို့ ဆရာတပည့်နှစ်ဦး မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်သို့ သွားပါသည်။ အရင့်အရင် အခါများတော့ မော်တော်ကားနှင့်ပါ။ ကျွန်တော်ကလည်း ထိုအရွယ်တွင် ကားကောင်းကောင်း မောင်းတတ်နေပါသည်။ ထိုနေ့ကမှ ရန်ကုန်မြို့တွင်းအနှံ့ သွားရမည်မို့ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ထွက်လာ ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့် ဆရာသမားသည် အရက်သမားမဟုတ်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ သောက်သုံးသူသာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ‘ အာလူးပြုတ်ရည် ’ ဆိုတာကိုတော့ နေ့တိုင်းသောက်ပါသည်။ ထိုနေ့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ခြံ (သင်္ကန်းကျွန်း သာဓုခြံ) မှ ထွက်ထွက်ခြင်း တာမွေအပိုင်း (ယခုမရှိတော့ပါ) သို့ရောက်လျှင် အာလူးပြုတ် ရည်ဆိုင်သို့ ဝင်ပါသည်။

ကျွန်တော်မှတ်မိပါသည်။ ဆိုင်အမည်က ‘မြတ်ခွာညို ဘီယာဆိုင်’ ဖြစ်ပါသည်။

“ဗလကြီး ငါ အာလူးပြုတ်ရည် သောက်လိုက်အုံးမယ်ကွာ.....”

ထုံးစံအတိုင်းပြောသဖြင့် ကျွန်တော်ပါ လိုက်ထိုင်ပါသည်။ သူ့သောက်လျှင် ကျွန်တော်က ဘီလပ်ရည်နှင့် အာလူးကြော်၊ မြေပဲကြော်၊ ဆိတ်သားကင်စသည်ဖြင့် အမြည်းစားရပါသည်။ ပိုက်ဆံကို သူကရှင်းပါသည်။ နှစ်ယောက်ပေါင်းမှ (၁၅)ကျပ် မကျော်သော်လည်း ကျွန်တော့် လုပ်အားခမှာ (၁၅)ကျပ်မို့ ကျွန်တော့် အဖို့တော့ တော်တော် များတဲ့ငွေပါ။

သည်နေရာမှာ ကြားဖြတ်ပြောစရာရှိပါသည်။ ထိုနေ့မတိုင်ခင်ညက အဖေ၏ ရုပ်ရှင်ဇော်ကား (ဖတ်စ်ကလပ်) ဖလင် တည်းဖြတ်ကြသည်မို့ မိုးလင်းလုလု ဖြစ်သွာသဖြင့် ဆရာရော ကျွန်တော်ပါ အိပ်ရေး ပျက်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော်က လူငယ်မို့ သိပ်မထူးခြားသော်လည်း ဆရာခမျာ တော်တော်ပဲ ငေါင်းစင်းစင်း ဖြစ်နေပါသည်။

“ဟေ့.....ဗလကြီး.....မင့်အဖေကို ပြန်မတိုင်နဲ့နော်.. ငါအရက် နည်းနည်းတော့ သောက်မှဖြစ်မယ်”

အမှန်တော့ ကျွန်တော် ပြန်တိုင်စရာမလိုပါ။ အဖေက သူ့သောက်တာ သိထားပုံရပါသည်။ သို့သော် ခုလို နေ့ခင်းကြီးမှာမို့ အိမ်ပြန်ရောက်ရင် အဖေထံ သူမဝင်တော့ဘဲ ကျွန်တော့်ကို လုပ်ငန်းကိစ္စတွေ စရင်းရှင်းခိုင်း တော့မှာ သာဖြစ်သည်။ အဖေနှင့် ကျွန်တော်သာ မျက်နှာချင်းဆိုင်ရမှာ သေချာပါသည်။

ဆရာသမားသည် “ရမ်နှစ်ပက်” ဟု မှာလိုက်ပြီး ဘီယာ တပုလင်းကို ဖောက်၍ ရောပါသည် ။ ယခင်က ဘီယာ (သူ့ အဆို အာလူးပြုတ်ရည်) တစ်ပုလင်းကို သူတယောက်တည်း သောက်နေကြပါ ။ ခုမှ ‘ရမ်’ပါ ရောသဖြင့် မတတ်နိုင် ဖြစ်ဟန်တူသည်။

“နည်းနည်း သောက်ကြည့် ပါကွ .. ဒါအရက်မဟုတ်ဘူး.. အာလူးပြုတ်ရည်ပါ..”

တကယ်တမ်း ကျွန်တော် အရက်သောက်တတ်လာသော အချိန်များကျမှ ပြန်စဉ်းစားမိသည်မှာ ဟိုစဉ်က သူကျွန်တော့်ကို ဘီယာတိုက်ခြင်းမှာ မကုန်၍ မဟုတ်ဘဲ ရမ်နှစ်ပက်ကြောင့် သွေးဆူပြီး မြူးကြွလာသောကြောင့် ဖြစ်မှန်း သိပါသည်။ မည်သို့ ပင်ရှိစေ ထိုနေ့က ကျွန်တော် ဘီယာ သောက်ဖြစ်သွားပါတော့သည်။

ဒီလိုနှင့် ဆရာတပည့် နှစ်ယောက်သား လုပ်ငန်းခွင် သွားလိုက်ကြသည်မှာ နေ့လည် ၂ ချက်တီးလောက် ရောက်မှ အိမ်သို့ ပြန်ခဲ့ ကြပါသည် ။ ကျွန်တော်လည်း မူလပုံမှန် ပြန်ရောက်သည် ။ (အမူးပြေပြီ ဆိုပါဆို) ဆရာလည်း ပုံမှန်ဖြစ်သွားပါပြီ ။ သို့သော် ခြံရှေ့ရောက်တော့ ဆရာက ဆိုင်ကယ်ကို ရပ်ပြီး ခြံစပ်သို့ ပြေးပါသည်။ သူပြန်လာတော့ ခြံစပ်မှာရှိသော မာလကာပင်မှ အကင်းသီးတစ်လုံးနှင့် အရွက် နည်းနည်း ယူလာပါသည် ။

“ရော့ ..ဗလကြီး...ဒီမာလကာသီး ကုန်အောင် မြန်မြန်စား ”

“ဟာ ခါးမှာပေါ့ အကိုရ ”

“လေကြေတယ်ကွ .. အာလူးပြုတ်ရည်က ရင်ပြည့်တယ်.. ဒါဆေးဘဲ..စားလိုက်..”

ကျွန်တော်က ဆရာပြုသည့် အတိုင်း ပြုပါသည် ။ ဆရာကလည်း မာလကာရွက်များကို ညက်အောင်ဝါး ‘အာလောက်လောက်’ ‘အာလောက်လောက်’ ဟု လုပ်ပြီး မျိုချပါသည် ။

အိမ်ပြန်ရောက်တော့ အဖေ မနိုးသေးပါ ။ အဖေသည် ညလူဖြစ်ပါသည် ။ တစ်ညလုံး အလုပ်လုပ်ပြီး မိုးလင်းမှ အိပ်လေရာ ညနေစောင်းမှ နိုးတတ်သူ ဖြစ်ပါသည် ။ ကျွန်တော်လည်း ထမင်းစား ရေသောက် ရေမိုးချိုးပြီး နောက်ကလိုက်လာကြမည့် ‘ အုတ် ’ သယ်ကားများကို စောင့်ပါသည် ။ ကျွန်တော့် ဆရာကမူ အဖေကို ရင်မဆိုင်ရဲသဖြင့် လစ်ပြေးပါပြီ ။ အဖေက အရက်သောက်တာလုံးဝ မကြိုက်။

မကြာခင်မှာပင် ကျွန်တော်တို့ ဆရာတပည့် နှစ်ယောက် မှာကြားထားခဲ့သော ‘ အုတ် ’ သယ်ကားများ ရောက်ချ လာပါတော့သည် ။ စုစုပေါင်း ကားလေးစီးပါ ။ ကားတစ်စီးလျှင် ‘ အုတ်’ အလုံး ၂၀၀၀ နှုန်းဖြင့် အုတ်ခဲ အလုံး ၈၀၀၀ ဖြစ်ပါသည် ။

ကျွန်တော်သည် ဆရာမရှိသည့် အခိုက်တွင် ဆရာတဆူပင် လုပ်ချင်နေသူမို့ အုတ်သယ်ကားများကို နေရာပြ ပေးပါသည်။ အုတ်ခဲများကို သူ့အပုံနှင့်သူ စနစ်တကျ နေရာချရန် အလုပ်သမားများအား ညွှန်ကြားပါသည် ။

ထိုစဉ်က အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက်စသည့် ကုန်ကြမ်းသယ်လာသော လော်လီကားများမှာ စစ်အတွင်းသုံး အဟောင်းများ ဖြစ်ရကား စက်သံ အလွန် ဆူညံပါသည်။ ခြံထဲတွင် ထိုလော်လီကားများ ရှေ့တိုး နောက်ဆုတ် လုပ်သော အသံများသည် အခြားသူ မပြောနှင့် နားလေး ရှာသော ကျွန်တော့် ဖခင်ပင်လျှင် အိပ်ရာမှ လန့်နိုးရသည် အထိဖြစ်သည်။ သူ့ကို အိပ်ရာမှ မနိုးခိုင်းဘဲ နှိုးမိလျှင်ပင် ဒေါသ ဖြစ်တတ်သော အဖေသည် အုတ်ကားများ အသံကြောင့် လန့်နိုးလေရာ..

“ဟေ့..ဆူညံလှချည်လား..” ဟု အော်ဟစ်ရင်း အိမ်ရှေ့ထွက်လာချိန်တွင် မန်နေဂျာကြီး တယောက် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသည့် ဟန်ဖြင့် ခပ်ကြွားကြွားလုပ်နေသော ကျွန်တော့်မှာ ဂုဏ်ယူမဆုံးပါ ။

အုတ်များ အုတ်သယ်သူများနှင့် အလုပ်ရှုတ်ချင်ဟန် ဆောင်နေသော ကျွန်တော့် အနားသို့ ရောက်သော အခါ အဖေ ဒေါသ ပြေဟန်တူပါသည် ။ (အဖေ ဒေါသဖြစ်လျှင် ကျွန်တော်ချော့လို့ ရပါသည်။ အဖေက ကျွန်တော့် ကိုချစ်သည် ။ အလိုလိုက်သည်)

“ဟေ့..သား..အုတ်တွေ ဘာလုပ်တာတုန်းကွ ..” ဟု ကျွန်တော့် ပါးကို ဆွဲရင်း မေးပါသည် ။ ကျွန်တော်ကမူ အလွန် အလုပ်များဟန်ဆောင်ပြီး ချက်ချင်း စကားမပြန်ပါ ။

“ဟေ့.. ဖေဖေ မေးနေတယ်လေ..” ဟု ခတ်ဆတ်ဆတ် မေးလေမှ ကျွန်တော်လည်း အိုင်တင်ကြီး တစ်ခွဲသားနှင့် အဖေရေးထားသော စာကိုလှမ်းပေးရင်း အုတ်ခဲ အမျိုးကောင်း မကောင်း ပြရန် တစ်လုံး လှမ်းယူ လိုက်သည်တွင်

‘ဟာ.. ဟာ.. ဘယ်လိုလုပ်ချလိုက်တာလဲကွာ.. ဟေ့.. ဟိုကောင်ရော..’

အဖေသည် သူရေးထားသော စာရွက်ကိုတလှည့် အုတ်ပုံကြီးများကို တလှည့် ကြည့်ရင်း အလောသုံးဆယ် မေးပါသည်။ ။ စိတ်လည်း တော်တော် တိုသွားပုံရပါသည်။ ။ “ဘာဖြစ်လို့လဲ ဖေဖေ... အုတ်မကောင်းလို့လား... ဖေဖေ ဝယ်နေကျဆိုင်က သားကိုယ်တိုင် ဝယ်ခဲ့တာပါ...”

ကျွန်တော့် အဖေကိုကြည့်ရသည်မှာ စိတ်ကလည်းဆိုး၊ သားဖြစ်သူလုပ်တာမို့ အပြစ်လည်း မဆိုရက် ဖြစ်နေပုံရပါသည်။ ။ သို့သော် ဘာကြောင့် ဖေဖေ စိတ်ဆိုးမှန်း မသိပါ။

“ဘယ်သူက အုတ်ဝယ်ခိုင်းလို့လဲကွာ...ခက်တာဘဲ...ဟိုကောင်ရော...”

အဖေက စိတ်ဆိုးလျှင် ကျွန်တော့် ဆရာကို ‘ ’ ဟုခေါ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဆရာသမား အရက်နဲ့ ရမှာစိုး၍ လစ်ပြေးတာကို သိသဖြင့် အခြားလှီးလွှဲ ပြောရပါသည်။

တက်တခေါက်ခေါက်နှင့် အဖေ အိမ်ထဲပြန်ဝင်သွားရာ ကျွန်တော် လိုက်သွားရပါသည်။

“ဘာမှားလို့လဲ ဖေဖေ ”

“အဖေ့ စာကို သေချာမဖတ်ဘူးလား သားရယ်”

ဟူ၍သာပြောပြီး သူ့စာကို ကျွန်တော့်အား ပြန်ပေးပါသည်။ ။ (အဖေသည် သူ့အိပ်ရာဝင်ခါနီးတွင် နောက်တနေ့ မနက်ပိုင်း လုပ်စရာ အလုပ်များကို စာဖြင့်ရေးသားပြီး ခိုင်းစေတတ်ပါသည်။)

အဖေ့ စာကိုယူပြီး ကျွန်တော် ပြန်ဖတ်ကြည့်သော အခါတွင်ကား.....

သားတပည့် မောင်သက်...

တခြား အလုပ်တွေ ပြီးရင် ဘဏ်မှာ ငွေ (၅၀၀၀) သွားထုတ်။

၁ ။ (၇၀၀) ခုနစ်ရာကျပ်ကို ဖလင်ကူးဆေးဘို့ ရုပ်ရှင်မြှင့်တင်ရေးမှာ ငွေသွင်း။

၂ ။ (၁၂၀) တစ်ရာနှစ်ဆယ်ကျပ်ကို တိုက်ခန်းလခပေး။

၃ ။ (၁၅၀) တစ်ရာငါးဆယ်ကျပ်ကို ကြော်ညာ ဘလောက် အတွက် ‘နယူးဘားမား’ ဆိုင်ကို စရံပေး။

၄ ။ မင်းတို့လည်း ထမင်းစား၊ လဘက်ရည်သောက်။

၅ ။ “ ပိုတာတွေ ကွေကာအုတ်ဝယ်ခဲ့ ”

(သားဖလကြီးကိုခေါ်သွား တချို့ကိစ္စတွေ သူ့ကို ဝိုင်းလုပ်ခိုင်း။)

ကျွန်တော်သည် အဖေ့စာကို ပြန်ဖတ်ရင်း မျက်လုံးများ ပြာဝေသွားပါတော့သည်။ သည်စာကို ကျွန်တော့် ဆရာလည်း ဖတ်ခဲ့သည်။ အဖေသည် တိတိကျကျ သမားဖြစ်သလို စာရေးလျှင်လည်း ထောင့်စေ့အောင် ရေးပါသည်။ အထက်ပါ စာတိုများ ရေးသည့်အခါမှာပင် အမှားမပါအောင် သတိထားသူ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကလည်း သတိကြီးစွာဖတ်ပြီး ခိုင်းသမျှ တိတိကျကျ လုပ်ပါသည်။ မရှင်းတာ ရှိလျှင် ရောက်ရာအရပ်မှ ဖုန်းပြန်ဆက်ပြီး အဖေ့ကို ပြန်မေးရပါသည်။ ။ ယခုတကြိမ်တွင်မူ ကျွန်တော့် ဆရာ ကလည်း ရမ် (၂) ပက်နှင့် ဘီယာကို သောက်ထားသည်။

ကျွန်တော် အူရိုင်းကလည်း ဘီယာကို သောက်ထားသည်။ ။ ဆိုကြပါစို့။ ။ နှစ်ယောက်စလုံး ရီထွေထွေ ဖြစ်နေခဲ့ကြသည်။ လိုအပ်သည်ထက် ပို၍ စိတ်ကစားနေကြသည်။ တက်ကြွနေကြသည်။ အဆိုးအဖြတ် မြန်နေကြသည်။ ကြည့်ပါ။ အရက်နှင့် ဘီယာတန်ခိုးသည် ကျွန်တော်တို့ကို ကောင်းကောင်း ပညာပေး လိုက်ပါပြီ။

အဖေ့ စာထဲကအတိုင်း လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို အမှားမရှိ လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ငွေပေးငွေချေ ကိစ္စများ တွင်လည်း ဖလင်ဆေးရန်၊ တိုက်လခပေးရန် ၊ ကြော်ငြာဘလောက် စရံပေးရန် အားလုံး တိတိကျကျ။ အဲ ချစ်တီးထမင်းစားရန် ငွေကိုတော့ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်နေသဖြင့် နှစ်ဦးသား ဘီရာဆိုင်မှာ ဖြုန်းလိုက်ကြသည်။ ထိုသို့ အဖြုန်း လွဲမှားခြင်းသည်ပင် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာပေါ်တော့သည်။

အသို့မူ.....။

အဖေညွှန်ကြားချက် နောက်ဆုံးအလုပ် အမှတ်စဉ် (၅)မှာ ကျွန်တော်တို့ အကြီးအကျယ် မှားတော့သည်။ အဖေ ရေးထားသည်က.....

“ပိုတာ ‘ကွေကာအုတ်’ ဝယ်ခဲ့ ” ဖြစ်သည်။ (ပိုငွေ အကြွေစများကို ဆိုလိုခြင်းပါ။)

ကျွန်တော်တို့ ဆရာတပည့် ဘီယာတန်ခိုးဖြင့် သဒ္ဒါပိုပြီး ဖတ်လိုက်မိသည်က.....

“ပိုတာတွေက ‘ အုတ် ’ ဝယ်ခဲ့ ” ဖြစ်သွားသောကြောင့်ပင်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဘဏ်မှထုတ်ယူလာသောငွေ ၅၀၀၀ အနက်မှ အဖေခိုင်းသော ကိစ္စများ လုပ်ဆောင်ပြီး ကျန်ငွေ ၄၀၀၀ ကျော်စလုံးကို အုတ်ခဲများ ဝယ်လိုက်ကြပါတော့သည်။ ထိုစဉ်က စက်အတ်တစ်လုံးကို ပြား(၅၀)ဖြစ်လေရာ ကားတစ်စီးတိုက်အုတ် ၂၀၀၀ ကိုမှ ငွေတစ်ထောင် ကျသင့်လေရာ ငွေ ၄၀၀၀ ကျော်ဖိုးနှင့် အုတ်သယ်ကား (၄)စီးတိုက် အုတ်အလုံး ၈၀၀၀ကို ဆရာတပည့် နှစ်ဦးသဘောတူ ဝယ်ချ လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ငွေ ၄၀၀၀ ပြန်အပ်ပြီး အကြွင်းအကျန်ဖြင့် ကွေကာအုတ် ဝယ်ရမည်ကို သတိမထားနိုင်ခဲ့။ အဖေမည်မျှ စိတ်ဆိုးသွားမည်ကို စဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါသည်။

အဖေက ငွေကြေးနုမျော တွန့်တိုသူမဟုတ်သော်လည်း အလဟဿ အကုန်မခံတတ်ပါ။ ပြီးတော့ ဒီအုတ်ခဲ အလုံး ၈၀၀၀ ကျော်ကို သူ့အိမ်ရှေ့မှာ ပုံထားရတာ ဘယ်လောက် အလုပ်ရှုပ်မည်နည်း။ ပြန်ရောင်းစား လို့ရသည့် ခေတ်လည်းမဟုတ်။ သုံးစရာလည်း ဘာမှမရှိ။

သို့သော် ကံကောင်းသွားသည်မှာ စောစောက ပြောသလို အဖေသည် ကျွန်တော့်ကို အလွန် အလိုလိုက် သည်က တစ်ကြောင်း၊ လူကြီးအလုပ် လုပ်ချင်စေနှင့် မှားယွင်းသွားသည်ဟု ထင်သောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ အုတ်ခဲကိစ္စအတွက် ခွင့်လွှတ်ရှာပါသည်။

“ပြီးတာပြီးပါစေတော့..... ဒါပေမယ့် ဟို ‘ ’ မောင်သက်ပြန်လာရင် ငါ့ဆီလွှတ်လိုက်.... သားကတော့ သင်္ကန်းကျွန်းဈေး ကိုပဲသွားပြီး ‘ဟော်လန်ကွေကာအုတ်’ တစ်ထုပ်ပြေးဝယ်.....အဖေ ဆာလှပြီ..... ဟေ့ကောင်..... ‘ကွေကာအုတ်’ နော်

(မှတ်ချက်။ ကျွန်တော့အထင် ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သာ ဘီယာလောက်မဟုတ်ဘဲ အရက်ပြင်း သောက်ခဲ့ မိသည်ဆိုပါက ပိုငွေ ၄၀၀၀ ကျော်ဖိုး ‘ ကွေကာအုတ် ’ အထုပ်တွေ ဝယ်လာမိမလားမသိ။ ထိုစဉ်က ကွေကာအုတ် တစ်ထုပ်မှ နှစ်ကျပ်လောက် ပေးရတာ စဉ်းစားသကြည့်ပေတော့။)

သောကြာစာစောင်

အမှတ် - ၄၄၁၊ မေလ၊ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်။

တစ်ခါမှား တစ်ခါမိ

တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားတတ်သော ကျွန်တော်သည် တစ်ခါမှား တစ်ခါမိလည်း ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ‘မိတယ်’ ဆိုလို့ ခေတ်စကား အလိုအရကောင်းသည်။ မိမိရှိသည်ဟု မဆိုလိုပါ။ တကယ့်ကို သူခိုးလူမိသလို အဖမ်းခံမိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နေ့ဖြင့် မေးစရာရှိသည်။ သုမောင် အရက်သောက်တာ တစ်နိုင်ငံလုံး လူအသိ မဟုတ်ပါလောဟု။ နေရာမရွေး လူမျိုးမရွေးနှင့် ဖြောင်သောက်သည်ကော မဟုတ်လားဟု။ မှန်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် အရက်နှင့် ပတ်သက် လာလျှင် တွေ့မရှောင်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ စသောက်ကထဲက ဘယ်သူ့ရှေ့မှ မရှောင်ဘဲ သောက်ခဲ့ပါ၏။ သို့သော် ချွင်းချက် အနေနှင့်ကား ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ရှိပါ၏။ ဟုတ်ကဲ့ပါ။ ဖခင်ကြီးရှေ့တွင်ဖြစ်ပါသည်။

အရက်ဆန့်ကျင်ရေး ဖခင်ကြီးရှေ့မှာတော့ ကျွန်တော် မသောက်ဝံ့ခဲ့ပါ။ ဖခင်ကြီး ကွယ်လွန်ချိန် အထိဖြစ်ပါသည်။ ဖခင်ကြီးရှေ့မှာ မသောက်ဟု ဆိုသဖြင့် ကွယ်ရာမှာ သောက်တာတော့ သေချာပါပြီ။ သိသာသိစေ မမြင်စေနှင့်တဲ့။

သည်တော့ ကျွန်တော်သောက်တာ အဖေသိသည်။ လက်ပူးလက်ကြပ်ကား မမြင်ခဲ့ချေ။ သို့သော် သောက်မှန်း သိသွားခဲ့သည်ကတော့ အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်သည်။ အဲ သိရုံမက မိသွားသည့် အဖြစ်အပျက်များကို ယခု ကျွန်တော် ပြောပြပါတော့မည်။

ကျွန်တော့ဖခင်ကြီးသည် အကြားအာရုံ ချို့တဲ့သောကြောင့် (အမြင်အာရုံလည်း မကောင်းသဖြင့်) အနံ့ခံအာရုံ အလွန်ကောင်းသည်ဟု ထင်ပါသည်။ အဖေသည် စီးကရက်အလွန်ကြိုက်သူ (CHAIN SMOKER) ဖြစ်လေရာ ကျွန်တော်တို့ သူ့ရှေ့ စီးကရက် သောက်နေလျှင် ဘာတံဆိပ် ဟူ၍ပင် တပ်အပ်ပြောနိုင်ပါသည်။ (သူ့ကျတော့ စီးကရက် လက်မလည်အောင် သောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့တော့ အရက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး လုံးဝ ခွင့်မလွှတ်။)

သို့သော် ထိုမျှအရက်ကို မကြည့်ချင်လောက်အောင် မုန်းသဖြင့်လည်း တခုတော့ ကံကောင်းသည်။ နှာခေါင်းအာရုံ ကောင်းသော်လည်း အရက်နံ့ကို ကောင်းစွာ မသိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆိုပါဆို။ ဒဏ်ရာအနာတရ ကလေး တခုခုဖြစ်နေလျှင် ကျွန်တော် အရက်သောက်ထားတော့ အဖေမသိတော့ချေ။ အကြောင်းကား စပရစ် (အရက်ပြန်) ကို အနာပါတ်ဝန်းကျင် ရွဲရွဲလိမ်းထားလိုက်တော့ အဖေက စပရစ်နံ့နှင့် အရက်နံ့ကို ရောထွေး သွားပြီပေါ့။ တစ်ခါကလည်း ဧည့်ခံပွဲတစ်ခု အဖေနှင့် အတူသွားရာ မတတ်သာ၍ အဖေအလစ်တွင် ဝီစကီ တစ်ခွက် နှိပ်လိုက်၏။ အပြန်လမ်းရောက်သော် “ ဟေ့ကောင် မင်းပါးစပ်က ဘီယာနဲ့ရတယ် ” ဟု ပြောလေသည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ အမူအရာကြည့်၍ကို အဖေက အကင်းပါးစွာ သိနိုင်သည်။ အကြားအာရုံ ချို့တဲ့ သဖြင့်လည်း သူ့ကို စကားကျယ်ကျယ် အော်ဟစ်ပြောရသောကြောင့် ပါးစပ်မှ ထွက်သော လေလုံးများမှတဆင့် အနံ့ ရသွားနိုင်သည်။

အရက်လုံးဝ ဆန့်ကျင်နှိမ်နှင်းရေးသမား ဖခင်ကြီးကိုရှောင်ရတိမ်းရသည်မှာ မလွယ်ပါ။ တကယ့် စွန့်စားခန်းကြီး များဖြစ်ပါသည်။ အရက်စ သောက်တတ်ခါစကတော့ (မူးအောင်လည်း သောက်တာမဟုတ်) ထုံးစံအတိုင်း သောက်ပြီး အစာများများစား၊ မာလကာရွက်၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ပီကေ စသဖြင့် ဆရာဆရာများ၏ အညွှန်းအတိုင်း ပြီးမှ အဖေနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်။ များသောအားဖြင့် ကတော့ အဖေနှင့် တွေ့စရာ အကြောင်းမရှိမှ သောက်ပါသည်။

သောက်ပြီးလျှင် အိပ်ရာ တန်းဝင်ရုံသာရှိသည်။ ကိုယ်ကလည်း သောက်လက်စ အဖေနှင့်ကလည်း တွေ့ကို တွေ့ရမည် ဆိုလျှင် စောစောက နည်းများကိုသုံးရ၏။ သည်လိုနှင့် အနေကြာလာတော့ အဖေ အမူအရာတွေ ပျက်လာသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ ကျွန်တော် အမူအရာပျက်ခြင်းမဟုတ်။ အဖေ အမူအရာပျက်ခြင်းပါ။ ဘယ်နှယ် သည် သားအဖနှစ်ယောက် အတူနေတာ။ သူ့မျက်နှာ ကိုယ့်မျက်နှာ အခြေပျက်သည်ကို မသိရှိပါ့မလား။

ထို့ကြောင့် မူလပုံမှန် အမူအရာမှ ကျွန်တော်အပေါ် သံသယမကင်းသော မျက်လုံးများကို ရင်ဆိုင်လာရသောအခါ ကျွန်တော်သည် ‘သောက်’ချိုး ပြောင်းရတော့၏။ အရက်ကိုမြန်မြန် အရင်သောက်။ ပြီး

အပေါ်က အစာဖို၊ နောက်ဆုံးမှ ရေကို ပါးစပ်ထဲ ထပ်လောင်းထဲ့ ပြီးမှ စောစောကပြောသော အနံ့ပျောက် သားရေစာတွေဝါး။

အရက်တို့သဘာဝမှာ သောက်ပြီးပြီးချင်း အနံ့မထွက်သေးပါ။ မူးလည်း မမူးသေးပါ။ သူက ကြာမှ အစွမ်းအစ လေးပြသည်။ သည်တော့ အထက်ပါနည်းအတိုင်း သောက်ပြီးပြီးချင်း အဖေ့ကို တွေ့စရာရှိတာ မြန်မြန် တွေ့ရသည်။ လူကမမူးသေး။ အရက်က အနံ့မထွက်သေးဘူး မဟုတ်လား။ ဒါတောင်

“ဟေ့ကောင် ကြက်သွန်ဖြူတွေ အလကားနေရင်းစာမနေနဲ့၊ ရောဂါရမယ်” ဟု ရိပ်ဖမ်းသံဖမ်း ပြောလာသဖြင့် နည်းပြောင်းရသေး၏။

ဝီကေဝါးတော့လည်း

“ပါးစပ်အားနေလား ပြောခံရ။ မာလကာရွက်ကလည်း နေရာတိုင်းမရှိနိုင်။ ကွမ်းဝါးဖို့ကတော့ အရက်ထက်ပို၍ အဖေမုန်းသဖြင့် ပါးရိုက်ခံရမှာ သေချာသည်။ ကွယ်လွန်သူ နာမည်ကျော် မင်းသားကြီး၏ နည်းလမ်းက မဆိုးသော်လည်း ရိက္ခာရှားပါးမှုကြောင့် မနိတ်။ သူ့နည်းက နောက်ဆုံး အစာပိတ် ထောပတ် ချိုချတဲ့။

နောက်ဆုံး ကျွန်တော့်ဖာသာ တည်ထွင်သော နည်းကတော့ မြန်ကောင်းသက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ငှက်ပျောသီးတစ်လုံးကို မဝါးဘဲ အလောတော် ကိုက်ကိုက်ပြီး မြို့ချခြင်းဖြစ်၏။ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် အဖေ မိသွားရတာပါဘဲ။ အသို့ဟူမူ အရက်တို့၏ သဘာဝမှာ ပါးစပ်မှသာ အနံ့ထွက်ခြင်းမဟုတ်။ ထွက်သက်အဖြစ် နှာခေါင်းမှလည်း ထွက်ပါ၏။ ပါးစပ်ကို တခုခုဝါးပြီး ပိတ်လို့ရသော်လည်း နှာခေါင်းကိုကား ပိတ်ထားလို့ မရပါ။ အဖေ့ရှေ့မှာ စကားပြောလျှင် အသက်ကို ရှုသာရှုပြီး ထွက်သက်ကို ပါးစပ်မှ မှုတ်ထုပ်သောနည်းဖြင့် ကာကွယ်ရေး လုပ်ခဲ့ရပါသည်။

သို့သော် တနေ့သော် ကျွန်တော် အိပ်မောကျနေစဉ် ဘာစိတ်ကူးပေါက်သည်မသိ။ အဖေသည် ကျွန်တော့် အိပ်ခန်းသို့ ကူးလာပြီး ကျွန်တော်ပါးကို ဖွဖွညင်သာ နမ်းလေရာ အားရပါးရ မှုတ်ထုပ်နေသော ထွက်သက် လေကို ရှုမိပြီး ကျွန်တော် သောက်ထားတာတွေ ဗူးပေါ်သလို ပေါ်ကုန်ပါတော့သည်။ (အဖေက ကျွန်တော်တို့ကို သူဆုံးပါး ခါနီးအထိ ဖက်ရမ်းနမ်းရှုပ် တတ်ပါသည်။)

ထိုနေ့မနက် ကျွန်တော် အိပ်ရာနိုးတော့ ကျွန်တော့် သွားတိုက်တံတွင် အရက်ဆန့်ကျင်ရေး စာစောင် ချိတ်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သည်လိုနှင့် အရက် ဆန့်ကျင်သောဖခင်ကို ကျွန်တော်က ဆေးလိပ် ဆန့်ကျင်ရေး စာပြန်ပို့၊ အဖေကထပ်ရေး၊ ကျွန်တော်က ထပ်ပြီးစာပြန်နှင့် စာချင်း စကားနိုင်လှခဲ့ရာ နောက်ဆုံး တစ်လုံးတည်းသော ‘ ဆဲ ’ စာဖြင့် ကျွန်တော် အရှုံးပေးခဲ့ရပါသည်။ ထိုအကြောင်း အကျယ်တဝင့်ကို ‘ သာဓု - သုမောင် စာပေတိုက်ပွဲ ’ ဟူသော ပျော်စရာ “ ကွမ်းစကား ” စာတစ်ပုဒ် ကျွန်တော်ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။

ဒါက ပထမဆုံးအကြိမ် ကျွန်တော် အရက်သောက်တာကို အဖေ မိသွားခြင်းပါတည်း။

.....

နောက်တစ်ကြိမ်က (၁၉၈၀) ပြည်ထောင်စု ပဒေသာကပွဲ ကျိုက္ကဆံကွင်း မှာပါ။ ထိုပွဲတွင် ကျွန်တော်က အဖေစီစဉ်သော ပြဇာတ်တစ်ပုဒ်တွင် သရုပ်ဆောင်ရပါသည်။ နေ့လည် အသံသွင်း၊ ညပြဇာတ်ကနှင့် အလုပ်ရှုပ်နေချိန် အေးဘုံမှာလည်း ပထမဆုံးသော ဗိုက်က ပူကောင်းတုန်း။ မွေးရက် စေ့နေချိန်။ ကျွန်တော့် စိတ်က ယောက်ယက်ခတ်နေ၏။

မူလပင်ကိုယ်က ကင်မရာရှေ့ သရုပ်ဆောင်ရာမှာကိုပင် ရှက်တတ်သော ကျွန်တော့်မှာ လူထောင်သောင်း ချိနေသော ပရိသတ်ရှေ့ ဘယ်လောက် ရင်တုန် ခူးတုန်ဖြစ်လိုက်မည်ကို စဉ်းစားသာ ကြည့်ကြပါ။ ပြဇာတ် ကဖူးတာ ဒါပထမဆုံး အကြိမ်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး မတတ်သာ၍ ကျွန်တော် အရက်သောက်ပြီး

စင်ပေါ်တက်ရသည်။ သို့သော် မူးအောင်တော့ မသောက်။ အာရွင်ရုံမျှ။ အကြောက်ပြေရုံမျှသာ သောက်ပါသည်။ စောစောက ပြောခဲ့သည့် နည်းမျိုးစုံကိုလည်း သုံးခဲ့ပါသည်။ ပီကေရော၊ ထောပတ်ရော၊ ငှက်ပျောသီးရော အကုန်စားခဲ့ မျှီခဲ့ပါသည်။

လိုရမယ်ရဆိုသလိုပင် မိတ်ကပ်ခန်းသွားပြီး မင်းသမီး ခင်သီတာထွန်းထံမှ ရေမွှေးတောင် ဆွတ်လိုက်သေး၏။ မိတ်ကပ်ခန်း ရောက်သော် သူတို့က “ ဟယ် ဘိုသူ မျက်နှာပြောင်ကြီးနဲ့တော့ လာ လာ မိတ်ကပ် နဲ့နဲ့ ပွတ်လိုက် ” ဟု စေတနာနဲ့လား မြှောက်ပေးတာလားမသိ။ ဝိုင်းပြောကြသဖြင့် (ဘယ်တော့မှ မိတ်ကပ်မလိမ်းဖူးသော ကျွန်တော်) မိတ်ကပ်လူးမိ၏။

ကျွန်တော်ပြောခဲ့ပါသည်။ အရက်တို့၏သဘာဝမှာ ချက်ချင်း အချက်မပြဟု။ ဟော အိမ်ကအထွက် သွေးပူအောင် ခိုးသောက်ခဲ့သော အရက်က ကိုယ့်အလှည့် မကျသေးခင်အတွင်း တန်ခိုး ပြပါလေပြီ။ မူးအောင် မသောက်၊ စကားရွှင်ရုံ သောက်သဖြင့် မိတ်ကပ်လူးခန်းထဲ မင်းသမီးများ၊ သူတို့နောက်လိုက်များနှင့် ကျွန်တော် တရုန်းရုန်း ဖြစ်နေပါပြီကော။

သူတို့နှင့် ဘယ်တုန်းကမှ ပရောပရီ မနေတတ်ခဲ့ဖူးသော အလွန် တည်ကြည်သူဟု နာမည်ကြီးသော သုမောင် ‘ဘုကောင်’ တစ်ယောက် လား လား.....မိန်းမလျာများနှင့် ထိပ်ပုတ် ခေါင်းပုတ် ဟိုပုတ် သည်ပုတ်။

ထိုစဉ်မှာပင် အေးဘုံ ရုတ်တရက် ဗိုက်နာလာလို့ သားဖွားဆေးရုံ ပို့လိုက်ပြီးဟူသော သတင်းက ကျိုက္ကဆံကွင်းထဲ အထိရောက်လာသည်။ အိမ်မှ အလုပ်သမား တစ်ယောက်က ဇာတ်ရုံလိုက်ပြောရာ ကျွန်တော့်ကို ရှာမတွေ့၍ အဖေ့ကို သတင်းပို့၊ အဖေက ဇာတ်ရုံအနံ့ လိုက်ရှာလေမှ လား လား၊ ကျွန်တော်က မိတ်ကပ်ခန်းမှာ မျက်နှာအရဲသားနှင့်။

အဖေသည် ကျွန်တော့်ကိုကြည့်၍ မျက်စိမျက်နှာ တော်တော် ပျက်သွားပါသည်။ ပြီးမှ သူ့အိမ်ရှေ့ရော ကျွန်တော့် သိက္ခာကိုပါဆည်ပြီး.....

“သား.....အေးဘုံ ဆေးရုံရောက်ပြီး မွေးတော့မယ်ထင်တယ်။ ဘိုကလေး တင့်အောင်ကို သွားမေး၊ ကျော်ဟိန်းနဲ့ ခင်သန်းနုပြဇာတ် အရင်ထွက်မလား..... သား အရင်ထွက်ရမလားလို့.....ဟိုမှာ အေးဘုံ အရေး ကြီးတယ် ပြောပြ”

ဘဘ ဘိုကလေးတင့်အောင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ကျွန်တော့် ပြဇာတ် အရင်ထွက်ခွင့်ရပါသည်။ ပြဇာတ် ကပြီးပြီးချင်း တစ်ယောက်ထဲ မော်တော်ကား တစ်အားမောင်း၍ ဆေးရုံသို့ ပြေးပါသည်။ မမိတော့ပါ။ အေးဘုံက မွေးပြီးနှင့်လေပြီး။ မြန်လိုက်တဲ့မိန်းမ။ ဆေးရုံမှပင် အဖေထံ တယ်လီ ဖုန်းဆက် အကြောင်းကြားလိုက်တော့.....

“ခွေးကောင်.....ခုနက မင်းသောက်ထားတယ် မဟုတ်လား.....” ဟု ဆီးပြောပါသည်။

“မသောက်ပါဘူး ဖေဖေ.....”

“မသောက်ရင် နှင့်အမေကလိန်းမို့ မိတ်ကပ်ခန်းထဲ ရောက်နေတာလား..... မင်းဘယ်တုန်းက မိတ်ကပ်လိမ်းဘူးလို့လဲ.....ဘယ်တုန်းက မင်းသမီးတွေနဲ့ ဟီလာတိုက်ဘူးလို့လဲ..... ကောင်းပြီ..... မင်းဒီည မင်းမိန်မ နားမှာဘဲနေလိုက်.... နက်ဖြန်မှ မင်းကို နားရင်းအုပ်မယ်....” ဟူ၍ နားရင်းအကြွေး ရိုက်လိုက်ပါသည်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်ပျော်သလို အဖေလည်း ပျော်သွားပုံရပါသည်။ နောက်တစ်နေ့ နားရင်း မရိုက်ဖြစ်ခဲ့ပါ။

ကျွန်တော် သောက်တာကို အဖေသိသော်လည်း လက်ပူးလက်ကျပ် မိတာကတော့ ယခုပြောပြသည့် အကြိမ်နှင့် ပေါင်းမှ ၃ကြိမ်သာ ရှိပါသည်။ ၁၉၈၀ အတွင်းမှာပင်ဖြစ်၏။ ထိုတစ်ကြိမ်ကတော့ ငပလီတွင်

ရုပ်ရှင် သွားရိုက်တုန်းက ဖြစ်ပါသည်။ “ ဝေလွင်လွင် ” ဆိုသည့် ဇာတ်ကားပါ။ ဒါရိုက်တာက အစ်ကို မောင်ဝဏ္ဏ၊ မင်းသားက ဦးစိန်မြင့်နှင့် ကျွန်တော်။ ထိုစဉ်က မောင်ဝဏ္ဏသည် သောက် ကောင်းတုန်းဖြစ်၏။ (ခုလို ဘုရားကျောင်း ဒကာမဖြစ်သေး)

ကျွန်တော်နှင့် ဦးစိန်မြင့် ဆိုတာကတော့ ပြောစရာမလို။ ထုတ်လုပ်သူလည်း ဦးစိန်မြင့် ကိုယ်တိုင်ပင် ဖြစ်လေရာ ဘာပြောကောင်းမည်နည်း။ စုဋ္ဌလိပ်သုံးကောင် ငပလီပင်လယ်ပြင်ထဲ လွှတ်လိုက်သည့်အလားပေါ့။

အဖေနှင့် မိုင်ပေါင်းများစွာ ကွာဟနေရာ ရခိုင်ရိုးမကြီး ကာဆီးထားသည့်နေရာ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း သောက်ချင်တိုင်း သောက်နေကြပြီပေါ့။ (မှတ်ချက် အဖေကို ကျွန်တော်တို့ ညီအကိုအပြင် ဦးစိန်မြင့်လည်း တော်တော်ကြောက်ပါသည်။)

အရက်၏ သဘာဝကို နည်းနည်း ထပ်ပြောရပါဦးမည်။ အရက်ကောင်းတို့မည်သည် သည်ကနေ့ အဝ သောက်သော်လည်း မနက်ဖြန် သွေးက မတောင်းချင်တတ်သေး။ အရက်ညှို့တို့မူကား သည်နေ့လိုများများ သောက်လိုက်လျှင် မနက်ဖြန် အသာထားလို့ သည်နေ့ ညတွင်းချင်းပင် တရေးနိုးထပြီး တောင့်တ တတ်လေသည်။

ငပလီလိုနေရာမှာ ဟိုစဉ်က အရက်ကောင်းသိပ်ပြီး ရှာရမလွယ်ပါ။ လွယ်သည့် တိုင်အောင် ဦးဆောင်သူ သုံးဦးသားမှာ ခေါင်းဆောင်ကောင်းပီသစွာ အရက်ကို သီးခြားမသောက်။ နောက်လိုက် ငယ်သားမှားနှင့် ကြမ်းတပြေးတည်း ထိုင်၍ ဝိုင်းဖွဲ့ သောက်သောဟူ၏။ ကြောက်ရမည့်သူနှင့် ကင်းကွာပြီး လနှင့်ချီ၍ အရက်ညှို့များကိုသာ မှီဝဲနေကြလေရာ အရက်ဆာသော ဒဏ်ကို မကြာခဏ ခံစားရလေတော့သည်။ သည်တော့ ဘာဖြစ်သနည်း။ ည သောက်ရာကနေ ညနေ၊ နောက်နေ့လည်၊ ဟော...နောက်ဆုံး မိုးလင်းထသောက်သည့် အနေအထားသို့ ရောက်လာခဲ့တော့သည်။ သို့သော် ဘာအရေးနည်း။ အဖေနှင့် တွေ့ရမည်မှ မဟုတ်တာ။ သို့သော် အရေးတော်ကား ပေါ်ပါလေပြီ။ ကင်မရာ ပျက်သွားခြင်းဖြစ်၏။

ကင်မရာက အဖေပိုင် ကင်မရာ။ အဖေသည် သူ့ကင်မရာနှင့် သူ့မော်တော်ကားကို ဘယ်သူပြင်တာမှ မကြိုက်သူ ဖြစ်၏။ ပျက်သောနေရာတွင် လက်ရာမပျက် ဒီအတိုင်းထား သူလိုက်လာမည်။ ကိုယ်တိုင်ပြင်မည်။ ဒါက ထုံးစံဖြစ်နေ၏။

ထိုစဉ်ကလည်း ကင်မရာပျက်သွားသဖြင့် ရန်ကုန် အဖေထံ ဖုံးဆက် အကြောင်းကြားရ၏။ အဖေကလည်း ထုံးစံအတိုင်း :

“ဒီအတိုင်းထား မထိနဲ့ မကလိနဲ့။ ငါမှီရာ လေယဉ်နဲ့ လိုက်လာမယ်...” တဲ့။ သည်မျှ ကြီးကျယ်သော ပြဿနာထဲတွင် ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်၏ အရက်ဆာလောင်မှု ထိန်းသိမ်းရေး ကိစ္စလည်း တမှောင့် ဖြစ်လာခဲ့ ပါတော့သည်။ ပြောခဲ့ပါပကော။ အရက်ညှို့ကို တလကိုးသီတင်း သောက်ထားမိပြီဟု။

အဖေရောက်လာ၏။ သူ့ကင်မရာကပြင်ပြီး ချက်ချင်းလေယာဉ်ဖြင့် ပြန်သည်ဆိုပေမည့် သုံးရက်တော့ ငပလီမှာ ကြာပါသည်။ ထိုစဉ်အတွင်း ကျွန်တော်တို့ ခိုးသမား သုံးယောက်မှာ အလူးလူး အလိမ့်လိမ့်ပေါ့။ မတတ်သာ တော့လည်း ခိုးသောက်ကြပေါ့။ အထက်က ကျွန်တော်ပြောခဲ့သော ကာကွယ်နည်းများကိုသုံးကြပေါ့။

မည်သို့ပင်ရှိစေ အဖေကတော့ မိသွားတာပါဘဲ။ သည်တချို့ မိပုံမိနည်းက အနံ့ကြောင့် လည်းမဟုတ်။ အမူအရာ ကြောင့်လည်းမဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့ အသုံးတော်ပုလင်းများက ကိုယ်တိုင် သက်သေ ထွက်ကြ သောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါ၏။ ငပလီတွင် ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုသောရိပ်သာသည် ဆောက်ခါစဖြစ်၏။ အခန်းများ သီးသန့် မကာရသေးပါ။ ရှိသမျှ အခန်းကိုလည်း မိန်းမသားတွေကို လုံခြုံမှုအတွက် ပေးလိုက်ရသဖြင့် ယောက်ျားသားများက ဝရံတာတွင် တန်းစီအိပ်ကြရ၏။ အဖေ ရောက်လာတော့ အဖေ မမြာလည်း ကျွန်တော်တို့နှင့်ပင် ခိုးတူပေါင်ဖက် အိပ်ရပါသည်။ ခက်တာက အဖေကို အားနာခြင်းထက်

အရက်ကို ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် သောက်မရခြင်းဖြစ်၏။ အရက်ပုလင်းများကိုလည်း အရင်လို ကိုယ့်ခေါင်းရင်းမှာ ကိုယ်ထားပြီး ဦးချမအိပ်နိုင်တော့ပါ။ မီးဖိုချောင် သွားထားဖို့ရာလည်း အဖေသည် မထင်လျှင် မထင်သလို ကိုယ်တိုင် မီးဖိုချောင် ဝင်မွှေတတ်သူဖြစ်နေ၏။

ထို့ကြောင့် ဟိုလိုလို သည်လိုလိုနှင့် စားသောက်ဆိုင်တန်းဘက် ပြေးမော့ကြရ၏။ အဖေကလည်း ညမအိပ်သော ညလူဖြစ်သောကြောင့် မိုးလင်းပိုင်း အဖေအိပ်မှထပြီး သောက်ရပါသည်။ ထိုအခါ ညကထည်းက အရက်ပုလင်းများ ဝယ်ထားပြီး ဟိုသဲစပ်စပ်သောင်ခုံမှာ သွားမြုပ်ထားလိုက်ကြရ၏။ မနက် အဖေအိပ်မှ ထနိပ်မည်ဟု။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့သည် ပင်လယ်၏ မာယာကို မသိကြချေတကား။ တညလုံး အတက်ကြမ်းသော ဒီရေသည် ကျွန်တော်တို့ မြုပ်ထားသော ရွှေပုလင်းများကို သဲထဲမှ ဖော်ထုတ်ပီး တည်းခိုဆောင် ခြေရင်းသို့ ဦးခိုက်ပို့ဆောင် ပေးတတ်ခြင်း မာယာရှိသည် တကား။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် အိပ်မပျော်သဖြင့် နံနက်စောစော လမ်းထလျှောက်မည့် အဖေခေါင်းရင်း တည့်တည့်မှာ အစီအရီ ပုလင်းများကို ဘားကောင်တာ ကဲ့သို့ ပြနေပါရောလား။

အဖေက တော်တော်လျှင်ပါသည်။ ထိုကိစ္စကို သူ မသိချင်ဟန်ဆောင်နေလိုက်၏။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အဖေ မသိသေးဟု အထင်ဖြင့် အဖေအိပ်ရာဝင်သောအခါ အားပါးတရ မှီဝဲကြလေ၏။ ကျွန်တော်တို့ သောက်လို့ ဝလောက်မှ အိပ်ရာထဲမှ ပြန်ထလာပြီး “ဟေ့.....ဟို ဇိုးသမား သုံးကောင် လာကြစမ်း...” ကျွန်တော်တို့မှာ သောက်လက်စ ပုလင်းများကို ဝှက်ပြီး ပါးစပ်ပင် မဆေးနိုင်ဘဲ အဖေရှေ့မှာ တန်းစီ ရပ်လိုက်ကြ ပါတော့သည်။ အဖေသည် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့တွင် ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ စစ်ဆေးနေသော ဧည့်သည်တော် ကြီးပမာ ခေါက်တုန့် လျှောက်ပါသည်။ ပြီးမှ.....

“ဟေ့ကောင် ငစိန်မြင့် ပါးစပ်ဟ ‘ ဟား ’ လို့လုပ်စမ်း ”

“ ဟား ” လုပ်စမ်းဆိုတာ ပါးစပ်ဖြင့် ထွက်သက်လေ ထုတ်ခိုင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဦးစိန်မြင့်က “ဟား”တော့ လုပ်ပါသည်။ သို့သော် သူက လူလည်။ ပါးစပ်မှ ထွက်သက် မမှုတ်ဘဲ ရှိုက်သွင်းပြီး “ဟား”ဟု အသံပြုပါသည်။

“ဟေ့ကောင် ငါ့ကို နောက်စရာများ မှတ်သလား”

“ဖြောက်”

ထို“ဖြောက်” မြည်သံသည် အဖေက မင်းသားကြီး စိန်မြင့်မေးရိုးကို လက်သီးဖြင့်ထိုး၍ ထွက်လာသော အသံဖြစ်၏။ “ခွပ်” ဟု မမြည်သည်မှာ သားအရင်း မဟုတ်၍ ငဲ့ညှာ ထိုးလိုက်သော ကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့် အလှည့်။ မငြင်းသာတော့၍ မေးရိုးကို မော့ပေးလိုက် ရတော့သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်က မင်းသားဘဲ အဖေလက်သီး ကျွန်တော့် မေးရိုးပေါ် ကျလာသည့် စက္ကန့် ပိုင်းလေးမှာပင် အရှိန်နှင့် နောက်သို့ (ရုပ်ရှင်ဖိုက်တင်ရိုက်သလို) အလိုက်သင့် လှန်ချလိုက်ရာ ‘ ဖြောက် ’ ဟုပင် အသံမြည်ဘဲ ကျွန်တော်က ကြမ်းပေါ် ပုံလျှက်သား။

နောက်တယောက်။ အကယ်ဒမီ မောင်ဝဏ္ဏ။ သူကား အကယ်ဒမီ ဒါရိုက်တာဆု ရထားပြီး အိုင်တင် မလုပ်တတ်။ “လုပ်ရဲရင် ခံရဲရမယ်ဟု” ခံယူထားတဲ့သူ။ အဲ အရက်သောက်ထား ပြီးပြီ ဆိုလျှင်တော့ အိုဗာအိုက်တင်တွေ ဖြစ်ကုန်တတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်...

“ ခွပ် ”

အဖေလက်သီးသည် သူ့ပါးရိုးငေါငေါပေါ်သို့ အသံပြုလိုက်ပါလေပြီ။ မောင်ဝဏ္ဏကလည်း အရက်တန်ခိုးဖြင့် နှစ်ဆတိုးလေပြီ။ ပထမတချက် ယိုင်သွားပြီး သူ့ကိုယ်ကို ပြန်မတ်၏။ ပြီးတော့ ငိုသံပါကြီးဖြင့်“ ထိုးပါ ဖေဖေ.... ထပ်ထိုးလိုက်စမ်းပါ ..”

သူကား အကယ်ဒမီ အိုက်တင်ကို လုပ်ပါချေပြီ။ သို့သော် ဦးသာဓုကား သူ့အရင် အကယ်ဒမီ ယူခဲ့သူသာ ဖြစ်သည်ကိုမူ ဘယ်သူမှ ငြင်းလို့ မရပါချေ။

“ ဟာ ခွေးဖြစ်မဲ့နွား..... ထိုးတယ်ကွာ ထိုးတယ်.....”

“ ခွပ် ”

“ အင့် အောင်မလေးဗျ ”

မောင်ဝဏ္ဏသည် သဲသောင်ပြင်ပေါ် ထွက်ပြေးလေပြီတကား။

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၄၄)၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်။

မှတ်မှတ်ရရ (၁၉၈၀) ဝန်းကျင်ကာလ။ ကျွန်တော်က စာပေ ဂီတ ရုပ်ရှင်နယ်ပယ် သုံးရပ်မှာ အလွန် ရေပန်းစား နေချိန်ဆိုတော့ သောက်လို့လည်း အလွန်ကောင်းနေချိန်။ ငယ်တုန်းရွယ်တုန်းဆိုတော့ ဘယ်လောက် သောက်သောက် မမူး မမှား။ ထိုစဉ် ပျဉ်းမနားမြို့မှာ သီတင်းဝါလကျွတ်လျှင် နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရားပွဲက အလွန် စည်ကားသည်။ မြန်မာပြည် အရပ်ရပ်မှာ ပျဉ်းမနား နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူလောက် နာမည်ကြီး အစဉ်အလာကြီးသော ပွဲမရှိချေ။ ပွဲကျင်းပပုံကို ကြည့်ဦး။

ရပ်ကွက်အသီးသီး ဓမ္မာရုံအသီးသီးက ကိုယ့်အစီအစဉ်ဖြင့်ကို မော်တော်ယာဉ်ကြီးတွေ မီးသဘင် ရောင်စုံဆင်၊ ရန်ကုန်က နာမည်ကြီးအဆိုတော်တွေ ငှားရမ်း၊ သူ့ထက်ငါအပြိုင် တေးသံစုံတွေ မြိုင်မြိုင်ဖြင့် တဖြည်းလုံး လှည့်လည် ဖျော်ဖြေကြသည်။ ဆိုကြပါစို့ရဲ့။ ကျွန်တော့်ကို နှစ်တိုင်း ပင်တိုင် ငှားရမ်းလာတာက “ တပ်တွင်းဓမ္မာရုံ ”။ တာဝန်ခံက မြို့မျက်နှာဖုံး ဦးခင်မောင်။ သူက ကျွန်တော်မှ ကျွန်တော်။ သုမောင်မပါရင် တပ်တွင်းဓမ္မာရုံ မလှည့်ကြစတမ်း ဆိုပါစို့။

ပျော်စရာလည်း အလွန်ကောင်းသည်။ စိတ်ထင် ဓမ္မာရုံ (၁၄) ခုလောက် အပြိုင် ကျဲကြသည်။ ဟိုဓမ္မာရုံက ပလေးဘိုင်းသန်းနိုင် သည်ဓမ္မာရုံက LPJ သိန်းတန် စသဖြင့်။ ကားတန်းကြီး ကလည်း အပြည့်။ အပြည့်ဆိုတာမှ ညဦးပိုင်း ရှစ်နာရီလောက်ကစပြီး မြို့ကို လှည့်လိုက်ကြတာ မိုးချုပ်လေ လူများလာလေ။ မိုးလင်းခါနီးလေ ပရိသတ် ထိန်းမရလေ။ ဟော မိုးလည်း စင်စင်လင်းရော ပျဉ်းမနား တဖြည်းလုံး ရှိသမျှလူတွေ ကျွန်တော်တို့ မော်တော်ယာဉ်တန်း ဘေးမှာ ဖြတ်သိပ်ခဲ့သည်။

ဆိုလိုက်ကြသည်မှာလည်း သေလုမြောပါး။ စုစုပေါင်းဖျော်ဖြေရေးစုရပ် (၂၁) ခုရှိသည်။ တစ်နေရာမှာ အနည်းဆုံး သုံးပုဒ်လောက် ဆိုရသည်။ (၂၁) နေရာဆိုတော့ စဉ်းစားကြည့်။ သည်ကြားထဲ ဟိုတိုက်က ရပ်ပါဦး။ သည်ဈေးက ရပ်ပါဦးနှင့်။ ကျွန်တော့်အထင် နေရာပေါင်း (၄၀) လောက်ဆိုယူရသည်။ ကိုင်း.....သီချင်း အပုဒ်ရေ ဘယ်လောက် ရှိမည်နည်း။ “ သောက်တော်ဗူးရယ်နဲ့ ကိုယ်မကွာ.....မောင်သုမောင်မို့ မကျော်လား..... ဝေးရာကရှား ”

ပြဿနာ တစ်ခုဘဲရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ အနုပညာရှင်တွေက မော်တော်ကားကြီးပေါ်မှာ ဆိုလိုက် သောက်လိုက်ဆိုသလို မြို့ခံပရိတ်သတ် အချို့ကလည်း သောက်တော်ဗူးရယ်နဲ့ ကိုယ်မကွာ ဖြစ်နေကြခြင်းပင်။ ပြဿနာဆိုပေမဲ့ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်တော့ မဟုတ်။ အပျော် သဘောမျှသာ။ ခက်တာက သူတို့ပျော်တော့ ကျွန်တော်တို့ကို နှုတ်ဆက်ကလူ ပြုချင်ကြသည်။ ကားအောက်လမ်းပေါ်မှ ကားပေါ်မှ ကျွန်တော်တို့ကို လှမ်း၍ လှမ်း၍ နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ပြန်၍ နှုတ်ဆက်ရသည်။ ဒါက အနုပညာရှင်နှင့် ပရိတ်သတ်တို့ သဘာဝ ပေဘဲ။

အဲ ပြဿနာက တစ်ညမှာ ကျွန်တော့်ကို အောက်မှ လှမ်း၍ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ တော်တော် ထွေနေပုံရ၏။ သူ့ခွန်အားနှင့် လှမ်းဆွဲလိုက်ရာ ကျွန်တော့်မှာ ကားပေါ်မှ ကားကန် ပြုတ်ကျတော့၏။ တော်သေးတာက အောက်ကလူအုပ်က ပိုက်ကွန်ကြီးသဖွယ် ခံထားသောကြောင့် ပိုးစိုးပက်စက် မဖြစ်ချေ။ မည်သို့ပင်ရှိစေ ထိုကိစ္စ နာမည်ကြီးသွားလေရာ “ဗိန်မ ခေါင်းသာစောင့်” တော့မည်ပေါ့။ သုမောင် မူးပြီး ကားပေါ်မှ ပြုတ်ကျခြင်း။

သည်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးလေးခင်မောင်က ကောင်းရှာပါသည်။ ချက်ချင်း ဆိုသလိုပင် ခြောက်လုံးပြူးကိုင် နယ်ထိန်းထင်ရဲ့။ တစ်ဦးကို ကျွန်တော့်ကားပေါ် တင်ပေးလိုက်ပြီး ကျွန်တော့် ကို စောင့်ရှောက်စေပါသည်။ အဲ.....အဲဒါမှ တကယ့် ပြဿနာ ဖြစ်တော့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကျွန်တော်လိုလျှင် တိုက်ဖို့ အရက် (၂) ပုလင်းကိုပါ တစ်ပါတည်း ထဲပေးလိုက်ပြီး အောက်က ပရိတ်သတ်က ခွက်ကမ်းလျှင် လက်မခံဖို့။ ကျွန်တော်လိုလျှင် သူက တိုက်ဖို့ စီစဉ်ပေးလိုက် သောကြောင့်ပင်။

အစပိုင်းတွင်တော့ သူက
“ ဆရာ လိုသေးလား ”

ကျွန်တော်က “ မမောသေးဘူးဗျ... မောတော့ နဲ့နဲ့ပေါ့ ” သည်လိုနှင့် စောစောက ပြောသလို စုရပ် နေရာပေါင်း (၁၀) ခုလောက် ရှိလာတော့သူက “ဆရာရိတေးလား” ဖြစ်လာပါတော့သည်။ သိလိုက်ပါပြီ။ ကျွန်တော့် ပုလင်းကို သူဆော်နေချေပြီဟု။

သည်ထက် ဆိုးတာကတော့ ပထမပိုင်းတွင် သူသည် ကျွန်တော့်အား လာရောက် နှုတ်ဆက်သော ပရိတ်သတ်အား ကောင်းကောင်းမွန်မွန် တောင်းပန်နေ၏။ နောက်ပိုင်းသော်..... “ဟေ့ ငါ့မင်းသားနား ဘယ်သူမှ မကပ်နဲ့ ပစ်ထည့်လိုက်မယ် ” တွေ ဘာတွေ ဖြစ်လာတော့သည်။ ကျွန်တော့်မှာ သီချင်းဆိုရတာ တစ်ဘက်၊ ကျွန်တော့်ကို ထိန်းဖို့ထည့်လိုက်သည့် သူ့ကိုပြန်ထိန်းရတာ တစ်ဘက်နှင့် ဗျာများ ရပါတော့သည်။

မတတ်သာသည့်အဆုံး ကျွန်တော့်မှာ ဘာလုပ်ရသနည်း။ ရှိသမျှ အရက်တွေ သူ့ကိုဖိတိုက်။ သူမူးပြီး ဇက်ကျိုးသွားမှ သူ့ခါးက သေနတ်နှင့် ခါးပတ်ကိုဖြုတ်။ ကျွန်တော့်ခါးမှာပတ်။ (တကယ်ပါ။ သေနတ်ချိတ်ပြီး သီချင်းဆိုဖူးတာ ကျွန်တော်ပဲ ရှိပါလိမ့်မည်။)

ဖြစ်ချင်တော့ ဟိုစဉ်က ကျွန်တော်၏ ခေတ်စားပြီး လူကြိုက်များသော သီချင်းမှာ “ဗိုလ်အောင်ဒင်လို လွမ်းပြမယ်” ဖြစ်ပါသည်။ တေးရေးက မောင်ကြေးမုံပါ။ ထိုသီချင်းက ပွဲတိုင်းကျော်။ ရောက်လေရာ အရပ်မှာ ဆိုရသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ထိုသီချင်း သီဆိုလျှင် ပိုးလုံချည်၊ လည်ကတုံးရှပ်၊ ရွှေကြယ်သီးတပ်၊ ရွှေကိုင်း မျက်မှန်တပ်၊ ကွပ်အင်္ကျီ ခါးတိုဝတ်၊ မာဖလာပတ်ပြီး ခင်မောင်ရင် (ဗိုလ်အောင်ဒင်) စတိုင် အတိုင်း ဆိုတာပါ။ ပရိတ်သတ် ပွဲကျပေါ့လေ။

ထိုညက ပွဲမှာတော့ စောစောကပြောသလို ဟိုပုဂ္ဂိုလ်၏ တကယ့် ခြောက်လုံးပြူးကြီးကို ခါးမှာထိုးပြီး ဆိုတော့ ဘာပြောကောင်းမလဲ ပရိတ်သတ်ဆိုတာ လက်ခုပ်တဖြောင်းဖြောင်းပေါ့။ အဲ နောက်နေ့နံနက်တွင်မှ ထိုပြဿနာက မီးထတောက်ပါတော့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ခမျာ လက်နက်ကိုင် တစ်ယောက် မစောင့်စည်းမှု၊ မူးရစ်သောက်စားမှုဖြင့် အရေးယူခံရတော့၏။

ကျွန်တော် ကကောတဲ့။ သူများသေနတ် ကိုင်ခွင့်မရှိ ကိုင်ဆောင်မှုဖြင့်.....။
အင်း.....ကံကောင်းလို့။ ဦးလေးခင်မောင် အလျှောက်ကောင်း ပေလို့သာပေါ့။

သောကြာစာစောင်
အမှတ် (၄၄၅)၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်။

မကောင်းသူထိပ် ကောင်းသူထိပ်

အရက်သမား အမှားတစ်ခါဆိုပြီး သောကြာမဂ္ဂဇင်းမှာ (၂) ပုဒ် (၃) ပုဒ်လောက် ရေးပြီးတော့ ကျွန်တော့်ထံ တယ်လီဖုန်းဆက်ပြီး ချီးကျူးထောပနာပြုသူ လေးငါးဦး တိုးလာပါသည်။ မှန်ပေါ့။ ကျွန်တော့်လို အရက်သမား လက်ဟောင်းကြီးတွေပါဘဲ။

ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်စာစုများတွင် အရက်၏ ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်တွေကို မဖော်ကျူးခဲ့ပါ။ ဒါကလည်း လက်ဟောင်း အရက်သမား ဟောင်းကြီးတွေ၏ ခံယူချက်ကြောင့် ဖြစ်မည်။ ကိုယ်က အရက် မကောင်းကြောင်း ခုနေခါမှ ထပြောနေလည်း ဘယ်သူက အထင်တကြီး အလေးထားမည်နည်း။ ကိုယ်တွေ့ကို ပြန်လည် တင်ပြသည် ဆိုရာ၍ မိမိ၏ ကောင်းမှုကိုသာ လူတွေက နာခံလိုကြသည်။ မကောင်းမှု ကိုယ်တွေ့များကိုကား နာမခံလိုကြချေ။ ကိုယ်က ခုနေခါ လုံးဝ ပြောင်းပြန်ဖြစ်ပြီး အကောင်းတကာ အကောင်းဆုံးဖြစ်နေပြီ ဆိုလျှင်တော့ တစ်ချိန်က မကောင်းမှုများကို ထေပစ်နိုင်ပါသည်။

သို့မဟုတ် တစ်ချိန်က ကိုယ်တွေ့အဆိုးများကို ပမာပြု၍ နည်းပေးလမ်းပြ လုပ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်လို လူဆိုးစာရင်းဝင် တစ်ယောက်အဖို့ ခုလောက်ပုံမှန် အခြေအနေလေးဖြင့် တစ်ပါးသူကို ဆရာလုပ်၍ မရနိုင်သေးပါ။ ဒါကြောင့် အရက်၏ ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်များကို ကျွန်တော်က ရှောင်ကွင်း ရေးသားနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရက်သမားဘဝက ကြုံတွေ့ရသော လောကကြီး၏ ခနော်ခနဲ့ နိုင်ပုံများကိုသာ ပြုံးထေ့ထေ့ လည်ပြန် ကြည့်ရင်း ပျော်စေပျက်စေ ရေးခဲ့ပါသည်။ ဒါသည်ပင် ကိုယ်ချင်းစာတရား ပါသွားသလားတော့မသိ။ စောစောကပြောသလို မူလလက်ဟောင်း အရက်သမားကြီးများအဖို့ အားဆေးတခွက် ဖြစ်သွားပုံရပါသည်။ သူရို့ကို အားပေးအားမြှောက် လုပ်လိုရင်း မဟုတ်သော်လည်း သူရို့အနည်းငယ် အသက်ရှူချောင်သွားမှန်း သိရသဖြင့် ကျေနပ်မိသည်ကတော့ အမှန်ပင်။

ထို့ကြောင့် ယခုစာစုတွင် တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားသူမှာ ကျွန်တော်သာမက ကျွန်တော်၏ အနီးကပ်လူများ (အရက်သမားအများ အပါအဝင်)၏ အမှားအချို့ကိုပါ ရေးလိုပါသည်။ ထိုအခါ အကြင် စာဖတ်သူ (သို့မဟုတ်) ကိုယ်ချင်းစာတတ်သူများအဖို့ ပြုံးစေစေ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ စာနာတတ်သူ များက ‘ဪ.....လောကကြီးရဲ့ သဘာဝပါလား’ ဟု သက်ပြင်းချချင် ချပါလိမ့်မည်။

မိမိကဲ့သို့သော မူလလက်ဟောင်း အရက်သမားကြီးများ အဖို့ရာကား မပြုံးဘဲနှင့် ဝါးလုံးကွဲ ရယ်မိကြမည် ထင်သည်။ အကယ်၍ အကြင်စာဖတ်သူသည် အရက်သမားများ အကြောင်းကို လက်တွေ့ မသိသူ (သို့မဟုတ်) အရက်ဆန့်ကျင်ရေးသမား လုံးလုံးဖြစ်ပါဘိမူ ကျွန်တော့်စာစုကို မဖတ်တာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင် တောင်းပန်ချင်ပါသည်။

အောက်တွင် အဖြစ်အပျက်တချို့ကို အရင်းအတိုင်း ကျွန်တော်ပြောပြပါမည်။ နာမည်နှင့် ရာထူး ဂုဏ်ဒြပ် တွေကိုတော့ ဖုံးကွယ်ထားပါသည်။ သူရို့ထိခိုက်နစ်နာမှာ စိုးလို့တကြောင်း၊ မိမိသံယောဇဉ် ကြီးမားသူများ အပေါ် သနားဂရုဏာ ထားတတ်လွန်းသော အရက်သမားတို့၏ သဘာဝကြောင့် တစ်ကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်အတန်ကြာက ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်မင်းသား၊ သရုပ်ဆောင်များ ဘောလုံး အသင်းတစ်သင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်မှာရော နယ်တကာလှည့်၍ပါ ချစ်ကြည်ရေးပွဲ၊ ရန်ပုံငွေပွဲများ ကစားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအသင်းတွင် အစပိုင်း၌ ကျွန်တော်က တာဝန်နှစ်ခု ယူရပါသည်။ တတ်နိုင်သလောက် အချိန်ပိုင်းကလေးတွင် ဘောလုံးဝင်ကစားရခြင်းနှင့် အားလပ်ချိန်ပိုင်းတွင် ပရတ်သတ်အား တေးသီချင်း ဖျော်ဖြေ ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခါသော် ကျွန်တော်တို့ အသင်း မိတ္ထီလာမှာ ချစ်ကြည်ရေးပွဲများ ကစားပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော် သောက်ကောင်းတုန်း ဖြစ်သည်။ ဘယ်လောက် သောက်သောက် အလုပ်ပေါ်တွင် မမှားသော ကျွန်တော်သည် ထိုပွဲတုန်းကလည်း အမှားမရှိခဲ့ပါ။

တစ်ခုတော့ရှိသည်။ အသက်က စကားပြောလာပြီး ဖြစ်သဖြင့် နည်းနည်းသောက် များများမူးတော့ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဒါလည်း အလုပ်ချိန်တွင်းမှာမဟုတ်။ ဘောလုံးပွဲပြီးလို့ အဆောင်ပြန် နားသော ညကျမှပါ။

ထိုညမှာပင် ပြဿနာက တက်ပါသည်။ ဘောလုံးပွဲပြီးလို့ အဆောင် (မိတ္ထီလာ ကန်ဘောင် ပေါ်ရှိ အ . ထ . က ကျောင်းမှာပါ) ပြန်နားကြတော့ ကျွန်တော် တော်တော် သောက်ဖြစ် မူးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အဖွဲ့သားများကို ကလန်ကဆန် ပြုခြင်း မဟုတ်ပါ။

သရုပ်ပျက် နောက်ပြောင်ခြင်းပင် မပြုပါ။ အများနည်းတူသောက်၊ ပြီးတော့ ကိုယ့်အိပ်ရာကို ပြန်ထပ်သောက်။ ပီးတော့ အရက်ပုလင်း ဖက်ပြီးမှောက်။ ညစာပင် ထမစားတော့ပါ။ ဒါကိုပင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး (သူရီလည်း သောက်တာပါပဲ) က ကျွန်တော့်အပေါ် မကျေမနပ် ဖြစ်ပုံရသည်။

မသောက်တတ်သူ အချို့ကိုတော့ သည်နေရာမှာ ထည့်မပြောလိုပါ။ အတူသောက်သူ၊ ခွက်ပုံး သောက်သူများ ကပါ ကျွန်တော့်အပေါ် အပြစ်မြင်လိုခြင်းကိုတော့ စဉ်းစားလို့ မရပါ။ “ဪ သင်းတို့..... ငါ့အပေါ် အပြစ်ပုံချပြီး သူတော်ကောင်း လုပ်နေပါလား” ဟု ထိုစဉ် အရက်မူးမူးနှင့်ပင် မှတ်ချက်ချမိသေး၏။ ကျွန်တော် တစ်ခါတစ်လေ မူးနေလျှက်က မှတ်မိချင်ရာကို မှတ်မိနေတတ်သူပါ။

သည်လိုနှင့် ကျွန်တော် အိပ်ပျော်နေလိုက်ရာ ညကြီးသန်းခေါင်တွင် ဆူဆူညံည အသံတွေ ကြားသဖြင့် မျက်စိဖွင့်ကြည့်တော့ ဖယောင်းတိုင်များ၊ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးများဖြင့် (မီးပျက်နေပါသည်) အထုပ်အပိုး ပြင်နေ ကြသော သရုပ်ဆောင် အသင်းသားတွေကို တွေ့သည်။ သူရီရန်ကုန် ပြန်ကြတော့မည် ဟု သိသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် မထ။

ပုလင်းလက်ကျန်ကို ဆက်မော့ပြီး ပြန်အိပ်သည်။ တကယ်တော့လည်း ကျွန်တော် ရန်ကုန် ပြန်မလိုက်ဘူး ဆိုတာ သူရီလည်း သိပါသည်။ ကျွန်တော်က မိသားစုကို မိတ္ထီလာမှာ ချိန်းဆိုထားသည်။ မိသားစု မန္တလေး ဘက်မှ ဘုရားဖူး အပြန် ကျွန်တော့်ကို ဝင်ခေါ်ကြမည်။ ထိုအစီအစဉ်ကြောင့် အသင်းနှင့်အတူ ကျွန်တော် ပြန်မလိုက်တော့မှန်း အားလုံး သိထားပြီး ဖြစ်သည်။

သည်လိုနှင့် ကျွန်တော် ပြန်၍ အိပ်ပျော်လုလုတွင်

“အစ်ကို.....ကျွန်တော်တို့ ပြန်တော့မယ်။ အစ်ကိုကို လာနှုတ်ဆက်တာပါ။ ထပ်မသောက်နဲ့တော့နော်။ အမတို့လာရင် စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေမယ်” ဟု ထိုစဉ်က တက်သစ်စ အရက်မသောက်တတ်သော မင်းသားလေး နှစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို နှိုး၍ နှုတ်ဆက်ရှာသည်။ ကျွန်တော့်အပေါ် မေတ္တာထားမှန်း သိရသဖြင့် သူရီကို ကျေးဇူးတင်ရသည်။ တစ်ဆက်ထဲမှာပင် ကျောင်းအောက်ထပ် ဆင်ဝင်ဆီမှ မှန်လုံကားကြီး စက်နှိုးနေသံ ကြားရသဖြင့်.....

“ကိုယ်ဘက်က ဝတ္တရား မပျက်အောင်ဆင်း နှုတ်ဆက်ဦးမှလေ” ဟု သတိဝင်လာသည်။ ကျောင်းဆောင် အပေါ်ထပ်မှာ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း မှောင်နှင့်မည်းမည်း ကျန်ရစ်ခဲ့သည်မို့ အားငယ်သလို ရှိသွားတာလည်း ပါပါသည်။ သံယောဇဉ်ကလည်း မပြတ်ချင်။

ထို့ကြောင့် ဘာအလင်းရောင် ဘာအကူအညီမှ မပါဘဲ အောက်ထပ်သို့ အပြေးဆင်းပြီး အဖွဲ့သားတွေကို နှုတ်ဆက်ဖို့ ကျွန်တော် ကျိုးစားမိသည်။ ဤတွင် မူးရိန် မပြေသေးသော ကျွန်တော်သည် မိမိ တက်ဆင်း လေ့ကျင့်မှု မရှိခဲ့သော ကျောင်းလှေခါးကြီးပေါ်မှ ဒလိန့်ခေါက်ကွေး ကျသွားပါတော့သည်။

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော် ပြောလိုသည်မှာ ကျွန်တော် ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အရက်ကြောင့်ဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အလင်းရောင် မရှိသောကြောင့်ဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်တော့်ကို ဆေးခန်းလိုက်ပို့ ကြသူများထဲတွင် စောစောက လာနိုးပြီး နှုတ်ဆက်သော မင်းသား သစ်ကလေးများရယ်၊ ကျောင်းနှင့်ပတ်သက်သော မြို့ခံ လူငယ်လေးများရယ်သာ ဖြစ်နေခြင်းပင်။

ကျွန်တော် ခင်မင်သော၊ ချစ်ကြည် လေးစားသော၊ အားကိုးသော အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် လုပ်သူနှင့် နာမည်ကျော်များ မပါဝင်ကြချေ။ ကျွန်တော်နှင့် ချစ်ခင်ရီးနှီး ရှိသော်လည်း အရက်ကို မုန်းတီးသူများ မပါဝင်တာကိုတော့ အပြစ်မတင်ပါ။ စိတ်မကောင်း ရှိယုံမျှသာ။ သို့သော် ကိုယ်တိုင်ကလည်း သောက်တတ် ပါသည်။ (စည်းနှင့် ကမ်းနှင့်ဟု ပြောတာပါဘဲ)၊ လူမသိအောင် ခွက်ပုံးလည်း ချတတ်ပါသည်။ အချို့ဆို အရက်တွင်သာမက အခြားသော ကိစ္စများကိုပင် လူမသိအောင် လုပ်တတ်ပါလျက် သတိ လက်လွတ် ဖြစ်လှလှ ကျွန်တော့်ကို ပေယျာလကန် ထားပြီး အရက်တရားကို (မလိုအပ်ဘဲ) ခေါင်းမြီးခြုံထားကြသူများ အတွက်တော့ ကျွန်တော် အံ့အားသင့်မိပါသည်။

ပြုတ်ကျသည့် လှေခါးက (၁၅) ပေလောက် မြင့်မည်။ ကျွန်တော့်မှာ အပေါ် မျက်ခမ်းစပ် ကွဲသွားသည်။ မေးရိုး ကျိုးသွားသည်။ ‘ သွေးတွေနှင့်ဝေ ’ နေသည်။ ဒါကိုပင်.....

“ဒီလောက် သောက်မှတော့ ဖြစ်တာတောင် နည်းသေး” ဟူသော သဘောဖြင့် နေနိုင်ခဲ့ကြသည်။ နောင်သော် ကျွန်တော့် ကွယ်ရာမှာ အတင်းအဖျင်း ပြောကြကြောင်း ပြန်ကြားရသည်။ ကျွန်တော် ဆိုလိုတာက ကျွန်တော်သည် အသင်းသား တစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးလား။ ကျွန်တော်က အလုပ်ခွင်ပေါ်တွင် မှားယွင်း ခဲ့လို့လား။ အသင်းသိက္ခာ (သူရိုက်မျက်နှာ) ပျက်လောက်အောင် လမ်းဘေး အရက်ဆိုင် သွားထိုင်မိလို့လား။ တစ်ခုမှ မဟုတ်။ သို့ဆိုလျှင် ဘာကြောင့် ထိုသို့ ပေယျာလကန် ပြုကြသနည်း။ ကျွန်တော် ပြောခဲ့ ပြီးပါပကော။ ထိုစဉ်က မူးမူး မေ့မေ့နှင့် ကျွန်တော် သိနေသည်ဟု။ “သင်းတို့ ငါ့အပြစ်ကို ဖော်ရင်း သူတော်ကောင်း လုပ်နေကြတာ” ဟု။

သည်လို လုပ်တတ်သူများကို အသေအချာ ပြန်စစ်တော့ လား.....လား သင်းတို့လည်း စနစ် ဇယားကြီးသည့် အရက်သမားတွေပါလား။ ကျွန်တော့် ကွယ်ရာမှာ ကျွန်တော့် ‘ အတင်း’ ပြောသလို ကျွန်တော့် ရှေ့တွင်မှာရောတဲ့။

“ဘိုသုက အရက်ကို စနစ် ဇယားနဲ့မှ မသောက်တာ။ ကိုယ်တို့ကိုကြည့်။ အရက်ကို ကိုယ်က ဆရာ လုပ်တယ်။ တပည့် မခံဘူး” ဟူသော စကားမျိုးဖြင့် အထက်စီးချင် ကြပြန်ပါ၏။ ကျွန်တော့် အမြင် ပြောရလျှင် အရက်ကို ရည်းစားဘဲ ထားထား၊ တခမ်းတနားဘဲ လက်ထပ်ယူယူ နောက်ဆုံးတော့ ‘ညားကြလေသတည်း’ ချင်လိုသာ မဟုတ်ပါလား။

ဒါကြောင့် မပြုံးဘဲနှင့် ဝါးလုံးကွဲ ရယ်ချင်သည်ဟု ပြောတာပေါ့။ ဆိုကြပါစို့ရဲ့။ မိတ္တီလာမှာပင် ကျွန်တော့်မျက်နှာကို ကြုံရာဆေးခန်းမှာ ဖြစ်သလို ချုပ်နှောင် ကြပ်စည်းပြီး မိသားစုနှင့် အတူ ရန်ကုန် ပြန်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော့် သတင်းဆိုးကို အကိုးအကားဖြင့် ပါးစပ် အရသာခံ ဖြန့်ချိနှင့်ပြီးသား ဖြစ်နေပြီ ကိုကား ပြောရန်မလိုတော့ပါ။ ပြောရန်လိုသည်ကား ကျွန်တော်နှင့် ရုပ်ရှင်ကားကြီးတစ်ကား ရိုက်ကူးရန် စာချုပ်ပြီးနှင့်သော ကုမ္ပဏီ တစ်ခုသည် ကျွန်တော့်အစား အခြားမင်းသား တစ်လက်ဖြင့် ဇော်ကားရိုက်ကူး နိုင်ရန် မူလ စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးဘို့ အိမ်မှာ လာစောင့်နေခြင်းပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် ‘ တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှား ’ ဟူသော စကားပုံသစ်သည် သုမောင် အတွက် ပေါ်ပေါက်ပြီးပြီ မဟုတ်ပါလားလေ။

သည်တစ်ခါတော့ တစ်ခါသောက် နှစ်ခါမှား ဖြစ်ရပြန်သည်။ ကျွန်တော် ရန်ကုန် ပြန်ရောက် မျက်စိကု၊ မေးရိုးကုနှင့် တစ်လလောက် အကြာမှ ကံဇာတာက စန်းလင် တက်ပြန်သည်။ ကျွန်တော့် မေးရိုးကျိုးသွားတာဆိုတော့ သွားတွေကို မလှုပ်နိုင်အောင် အပေါ်အောက် သံမဏိကြိုးမျှင်ဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားရ၏။ ဒါမှ မေးရိုးက သူ့အလိုလို ပြန်ဆက်မည်။ ထိုစဉ် အတွင်း အစားမစားရပါ။ သွားကစေ့ပြီး ချုပ်ထားတာမို့ အရည်ပဲသောက်ရပါသည်။ အရည်ကိုလည်း မော့သောက်လို့ မရပါ။ နှုတ်ခမ်း တော့ပြီး စုပ်ချင်စုပ်။ သို့မဟုတ်ပါက ပိုက် (ကျူရီး) ဖြင့်စုပ်။

ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် စိတ်ဓာတ် ကျဆင်းနေသော အရက်သမား ဘာလုပ်မည် ထင်သနည်း။ ဟုတ်ပါ။ အရက်ကို ကျူရီးဖြင့် စုပ်၊ သောက်၊ မှောက်။ မှောက်တာမှ ဒုတိယမို့ ကိုယ့်အိမ် လှေခါးပေါ်မှပင် ထပ်၍ ပြုတ်ကျခြင်း အထိပင်။ သည်တစ်ခါတော့ မတော်တဆ မဟုတ်။ အဟုတ်ကို ပြုတ်ကျခြင်းပါ။ သည်တော့ ဘာဖြစ်သနည်း။ တည်းလက်စ မေးရိုး ပြန်ပြုတ်ပေါ့။ သွားပြန်ပြီပေါ့ နောက်တစ်လ။

မေးရိုးကို ပြန်ဆက်ရ ပြန်ပါသည်။ ပါးပြင် ပြန်ခွဲရ ပြန်ပါသည်။ သွားတွေကို အပေါ် အောက်ပို၍ ကြပ်စည်းရ ပြန်ပါသည်။ ထိုအခါ ရှိရင်းစွဲ စိတ်ဓာတ်သည် ထပ်ပြီး ပြုတ်ကျ ရပြန်သည်။ သည်တစ်ခါတော့ ကိုယ့်ဘာသာပင် အပြစ်ပေးရတော့မည်။

ကျွန်တော့်အား ပထမ ဒဏ်ရာ ချုပ်ရိုး ဖြေပြီးလျှင် ဇော်ကားရိုက်မည်ဟု စောင့်နေရှာသော အစ်ကို (မောင်ဝဏ္ဏ) အား ကျွန်တော့်ဘက်က စောစောက ပြောခဲ့သော ရုပ်ရှင် ကုမ္ပဏီ လိုပင် မင်းသား စာချုပ် ပယ်ဖျက် ခိုင်းလိုက်ရပါတော့သည်။ သွားပြန်ပေါ့။ ဒုတိယ ဇာတ်ကားကြီး။

ဒါတွေက တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားပြီး နစ်နာသွားရခြင်းများ အကြောင်း ပမာပြုခြင်းပါ။ တကယ်တော့ ထိုစဉ် ကာလက ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယို နှင့် တေးသံသွင်း ကိစ္စ တော်တော်များများ နစ်နာခဲ့ ရပါသည်။ သို့သော် အကြောင်း ဖန်လာတော့လည်း ဘယ်တတ်နိုင်တော့မည်နည်းဟု စိတ်ကို ဖြေရပါသည်။

မရသည်မှာ စောစောက ပြောခဲ့သော သင်္ကာငံသား အရက်သမား စနစ်ဇယားကြီးတွေ ကိုသာ ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမူ ကျွန်တော် တစ်ယောက် ဒုတိယမို့ မေးရိုး ခွဲစိပ် ခံရပြီးသည့် နောက်တစ်လ အတွင်းမှာ ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုခဲ့သလို သွားနှစ်ခြမ်း အပေါ်အောက် သံမဏိကြိုး တန်းလန်းဖြင့် နေရစဉ်ကာလ တစ်နေ့ ညတွင် အခြား မိတ်ဆွေများက ကျွန်တော့်အား ပြုစုလိုပါသည်ဟု အိမ်လာခေါ်သည်။ ဒါကလည်း စကားမစပ် ပြောရလျှင် ပြီးချင်ဖွယ်သာတည်း။ ထိုသို့ ပါးစပ် ချုပ်လျှက်သားကြီးနှင့် သင်္ကြန်က ကျလာသည်။

ထုံးစံအတိုင်း နီးစပ်ရာ မဏ္ဍပ်တွေက လာဖိတ်သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း သီချင်း မဆိုနိုင် ကြောင်း ပါးစပ်ဖြုတ်ပြီး သွားစေ့ ချုပ်ထားသည်ကို လက်ဟန်ဖြေဟန်ဖြင့် ပြရသည်။ ပါးစပ်မှ ' ဝူးဝါး ဝူးဝါး ' လေသံဖြင့် တောင်းပန်ရသည်။ သည်ကြားထဲမှာ မနိုင်ရင်ကန် မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်မှ သူရို၊ မဏ္ဍပ် ဖွင့်ပွဲမှာ မပါမဖြစ်လို့ (အကယ်ဒမီကလည်း ရပြီးစ) မို့ ဟန်ပြ သဘော လုပ်ပေးရန် အပူကပ်သည်။ ဟိုရောက်တော့ ဘာဖြစ်သည် ထင်ပါသနည်း။

ကျွန်တော့်ကို မဏ္ဍပ်စင်မြင့် အလယ်မှာထား။ မိုက်ကရိုဖုန်း တစ်လုံး လက်ထဲ ထည့်ပေး။ နံဘေး ဆီမှာတော့ ' နတ်သမီးလေးတွေ တစ်ဘက်လေးငါးရာ ' ဆိုသလို အလှမယ်လေးတွေက ခြံရံလျက်။ တီးဝိုင်းကလည်း ထုံးစံအတိုင်း မြန်နွာ (မန်းတောင်ရိပ်ခို) တေးသံကို တီးကြ မှုတ်ကြ။

ထိုစဉ် ဘယ်က ပေါ်လာမှန်း မသိသော ကျွန်တော့် အသံနှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူသောအသံ။ ဟုတ်ပေဗျား။ သီချင်းစာသား အလွဲ အမှား မရှိ။ ဝီပီပြင်ပြင်ကြီးကို ထွက်လာတာ။ သည်တော့မှ ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်ပါးစပ်ကိုယ် မိုက်ကရိုဖုန်းဖြင့် ကွယ်လိုက်ပြီး ပါးစပ် ဟလိုက် စေ့လိုက် အမူအရာ လုပ်ရပါတော့သည်။

နောင်မှ သိရသည်မှာ သူ့ရဲ့ အရပ်ထဲက သုမောင်အသံနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူသော သုမောင်သီချင်း ‘ ရူးသွပ်စွာ ’ ခံစားနေသူ တစ်ယောက်က တီးဝိုင်း နောက်ကွယ်မှ ဆိုပေးနေခြင်းပါတဲ့။ မှတ်ကရောပါပဲ။ တစ်သက်နှင့် တစ်ကိုယ် သူများအသံဖြင့် သရုပ်ဆောင်ရတာ ဒါပထမဦးဆုံး အကြိမ်။

အဲ.....အဲသည် မဏ္ဍပ်တာဝန်ခံ ပုဂ္ဂိုလ် များပါပဲ။ ကျွန်တော့်ကို ပြုစုချင်ပါသည် ဆိုပြီး အိမ်လာခေါ်တာ။ ‘ ငိုချင်ရက် လက်တို့ ’ ဖြစ်နေသော ကျွန်တော်သည်.....။

“အေးဘုံရေ...ဘီယာလေးဘဲ လိုက်စုပ်မှာပါကွာ”

ဆက်တိုက်ဆိုသလို ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျခြင်း အကြောင်း နည်းနည်း ပြောပါမည်။ ကျွန်တော့်အား ပြုစုနေကြသူများမှာ စာပေသမား (စာရေးဆရာတွေ ပြောတာပါဘဲ) ဆိုသူများ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့က စာတွေရေးနေပြီ ဖြစ်သော်လည်း နာမည်ရ စာရေးဆရာတွေ မဟုတ်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းသည် စာအကြောင်း ပေအကြောင်းသာ မဟုတ်တော့ပဲ ပေါက်တတ်ကရ စကားတွေပါ ပါဝင် စည်ကား လာပါတော့သည်။ ကျွန်တော်က ဘီယာ စုပ်နေရသဖြင့် သိပ်ပြီး လျှာမသွက်ပေ။ သူ့ရဲ့ကတော့ အပြင်းသမားတွေမို့။

“ ဆရာရဲ့.....ဘိုသူရဲ့.....အကိုရဲ့.....မောင်သုမောင်ရဲ့ ” နှင့် အကြောင်းအရာ မျိုးစုံကို ကျယ်လောင်စွာ အပ်ကြောင်းထပ်နေ ပါတော့သည်။

ကျွန်တော့် နာမည်ကို အော်ပြီး ခေါ်ကြ ပြုကြ သံများ ကြားရသော အခါ အခြေအနေ တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

“ဟား.....ဟား.....ဟား...ဘယ်ရမလဲ ကိုသူရယ်....။ ဒီလိုပုန်းနေလို့ ရရိုးလားဗျာ ” ဟူသော အသံကျယ်ကြီး နှင့်အတူ ကျွန်တော် လုံးဝ မသိသော လူတစ်ယောက်။ ပြီးတော့ သူ့နောက်က နှစ်ယောက် သုံးယောက် ကျွန်တော်တို့ အခန်းထဲသို့ မူးမူးရူးရူး ဝင်လာပါသည်။

“လာဗျာ.....ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းကို။ ပြုစုချင်လို့ ကမ်းမွန်.....ဝဲ(လ်)ကမ်း.....ဂျတ်(စ်)ဂဲသားရင်း ” တွေ တံတွေးစင်အောင် ပြောရင်း ကျွန်တော့် လက်ကို ဆွဲကြပါသည်။

ကျွန်တော်က ‘ တစ်ကယ် မသောက်ကြောင်း။ ဘီယာသာ စုပ်နေကြောင်း ’ ပါးစပ်ဖြူ သွားစေ စေ့ကို ပြရင်း လက်ကာ တောင်းပန်ရသည်။ အရက်သမားတို့ သဘာဝ အရက် မသောက်ဘဲ အရက်ဝိုင်းထဲ ဝင်ထိုင်ရတာ အလွန် ဒုက္ခကြီးပါသည်။ တစ်ပါးသူတို့ မူးနေကြပြီ ဆိုလျှင် ပို၍ အခံရ ခက်ပါသည်။

ခုဟာက နောက်ထပ် ရောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ တော်တော် မူးနေပါပြီ။ ကျွန်တော့်ကို ဧည့်ခံလက်စ လူများကလည်း မူးစပြုနေပါပြီ။

“ဘာလဲ ခင်ဗျားက ကျုပ်တို့ကို လူရာမသွင်းတာလား။ အဖက် မလုပ်ချင်လို့လား။ ဒီမှာ ဂျော်နီဝါးကား သောက်မလား။ ရှိဗတ်(စ်)လား။ ကြိုက်ရာ မှာစမ်း။ ပရိတ်သတ် ကိုတော့ မစော်ကားနဲ့။ ” တွေ ဘာတွေ လုပ်လာ ကြတော့သည်။ ကျွန်တော့် ဘက်က ဧည့်ခံ လက်စ ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း တော်တော် မူးသွားကြဟန် တူသည်။

“ခင်ဗျားတို့ လူလို သိပါဗျ။ မရိုင်းပါနဲ့၊ ကျုပ်တို့လည်း ကလေးကချေတွေ မဟုတ်ဘူး။ စာရေးဆရာတွေဗျ။” စသည်ဖြင့် ကိုယ့်ဂုဏ် ကိုယ်ဖော် လုပ်လာကြ၏။ တကယ်တော့ ဒီလို ဂုဏ်မျိုး ဒီလိုနေရာမှာ မဖော်အပ်ကြောင်း ကျွန်တော် ဝင်ရှင်းချင်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်မှာက “ဝူးဝါး ဝူးဝါး” အပြင် ဘာစကားမျှ ပြောလို့ မရပါ။ စိတ်ကတော့ တော်တော် တိုနေပါပြီ။ သည်လိုနှင့် နောက် ရောက်လာသော ပရတ်သတ် ဆိုသူထဲက နှစ်ယောက်သည် ကျွန်တော့်အားချိုင်းကြားမှ ဆွဲ၍ မသည်အထိ

ရိုင်းပြ လာသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် ကလည်းရုန်း၊ စာပေမိတ်ဆွေတွေ ကလည်းဆွဲနှင့် ကုလားထိုင်ပေါ်မှ ကျွန်တော် လဲကျပါတော့သည်။

ဤသို့ ဝရန်းသုန်းကား ဖြစ်နေစဉ်မှာပင် အခြား အခန်းမှ စားသောက်သူများကလည်း ပြုတစ်ပြုတစ် ထွက်ကြည့်ကုန် ကြပါပြီ။ ဆိုင်တာဝန်ခံနှင့် လုပ်သားများကလည်း ပြေးလာကြပါပြီ။ တောင်းပန်သူက တောင်းပန်သော်လည်း.....

“ဆရာသုမောင်.....ဒီလို ဆူပူ ရမ်းကားရင်တော့ ကျွန်တော့်ဆိုင် ပိတ်ရပါလိမ့်မယ်။ အား တော့နာပါရဲ့ဗျာ ” တဲ့။ ဆိုင်မန်နေဂျာက လာပြန်ပါပြီ။ ‘ မကောင်းသူထိပ် ကောင်းသူထိပ် ’ စကား။ နောက်ဆုံး ရုန်းရိုင်းဆန်ခတ်မှု ကိစ္စ တော်တော်လေး ငြိမ်သွားမှ ကျွန်တော် သတိတရား ပြန်ရလာသည်။ ရက်တာရော၊ ဒေါသဖြစ်တာရော၊ စိတ်ကုန်တာရော ပေါင်းစပ်ပြီး ကတုန်ကရင် ဖြစ်နေရာမှ သိစိတ်ကို ပြန်ထိန်းရင်း ကျွန်တော့် ဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်တော့မှ.....

ကျွန်တော့်အား လက်ညှိုး ငေါက်ငေါက် ထိုးပြီး စော်ကားခဲ့သူသည် ကျွန်တော့်ရှေ့ ကြမ်းပြင် မှာထိုင်ပြီး နဖူး ကြမ်းထိ ကန်တော့နေပါရောလား။ သူ့နောက်က ပါလာသူများကလည်း ကျွန်တော့်အား ဧည့်ခံလက်စ ပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင်းပန်နေကြ ပါရောလား။ ကျွန်တော့်မှာလေ ဘယ်လိုနေထိုင်ရမှန်း မသိခဲ့တော့ပါ။ ပို၍ ခံစားရသည်မှာ စောစောက ရန်တုန်ပြန်ခဲ့သော ကျွန်တော့်ဘက်က အရံဧည့်မြှောင် စာသမား သုံးဦးကို လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ သူရို၊ မရှိကြတော့ခြင်းပင်။ ဘယ်အချိန်က လစ်သွားကြမှန်း မသိပေ။ အပြန်လမ်းကျမှ ကျွန်တော့်အား ပင်တိုင် ဧည့်ခံသူ သင်္ကြန်မဏ္ဍပ်ရှင်ကို ဝူးဝါးဝူးဝါး အသံဖြင့် မေးတော့.....

“ခက်တဲ့ လူတွေဗျာ။ အစတော့ သူတို့ကပဲ ဝင်တွယ်တော့ မလိုလိုနဲ့ တကယ် ဆော်မယ်လည်းဖြစ်ရော တစ်ချိုးတည်း ပြေးတော့တာပဲ ”

“ ဘာပြုလို့ ပြေးရတာလဲဗျာ ”

“ ပြဿနာ ပိုပြီး ကြီးလာမှာ စိုးလို့တဲ့ ”

“ ဟာ.....ကျွန်တော့် မျက်နှာကြီးနဲ့ဟာ။ ဘာဖြစ်စရာ ရှိမှာလဲ ”

“ ခင်ဗျား မျက်နှာကြီးနဲ့ မို့လို့ ပေါ့တဲ့ဗျာ။ ရိုက်ကြ နက်ကြ ဖြစ်ကုန်ရင် ‘ သုမောင် ’ ပါတယ် ဆိုပြီး သတင်းဖြစ်မယ်။ အဲတာဆို သူတို့ နာမည်တွေလည်း ပါကုန်မှာ စိုးလို့တဲ့ ”

“သူတို့က ဘယ်သူတွေမို့လဲ ”

“ဟာ.....စောစောက သူတို့ ကလောင်နာမည်တွေနဲ့ မိတ်ဆက် ပေးပြီးပြီလေ ”

ကျွန်တော် အံ့အားသင့်ရပြန်ပါသည်။ ကလောင် နာမည်တွေတဲ့။

ဟိုစဉ် လွန်ခဲ့သော နှစ်အတန်ကြာက ဆက်တိုက် ကြုံလိုက်ရသော အရက်သမား အမှာဖြစ်စဉ် တစ်ခုပါ။ သည်နေရာတွင် ကျွန်တော် မှားခဲ့သလား။ မမှားခဲ့ဘူးလား ဆိုတာ မပြောလိုပါ။ သေချာတာ တစ်ခုက ဘောလုံး အသင်းမှ သောက်ဖော် သောက်ဖက် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မိတ်ဆွေစာပေ အရက်သမားမှား စသည်ဖြင့်။ အရက်ကို ဇယားချပြီး တိုးတိုးတိတ်တိတ် ခွက်ပုံး ကြိတ်နေကြသူ များကတော့ တစ်ခုခု မှားနေခဲ့ ကြပြီ ဟူ၍ သာဖြစ်သည်။ မမှားဘူးဟု ငြင်းကြလျှင်လည်း ကျွန်တော်ကတော့ ဘာမှ မပြောလိုပေ။

သူရိုသည် ‘ သုရာမေရယ ’ ကံနှင့် ‘ အဒိန္နာဒါနာ ’ ကံ အပြင် ‘ မုသာဝါဒါ ’ ကံကိုပါ တစ်ပြိုင်နက် ကျူးလွန်မိနေကြပြီ ဆိုတာတွေကို မသိကြဘူး ထင်ပါသည်။ ဘာဘဲ ဖြစ်ဖြစ် ထိုစဉ်က ဆက်တိုက် ဖြစ်လိုက်ရသော ဖြစ်စဉ်သည် ကျွန်တော့်အား တော်တော်ကြီး ကြာအောင် အရက် ပြတ်စေနိုင်ခဲ့သည် အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၄၆)၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်။

ဒေါင့်ကြီးပွဲမှာလေ

တစ်ထောင့်ကိုးရာ ဘယ်နှခုနှစ်မှန်းတော့မသိ။ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေါင့်ကြီးဆိုသောရွာကြီးတွင် ဂီတဖျော်ဖြေပွဲတစ်ခု ကျွန်တော် သွားရောက်ရပါသည်။ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်မှာ စန္ဒရားထိပ်တင်ဝင်း ဖြစ်ပါသည်။ အတူ ပါဝင်ကြသူများထဲတွင် ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက် လွမ်းမိုး၊ ဂျက်မြသောင်း၊ ကြည်သာ၊ ချိုပြုံး၊ ဆွေဇင်ထိုက်၊ ကော်နီ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ရွာကြီးဆိုသော်လည်း တစ်ရွာလုံး တော်တော် ချမ်းသာကြပုံရသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို မင်္ဂလာဆောင်ရှင်က ကိုယ်ပိုင်မော်တော်ဖြင့် လာကြိုသည်။

မော်တော်ပေါ်တွင် ထူးထူးခြားခြား ဆိုရမလား၊ ကျွန်တော်နှင့် တိုက်ရိုက်ပက်သက်နေသော ပစ္စည်းဟု ဆိုရမလားမသိ၊ ဘီယာ ပုလင်းတွေ ကတ်လိုက်၊ အထပ်လိုက်၊ ရမ်ပုလင်းတွေ ကတ်လိုက်၊ အထပ်လိုက်၊ ပြူးတူးပြဲတဲ ပါလာသည်ကို စတင်သတိထားလိုက်မိသည်။ သည်ကတည်းက မော်တော် ထွက်ပြီဟေ့ဆိုသည်နှင့် တခြား အဖွဲ့သား တွေတော့ မသိ၊ သုမောင် တစ်ယောက်ကတော့ ဇာတ်လမ်းစပြီဆိုတာကို စာဖတ်သူ သိလောက်ပါပြီ။ (ကျွန်တော့် ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း သောက်နေကြတာပါပဲ) သို့သော် သုမောင်လောက်တော့ဖြင့် ဘယ်သူမျှ လက်သံပြောင်လိမ့်မည်မထင်။

ရန်ကုန်မှ ဒေါင့်ကြီးသို့ တစ်နေ့ခရီး သွားရပါသည်။ ရန်ကုန်မှထွက်စ ပျော်ပျော်ပါးပါး သီချင်းတွေ ဆိုကြပြုကြနှင့် ရှိခဲ့သော်လည်း နောက်ထပ် သုံးနာရီကြာသောအခါ ကျွန်တော်အား မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက် ကမျှ အဖက်မလုပ်တော့ဘူး ဟုဆိုလျှင် ကျွန်တော် ဘယ်လောက် သောင်းကျန်းလိုက်ပြီကို သိလောက်ပါပြီ။ ကိစ္စမရှိသော်လည်း အရက်ရှိလျှင်ပြီးရော မဟုတ်ပါလား။ ကျွန်တော်သည် အရက်ပုလင်းကို ဖက်၍ အိပ်ပျော်သွားလေရာ ဒေါင့်ကြီးရောက်မှ နိုးတော့သည်။ အိပ်ပျော်နေသော ကျွန်တော့်ကို နှိုးမည့်သူမရှိ။ ဒါကလည်း ကိစ္စမရှိ။ ကျွန်တော်အား မင်္ဂလာရှင်ကိုယ်တိုင်က လာ၍တွဲထူနှိုးပါသည်။ အကြောင်းကား သူတို့ပွဲတွင် သုမောင် ပါလျှင်ပြီးရော။

သည်လိုနှင့် မင်္ဂလာဆောင် ရောက်တော့လည်း ဒေါင့်ကြီး၏ မိဂါစတား သုမောင်နှင့် နှစ်ဘက်သော ဆွေမျိုးများ သောက်ပွဲကြီး ဆက်လက်ကျင်းပ ကြလေတော့သည်။ ဒေါင့်ကြီးသို့ နံနက်ပိုင်းရောက်ရာ ဧည့်ခံပွဲမှာ ညပိုင်းမှ ဖြစ်သဖြင့် တစ်နေကုန် ကျွန်တော်အား အရက်ဖြင့်ပင် ဧည့်ခံကြပါသည်။ အောင်မယ် ဝီစကီဗျ။ သောက်လိုက်၊ မှောက်လိုက် ကြိုက်သလောက် ဆိုးနေသော ကျွန်တော့်ဆိုးမျိုးကို နှစ်ဘက် မင်္ဂလာရှင်များက ဘယ်လောက် အလူးအလဲ ခံရမည်မှန်း စဉ်းစားသာ ကြည့်ကြလေတော့။

သို့သော် ဒေါင့်ကြီး၏မိဂါစတား သုမောင်ဆိုးလေ သူတို့ကြိုက်လေ ဖြစ်သည်။ အကြောင်းကား သူတို့လည်း သုမောင်ကိုမှီ၍ ဝိုင်းတွယ်နေကြတာကိုး။ ဆိုကြပါစို့... ။ သည်လိုပုံနှင့် မိုးကြီးချုပ်လေပြီ။ ဧည့်ခံပွဲ အစီအစဉ်လည်း စလေပြီ။ ပရိတ်သတ်ကြီးမှာ ရွာလုံးကျွတ်ဖြစ်သည်။ မကြုံစဖူး ခေတ်ပေါ် စတိတ်ရှိုးဖြစ်သောကြောင့်လည်း သည်းသည်းလှုပ်လှုပ်၊ အုတ်အက်ကြွေးကြော်..... ။ သို့သော် သူတို့ မျှော်နေကြသည်ကား အချစ်တော် သုမောင်..... ။ ထို့ကြောင့် အစီအစဉ်တွင် ကျွန်တော်က နောက်ဆုံးမှ နေရသည်။ ဘာဖြစ်သေးလဲ သောက်ချိန်ပိုရတာပေါ့။

ကျွန်တော် မကြာခဏ ပြောဖူးသည်။ သုမောင် ဘယ်လောက် သောက်သောက်၊ ဘယ်လောက်မူးမူး၊ သီချင်းဆိုလျှင်မမှား ဟူ၍။ သည်တော့လည်း ဇာတ်စင်နောက်ဖေးတွင် ပက်လက်ကုလားထိုင် တစ်လုံးခင်း၍ ပုလင်းကို နံဘေးမှာချ။ နိပ်ဟ..... ။

ကျွန်တော် သတိထားမိသလောက် တောသူတောင်သား ပရိတ်သတ်ဆိုသည်မှာ အနုပညာရှင်များကို အလွန် ချစ်ခင်ကြသည်။ အလွန်အားပေးကြသည်။ ထို့ကြောင့်ဘယ်သူတွေ တက်ဆိုဆို၊ ဘာသီချင်းတွေ ဆိုဆို နောက်တစ်ပုဒ် ဟူ၍အော်စမြဲဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့ ရှေ့မှာ ဆိုနေသော ပုဂ္ဂိုလ်များခမျာ တောပရိတ်သတ်၏ အထာကို မသိ၍လား။ တကယ်အားပေးသည် ထင်၍လားတော့မသိ နောက်တစ်ပုဒ် အော်လိုက်တိုင်း နောက်တစ်ပုဒ် လိုက်ကြရာ တစ်ယောက်လျှင် ဆယ့်လေးငါးပုဒ် ဖြစ်ကုန်ကြတော့သည်။

အစပိုင်းတွင် သူတို့ကြာလေ သောက်ကောင်းလေဟု သဘောထားခဲ့သော ကျွန်တော်သည် နောက်ပိုင်းတွင် နောက်တစ်ပုဒ် အော်သံ ကြားလေတိုင်း သောက်ပလုတ်တုတ် ဖြစ်လာပါတော့သည်။ သည်ကြားထဲက ကိုသုမောင် ဆိုပါတော့ဗျို့ ဟုပြောကတ်တိပြောကတ်ကြား အော်ဟစ်သံများကိုလည်း ကြားကြားနေရရာ ဘဝင်ကလည်း လေဟပ်ချင်လာသည်။ အချိန်မှာလည်း ညနှစ်ချက်တီး ကျော်ပြီးဖြစ်သဖြင့် ငိုက်မြည်းစပြုလာပြီ။ ထိုအချိန်တွင် ဒုတိယနောက်ဆုံး ဖျော်ဖြေသူက ကော်နီ။

ကျွန်တော်သည် ထိုင်ရာမှ ဆတ်ခနဲထလိုက်ပြီး ဘယ်လိုကဘယ်လို ဇာတ်စင်နောက် ရောက်သွား မှန်းမသိတော့ပါ။ စင်၏နောက်ပိုင်း တီးဝိုင်းကြားတွင် ခါးထောက်လျက်သား ဖြစ်နေပါသည်။ ခါးထောက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အလိုမကျခြင်းသဘောပဲ မဟုတ်ပါလား။ သည်ကြားထဲက ကော်နီကလည်း ကိုကိုချစ်၊ ကိုကိုချစ် လုပ်နေပါသည်။ သူက ကိုကိုချစ်လိုက်တိုင်း ဒေါင့်ကြီးသားတွေက ဗျိုးဟစ် နေကြလေသည်။

ကျွန်တော်သည် မီးမှိန်မှိန်ထဲမှ နေ၍ မလင်းတလင်းရှိရာ စင်ရှေ့ဘက်ဆီသို့ မသိမသာ လျှောက်သွား လိုက်ပါသည်။ သဘောကတော့ ပရိတ်သတ်မြင်သာအောင် လူရိပ်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထင်သည်အတိုင်းပင် သုမောင်ကိုမြင်တော့ ပရိတ်သတ်က လက်ခုပ်တီးသည်။ ဒါကို မိရွှေကော်နီက သူ့တီးသည်ထင်ပြီး ထပ်ထပ်၍ ကိုကိုချစ် ပြန်တော့သည်။ ကျွန်တော် စိတ်မရှည်တော့ပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း ဇာတ်စင်ရှေ့သို့ ခပ်တည်တည်ပင် ထွက်သွားပြီး ကျောကွဲအင်္ကျီ ဝတ်ထားသော ကော်နီ၏ ဂုတ်ပိုးဖြူဖြူလေးကို ဂျစ်ကနဲ ကုတ်ခြစ်လိုက်ပါတော့သည်။ သနားပါတယ်။ ကောင်မလေး တော်တော် လန့်သွားပုံရသည်။ ကိုကိုချစ် အော်နေရာမှ ယောင်ရမ်းပြီး ကိုကိုဂျစ် ဖြစ်သွားရှာသည်။

“ဟဲ့ကောင်မလေး တော်တော့ ငါအိပ်ချင်ပြီ။ ငါဆက်ဆိုတော့မယ်။”

ဟူသော ကျွန်တော်အသံကြီးကို မိုက်ကရိုဖုန်းမှတစ်ဆင့် တစ်ရွာလုံးကြားသွားရလေတော့သည်။ ကော်နီလေး ခမျာမှာလည်း ရှက်ရှက်ဖြင့် ပုဏ္ဏားကွယ်ကြား ဝင်ပြေးလေတော့သည်။ ဒါကိုပင် အမူးသမား သုမောင်က အဟုတ်ကြီး ထင်လိုက်ပါသေးသည်။ ဆိုကြပါစို့ရဲ့.... ။ ပွဲသိမ်းတော့ နံနက်လေးနာရီ ထိုးလေပြီ။ တည်းခိုဆောင် ကျွန်တော်ပြန်ရောက်တော့ ကျန်အနုပညာရှင်များအားလုံး အိပ်မောကျနေကြပါပြီ။

“ဪ... သင်းတို့ကတော့ ကောင်းကောင်း နှပ်နေကြပြီး ငါ့ကျတော့ စင်ပေါ်မှာ နောက်ဆုံး တစ်ယောက်တည်း ထားခဲ့တယ်။ ”

လူ့စိတ်ဆိုသည်မှာ အခွင့်အရေး တစ်မျိုးဆီကို တစ်လှည့်ဆီ လိုချင်ကြစမြဲ မဟုတ်ပါလား။ ကျွန်တော့် ကိုပဲကြည့် ငါဟာ ဒေါင့်ကြီး ရဲ့ မိဂါစတား၊ ပွဲကိုငါနဲ့ သိမ်းရမယ် ဟူ၍ အစပိုင်း၌ ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ဟော အနားယူချိန် ရောက်ပြန်တော့ ကိုယ်က အလျင်နားချင်ပြန်သည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်ဆိုးမျိုးကို မခံနိုင်ကြသဖြင့် ကျွန်တော့်အား ဖယ်ကျဉ် ထားကြသည်ကိုလည်း စိတ်၌ မနာလိုဝန်တို့ ဖြစ်နေပုံရသည်။

ထို့ကြောင့် သင်းတို့ အားလုံးကို ငါ အိပ်ရာကနိုးတော့မယ် ဟူသောဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်ပါတော့သည်။ ကျွန်တော် ဘာလုပ်သည် ထင်သနည်း။

ပထမဆုံး လွမ်းမိုး၏ ဖင်ကို ပိတ်ကန်လိုက်သည်။ ဆွေဇင်ထိုက် ကို ‘ဟဲ့ဂရုံးထ’ ဟူ၍ နှိုးလေသည်။ ဂရုံး ဟုခေါ်ခြင်းမှာ သူ့ငယ်နာမည် ဂရေး ဖြစ်ပြီး ခဏခဏ သီလရှင် ဝတ်တတ်သောကြောင့် ကျွန်တော်က ခေါင်းတုံး (ဂရုံး) ဟုသမုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် အလှည့်ကျသူက ဂျက်မြသောင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ကျွန်တော်က ‘ ဟေ့ညီလေး ’ ထပါဦး ဟု အသာတကြည်နှိုးပါသည်။ ကောင်လေးက ‘ ခမျာ ’ ဟူ၍ လေးလေးစားစား ထထိုင်ပါသည်။ ထိုအခါကျမှ .. ။

“မင်းကို ငါ နာမည်ပြောင်းပေးမလို့ကွ။ မင်းနာမည် ဒီနေ့ကစပြီး ဂျက်မြသောင်းအစား ဒါကိုတာမြသောင်း ဖြစ်စေသတည်း။ ” လာလေ့ နောက်တစ်ယောက်။ ကြည်သာ။ သူ့ကိုတော့ ကျွန်တော် မနှိုးခင် နိုးနေသူမို့ ငေါင်စင်းစင်းကလေး တွေရပါသည်။

“ ဟေ့ကောင် ဘာပိုင်တိုင်တိုင် ဖြစ်နေတာလဲ။ ဒါမင်္ဂလာအိမ်ကွ။ မင်းအစ်ကို ထိပ်တင်ဝင်းရဲ့ မသာအိမ် မဟုတ်ဘူး။ ဒီအတိုင်းဆို မင်းနာမည် ကြည်သာ မဟုတ်တော့ဘူး ... မအိမ်သာ။ ”

နောက်ဆုံး ကျွန်တော်၏ မြားဦးကား အိပ်ချင် ဟန်ဆောင်နေသော ချိုပြုံး ထံသို့ ရောက်သွား လေတော့သည်။ ချိုပြုံးက စောင်ခေါင်းမြီးခြုံ၍ အိပ်ဟန်ပြုနေသည်။ စောင်က တိုသောကြောင့် သူ့ခြေထောက် အပြင်ထွက်နေသည်။ ကျွန်တော်တွေ့ဖူးသမျှ မင်းသမီး အားလုံးထဲတွင် ချိုပြုံး၏ ခြေထောက်သည် အလှဆုံး ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် ပြုတစ်ပြုတစ်ဖြစ် ထွက်နေသော ခြေမကလေး လှုပ်တုတ်လှုပ်တုတ် ဖြစ်နေသော ချိုပြုံး၏ လှပသော ခြေထောက်ကို ဆတ်ခနဲဆွဲ၍ ကုန်းကိုက်ပါတော့သည်။ ထိုအခါ သူကလည်း ထုံးစံအတိုင်း ယောက်ျားလိုဆဲ၍ ကျန်ခြေတစ်ဖက်ဖြင့် ကျွန်တော့်ရင်ဝကို ဆောင့်ကန် လိုက်ပါတော့သည်။

ဤတွင် ဒေါင့်ကြီး ကိစ္စ နိဗ္ဗိတံ...။ အပြန်လမ်းတွင် ကျွန်တော်အား မည်သူကမှ စကားမပြော ကြတော့ပါ။ ကိစ္စမရှိ...။ မင်္ဂလာရင်က လက်ဆောင်ပေးလိုက်သော ဝိစင်္ဂနီပုလင်းကို လက်ဝဲရံ၊ လက်ယာရံ ထား၍ မော်တော်ဦးပိုင်းတွင် တစ်ယောက်တည်း သွားထိုင်နေလိုက်တော့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ရန်ကုန်သို့ နီးလာလေပြီ။ အချိန်ကလည်း ညနေဝင်ရီတရော...။ ရဲရဲတွက်နေသော နေလုံးကြီးသည် ကျွန်တော်တို့ မော်တော်နှင့် အပြိုင် နံဘေးမှ လိုက်နေပါသည်။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲ “ဪ...မှာ အဖော်ဆိုလို့ နေလုံးကြီးပဲ ရှိပါတော့လား .. ” ဟူ၍ လှိုက်ကနဲ ဖြစ်သွားပါသည်။

တကယ်ဖြစ်သွားတာလား။ မူးမူးနဲ့ လျှောက်ခံစား လိုက်တာလား မမှတ်မိချေ။ ကျွန်တော့် နောက်ကျောတွင် စုပေါင်း ထိုင်နေကြသူများဘက်သို့ တစ်ချက် လှည့်ကြည့်လိုက်သည်။ အားလုံး ရယ်ရယ်မောမော စကားပြောနေကြသည်။ စိတ်ထိခိုက်လွယ်သော စန္ဒရားထိပ်တင်ဝင်း တစ်ယောက်သာ ကျွန်တော်ကို တွေ့တွေ့ကြီး ကြည့်နေတာ မြင်ရသည်။ ထို့ကြောင့် “ဟေ့ကောင်... ငထိပ် လာစမ်း ငါ့နားကို” ဟု အရက်ပုလင်း ပြရင်း လှမ်းခေါ်လိုက်တော့ ဒီကောင် ငေါက်ကနဲ ရောက်လာသည်။

“ ဟိုမှာကြည့်စမ်းကွာ... နေလုံးကြီး ဝင်တော့မယ် ” ဟု အားလုံး ကြားလောက်အောင် ကျွန်တော်က ဝမ်းနည်းသံကြီးနှင့် ပြောလိုက်သည်။ ထိပ်တင်ဝင်း ခမျာမှာလည်း ခံစားလွယ်သူ ဖြစ်သောကြောင့် ဟုတ်တယ် အစ်ကိုရာ ဟု တုံ့ပြန် စကားဆိုရှာပါသည်။

“ အေးကွာ၊ အစ်ကိုဘဝလည်း နေလုံးကြီးလိုပါပဲ။ ဝင်ခါနီးပါပြီ။ အစ်ကိုဒီလောက်သောက် ဒီလောက် သောင်းကျန်းနေတာ အစ်ကိုဘဝ နေဝင်ချိန် ရောက်ပြီပေါ့။ ဟော ပြောရင်းဆိုရင်း နေလုံးကြီးတစ်ဝက် ဝင်သွားပြီကွာ။ ”

ထိုစကားကို ကျွန်တော်သည် ငိုသံပါကြီးဖြင့် အားလုံးကြားအောင် ပြောချလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် စကားဆုံးသောအခါ ကျွန်တော့် နောက်ကျောဆီမှ လှုပ်လှုပ် ရွရွ အသံများ ကြားလာရပါသည်။ သင်းကနဲနေသော ရေမွှေးနံ့များလည်း ကျွန်တော်အနီးအပါးသို့ ဝေ့ဝေ့ရောက်ရှိလာပါသည်။ ကျွန်တော်သိလိုက်ပြီ။ ကျွန်တော်၏ တိုက်ကွက်ကြောင့် အားလုံး စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားကြပြီး ကျွန်တော့် နောက်ကျောတွင် စုဝေး ရောက်ရှိလာကြပြီဟု....။ ထင်သည့်အတိုင်းပင် ညက ကျွန်တော် နှိပ်စက်ထားသော လူများအားလုံး

- ‘ ငါစိတ်မဆိုးပါဘူး ဗလရယ် ’
- ‘ အစ်ကိုကြီးကို စိတ်မဆိုးပါဘူး ’
- ‘ ညီမတို့က ခွင့်လွှတ်ပြီးသားပါ ’

စသဖြင့် လက်မောင်း ကိုင်သူကိုင်၊ ကျောသပ်သူသပ်ကြပြီး လေပြေထိုး စကားကို ဆိုကြလေသည်။ ထိုအခါကျမှ ကျွန်တော်၏ ဇ ပြန်ပေါ် လာပါတော့သည်။

“ ဟား .. ဟား .. ဟား အားလုံးမှတ်ထားကြ နေ ဆိုတာ ဝင်ပြီးရင် ပြန်ထွက် တတ်တယ်ကွ ..” အန်တီချို၏ ယောက်ျားလို ဆဲလိုက်သောအသံသည် မော်တော်ဘုတ် အသံထက်ပင် ကျယ်လောင် သွားလေတော့သည်။

ထို့အတူပင် ကျွန်တော့် အနီးတွင် ဝမ်းနည်းပက်လက် ရောက်ရှိနေကြသော ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်များ လည်း မော်တော်လှုပ်ခါ သွားလောက်အောင်ပင် ဝုန်းဒိုင်းကြိ၍ ပဲ့ပိုင်းဆီသို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာ သွားကြပါလေ တော့သတည်း။

အထက်ပါ အကြောင်းအရာကို စာဖတ်သူက မယုံကြည်ဘူးဟုဆိုလျှင် ကျွန်တော် စာစု စာရင်း တွင် ပါဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များထံ တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်၍ မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။ အားလုံး၏ တယ်လီဖုန်း နံပါတ်များကို ကျွန်တော် မသိပါ။ ချိုပြုံး နှင့် ကြည်သာ တယ်လီဖုန်းကိုတော့ ကျွန်တော် လျှို့ဝှက်စွာ ပေးလိုက်ပါမည်။

- ၁။ ချိုပြုံး - ၂၂၀၆၀၀
 - ၂။ ကြည်သာ - ၅၇၁၄၅၂
- သောကြာစာစောင်
အမှတ် (၄၅၀)၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်။

ဝွတ်ဒ်မောနင်းဟောင်ကောင်

မနက်စောစော ဝေလီဝေလင်း လေဆိပ်သို့ ဆင်းရသည်။ နေ့ည ပတ်လည် အရက်သောက်ခဲ့စဉ် ကာလက ဖြစ်သောကြောင့် ဘယ်အချိန် ဆိုတာပင် မမှတ်မိတော့ပါ။ မှတ်မိတာ နှစ်ခုက ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့ ဆိုတာရယ်၊ တကူးတကန့် ပြည်ပခရီး သွားရာကိုပင် အေးဘုံက လိုက်ပါပို့ဆောင်ခြင်း မရှိ ဆိုတာရယ်ဘဲ ဖြစ်သည်။ နေ့စွဲ မှတ်မိတာက (၁၃) ရက်နေ့ဖွားသော ကျွန်တော် (၁၃) ရက်နေ့ ပြည်ပခရီး သွားရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ဟောင်ကောင်တွင် ကျွန်တော့် ဓါတ်ပုံ ပါဝင်သော ပြက္ခဒိန်လည်း ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ခုနှစ်ကိုပါ မှတ်မိနေသည်။ ဘယ်ခရီး သွားသွား လိုက်ပါပို့ဆောင်တတ်သော အေးဘုံ ထိုခရီးကျမှ တမင်တကာ စိတ်ကောက် နေခဲ့သောကြောင့်လည်း ထိုကိစ္စကို မှတ်မိနေခဲ့သည်။

ဝေလီဝေလင်းမှာပင် လေဆိပ်ရောက်တော့ သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များက ကြိုဆိုနေနှင့်သည်။ လူကြီးလူကောင်း တယောက်သဖွယ် ကျွန်တော့်ကို ဧည့်ခံကြသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်က ‘မောနင်းပက်ချင်နေပြီ။ လူရှေ့သူရှေ့ မကောင်းတတ်၍ နောက်ဖေး သွားချင်ဟန်ဆောင်ပြီး လေဆိပ် အပြင် ပြန်ထွက်ခဲ့သည်။ မော်တော်ကား စခန်းအနီးမှ ကွမ်းယာဆိုင်တွင် မေးစမ်းတော့ အဆင်သင့်ပင်၊ အရက်ဖြူကို ကြွပ်ကြွပ်အိပ်ဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဝယ်လို့ ရခဲ့သည်။

လေဆိပ်ဧည့်ခန်း ပြန်ရောက်လို့ မကြာခင် လေယာဉ်ပေါ် တက်ရသည်။ “ဟောင်ကောင် အထိ ဘယ်နှစ်နာရီ မောင်းရသလဲ” ဟု လေယာဉ်မယ်လေးကို မေးတော့ “ငါးနာရီ” ဟု ဖြေသည်။ အတော်ပဲ...။ အိပ်လိုက်သွားရင် ဟိုလည်းရောက် နီးလည်း နီးဟု။

“ဦးလေးသုမောင်.....ရောက်ပါပြီ” ဟု လေယာဉ်မယ်ကလေး လာနှိုးတော့ အောက်ခြေ ပျံပျံတွင် တန်းစီ ရပ်ထားသော လေယာဉ်ပျံများကို ဗျိုင်းတစ်အုပ်လို မြင်ရသည်။

“ဂွတ်ဒ်မောနင်း ဟောင်ကောင်” ဟု ယောင်ယန်းပြီး လှမ်းနှုတ်ဆက်မိသည်။ လေယာဉ်ပေါ်က ဆင်းတော့ တာဝန်ရှိသူများ အဖွဲ့က အသင့် ကြိုဆိုသည်။ ရုတ်တရက်တော့ ဘယ်သူမှန်း မသိ။ ပန်းစည်း ဆက်သူတွေလည်း ရှိသည်။ ဪ ဟောင်ကောင်မြေပေါ် သုမောင် ခြေချပြီပဲ။

‘ဂွတ်ဒ်မောနင်း’ ဟု တွေ့ကရာ လူတွေကို နှုတ်ဆက်တော့ မိတော့မလို့ ကံကောင်းသွားသည်။ သူ့ရဲ့က စတင်၍ ‘ဂွတ်ဒ် အားဖတားနွန်း’ လိုက်ကြလို့။ အကောင်းစား ကားဖြင့် အကောင်းစား လက်ဖက်ရည်ဆိုင် တစ်ဆိုင်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြသည်။ ဆိုင်နာမည် မမှတ်မိပါ။ မြန်မာ တရုတ် ကပြားများ ပိုင်ဆိုင်သော ဆိုင်ဖြစ်သည်။ ခရီးပြေ ‘လက်ဖက်ရည်လား...အအေးလား’ ဟု မေးသောအခါ ‘ဘီယာ’ ဟု နှုတ်က ထွက်သွား၏။ ဘီယာ လောက်ကတော့ သူတို့ဆီမှာ ရေသန့်လို သဘောထားသဖြင့် (ရေသန့်က ပိုဈေးကြီးသည်) ကျွန်တော် သိက္ခာ ဣန္ဒြေ သိပ်မပျက်ဟု ဆိုရပါမည်။

ကျွန်တော်၏ ဂုဏ်သတင်းပေါင်း များစွာတွင် (အရက်သည် လက္ခဏာမှာပင် ပါဝင်ပြီးမို့) နိုင်ငံရပ်ခြားထိ ကျော်စောနေပုံ ရပါသည်။ ကျွန်တော့်အကို မောင်ဝဏ္ဏနှင့် ရန်ကုန်မှာ တစ်တန်းထဲ ကျောင်းနေဖက်၊ ဆရာဝန်တစ်ယောက်က ရောက်မဆိုက်ပင် ဝီစကီ တစ်လုံး လက်ဆောင်ပေးသည်။

ပြီးတော့ “ဒီမှာရှိနေတုန်း တစ်နေ့ တစ်လုံးဆို လောက်မလား” ဟု ဆိုသည်။ ဝမ်းသာလိုက်တာ မပြောပါနှင့်တော့။ “ဒါပေမဲ့ အားရှိသွားအောင်၊ အကြောဆေး တစ်လုံးလောက်တော့ သွင်းစေချင်တယ်” ဆိုတာကတော့ ဧည့်ထောက်ခံ မဟုတ်၊ လောကဝတ် (လောကွတ်) ဟု ထင်မိသည်။ ဘယ့်နယ် ကျွန်တော်မှ ဘာမှ မဖြစ်တာ။ အရက် တစ်လုံးနှင့် အကြောဆေး တစ်လုံး ငွေကြေး တန်ဘိုး ဘယ်လောက် ကျသည်ကို ကျွန်တော် မသိပါ။ ကျွန်တော့် အတွက်တော့ တန်ဘိုး ကွာပါသည်။

တည်းခိုရာသို့ ရောက်ပါပြီ။ သို့သော် ဟိုတယ် မဟုတ်ပါ။ ဟိုတယ်က ဈေးကြီးသဖြင့် အိမ် ရာမှာ ထားပါသည်။ ကိုယ်ပိုင် ဟုတ်ဟန်မတူ၊ ဝန်ထမ်းအိမ်ရာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သူ့ရဲ့ဆီက လူနေမှုပုံစံ မသိပါ။ (နောင်မှ သိရတာကတော့ အိမ်တော့ အိမ်ပါပဲ။ သို့သော် အကျဉ်းထောင်ထဲကအိမ်။ ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်ကြားခြင်းမှာ ဟောင်ကောင် မကာအိုရောက် မြန်မာ ဆရာဝန်များ အသင်း ငွေရတု အတွက် ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော် တည်းခိုရန်ကိုလည်း ထောင်ဆရာဝန် တစ်ယောက် အိမ်မှာ စီစဉ်ခြင်းတဲ့။)

ကျွန်တော် တယောက်တည်း နေရသော အခန်းမှာ ဘယ်နှထပ်မှာမှန်း မမှတ်မိပါ။ (၄) ထပ်လား၊ (၁၄) ထပ်လား၊ လေးဂဏန်း ပါတာကိုတော့ ဓာတ်လှေကား ခလုပ် မှတ်သားရင်းက မှတ်မိနေပါသည်။ ဒီက ထူးရှယ် တိုက်ခန်းများ ကဲ့သို့ပင် ကျယ်ဝန်း သေသပ်ပါသည်။ တစ်ခုပဲ၊ ဝရံတာ သေးသေးကလေးတွင်

မြက်ခင်းများ ပန်းအလှများ စိုက်ပျိုးထားသဖြင့် အပြင်ထွက်ပြီး မြို့ရှုခင်း ကြည့်ဖို့ အားနာနေရသည်။ အိပ်ခန်း ပြုတင်းပေါက်မှ ကြည့်သော်လည်း နံဘေးမှ မိုးရွာတိုက်ကြီးများသာ ကာစီးကာစီး လုပ်နေတာ မြင်ရသည်။

“ခနနားပါဦး” ဆိုပြီး ဧည့်ခံသူများက ကျွန်တော့်ကို တစ်ယောက်ထဲ ထားပြီး အသီးသီး ထွက်သွားကြတော့ စောစောက လက်ဆောင် ရခဲ့သော ပုလင်းကို ဖွင့်လိုက်တော့သည်။ မောမော မူးမူး နှင့် အိပ်ပျော်သွားလိုက်တာ ဘယ်လောက်ကြာသည် မသိ။ ဖျတ်ခနဲ လန်နိုးတော့ ကျွန်တော့် နံဘေးမှာ ဆရာဝန်တွေ ပတ်လည်ဝိုင်းလို့။ ထောင်ဆရာဝန်များ ပီပီ သူရဲ့အပြုံးတွေက ချုပ်နှောင် ထားရတာကိုပင် ဂုဏ်ယူနေသလို ရှိသည်။ ဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့် လက်ဖျံမှာ အကြောဆေး သွင်းလျက် အပ်တန်းလန်း။ လှုပ်ဟယ် ပြုဟယ် ဖြစ်မှာစိုးလို့ လက်မောင်းနှင့် လက်ကောက်ဝတ်ကို ခုတင်တိုင်နှင့် ပလာစတာ တွဲ ကပ်ထားကြသည်။

“ အားရှိသွားအောင်လို့ပါ ” ဟု ပြုံးပြုံးကြီး ပြောကြသော်လည်း သည်မျှ မလိုအပ်ကြောင်း ကိုယ့်ဖာသာ သိထားသဖြင့် နည်းနည်းတော့ စလုံးစခု ဖြစ်ရသေးသည်။ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်က “ ဘာများလိုအပ်သေးလဲ ” ရဲ့ရဲ့လေး မေးရာ “ ခြေထောက် ပူနေတယ် ” ဟု ကလန်ကဆန် ပြောမိသေး၏။

သူ့ခင်ဗျာ ကျွန်တော့် ခြေထောက် နေရောင် မထိစေရန် လိုက်ကာကို ပြင်ဆင်ကာ ပေးရှာပါ သည်။ တကယ်တော့ ညနေစောင်း နေရောင်ခြည်က တိုက်ကြို တိုက်ကြားမှ မသိမသာ ဖြာကျနေခြင်းမျှသာ။ အမှန်က သူ့ရဲ့ဆီမှာ ဒီလို အချိန်လေး (လေးငါးမိနစ်မျှ) နေရောင်ခြည် ရတတ်မှန်း ကျွန်တော် မစဉ်းစားမိချေ။

“ ညနေ သတင်းစာ တွေဆုံပွဲ ရှိတယ်။ ဆေးသွင်းပြီး ရေချိုးလိုက်ပေါ့ ”

ခေါင်းသာ ညိတ်ပြလိုက်ရသည်။ လက်တစ်ဘက် ကတော့ ခေါင်းအုံး အောက်သို့ လျှိုသွင်းနေမိပါပြီ။ စောစောက သောက်လက်စ ဝီစကီ ပုလင်း ရှိမှရှိသေးရဲ့လားဟု။ ရေချိုးလိုက် ဆိုသော်လည်း တကယ်က ‘ ရေပူ ’ မရသဖြင့် မချိုးဖြစ်ချေ။ ကျွန်တော်က ရေကြောက်တတ်သည်။ ဟိုမှာနေခဲ့စဉ် ရက်သတ္တပတ်လုံး ရေမချိုးဖြစ်ခဲ့ပါ။ (ရေချိုးခြင်း အကျိုးကို နောက်မှ နောက်မှ ပြောပြပါမည်။) ခေါင်းအုံးအောက် ဝှက်ထားသော ဝီစကီကို တစ်ဝက် ကျိုးလောက်အောင် သောက်ပြီး ရေခဲသေတ္တာထဲ ထည့်ထားလိုက်သည်။ တိုက်တစ်ခန်းလုံး ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ဆိုတော့ ဘယ်သူမှ ခိုးသောက်မှာ မဟုတ်ဟု မစ္စရီယစိတ် များလိုက်သေး၏။

ကျွန်တော်က စိတ်လွတ်လက်လွတ် သောက်ချိန်နှင့် ရေချိန်ညှိချိန် ဟူ၍ သောက်ချိန် နှစ်မျိုး ထားသည်။ ထို့ကြောင့် အနေတော် သောက်ပြီး ညနေပိုင်း သတင်းစာ တွေဆုံပွဲသို့ သွားလိုက်သည်။ ထင်ထားသည့် အတိုင်း ဟိုရောက်တော့ ဘီယာနှင့် ဝိုင်သာ သောက်ရသည်။ တော်ပါသေးရဲ့။

သို့သော် ပြဿနာမှာ သတင်းစာ တွေဆုံပွဲ ဧည့်ခံရာ၌ အဓိက မိတ်ဆက် စကားပြောသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမှာ ညနေက ကျွန်တော့်ခြေထောက် နေပူသည်ဟု ဂျီကျသဖြင့် လိုက်ကာကလေး ရွှေ့ပေးရှာသူ ဖြစ်နေလေရာ မျက်နှာ ပူလိုက်တာလေ။ နောင်မှ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ တော်တော် အရေးပါမှန်း သိရသည်။ ည ကိုယ့်တိုက်ခန်း ကိုယ်ပြန်တော့လည်း မီးတွေထိန်ညှိနေသည့် လမ်းများပေါ်မှာ ကားတစ်စီး စီးခဲ့ရသည်ကိုသာ သိရ၏။ ခံစားရသည်မှာ ကိုယ့်အခန်း ကိုယ်ပြန်ရောက်လို့ ရေခဲသေတ္တာဖွင့်တော့ ကျွန်တော့် ဝီစကီပုလင်း မရှိတော့ချေ။ ဘယ်သကောင့်သား လက်ချက်ပေနည်း။ ညက လူးကာ လှိမ့်ကာနှင့် အိပ်ဆေးသောက်ပြီး အိပ်ရတာထက် နံနက် စောစောနိုးပြီး အရက် ဆာလာတာက ပိုခံစားရပါသည်။ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ယာ မဟုတ်သဖြင့် ဘယ်မှာ ရှာရမှန်းမသိ။ မတတ်သာသည့် အဆုံး ဓါတ်လှေကားဖြင့် ဆင်းပြီး လမ်းလျှောက် ထွက်ရတော့သည်။ အောက်ထပ် ဆင်ဝင်ရောက်တော့ မော်တော်ကား နှစ်စီးနှင့် အရပ်သားနှစ်ဦးက “ ဦးသုမောင်

ဘယ်သွားချင်ပါသလဲ။ ကားနှစ်စီး ကြိုက်ရာစီးပါ ” ဟု ပြောပါသည်။ သူတို့ ပုံစံတွေ ကြည့်ရတာ ကျွန်တော့် အတွက် တကူးတကန့် ဘော်ဒီဂတ် ချထားမှန်း သိသာနေသဖြင့် “ လမ်းကလေး ဘာလေး လျှောက်မလို့ပါ ” ဟု ဖြီးရတော့သည်။

လမ်းမတန်းဘက်အထွက် ဝင်ပေါက်ရောက်တော့ ဟောင်ကောင်ပုလိပ် နှစ်ယောက် စောင့်သော သံပိုက်လုံး အဆီးအတားကို ဖွင့်ပေးလိုက်သဖြင့် ဘဝင်မြင့်သွားရ၏။ သည်လိုနှင့် မိမိ တစ်ခါမျှ ခြေမချ ဖူးသော ဟောင်ကောင်မြေပေါ်မှ လမ်းများကို လမ်းပြပုလိပ် အကူအညီဖြင့် မျက်မမြင်ကဲ့သို့ လက်တွဲကူး ရပါသည်။ နေ့မှိုဖြင့် တရိပ်ရိပ် ပြေးနေသော မော်တော်ကားလမ်းမှာ ကတုန်ကယင် သုမောင် ကားတိုက်ခံရမှာ သေချာသည်။

ဟိုမှာက မော်တော်ကားတွေ များလွန်းသဖြင့် ကိုယ့်အရိန်နှင့်ကိုယ် မရပ်တမ်း မောင်းနေရသည်။ ဟွန်းမတီးရ။ ဟွန်းတီးလျှင် ပုလိပ်ဖမ်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီနှင့် တော်တော်ပြောင်းပြန် ဖြစ်၏။ လူတွေက ပလက်ဖောင်း ပေါ်မှ ခြေတစ်ဖဝါး မချရ။ လမ်းကူးလျှင် တံတားပေါ်မှ၊ မြေအောက်မှ၊ မျဉ်းကျားမှ ကူးရသည်။ ဆိုကြပါစို့ရဲ့။ အရက်သမား သုမောင် အရက်ရှာရတာ ပင်ပန်းလိုက်တာ။ နောက်ဆုံး ကုန်စုံ ဆိုင်လေး တစ်ခု၏ ထောင့်ကွယ်တွင် ထားရှိသော တရုတ် ဝီစကီ တစ်ပုလင်း ရလေသည်။ အပြန်လမ်း တွင်လည်း ပုလိပ် အကူဖြင့်သာ ပြန်ရသည်။

ခက်တာက ‘ သူ့စကား လူမသိ၊ လူ့စကား သူမသိ ’ ဆိုတာလို ဗမာစကားလည်း သူ့ရဲ့မသိ၊ အင်္ဂလိပ်လို ပြောလည်း နားမလည်၊ တရုတ်လိုကျတော့ ကျွန်တော်က မတတ်။ (ထိုစဉ် ၁၉၉၅ ဆီက မြဝတီရုပ်သံ တရုတ်ကားများကလည်း မပေါ်သေးသဖြင့် ‘ သောင် ’ တို့ ‘ အတဲ ’ မျှပင် နားမလည်ပါ။)

ကိုယ့်နေရာ ကိုယ်ပြန်ရောက်မှ ပြဿနာပေါ်တော့သည်။ စောစောက ကျွန်တော့်အား တရိတသေ သံပိုက်လုံး အဆီးအတားကို ဖွင့်ပေးသော အစောင့်နှစ်ယောက်သည် ဖွင့်ပေးဖို့ နေနေသာသာ ကျွန်တော့်အား လှည့်၍မျှ မကြည့်တော့ပေ။ သံပိုက်လုံး ဖွင့်ပေးရန် ဘာသာစကားမျိုးစုံ၊ အမူအရာ မျိုးစုံ ပြသော်လည်း တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်တော့ပါ။ နောက်ဆုံးမှ ကျွန်တော်၏ သရုပ်ပြ ကောင်းမှုဖြင့် သံပိုက်လုံး ဖွင့်လေ တော့သည်။ (နောင်မှ သိရတာက ထောင်ဝင်း ဖြစ်သောကြောင့် အထွက်မှာ လွယ်ကူ သလောက် အဝင်မှာတော့ အလွန် ခက်ခဲခြင်း ဖြစ်မှန်း သဘောပေါက်တော့၏။

ဟောင်ကောင်မှာ (၄) ရက်၊ မကာအိုမှာ (၃) ရက် ကြာခဲ့ပါသည်။ (မကာအို အကြောင်း ကြုံမှ ရေးပါဦးမည်။ ဟောင်ကောင်မှာ (၁) ရက် သီချင်းဆို ဖျော်ဖြေပေးရပါမည်။ ကျန်ရက်တွေကတော့ အလည်အပတ် လိုက်ပို့ကြပါသည်။ ကျွန်တော်က ‘ ရှောဘာရားသား ရုပ်ရှင်စတူဒီယို ’ ဟောင်ကောင်နှင့် ပြည်မကြီး နယ်စပ်ရှိ ဘုရားကြီး ’ ‘ ဟောင်ကောင် လှေဆိပ် ရေပေါ်ဈေး ’ သုံးနေရာ သွားချင်သော်လည်း သူရဲ့က လိုက်မပို့နိုင်ပါ။

မြို့တွင်းလှည့်၍ ဟိုဟိုသည်သည် ပို့ပြန်တော့လည်း ကျွန်တော် စိတ်မဝင်စားပါ။ ထို့ကြောင့် တစ်ရက်သာ မြို့ထဲ ကားဖြင့်လည်ပြီး ကျန် (၂) ရက်မှာ ကိုယ့်အခန်းထဲ ကိုယ်အောင်းပြီး လိုမ့်သောက်၊ လိုမ့်အိပ် နေလိုက်ပါသည်။ ‘ လိုမ့်သောက် ’ ဆိုတာနှင့် ပတ်သက်လို့ ပြောစရာရှိသေးသည်။ ရေခဲသေတ္တာထဲ ဝှက်ထား သည့် အရက်ပုလင်းပင် ပျောက်လေသော် ကျွန်တော့်မှာ ကိုယ်ပိုင် အရက် ရှာပုံတော် ဖွင့်ဖို့ ကြိုးစားရပါသည်။ (အစ်ကို မောင်ဝဏ္ဏ၏ သူငယ်ချင်း ပြောခဲ့သော တစ်နေ့ တစ်လုံး ဆိုတာလည်း တကယ်တော့ ပေါ်မလာပါ။ ကျွန်တော် သောက်ပုံကို ဆရာဝန်ပီစီ စိုးရိမ်သွားဟန် တူပါ၏။)

စောစောက ပြောသလို ထောင်ဝင်းတံခါး အဖွင့်အပိတ် ကိစ္စ နားလည်မှု ရသွား၍ ညစဉ် ကျွန်တော် လမ်းလျှောက် ထွက်တော့၏။ နေ့လည်ပိုင်းကား များသောအားဖြင့် ကားနှင့်သာ ခရီးသွားရလေရာ

ဘော်ဒီဂတ်များ ပါသဖြင့် မလွတ်လပ်ပါ။ ကားဖြင့် သွားရတာကလည်း မိုးပျံ တံတားပေါ် ရောက်သွားလိုက်၊ မြေအောက် ရေအောက် လှိုက်ခေါင်းထဲ ရောက်သွားလိုက်နှင့်မို့ ရပ်ချင်ရာ ရပ်လို့မရပါ။ သည်တော့ လမ်းလျှောက်ထွက်မှ အရက် ဝယ်ခွင့်ရ၏။

ကောင်းပါပြီ။ နောက်ပိုင်း ဘယ်လိုနည်းဖြင့် အရက် ရသနည်း။ ကျွန်တော်တို့ သတင်းစာ တွေ့ဆုံပွဲ လုပ်ရာ အရပ်ကို မြန်မာလို ‘ မီးသုံးလုံး ’ ဟုခေါ်၏။ လမ်းမီးသုံးလုံးကို သုံးပွင့်ဆိုင်ထွန်းပြီး မော်တော်ကား ပတ် အဝိုင်းလေး တစ်ခုတွင် ထွန်းထားသဖြင့် ‘ မီးသုံးလုံး ’ ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုအရပ်သည် မြန်မာ အများစု နေသော အရပ် ဖြစ်၏။ သည်မှာလိုဆို တရုတ်တန်း သဘောပေါ့။ ဟိုမှာတော့ မြန်မာတန်း။

ပထမဆုံးအကြိမ် မီးသုံးလုံး ရောက်သွားပြီး ကတည်းက ‘ သုမောင် ဟောင်ကောင် ရောက်နေသတဲ့ ’ ဟူသော သတင်းက ပျံ့နှံ့သွားပါပြီ။ သည်တော့ မီးသုံးလုံး အရပ်သွားပြီး သုမောင် နည်းနည်း ကိုယ်ယောင်ပြ လမ်းသလား လိုက်သည်နှင့် ဟိုလူက ‘ ဦးတုမောင် ’ သည်လူက ‘ ကိုတုမောင် ’ နှင့် မိတ်ဆက်ကြတော့သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် စားပွဲရုံခေါ် ဧည့်ခံလေသည်။ ထိုအခါ အရက်သည် မပါမပြီးတော့ ချေ။ ပြီးတော့ အပြန်လက်ဆောင် ဝီစကီတစ်လုံး။ သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်သည် အချိန်တန် ‘ မီးသုံးလုံး ’ သွား။ လမ်းသလား၊ ဝီစကီ လက်ဆောင်ယူ။ အဆောင်ပြန်။ လိုမ့်သောက်၊ လိုမ့်အိပ်။

ဘယ်လောက်များ လိုမ့်သောက်၊ လိုမ့်အိပ် လိုက်ပါသလဲ ဆိုလျှင် တစ်နေ့ခင်း ‘ ဈေးဝယ် ထွက်ရအောင် ’ ဟု လာခေါ်ကြရာ ကျွန်တော့် အခန်းတံခါး ဖွင့်မရသဖြင့် သော့ဖျက်ပြီး ဝင်နှိုးရသည် အထိ ဖြစ်တော့၏။ ကျွန်တော်သည် ဟောင်ကောင်တွင် နေစဉ်ကာလ ‘ သတင်းစာ တွေ့ဆုံပွဲ ’ နှင့် ‘ သီချင်းဆိုပွဲ ’ ထိုနှစ်ပွဲတွင်သာ လူလိုသူလို စနစ်တကျ ဟန်ကျပန်ကျ ရပ်လုံး ပြခဲ့ပါသည်။ ဤအချိန် များတွင် ကိုယ့်အခန်းထဲကိုယ် ထောင်ကျသည်။ မိမိဘာသာ နေခဲ့ပါသည်။ “ အရက် အတွက်များ ကိုသုမောင်ရယ်။ နိုင်ငံခြားမှာ နည်းနည်း သည်းခံပြီး နိုင်ငံခြား အတွေ့အကြုံ ရှာပါတော့လား ” ဟု မပြောကြပါနှင့်။ ထိုစဉ်က အရက်သည် ကျွန်တော့်အဖို့ အရာရာထက် အရေးကြီးခဲ့ပါသည်။

(ခုမှ နောင်တ ရမိသည် ။) တစ်ခုတော့ရှိသည်။ ဟောင်ကောင်မှာ တစ်ညတာ သီချင်းလေးငါး ဆယ်ပုဒ် ဖျော်ဖြေခဲ့ရာ ပန်းစည်း ပန်းခြင်းတွေ ကျွန်တော့် အိပ်ခန်း အပြည့်စာ လက်ဆောင်ရသည်။ ထိုပန်းစည်း များကို တာဝန်ရှိသူများက စာရင်းတွက်ပြီး ငွေချေရာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ တစ်ထောင်ကျော်၊ ဟောင်ကောင်ဒေါ်လာ (၃၀၀၀) ခန့် ရသည်။

(ဒါတွေ ရန်ကုန်ရောက်တော့ မြန်မာငွေနှင့်လဲပြီး ပစ္စည်းများ ဝယ်ခြမ်းရာ ဟောင်ကောင်မိတ်တွေ ပါနေတာ မဆန်းပေဘူးလား။) ဟိုက ဘာပစ္စည်းမှ မဝယ်ဖြစ်။ ကလေးကစားစရာ (ဟောင်ကောင်ရိုးရာ) အရုပ်အချို့သာ သားသမီးတွေအတွက် ဝယ်ဖြစ်သည်။

ကုန်ကုန်ပြောကြကြေး၊ ဟိုက လက်ဆောင်ပေးလိုက်သော ပစ္စည်းကို ရန်ကုန်ရောက်လို့ တစ်ဆင့် လက်ဆောင် ပြန်ဝေရာ တစ်ဆွေလုံး တစ်မျိုးလုံးသာမက ညီမဝမ်းကွဲ၏ ယောက္ခမ၏ အခြား ချွေးမ အတွက်ပင် လူစုံတက်စုံ ရရှိပြီး ‘ အေးဘုံ ’ အတွက် ဘာတစ်ခုမှ ပါမလာသည်ကို ရယ်ကြရသေးသည်။

သတင်းစာ တွေ့ဆုံပွဲနှင့် သီချင်းဆိုပွဲတွင် ဟန်အပြည့် နေနိုင်ခဲ့တာပင်လျှင် ကျွန်တော်၏ ဟောင်ကောင်ခရီး အကျိုးရှိသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ပြောခဲ့ပါပကော။ ရေပင်မချိုးခဲ့ဟု။ ကောင်းပါပြီ။ ရေမချိုးသည့် အဖြစ်နှင့် ရေချိုးလျှင် ရမည့် အကျိုးကို နောက်ဆုံး ဖော်ပြချင်ပါသည်။

စောစောက ပြောသလို တစ်နာရီ ကီလို (၈၀) (၁၀၀) နှုန်းဖြင့် မောင်းနေသော မှန်လုံပိတ်ကားပေါ် ဟိုသည် သွားနေရင်း တစ်ခါသော် ဘော်ဒီဂတ်တစ်ဦးက ဤသို့ဆို၏။

“ ကိုသု ရေချိုးမလား ”

“ ဟာ ကြံကြီးစည်ရာဗျာ။ ကျွန်တော် ရေကြောက်တယ် ”

သူက ဆက်မမေးတော့ သော်လည်း စဉ်းစားသေးသည်။ ဘယ်နှယ်ဗျာ။ ကိုယ့်အဆောင်မှာပင် ကိုယ် ရေမချိုးတာ။ ဒီလို ကားအမြန်နှုန်း မောင်းနေစဉ် ဘယ်နေရာရပ်ပြီး ဘယ်နှယ်လုပ် ရေချိုးမှာလဲဟု။ သို့သော် ရန်ကုန် ပြန်ရောက်ပြီး ဟောင်ကောင် အတွေ့အကြုံတွေ စကားဆုံဖြစ် ကြတော့မှဟိုမှာ သွားအလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးသူ မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်က “ ခင်ဗျား ညံ့ပါဗျာ ဟောင်ကောင် ရောက်လို့မှ ရေမချိုးခဲ့ဘူး ဆိုတာ တစ်ပူနာတာပဲ ” ဟု မချိုမချည် ပြောပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာလေ ကိုယ့်နှုန်းကိုယ် လက်ဝါးရိုက်ပြီး ‘ငါနွား ... ငါနွား’ ဟု အော်ဟစ်မိသည်အထိ။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်သည် နှိုင်းချင်းနှိုင်းလျှင် နွားနှင့် မနှိုင်းအပ်ပါ။ ‘ ဆင် ’ နှင့်သာ နှိုင်းအပ်ပါသည်။ အကြောင်းကား ‘ ဟောင်ကောင် ’ လေဆိပ်မှ လေယာဉ်ကြီး ကျွန်တော့်ကို တင်၍ ပျံတက်သွား သွားချင်းမှာပင် လိုက်ပါပို့ဆောင်သူ တာဝန်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တစ်ဦးက ကျွန်တော့်အိမ်သို့ ချက်ချင်း လှမ်းဖုန်း ကြိုဆက် လိုက်သောကြောင့်ပင်။

“ ဒေါ်အေးဘုံရေ ဘိုသုတော့ လေယာဉ်ပေါ် တင်ပေးလိုက်ပြီဗျို့ .. အင်း .. အခုမှပဲ ကျွန်တော့် ခေါင်းပေါ်က ဆင်ကြီး လွတ်သွားတော့တယ် ”

စာဖတ်သူ မိတ်ဆွေ။.....။ အထက်ပါ စာစုသည် ခရီးသွား ဆောင်းပါး ဘယ်နှယ်လုပ် ဖြစ်ပါမည်နည်း။ ခရီးသွားခြင်း (ပြည်ပ) နှင့် မတူဘဲလေ။

မြန်မာ့ ဂီတခရီးဟု ဆိုသာရုံမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတွက် တာဝန်ကျေရုံကလေး မျှသာ။ ပြောကြကြေး ဆိုလျှင် စရိတ်ငြိမ်း၊ တာဝန်မဲ့ အလည်အပတ် သဘောမျှပင် ဖြစ်ပါစေ ထိုအခွင့်အရေးကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း အသုံးမချမိခဲ့တာတော့ အမှန်ပင်။ မသကာ ကိုယ်မရောက်ဖူးသည့် ဒေသ လျှောက်လည်ဖို့တော့ ကောင်းပါသည်။ ဈေးဝယ်ရုံ ဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။ အင်း ... အနည်းဆုံး **ရေကလေးဖြစ်ဖြစ်ချိုးခဲ့ဖို့** မကောင်း ပေဘူးလား။

ကြည့်စမ်းပါဦး။ အရက်၏ ကျေးကျွန်ဘဝမှာ အရက်သမား တစ်ယောက်လိုမျှပင် ကျွန်တော် အပျော် မကျူးနိုင်ခဲ့ပါ။

စရောက်ရောက်ချင်း နေ့လည်ခင်းမှာ ‘ ဝှတ်ဒ်မောနင်း ဟောင်ကောင် ’ ဟု မှားယွင်း နှုတ်ဆက်မိခဲ့သလို အပြန်ခရီးမှာလည်း ‘ ဝှတ်ဒ်ဘိုင် ဟောင်ကောင် ’ ဟုပင် ယောင်ယမ်း မနှုတ်ဆက်ခဲ့မိပါချေ။ တစ်ကယ်တော့ ဟောင်ကောင် ခရီးတစ်လျှောက်လုံးတွင် ကျွန်တော့်မှာ မိုးလင်းမှန်းမသိ။ မိုးချုပ်မှန်းမသိ။ ထို့ကြောင့် ဝှတ်ဒ်မောနင်း လည်းမရှိ။ ဝှတ်ဒ်ဘိုင်လည်းမရှိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်မှာ မဆန်းသလို၊ ခုနယ် ပြန်စဉ်းစားတော့လည်း လွမ်းသလိုလို။

သောကြာစာစောင်
အမှတ် (၄၄၈)၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်။

ရွှေမန်းတင်မောင်၏ လွန်းတစ်ရာချိတ်ပုဆိုးကြီး

၁၉၉၄ လောက်ဆီက မိတ္ထီလာမြို့သို့ မင်္ဂလာဆောင်သီချင်း ဆိုရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထူးခြားသည်မှာ ရိုးရိုး မင်္ဂလာဧည့်ခံ သီချင်း ဆိုရုံသာမဟုတ်ဘဲ ပွဲထုတ် (အခါတော်ပေး) ပေးရန်ပါ တာဝန်ယူရပါသည်။ ဤနေရာတွင် ကြိုတင်ပြောထားရန် ထူးခြားချက် နှစ်ခုရှိပါသည်။ တစ်ခုက ... ။ အထက်ပိုင်း မင်္ဂလာဆောင် ခင်းကျင်းပုံ အကြောင်းဖြစ်သည်။ သူ့ရဲ့ဆီမှာက ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန် မင်္ဂလာဆောင် (အထူးသဖြင့်

ဟိုတယ် မင်္ဂလာဆောင်) များကဲ့သို့ တေးဂီတ ဖျော်ဖြေသူတွေက ဧည့်ခံ၊ ပြီးတော့ အခါတော် သီချင်းဖြင့် ပွဲထုတ်၊ နောက် ဘိသိတ်မြောက်၊ နောက်ဆုံး တည်ခင်းသော စားဖွယ်များ စားသောက်နေစဉ် တေးဂီတဖြင့် တစ်ဖန်ထပ်ဖျော်ဖြေ၊ စားကြ၊ သောက်ကြ၊ ထပြန်ကြ။ အလွန်ဆုံး ကြာလှ တစ်နာရီခွဲ နှစ်နာရီမျှသာ။

နယ်မှာက ထိုကဲ့သို့မဟုတ်။ ပွဲထုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ ပွဲမထုတ်ဘဲ ဧည့်ခံသည် ဖြစ်စေ မင်္ဂလာ ဧည့်ခံချိန် အကန့်အသတ် မထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုကြပါစို့။ မင်္ဂလာဧည့်ခံပွဲ အချိန် နံနက်(၈) နာရီ စသည်ဆိုလျှင် ထိုနံနက် (၈) နာရီမှ စ၍ မင်္ဂလာမင်း ပရိတ်သတ်က တဖွဲဖွဲ တသဲသဲ ကြွရောက်ကြကုန်၏။ ပြန်ချင်သည့် အချိန် ထပြန်ကြကုန်၏။

တစ်သုတ်ပြန်၊ တစ်သုတ်ဝင်ရောက်လာနှင့် လူစဲသွားသည် မရှိချေ။ တစ်ခါတစ်ရံ နံနက်စောစော စတင်ဧည့်ခံကြရာ နေ့လည်ပိုင်းထိ ရောက်ချင် ရောက်သွားတတ်သည်။ သတို့သား သတို့သမီးနှင့် နှစ်ဖက်မိဘများမှာ လာသမျှ ဧည့်သည်ကို တစ်ဦးတစ်ယောက် မလွတ်စေရန် လိုက်လံ နှုတ်ဆက်ကြရသည်မှာ အခမ်းအနား အစမှအဆုံးတိုင် ဖြစ်၏။

လာသမျှ လူ ကုန်သလောက်နီးပါးနှင့်လည်း ဓာတ်ပုံ ဗီဒီယိုတွေ တွဲရိုက်ကြ၏။ ရှိသမျှ ရွှေငွေရတနာ တို့ကိုလည်း တစ်ကိုယ်လုံး ဆင်မြန်းကြကုန်၏။ သတို့သား သတို့သမီးသာမက မင်္ဂလာ ဧည့်သည်တို့ကလည်း ညွတ်နေအောင် ဝတ်စားလာကြ၏။ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် သဘောမျိုးတော့ မဟုတ်ချေ။ ပွဲလမ်းရှိလျှင် သည်လိုဘဲ အကောင်းဆုံး အလှဆုံး ဆင်သကြပုံ ရပါသည်။

သည်နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့လို မင်္ဂလာ တေးသီချင်းများနှင့် ဧည့်ခံရသော အဆိုတော်များမှာ တော်တော် ပင်ပန်းရပါသည်။ အချိန် အကန့်အသတ်၊ လူအကန့်အသတ် မရှိသဖြင့် ဧည့်သည်ရောက်လျှင် ရောက်သလို ထပ်ခါ တလဲလဲ သီဆိုပေးရပါသည်။ ဉာဏ်ပူဇော်ခ ငွေကြေးကိုလည်း ထိထိရောက်ရောက် ပေးပါသည်။ သည်ကြားထဲက သူရို၊ အကြိုက်တွေ့သော တေးနှင့်ကြုံလျှင် ထပ်ခါတလဲလဲ သီဆိုခိုင်းပြီး ဆုတော်ငွေတော် တက်ချပါသည်။ ဧည့်ပရိတ်သတ် ထဲမှာရော မင်္ဂလာရှင်တွေ ထဲကပါ စင်မြင့်ပေါ်တက်၍ ကကြခုန်ကြပါသည်။ ထူးခြားသည်မှာ နယ်မင်္ဂလာဆောင်များတွင် ခေတ်ပေါ်တေးတွေ သိပ်လက်မခံချင်ပေ။ (ခုတော့ဖြင့်မသိ) မင်္ဂလာရှိသော၊ မင်္ဂလာနှင့်ဆိုင်သော (အချစ်ဘွဲ့) မြန်မာသံ တေးများကိုသာ အားပေးပါသည်။ ပျော်စရာလည်း ကောင်းပါသည်။ မောလည်း မောပါသည်။ ဆိုကြပါစို့။ မင်္ဂလာရှင်၊ မင်္ဂလာဧည့်သည်နှင့် မင်္ဂလာတေးဂီတ အဖွဲ့တို့ သီးသန့်မရှိဘဲ ရောနှောဆင်ယင်သော ပွဲမျိုးဖြစ်ပါသည်။ အားလုံး တစ်သား တည်းပင်။ တစ်ခုတော့ရှိသည်။

နယ်မင်္ဂလာပွဲများသည် ကာယကံရှင်က နှစ်သက်သော တီးဝိုင်းနှင့် အဆိုရှင်များကိုသာ ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တီးဝိုင်းနှင့် ပါလာသော အဆိုတော်တိုင်းကို လက်မခံချေ။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ နှစ်သက်စွဲလန်းရာ အဆိုတော်များကို တကူးတကန့် သီးသန့် ဖိတ်ကြားတတ်လေသည်။ ပြီးတော့ သီးသန့်ဖိတ်သော အဆိုရှင်များ (အထူးသဖြင့် ကျွန်တော့်လို ရုပ်ရှင်ဘက်ပါ နွယ်သူများ) ကို သီးသန့် တစ်နေရာတွင် လူသူမမြင်စေရန် ဝှက် ထားကြသည်။

လိုလေသေး မရှိအောင် ပြုစုကြသော်လည်း မင်္ဂလာပွဲ မစခင် အတွင်းမှာတော့ လူတောသူတော အသွားမခံပေ။ သဘောမှာ သူရို၊ မင်္ဂလာ အတွက်သာလျှင် တထူးတခြား သီးသန့်ရုပ်လုံး (အသံလုံး) ပြစေချင်သည့် သဘောဖြစ်သည်။

နောက်တစ်ခုထူးခြားချက် ။ စောစောကပြောသော မိတ္တီလာမင်္ဂလာပွဲ အကြောင်းဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာ ရှင်များမှာ ကုန်သည်မျိုးရိုးဖြစ်ပြီး အလွန်ချမ်းသာ ကြပါသည်။ ပြီးတော့ သူရိုက အဆိုကျော်ထဲတွင် သုမောင် တစ်ယောက်သာလျှင် ရှိသည်ဟုထင်ကြပါသည်။ (တစ်ကယ်ပါ။ သူရိုက ကျွန်တော့်အသံကို

နှစ်ချိုက်ကြပုံကား ကျွန်တော့်မှာ မရှိသော သီချင်းတိပ်ခွေတွေပင် သူ့ရဲ့မှာ သိမ်းဆည်းထားတာ ရှိသည်။) ဘယ်လောက်အထိလည်းဆိုလျှင် သားသမီးလေးယောက် အရွယ်ရောက်ခဲ့ရာ မိတ္ထီလာ၌ပင် တခမ်းတနား မင်္ဂလာဧည့်ခံပွဲ ပြုလုပ်ကြသည်တွင် ပထမဆုံးသားမှ နောက်ဆုံးသမီးအထိ ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်ဖြစ်သည်။ (တတိယ တစ်ပွဲသာလျှင် ကျွန်တော် ပြည်ပခရီး သွားနေသဖြင့် လွဲခဲ့ရသည်။ ဒါတောင် ပြည်ပခရီး မသွားပဲ သူ့ရဲ့မင်္ဂလာဆောင်ကို ဘယ်လောက်ပေးရပေးရ လာစေချင်ကြသေးသည်။)

ဆိုခဲ့သလို နောက်ဆုံးသမီး မင်္ဂလာဆောင် ဧည့်ခံပွဲတွင်လည်း အခြား အလုပ်အကိုင်များဖျက်ပြီး ကျွန်တော် မပါမဖြစ်ဟု ခင်မင်ရင်းနှီးစွာဖြင့် အကြပ်ကိုင် ဖိတ်ကြားပါသည်။ ပထမနှင့် ဒုတိယ သားသမီးများ အလှည့်ကတည်းက ခင်မင်ပြီးကြပြီမို့ ဆွေမျိုးသားချင်းလိုလည်း ဖြစ်နေပါပြီ။ ထိုပွဲ လက်ခံလိုက်ရသည် ဆိုပါစို့။ သည်မှာ ပြဿနာက ...

“ ဘိုသူရဲ့ .. ဒီပွဲမှာ သတို့သားရော သတို့သမီးပါ ‘ လွန်းတစ်ရာချိတ် ’ ပုဆိုးနဲ့ ထမီတွေ ဝတ်ကြမှာ .. ဒီတော့ မင်္ဂလာ အခါတော်ပေးမယ့် ဘိုသူကလည်း လွန်းတစ်ရာချိတ် ဝတ်မှဖြစ်မှာနော ” ဟု ရိုးရိုးကြီးပင် အဆိုပြုပါသည်။ တကယ်တော့ သည်ခေတ်မှာ ‘ လွန်းတစ်ရာချိတ် ’ ပုဆိုး ဝတ်နိုင်သူ အတော်ရှားပါးနေပြီကို သူ့ရဲ့ စဉ်းစားပုံ မရချေ။ မင်းသား လွန်းတစ်ရာတော့ ရှိမှာပေါ့ဟု ထင်ထားကြပုံ ရပါသည်။ (လွန်းတစ်ရာ ချိတ်ပုဆိုး၏ ထည်ဝါပုံ၊ တန်ဘိုးကြီးပုံကိုကား .. လူကြီးသူမများထံ မေးပါလေ။)

“ ဟာ .. သတို့သား သတို့သမီးနဲ့ အပြိုင်ဖြစ်နေမှာပေါ့ ” ဟု ကျွန်တော်က ဟန်ကိုယ့်ဖို့လုပ်ရင်း မသိမသာ ငြင်းဆိုရာ .. “ ဒီလိုလေ ဘိုသူရဲ့ .. အခါတော် ထုတ်တာ အရင်တုန်းကလို သမားရိုးကျ မဖြစ်ချင်ဘူး .. ဘိုသူက သတို့သားကို လက်ယာရုံ .. သတို့သမီးကို လက်ဝဲရုံပြီး သူ့ရဲ့နဲ့အတူ မင်္ဂလာစင်မြင့်ဆီ လမ်းလျှောက်ရမှာ .. စင်မြင့်ပေါ်ကနေ .. အခါတော်သီချင်း မတ်တပ်ရပ် ဆိုတာကြီးက ရိုး လွန်းပါတယ် .. ”

“ ဟာ .. မိုက်ကရီဖုံးက ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ ”

“ ဒါအတွက် မပူနဲ့ ကြိုးမဲ့ မိုက်ကရီဖုံး စီစဉ်ထားတယ် .. အခါတော်ဆိုရင်း သတို့သား သတို့သမီးကို ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ခေါ်ရမှာ ဘယ်လောက် ကျက်သရေရှိသလဲ .. ဒါကြောင့် .. သတို့သား သတို့သမီးနဲ့ အပြိုင် လွန်းတစ်ရာချိတ်ပုဆိုး ဝတ်မှ သင့်လျော်မှာပေါ့ .. ”

ကျွန်တော့်မှာ လွန်းတစ်ရာဝေးလို့ လွန်းတစ်မတ် ချိတ်တောင် မရှိပါဘူးဗျာဟု ထိုစဉ်က ဘာကြောင့် ပြောမထွက်ခဲ့မှန်း မသိပါ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော့်မှာ မရှိဘူး ဆိုလျှင်တောင် သူ့ရဲ့က ထုပ်ပေးကြ (ငှားကြ) မည် ထင်ပါသည်။ သို့သော် .. ကျွန်တော်ကမူ .. ကျိုးစားကြည့်ပါမယ်ဟု တာဝန်ယူလိုက်မိ၏။ နောင်မှ .. ရောက်ရားပေါ့။ မသကာ ဟိုကျမှ သူ့ရဲ့ဆီက ငှားရုံရှိမည်ဟု စိတ်ဒုံးဒုံး ချလိုက်မိသည်။ ထိုအချက်သည် ထိုမင်္ဂလာဆောင်အတွက် ထူခြားချက်ပင်။

မင်္ဂလာရက် နီးလာလေပြီ။ ကျွန်တော့်မှာ လွန်းတစ်ရာချိတ် ရှာမရသေးချေ။ မင်္ဂလာ အခမ်းအနား အပြင်အဆင် အငှားလိုက်သူများ နတ်ကတော်များထံ ချဉ်းကပ်ကြည့်တော့လည်း အချို့က ငှားရမ်းခ ဈေးကြီး လွန်းနေ၏။ အချို့ကျတော့ ပြီးပြီးပျက်ပျက် ရောင်စုံတလက်လက် ဖြစ်နေသောကြောင့် ကျွန်တော်နှင့် လိုက်ဖက်မည် မဟုတ်ချေ။ နောက်ဆုံး ဖြစ်သလို ဟိုရောက်မှ စီစဉ်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်နေဆဲ ... ။ တစ်နေ့နံနက်တွင် ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီးညွန့်ဝင်း အိမ်သို့ အလည်ရောက်သွားရာ နတ်မတာဘဲ ဆိုရမလားမသိ။ ဦးညွန့်ဝင်းက ..

“မောင်ရင်ကို မွန်မွန်မြတ်မြတ် လက်ဆောင်တစ်ခုပေးမယ် ” ဟု မဆီမဆိုင် ပြောပြီး အထုပ်ကြီးတစ်ထုပ် ပေးပါသည်။ “ကိုယ့်ဖခင်ကြီး ရွှေမန်းတင်မောင်ရဲ့ သီချင်းတွေ မောင်ရင်က ပြန်ဆိုလို့ ကိုယ်လည်း မေတ္တာ တုန့်ပြန်တာ ”

မှန်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ‘ ရွှေကြေးစည် ’ အမည်တပ်ထားသော ရွှေမန်းတင်မောင်၏ သီချင်းများကို ကျွန်တော်က ပြန်ဆိုပြီး ‘ ရာမ ’ ကထုပ်ဝေရာ ထိုစီးရီး အောင်မြင်သွားခဲ့ချိန်ဖြစ်သည်။

ရှေ့မှာပင် အထုပ်ကြီးကို ကိုယ်တိုင်ဖွင့်ပြပါသည်။ လား .. လား၊ ဖြူဝါဝါရောင်ပေါ်မှာ ချော့ကလက်ချိတ် သန့်သန့် တစ်မျိုးထဲထိုးထားသော ပိုးပုဆိုးကြီးပါကလား။ ‘ ပိုးပုဆိုးကြီးပါကလား ’ ဟု အာမေဇိုတ် ပြုရခြင်းမှာ ထိုပိုးပုဆိုးကြီးသည် အညာဂျပ်ခုတ်စောင် တစ်ထည်မျှ လေးလံနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“ဒါ ကိုယ့်ဖခင်ကြီး ဇော်စင်ပေါ်မှာ ဝတ်သွားတဲ့ ပုဆိုးဘဲ .. ဟေ့ ... ဒီပုဆိုးက လွန်းတစ်ရာ ချိတ်နော ... ”

ကျွန်တော့်မှာလေ ... ဝမ်းသာလိုက်ရသည်ဖြစ်ခြင်း။ မိတ္တီလာ မင်္ဂလာဆောင်အတွက် အလျဉ်းသင့်ပင် မဟုတ်ပါလား။ ပြီးတော့ ရွှေမန်းတင်မောင်၏ပုဆိုး။ ဓါတ်ရော - လာဘ်ရောစီးလေပြီ။ ရွှေမန်းတင်မောင်၏ ပုဆိုး ဆိုကထဲက ကျွန်တော် ဟန်ပင်မဆောင်နိုင်တော့ပါ။ ချက်ချင်းဖြန့်ပြီး ကိုယ်မှာ ကပ်ကြည့်မိပါသည်။

“မောင်ရင်နဲ့ လိုက်ပါတယ် .. အရောင်ကလည်း နှစ်ရောင်ထဲ မကလက်ဘူး။ တစ်ခြားရောင်စုံ တွေရှိသေးတယ်၊ မောင်ရင် ကြိုက်ရာရွေးပေါ့ ”

“ ဟာ .. အကိုကြီး .. ဒါဘဲကောင်းတယ် ဒါဘဲယူမယ် ”

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် အေးဘုံကိုပါ ခေါ်လျက် မိတ္တီလာမင်္ဂလာဆောင်သို့ ရွှေမန်းတင်မောင် လွန်းတစ်ရာ ပုဆိုးကြီး ပိုက်ပြီး ရောက်ခဲ့ပါတော့သည်။

‘ အေးဘုံကိုပါခေါ်လျက် ’ ထိုစကားကို အထူးပြုရခြင်းမှာ အကြောင်းရှိပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် အရက်ဖြတ်ထားချိန် ဖြစ်သောကြောင့် နယ်ရောက်လျှင် ပြန်သောက်မိမှာ စိုးသဖြင့် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် တင်းကြပ် လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ အေးဘုံပါလည်း သောက်ချင်လျှင်တော့ သောက်တာပါပဲ။ သို့သော် အထိမ်းအကွပ် သဘောလည်းပါစေ၊ အရွယ်ရောက်ကြပြီးမှ စုံတွဲလည်း ခရီးအတူ မသွားဖြစ်တာ ကြာပြီမို့ဖြစ်၏။

ဟိုရောက်တော့ မိတ္တီလာတွင် အကောင်းဆုံး ‘ ဟန်းနီးဟိုတယ် ’ မှာထားပေးပါသည်။ မိတ္တီလာ ကန်စပ်တွင် မေးတင်ထားသော ရှေးသူဌေးအိမ်ကြီးကို ဟိုတယ်ပုံသဏ္ဍန် ပြန်ဖွဲ့ထားခြင်းကြောင့် မိမိအိမ်နှင့်မခြား နေရထိုင်ရ အသားကျပါသည်။ ကနဦး ပြဿနာစတင်ဖို့ ဖန်လာပါသည်။ သို့သော် ... ။ မိတ္တီလာသို့ တစ်ရက် ကြိုရောက်၍ နားနားနေနေနှင့် သီချင်းလေးဘာလေး တိုက်လို့အပြီး ညနေစောင်း ပန်းခြံထဲ လမ်းလျှောက်နေကြစဉ် ဟိုတယ်ဝင်းထဲသို့ မာဒေါဂျစ်တစ်စီး ဝင်လာပါသည်။ ကားနောက်ခန်းမှ ဂေါက်သီး အိတ်များကို ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းများက သယ်ချနေတာလည်း တွေ့ရပါသည်။ ကားရှေ့ခန်းမှ ဆင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးသည် ဟိုတယ်ထဲမဝင်ခင် ကျွန်တော့်အား တစ်ချက် လှမ်းကြည့်သွားပါသည်။

ညစာစားရန် အချိန်ရောက်သဖြင့် ဟိုတယ်အောက်ထပ်သို့ ဆင်းလာသောအခါ ဟိုတယ်ပိုင်ရှင် ကတော်က “ ကိုသူမောင်တို့ကို JUST GATHERING (ခဏတာဆိုကြရအောင်) လို့ ဖိတ်ထားတဲ့ သူတစ်ယောက် စားသောက်ခန်းမှာ စောင့်နေပါတယ် ” ဟုဆိုသဖြင့် ထူးဆန်း သွားသော်လည်း ရုတ်တရက် ညနေက တွေ့လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို သတိရသွားပါသည်။ ဟုတ်ပါ။ သူပါပဲ။

“ ကိုယ်တိုင် လာမဖိတ်နိုင်တာ ခွင့်လွှတ်ဗျာ အနားယူနေမယ် ထင်လို့ပါ ” ဟု သူက ရင်းနှီးစွာ နှုတ်ဆက်ပါသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ကျွန်တော့်အတွက် ရည်ရွယ်ဟန်တူသော ဖန်ခွက်ထဲသို့ ဝီစကီအရက်

နဲ့နဲ့ပါသည်။ ‘ ကျွန်တော် နားထားပါတယ်ခင်ဗျာ ’ ဟု သွားရည် ယိုစွာငြင်းပါသည်။ ‘ ဆရာမ ဒေါ်အေးဘုံကို ကြောက်လို့လားဗျာ ’ ဟူသော သူ့စကားသည် ရင်းနှီးမှုရော ကျွန်တော့်ဘဝကိုပါ (စာပေထဲမှာ) သိထားပြီးသူမှန်း ပေါ်လွင်စေ၏။ မည်သို့ပင်ရှိစေ မသောက်ဘူးဟု ကြိတ်မှိတ်နေသော ကျွန်တော့်ကို အေးဘုံကပင် သနားစဖွယ် မျက်လုံးဖြင့် ကြည့်ပါသည်။ သည်လိုနှင့် တော်တော်ကလေး စကားဝိုင်း စည်ကား လာသောအခါ ...

“ ခင်ဗျားကသာ ဒီမှာ သာမန်အဆင့် နေနေတာ ခင်ဗျားစီးခဲ့တဲ့ မာစီဒီးကားကတော့ စင်္ကာပူမှာ အချမ်းသာဆုံး စာရင်းဝင် သူဌေးတစ်ယောက် စီးနေလေရဲ့ဗျား ”

‘ ယ ’ အက္ခရာ မော်တော်ကားတွေ ပယ်ဖျက်လိုက်စဉ်က ကျွန်တော်၏ မာစီဒီး (ဟစ်တလာ စစ်တိုက်သည့် ကားပုံစံ ရှေးဟောင်း မာစီဒီး) ကလေး ပါသွားခဲ့ကြောင်း ကျွန်တော် ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့သော် ခုလို ဘယ့်နှယ်ကဘယ့်နှယ် ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ်အဖြစ် စင်္ကာပူရောက်သွားမှန်း ကျွန်တော် မသိခဲ့ပါ။

ထိုစဉ်က ကိုယ့်ကားကိုယ် ပြန်သိမ်းထားမည်ဟု ပြန်ဝယ်ခဲ့သော်လည်း မမှီလိုက်ပါ။ အဆင့်ဆင့် လက်လွှဲသွားပါပြီ။ သည်မျှအထိ ကျွန်တော့်ကား တန်ဖိုးရှိနေမှန်း ကျွန်တော် မသိချေ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်တိုင် စင်္ကာပူသွားစဉ်က တွေ့ခဲ့ရသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ ယုတ္တိတန်သော စကားကြောင့် တော်တော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားရပါမည်။

‘ တော်တော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားခြင်းကို ’ ကို အကြောင်းပြု၍ ကျွန်တော့်ရှေ့က ငှဲ့ပြီးသား ဝီစကီသည်လည်း (အေးဘုံ မတားဆီးလိုက်နိုင်ခင်မှာပင်) စိတ်မကောင်း ဖြေဆေး ဖြစ်သွားမည်ကိုကား စာဖတ်သူ စာနာနိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဖြတ်ခါစမှာ တစ်ခွက်မဟုတ် တစ်စက် ဝင်သွားလျှင်ပင် ဆက်တိုက် ဖြစ်သွားတတ်သည် ကိုလည်း ယမကာ ဆရာများ သိကြပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်သည် ကိုယ်နှင့် ဘာမှ မဆိုင်တော့သော မော်တော်ကား ကိစ္စကို ရေးကြီးခွင်ကျယ် လုပ်ပြီး ... ‘ တစ်ခဏ တွေ့ဆုံခြင်း ’ အဖြစ်မှ ညနက်သန်းခေါင်ထိ ဝိုင်းထဲကမထွက်နိုင် ဖြစ်သွားရပါတော့သည်။ ထုံးစံအတိုင်း မိုးလင်းတော့ သွေးကတောင်းလေပြီ။ အေးဘုံ ရေချိုးနေစဉ် အောက်ထပ်ဆင်းပြီး ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းထံမှ ‘ ရမ် ’ သုံးပက် ဝယ်သောက်လိုက်မှ တော်တော် နေကောင်းသွား၏။ တကယ်တော့ မာစီဒီးကားစုတ် ကိစ္စကို မေ့သွားပါပြီ။

သည်လိုနှင့် မင်္ဂလာဧည့်ခံရေး ကိစ္စအတွက် ကားအကြို ရောက်လာပါသည်။ ကားမောင်းသူနှင့် ယှဉ်လျက် ဝင်ထိုင်လိုက်သောအခါ ထိုသူသည် နှာခေါင်းကို ယဉ်ကျေးစွာ တစ်ချက်ရှုံ့လိုက်ပြီး ပြုံးပါသည်။ ဪ . . . ကျွန်တော် ရမ်သောက်ထားတာ သူသိသွားပြီကိုး။ ပထမတွင် ရှက်သလို ဖြစ်ရ သော်လည်း နောက်ပိုင်း ထိုအဖြစ်ကပင် ကျွန်တော့်အတွက် အဆင်ပြေသွားရပါသည်။ အကြောင်းမှာ ဟိုးအစက ပြောခဲ့သလို ပွဲထုတ်အခါတော်ပေး အစီအစဉ် မလုပ်ခင် ဧည့်ခံတေး ဆိုနေခဲ့ချိန်အတွင်း (အေးဘုံက စင်အောက်ဘက် ဧည့်သည်တော်ခုံမှာ ထိုင်နေတာပါ) စောစောက လာကြိုသော ယဉ်မောင်းက

“ အကိုကြီး အချိုရည် . . ဟဲဟဲ ” ဟု အချိုရည်တစ်ဗူး (ဖွင့်ပြီးသား) လာပေးရာ သူ့စ ကားသံနှင့် သူ့မျက်နှာ ကြည့်လိုက်ရုံဖြင့် ကျွန်တော်က သိလိုက်ပါပြီလေ။ အောင်မယ် ဝီစကီဗျ။

“ အကိုကြီး နည်းနည်း သောက်တယ်လို့ သတို့သားကို ပြောပြလိုက်လို့ သူတို့စီစဉ်ပေးတာပါ။ အားမနာနဲ့နော် လိုရင် ကျွန်တော့်ကို မျက်စပစ်လိုက် ”

သီချင်း ဆိုရတာကလည်းပင်ပမ်း၊ ဆိုစရာ သီချင်းတွေကလည်း ရှားပါးလာပြီဖြစ်ရာ ကျွန်တော်သည် အချိုရည် စပ်ထားသော စီစကီလေး တမြဲဖြင့် ဟန်ကိုယ်ဖို့ လုပ်နေခဲ့ပါသည်။

တကယ်တော့ ညကအရိန်ကို ဖြေစေရန်အလို့ငှာ ကျွန်တော့မှာ ကြိုတင်စီစဉ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဧည့်ခံပွဲသွားရန် အဝတ်အစား လဲစဉ်ကထဲက ရွှေမန်းတင်မောင်၏ လွန်းတစ်ရာ ပိုးပုဆိုးကြီးအောက်တွင် ရိုးရိုးလုံချည်တစ်ထည် ခံဝတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ကျွန်တော့အကြံမှာ စင်ပေါ်တက် သီချင်းဆိုလိုက် နည်းနည်း လေတက်လာလျှင် လွန်းတစ်ရာပုဆိုးကြီး အသာချွတ် အတွင်းက ချည်လုံချည်ဖြင့် ပေးထားသော ကားကိုယူပြီး စင်နောက်ဖေး ပေါက်ကနေလစ် နည်းနည်းသွားချ (ချည်လုံချည်ဖြင့်ဆိုတော့ တော်ရုံလူ မသိနိုင်)။ ပြန်လာပိုးပုဆိုး ပြန်စွပ် သီချင်းထွက်ဆို။ ဤသို့ စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ဟော ခုလို သူရို.က အလိုက်တသိ လာလာပို့နေတော့ အဆင်မပြေပေဘူးလား။

“ အကိုကြီး ပွဲထုတ်ဖို့ အချိန်ရောက်ပြီ ခန်းမအပြင်ဘက် ထွက်ကြရအောင် ” ကျွန်တော့ကို လာခေါ်ပါချေပြီ။ ကျွန်တော်ကလည်း မူးမူးရူးရူး အခြေအနေ မဟုတ်သဖြင့် အလိုက်သင့်ပင် လိုက်သွားပါသည်။ အစီအစဉ်အတိုင်း ခန်းမပေါက်ဝမှ ကျွန်တော်က သတို့သား သတို့သမီးများကို ဝဲယာခြံပြီး ‘ အခါတော် ’ ပေးရင်း ခန်းမ မင်းလမ်းအတိုင်း ဖြေးညှင်းစွာ ဝင်သွားရမှာ ဖြစ်သည်။ မန္တလေးမြို့မ အသင်းကြီး ကလည်း သံစုံအတီးကို စလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဟန်မပျက်သည့် အပြင် (နည်းနည်း မြူးနေပြီမို့) တကယ့် မင်္ဂလာအခါတော်ပေး ဆရာကြီးစတိုင်ဖြင့် သီချင်း ဆိုရင်း လမ်းလျှောက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ပရိတ်သတ်ကလည်း သမင်လည်ပြန် ငေးကြည့်နေကြပါသည်။

ဗီဒီယိုတွေ ခါတ်ပုံတွေကလည်း တဖျပ်ဖျပ်။ အောင်မယ် ကျွန်တော် ဝတ်ထားသော (ရွှေမန်းတင်မောင်၏) လွန်းတစ်ရာ ပုဆိုးကြီးကိုပင် အထူးအဆန်း လက်တို့ပြုကြတာ မြင်ဖြစ်အောင် မြင်လိုက်သေး၏။

သို့သော် . . . ဖုံကတ္တီပါသို့ စုံညီစွာ ရောက်လုဆဲဆဲတွင် . . .

မန္တလေးမြို့မ တေးအဖွဲ့မှ ဝိုင်းခေါင်းဆောင်က ကျွန်တော့အား အရေးပေါ်အမူအရာဖြင့် လက်ညှိုး အောက်စိုက် ထိုးပြပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း “ ဘယ့်နှယ် ‘ အခါတော်ပေးတာက နတ်ရေးငယ်ရွှေစာ ’ ဆိုသည့် အပိုဒ်က နှစ်ခါပြန်ဆိုရမှာ ဘာကြောင့် အောက်အပိုဒ်ဆက်ရန် အချက်ပြနေရသလဲ ” ပေါ့။ ပြီးတော့ ဝိုင်းခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်တည်းကမဟုတ်၊ ကျန်ဝိုင်းသားများအပြင် ရှေ့ဆုံးစားပွဲမှာ ထိုင်နေသော အေးဘုံကပါ လက်ညှိုးအောက်ဆိုက် ထိုးပြနေလေရာ . . . ‘ ဟာ ဒီမိန်းမ ဂီတအကြောင်း နကန်းတစ်လုံး မသိဘဲ ဝင်ရည် ရသလား ’ ဟုပင် ပထမ စိတ်တိုရသေးသည်။

သို့သော် သီချင်းဆက်ဆိုရင်း လမ်းလျှောက်ရင်းမှ ကျွန်တော့်ခါးပေါ်မှာ တစ်ခုခုပေါ့ပါးသွားသလို ခံစားရသဖြင့် မသိမသာ လက်ဖြင့် စမ်းလိုက်ရာ . . . လာလား . . . ။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မဝတ်ဖူးသော (ရွှေမန်းတင်မောင်၏) လွန်းတစ်ရာ ချိတ်ပုဆိုးကြီးမှာ ခါးပုံစ ပြုတ်ထွက်၍ လုံးဝကျွတ်ကျရန် သီသီကလေးသာ လိုတော့ပါကလား။ ပုဆိုးကြီးကလည်း လေးလေးပင်ပင်၊ အောက်ခံ ချည်ပုဆိုးကလည်း ခံထားသည် ဆိုတော့ ခါးပုံစပြုတ်တာ ချက်ချင်း ဘယ်သိပါ့မလဲ။ တော်သေးတာက တိုက်ပုံအင်္ကျီကို လုံးဝ ရင်စွဲခါးစွဲ ကြယ်သီး တပ်ထားသောကြောင့် ပိုးပုဆိုးကြီးမှာ ခါး၌ညှပ်နေခြင်း ဖြစ်တော့သည်။

သို့သော် . . . ဘယ်ရမတုန်း။ မင်းသားပေကပဲ။ ညာလက်ဖြင့် မက်ကရီဖုန်းကိုင်ပြီး သီချင်းဆက်ဆို၊ ဘယ်လက်ကို ဟန်ပါပါ ဝေ့ဝိုက်ကာ ခါးပုံစ အောက်မှသိမ်း ဇာတ်မင်းသား စတိုင်ဖမ်းလျှက် ကျွန်တော်သည် ဖုံကတ္တီပါသို့ စုံညီစွာ ရောက်ခဲ့ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်၏ သက်ပြင်းချသံနှင့်အတူ အေးဘုံတို့ အုပ်စုမှ သက်ပြင်းချသံ များကိုပါ ကြားလိုက်ရသလို ရှိသွား၏။

မန္တလေးမြို့မအသင်း၏ သက်ပြင်းချသံများကား ပို၍ ကျယ်လောင်သွား၏။ အကြောင်မှာ သူရို. မြို့မအဖွဲ့က လေမှုတ်ကိရိယာတွေ အသုံးများသဖြင့် သက်ပြင်းချသံများနှင့် ကိရိယာတွေမှုတ်သံများ ရောနှော သွားသောကြောင့်ပင်တည်း။ (ဟိုးလွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၂၀) ကျော်လောက်ကလည်း မန္တလေးမြို့တွင်

ဧည့်ခံပွဲတစ်ခု၌ ရိုးရိုးပိုးလုံချည်ဖြင့် ခါးလည်လောက်ထိ ကျွတ်ကျဖူးသည်ကို အမှတ်ရမိပါသေးသည်။ ထိုစဉ်ကတော့ မင်းသားဇော်ဝမ်းက အပြေးလာပြီး ခါးပတ်ပတ်ပေးခဲ့သောကြောင့် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်မသွားခဲ့ရပါ။ ထိုအကြောင်းကြိုတော့ ရေးကြသေးတာပေါ့လေ)။

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၅၅)၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်။

• ‘ သာဓု ’ ‘ သုမောင် ’ စာပေတိုက်ပွဲ

အဖေနှင့် ကျွန်တော်သည် အနုပညာကိစ္စရပ်(စာပေ ဂီတ ရုပ်ရှင်) များတွင် ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်း မဟုတ်သော်လည်း နည်းနည်းတော့ ဝိဝါဒ ကွဲပြားခဲ့ကြသည်။ ဒါကတော့ အဖေသည် ကုန်သည် ပွဲစား မဟုတ်သလို ကျွန်တော်ကလည်း ထိုအမွေမျိုးကို ဆက်ခံသူ မဟုတ်သောကြောင့်ပါ။ ထိုသို့လုပ်ငန်းမျိုးက ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ပုံသေနည်းဖြင့် ဆက်ခံရလေ့ ရှိပါသည်။

ဒါတောင် ခေတ်မှီလာခြင်းပေါ် မူတည်၍ အနည်းငယ် ပြောင်းလွဲလုပ်ကိုင် ရတတ်သည်များ ရှိပါသည်။ ဥပမာ ဘိုးဘေးစဉ်ဆက်က ငါးပိငါးခြောက် လုပ်ငန်းသည် သားသမီး မြေးမြစ် လက်ထက်တွင် လုပ်နည်း ကိုင်နည်း မှအစ . . . ကုန်ထုပ်ပိုးနည်းအထိ ကွာခြားလာတတ် ပါသေးသည်။ ယေဘုယျသဘော ပြောရလျှင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများသည် ပုံသဏ္ဍန်အားဖြင့် မြန်မြန် ပြောင်းချင်ပြောင်းမည်။ အနှစ်သာရပိုင်းကား တော်တော်နှင့် မပြောင်းလွဲတတ်ပါ။ အနုပညာကိစ္စကတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဦးစားပေးမို့ ပုံသဏ္ဍန်ရော အနှစ်သာရပါ အပြောင်းအလဲ မြန်ပါသည်။ အဖေလက်ထက်နှင့် သားသမီး လက်ထက်ကို ခဏဘေးဖယ်ထားလို့ . . . မိမိကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ချက်ချင်း ပြောင်းလွဲသွားတတ်သည် မဟုတ်ပါလော။

တမြန်နေ့က ဆရာသာဓုနှင့် မနေ့က ဆရာသာဓု မတူနိုင်သလို မနေ့က သုမောင်နှင့် သည်ကနေ့သုမောင်သည်လည်း ကွဲပြားလာတတ်ပါသည်။ ထိုအခါ ဆရာသာဓုနှင့် သုမောင်တို့ အနုပညာ ကိစ္စ၌ ဝိဝါဒ ကွဲပြားလာတာ ဘယ်မှာ ဆန်းပါတော့မည်နည်း။ အဖေနှင့် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော် စာစရေးစ ပုံနှိပ်စာမူ စတင်ဖော်ပြခံရကတည်းက ရေးဟန်နှင့် ပတ်သက်၍ ပဋိပက္ခ ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ဆိုကြပါစို့ စကားပြေ ရေးရာ၌ အလျှင်းသင့်သလို စကားပြောဟန်များ ပါသွားတတ်ခြင်း ကိစ္စမျိုး။ တေးသီချင်းဆိုရာ၌ မြန်မာသံ တေးများကို ခေတ်ပေါ်ဂီတ တူရိယာများ အသုံးပြုခြင်းကိစ္စမျိုး။ ရုပ်ရှင်ရိုက်ရာ၌ ပရိတ်သတ် တွေးစရာကိုချန်ပြီး ပြကွက်ကျော်ပြသည့် ကိစ္စမျိုး။

သို့သော် . . . ကျွန်တော်တို့ ညီအကို တစ်စုထဲတွင်မူ ကျွန်တော်က အဖေနှင့် အနေနီးလို့လား မသိ။ အနုပညာရေးရာ၌ သိပ်ပြီးတော့ကား ဆန့်ကျင်ဘက် မဖြစ်တတ်ချေ။ နည်းနည်းပါးပါး ငြင်းရ ခုံရ လောက်သာ ရှိပါသည်။ ဒါလည်း သူ့ဘက်ကိုယ်ဘက် အလျှော့အတင်းလုပ်ရင်း ကိစ္စပြီး သွားတာပါပဲ။ တစ်ခါတစ်ရံ . . . မလျှော့နိုင် မပေါ့နိုင် ကိစ္စများ ပေါ်လာလျှင်တော့ အဆူအဆဲခံပြီး ဇွတ်လုပ်ချင်လုပ်ချ။ သို့မဟုတ်က . . . အဖေအလိုကို လိုက်လျှော့ပြီး ကျွန်တော်က လျှော့ပေးရပါသည်ပေါ့။ ဒါကလည်း ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဂုဏ်ဂုဏ် ဂုဏ်အားဖြင့်ရော ဝယဂုဏ် အသက်အားဖြင့်ရော ‘ ဆရာသာဓု ’ က ကြီးမြတ်ခြင်းအပြင် ဆရာသာဓုသည် ကျွန်တော့်အဖေ မဟုတ်ပါလား။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခုပြောပြမှာက ဘယ်လိုမှ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းလို့ မရနိုင်သည့် အရက်ပြဿနာကို စာပေဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြခြင်းပါ။

ပထမဦးဆုံး ‘ သာဓု ’ ‘ သုမောင် ’ စာပေတိုက်ပွဲ ခေါင်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ အလျှင်စလို ရှင်းပါရစေ။ ထိုခေါင်းစဉ်ဖြင့်ပင် ၁၉၉၂ အောက်တိုဘာလထုတ် ကလျာမဂ္ဂဇင်းတွင် ကျွန်တော် ‘ ကွမ်းစကား ’

ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ ဒါကိုပင် ပထမဆုံး ဝန်ခံရခြင်းမှာ ထိုဆောင်းပါးပါ အချက်အလက် အချို့နှင့် ယခုရေးသည့် စာစုပါ အချက်အလက် အချို့တူကောင်း တူသွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ သို့သော် သေချာတာကတော့ ယခုစာစုသည် အရက်သေစာနှင့် ပတ်သက်၍ ဇောင်းပေး ရေးသားမည် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ ထို့ကြောင့် . . . အနုပညာရပ် ကိစ္စ အငြင်းပွားမှုထက် အရက်သေစာနှင့် ပတ်သက်သော ပဋိပက္ခကို ဦးတည်ပါလိမ့်မည်။

နော့ဖြင့် . . . ဘာကြောင့် သည်ခေါင်းစဉ်ကိုပဲ ပြန်ယူရသနည်း။ ကျွန်တော် ကြိုက်လို့လည်း တစ်ကြောင်း၊ အရက်နှင့်ပတ်သက်၍ စာအားဖြင့် အပြန်အလှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ ကြသည်လည်း တစ်ကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။ အဖေသည် အရက် မသောက်တတ်ရုံသာမက အရက်ဆန့်ကျင်ရေးသမား ဖြစ်ကြောင်း စာဖတ် သူ သိပြီးပါပြီ။ ထို့ထက်ပို၍ကား အရက်သောက်တတ်သူ မှန်သမျှကိုပါ တိုက်ခိုက်တတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (သူ့ သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ကြသော ဆရာသော်တာဆွေ၊ ဆရာတင်တယ် တို့ကိုကား ကိုယ်တိုင် အရက်ဝယ်တိုက်၊ သူရဲ့နှင့်အတူ ဘားဆိုင် လိုက်ထိုင်ပေးတာ ဘာကြောင့်မှန်း စဉ်းစား၍ မရပါ။) အထူးသဖြင့်မူ အရက်ကြိုက်တတ်ခဲ့သော အကိုမောင်ဝဏ္ဏနှင့် ကျွန်တော့်အပေါ် ပို၍ ထိုးစစ်ဆင်ပါသည်။

ကိုရူပကား အရက်ဝေးလို့ ဆေးလိပ်ပင် မသောက်တတ်သောကြောင့် အဖေက ကိုရူပအပေါ် ချီးကျူးရင်း မနှစ်မြို့ဟန် ပြပါသည်။ အရက် မသောက်ခြင်းအတွက် ဘဝင်တွေ့ပြီး ဆေးလိပ် စီးကရက် မသောက်တတ်ခြင်းအတွက် အားမလို အားမရ ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ အဖေက စီးကရက်ကို အဆက်မပြတ် မီးကူးပြီး သောက်တတ်သူ မဟုတ်လား။ (CHAIN SMOKER) ဆိုပါစို့။ မင်းလူသည်ကား အရက်ကို လမ်းကြိုသဘော အပျော်အပျက် သောက်တတ်သူမို့ အဖေ ကောင်းစွာ မရိပ်မိခဲ့ပါ။ ကံကြီးပေစွ။

ကျွန်တော် အရက်ကောင်းကောင်း သောက်တတ်နေမှန်းကို (၁၉၇၅) ခုနှစ်လောက်တွင် အဖေ လက်ပူးလက်ကြပ် မိသွားပါသည်။ အဖေ ခံတွင်းတွေ့သော စာရေးဆရာများနှင့် တပူးတွဲတွဲ လုပ်နေသည်ကို အဖေက စုံစမ်းမိထားသည်။ ပြီးတော့ ထိုဆရာများသည် အဖေနှင့် စာပေအယူအဆ ဝိဝါဒ သိပ်ပြီး မကွဲလှ သော်လည်း လိုင်းချင်းတော့ နည်းနည်းကွာပါသည်။ အဓိက အစေးမကပ်တာကတော့ အရက်ကိစ္စပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဆရာတို့သည်ကား ဆရာသိန်းသန်းထွန်း၊ ဆရာထွန်းထွန်း(ဆေးသိပ္ပံ)၊ ဆရာ အထောက်တော်လှအောင်၊ ဆရာအောင်ပြည့်။

ထိုဆရာများနှင့် ညနေတိုင်း အချိန်းအချက် လုပ်ပြီး (၄၂) လမ်း အရက်ဆိုင်မှာ ဆုံဖြစ်ကြတာကို အဖေက သိနှင့်ထားသည်။ လက်ပူးလက်ကြပ် ဖမ်းမိရန်လည်း ကြိုးစားခဲ့ပုံရသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း မော်တော်ကား ထည်လဲဖြင့် (၄၂) လမ်းသို့ သွားကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော့်ကား၊ တစ်ခါတစ်ရံ ဆရာထွန်းထွန်း (ဆေးသိပ္ပံ)၏ကား။ အများဆုံး သုံးတာကတော့ ကျမ်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ လူကြီး တစ်ယောက်၏ ရုံးကားဖြစ်သည်။ ထိုရုံးကားမောင်းသူ ကိုလှမြင့်မှာ ကျွန်တော်တို့နှင့် အဖွဲ့ကျသူဖြစ်ပြီး၊ သူအလုပ်ချိန် ပြီး၍ အိမ်ပြန်သောအခါ ထိုကျမ်းမာရေး ကားကြီးကိုပါ ညအိပ်ယူသွားခွင့် ရှိသဖြင့် . . . ကျွန်တော်တို့ ဝိုင်းသိမ်းလျှင် အိမ်တိုင်ရာရောက် လိုက်လံပို့ဆောင် ပေးရှာပါသည်။

ကားမှာ ထိုစဉ်က နောက်ဆုံးပေါ် ဗေါက်(စ်)ဝဂ်ဂွန်း ပေါင်မုန့်ကား အဖြူကြီးဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့က သင်္ဘန်းကျွန်း မှာနေပြီး အဖေက ဝင်ဒါမီယာမှာ နေသူဖြစ်ရာ ချက်ချင်း ဖမ်းမိရန် မလွယ်သော်လည်း ထိုဗေါက်(စ်)ဝဂ်ဂွန်း ကားဖြူကြီး သတင်းကိုကား ခြေရာခံမိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့အားဖြင့် တစ်နေ့သ၌ ကျွန်တော်တို့ ညကြီးသန်းခေါင် သင်္ဘန်းကျွန်းခြံ ပြန်ရောက်ကြ သောအခါ စောစောက ဗေါက်(စ်)ဝဂ်ဂွန်းကားကြီးကို ရှေ့မှ မီးကြီးထိုးပြီး ပိတ်ကာ ဖမ်းဆီးလိုက်သော အဖေကားနှင့် ပက်ပင်း တိုးပါတော့သည်။ အရက်သောက်နေတုန်း ဖမ်းမိခြင်းမဟုတ်သော်လည်း အရက်ဆိုင်မှ

ပြန်လာသည်ကိုမူ ငြင်းမရတော့သော ကျွန်တော့်ခမျာ ထိုညမှစပြီး အဖေနှင့်အတူ ဝင်ဒါမိယာခြံသို့ ပါသွား ခဲ့လေရာ အဖေ ကွယ်လွန်ခါနီး ၁၉၉၁ ခုနှစ်အထိ ဟိုမှာပင် နေဖြစ်သွားရပါတော့သည်။ ဟိုမှာပင် ခြံချင်းကပ်လျက် ‘ အေးဘုံ ’ နှင့်ဆုံပြီး အိမ်ထောင်ကျခဲ့ရတာတော့ အမြတ်အဖြစ် အဖတ်တင်ရသည်ဟု ဆိုကြပါစို့ရဲ့။ (စကားမစပ်ပြောပါတယ်)

အဖေအိမ်သို့ ရောက်ရောက်ချင်း ကျွန်တော် အိပ်စက်နားနေရန် ကုတင်မွေ့ရာ အဆင်သင့် ပြင်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဘယ်တုန်းကထဲက စီမံကိန်း ဆွဲထားမှန်း မသိရပါ။ အမြဲတန်း ရှုတ်ပွ နေသော အဖေဧည့်ခန်း ထောင့်တစ်နေရာကို သပ်သပ်ယပ်ယပ် ရှင်းလင်းထားပါသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ကုတင်ဘေး နံရံ၌ကဒ်ထူပြား တစ်ပေပတ်လည် လောက်ပေါ်တွင် စာတန်းများ ရေးပြီး ကပ်ထားခြင်းဖြစ်၏။ “ငါ့အဖေ အရက်မသောက်ခဲ့သဖြင့် ငါ့အား အရက်သမားသားဟု အခေါ်မခံခဲ့ရ။ ငါ့သားများ အရက်မသောက်လျှင် ‘ အရက်သမား အဖေ ’ ဟု အခေါ်မခံရသော နောက်ထပ် ဂုဏ်တစ်ခု တိုးပေးမည် ” တဲ့။ ဒါသည် ဆရာသာဓုက စတင်တိုက်ခိုက်သော နံရံကပ် ဝေဖန်ရေးစာပေပင် ဖြစ်တော့သည်။

‘ခွေမြီးကောက် ကျီတောက်စွပ် ’ ဖြစ်သော ငမိုက်သား ကျွန်တော်သည် ထိုစာတန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြန်လည် ချေပခြင်း မရှိဘဲ အဖေအိမ်မှာ နေခဲ့ပြီး မကြာမတင်မှာပင် အရက်ကိုပြန်၍ ခိုးသောက်နေခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော် ပျင်းသည်ဟု အကြောင်းပြပြီး ငယ်သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ (ကဗျာဆရာ မြင့်ဆောင်) ကို အဖေအိမ်သို့ အတူ ခေါ်ထားခဲ့ပါသည်။ သူ့ကို ဝရံတာတွင် နေရာပေး၍ အရက်ပုလင်းကို သူ့အဆောင်၌ ပုဂံထားပါသည်။ ထို့နောက် ‘ အကြီးကြီးကို နီးနီးလေးမှ ကြည့်လျှင် မမြင်ရ ’ ဟူသော အဆိုအမိန့်ကို ကျွန်တော် ကောင်းစွာ လိုက်နာခဲ့ပါတော့သည်။

အသို့ဟူမူ ညစာ ထမင်းစားခါနီး (ည ၁၀ နာရီလောက်) တွင် ကိုမြင့်ဆောင်၏ အဆောင် သို့ ကူးပြီး အရက်ကို တဝသောက်ပြီး ထမင်းစားလိုက်ပါသည်။ စားပြီးပြီးချင်းမှာပင် အဖေထံ အနီးကပ်၍ အလုပ်ကိစ္စများ၊ အခြား ဗာဟီရများကို အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ပြောပါသည်။ (အဖေကလည်း နားလေးသည် ။) အရက်နဲ့တို့ သဘာဝမှာ သောက်ခါစ၌ ကောင်းစွာမထွက်ပါ။ အစာကိုလည်း အပေါ်မှ ဖိသိပ် လိုက်သဖြင့် အနံ့ လုံးဝ မရနိုင်ပါ။ ဒါကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး ကျွန်တော်က အဖေနားကပ်ပြီး ဟန်လုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သောက်ခါစမှို အိမ်ခြေကလည်း မပျက်သေးပါ။

သည်နည်းဖြင့် ကျွန်တော်သည် အဖေ၏ ‘ အနီးကပ်ရန်သူ ’ ‘ အသားထဲမှ လောက်ထွက် ’ သော သူလျှို ဖြစ်ခဲ့ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်က အနီးကပ်ပြီး အရက်သောက်နေတာ အဖေမရိပ်မိခဲ့ပါချေ။ သို့သော် သတိတရား အလွန်နည်းပါးသော ကျွန်တော့်အား မကြာမတင် အချိန်မှာပင် အရက်သောက်တာ အဖေ မိသွားပါတော့သည်။ ဖြစ်ပုံက ။

အဖေသည် ကျွန်တော်တို့ အရွယ်ရောက်သည်အထိ မကြာခဏဆိုသလို ဖက်ရမ်းနမ်းရှုံ့ တတ် ခြင်းကို ကျွန်တော် မေ့နေခဲ့ပါသည်။ တစ်ညသော် ... စောစောကပြောသည့် နည်းအတိုင်း သောက်စား၊ အဖေနှင့် စကားပြောပြီး ကျွန်တော် အိပ်ရာဝင်ခဲ့ရာ ညသန်းခေါင်ကျော် လောက်သူအိပ်ခါနီး ဘာစိတ်ကူး ပေါက်သည်မသိ ကျွန်တော့်အား လာရောက် နမ်းရှုံ့ပါတော့သည်။ (ဒါက နောက်မှ သိရတာပါ။) ကုလားသေ ကုလားမော အိပ်ပျော်နေသော ကျွန်တော့်ထံမှ အချိန်တန်၍ ထွက်လာသော အရက်နံ့များက တစ်ခြင်ထောင်လုံး လှောင်၍ ဟောင်နေပါသည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက် အိပ်ရာကနိုးလို့ မျက်နှာသစ်မည်ဟု ခေါင်းရင်းက သွားတိုက်သွားပွတ် တံကို ယူလိုက်သောအခါ သတင်းစာ ဖြတ်ပိုင်းတစ်ခု ဖောက်စွပ်လျက်သား ပါလာပါသည်။ ထိုဖြတ်ပိုင်းကို

ဖြန့်ကြည့် လိုက်သောအခါ (အဖေ ဘယ်တုန်းက ဖြတ်သိမ်းထားမှန်း မသိသော) ဘောင်ခတ် နိုင်ငံခြား သတင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အကြောင်းအရာမှာ ...

“ဩစတြေးလျနိုင်ငံတွင် ဘီယာသောက်သုံးသူ ဦးရေ များလာသောကြောင့် ကင်ဆာရောဂါ ပိုမို ဖြစ်ပွားသည် ” ဟူသော ဆေးသုတေသန သတင်း ဖြစ်နေတော့သည်။ ကျွန်တော် ညတိုင်း ခိုးသောက်တာ အဖေ သိသွားပြီမှာ သေချာနေပါပြီ။ ထိုတစ်နံနက်လုံး ကျွန်တော့်မှာ စိုးရိမ်စိတ်တွေဖြင့် ရင်ခုန်နေရပါသည်။ အိပ်ရာက အဖေနှိုးလာလျှင် ဘယ်လို ရင်ဆိုင်ရမည်ကိုလည်း စိတ်ကူးနေရပါသည်။ လိမ်နည်း ပေါင်းစုံကိုလည်း ကြိုတင်စဉ်းစား နေရပါသည်။ အဖေက မိုးလင်းခါနီးမှ အိပ်ပြီး နေ့လည်မှ အိပ်ရာက ထသူပါ။ ထိုစဉ်မှာပင် ကျွန်တော့်အား နတ်မပါတော့သည်။ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်တော့ မဖြစ်နိုင်။ အနီးစပ်ဆုံးကတော့ ‘ကိုကြီးကျော်’ ဖြစ်နိုင်သည်။ နံနက်စောစော ရောက်လာသော ‘ လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ် ’ သတင်းစာကို အမှတ်မဲ့ ကောက် လှန်ရာ (ယခုခေတ် သတင်းစာများထက် နှစ်ဆခန့်ရှိသော စာမျက်နှာပြည့်) ဆေးပညာဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဆောင်းပါး၏ အနှစ်သာရကား ... ‘ ဆေးလိပ် စီးကရက် သောက်ခြင်းသည် ကင်ဆာရောဂါကို ပိုမို ဖြစ်ပွားစေသည် ’ ဟူသော အချက်ကို အကွက်ကျကျ ရေးထားခြင်း ဖြစ်တော့သည်။

ကျွန်တော်သည် ဖတ်ပြီးပြီးချင်းပင် ထိုဆောင်းပါး စာမျက်နှာကို သပ်သပ်ယပ်ယပ် ဖြတ်တောက်ပြီး အဖေကုတင်ဘေး စားပွဲပေါ်ရှိ အဖေစီးကရက်ဘူးဖြင့် အသာဖိ၍ တင်ထားလိုက် ပါတော့သည်။ ဒါသည် ကျွန်တော်က ပထမဆုံး ပြန်လည် တိုက်ခိုက်သော ‘ စားပွဲတင် စာပေဝေဖန်ရေး ’ ဖြစ်ပါတော့သည်။ သည်လိုနှင့် သားအဖနှစ်ယောက် ဟန်ကိုယ့်ဖို့ လုပ်ရင်း နံရံကပ် စာပေတိုက်ပွဲကလည်း ပြင်းထန် လာပါတော့သည်။

နံနက် အိပ်ရာထတိုင်း ကျွန်တော့်ကုတင် ခေါင်းရင်းတွင် အရက်ဆန့်ကျင်ရေး စာတမ်းများ တစ်နေ့တစ်မျိုး မရိုးအောင်ကပ်ပြီး ‘ သာဓု ’ ဟု လက်မှတ်ထိုးထားတာ နေ့စဉ် တွေ့မြင်နေရပြီး အဖေကုတင် ခေါင်းရင်း တွင်လည်း စီးကရက်၏ ဆိုးကျိုးများကို စာရေးပြီး ကျွန်တော်က ပြန်ကပ်ထားတတ် နေပါသည်။ ဥပမာ ... ‘ နာနာမှတ် ဖိနပ်ဖြစ်မယ် ’ ... (သာဓု) ဟု အဖေက စာကပ်လျှင် ကျွန်တော်က ‘ ထီးနှင့်ဖိနပ် မပါလျှင် နွေခါမှ သိလိမ့်မည် ’ (သုမောင်) ဟု တန်ပြန် ထိုးနှက်ပါသည်။ ထို ... ‘ သာဓု ’ ‘ သုမောင် ’ စာပေ တိုက်ပွဲသည် လအတန်ကြာခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ... စာရေးသက်နှင့် အတွေ့အကြုံ အရလည်းကောင်း၊ အသက်အရွယ် အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖခင် ဟူသော ရာထူးအားဖြင့် လည်းကောင်း နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော် ရှုံးရပါသည်။ အဖေ နောက်ဆုံး ကျွန်တော့် ခေါင်းရင်းတွင် ကပ်လိုက်သော ရွှေပေလွှာမှာ တစ်လုံးတည်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ “ ‘ လ ’ လုံးကြီးတင် ဆံခတ် ဝေ့စပေါက် ” တဲ့ ။

သောကြာစာစောင်
အမှတ် (၄၅၁)၊ မတ်လ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်။

တစ်ခါတုန်းကပေါ့ဗျာ

ဤစာစုကတော့ ‘ သာဓု-သုမောင် စာပေတိုက်ပွဲ ’ စာစုထဲက တစ်ကွက်ကိုချဲ့ပြီး ဖော်ပြခြင်းဟု မှတ်ယူ၍ ရပါသည်။ ရုပ်ရှင်စကားနှင့် ပြောရလျှင် ဇာတ်လမ်းအလယ်မှာ ဖောက်ပြီး နောက်ကြောင်း ပြန်သည် ဆိုကြပါစို့။

‘ သာဓု-သုမောင် စာပေတိုက်ပွဲ ’ တွင် ... (၄၂)လမ်း အရက်ဖြူဆိုင်မှအပြန် သင်္ဘန်းကျွန်းအရောက် ကျွန်တော်တို့ စီးလာသောကားကို ရှေ့မှပိတ်ပြီး အဖေက ဖမ်းမိခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်သည် အမေရှိရာ သင်္ဘန်းကျွန်း သာဓုခြံမှ အဖေရှိရာ ဝင်ဒါမီယာ သာဓုခြံသို့ ပါသွားခဲ့ကြောင်းလည်း

စာဖတ်သူ သိပြီးပါပြီ။ ယခုစာစုတွင် ထိုသို့ ကျွန်တော် အရက်သမားတစ်ယောက် အရက်ဆန့်ကျင်ရေးသမား အဖေ့နောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါသွားရုံနှင့် ထိုသို့ အဖမ်းမခံရမှီက အဖြစ်အပျက်အချို့ကို ဖောက်သည် ချပါမည်။ ထိုဇာတ်ကွက်တွင် ကျွန်တော်က မင်းသားဆိုလျှင် ဇာတ်ပို့ဇာတ်ရုံအဖြစ် ပါဝင်ကြသူများ နာမည်ကိုလည်း အားနာပါးနာ ဖော်ပြရပါလိမ့်မည်။

အားနာပါးနာဟု ဆိုရသည်မှာ အနိပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကျွန်တော့်ထက် ဂုဏ်ထက်၊ ဝယဂုတ္တိအားဖြင့် ကြီးမြတ်သူများ ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံကျော် နိုင်ငံသိများ ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ အထူးသဖြင့်မူ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမှာ ခုနယ်ခါ ကွယ်လွန်သွားကြပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုဆရာကြီးများ၏ အမည်နာမများကို ပြန်လည်ဖော်ပြပါက ကျွန်တော့်စာစု ပို၍ အရာရောက်ပြီး သက်သေသက္ကာရ ခိုင်လုံပါလိမ့်မည်။ ကွယ်လွန်ပြီး ဆရာကြီးများ၏ ကြွင်းကျန်ရစ်သော မိသားစုများအနေနှင့် ကျွန်တော့်အား အမျက် မျက်စောင်းထိုးလျှင်လည်း ကျွန်တော်ခံပါမည်။

သို့သော် ဆရာကြီးများ ကိုယ်တိုင်က ကျွန်တော့်အပေါ် တပည့်တစ်ယောက်လို မဆက်ဆံဘဲသူငယ်ချင်းလို ညီငယ်လို ဆက်ဆံခဲ့ကြသောကြောင့် သူရဲ့၏ ကြွင်းကျန်ရစ်သော မိသားစုများကလည်း မိတ်ဆွေလို၊ မောင်ငယ်လို၊ ဆွေမျိုးသားချင်းလိုသာ သဘောထားပြီး ခွင့်လွှတ်ကြမည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်နေပါသည်။

ပြောမည့်သာပြောရ ထိုဆရာကြီးများ၏ အမည်စာရင်းကို ‘ သာဓု-သုမောင် စာပေတိုက်ပွဲ ’ မှာ ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ သို့သော် ထိုစဉ်က အမည်မျှကိုသာ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ခုတော့ သူရဲ့ပါဝင် ပတ်သက်ခဲ့ပုံ ဇာတ်ကွက်ကို ဖော်ပြပါမည်။ မှတ်ချက်ပြု၍ ကြိုတင် ပြောထားရမည်မှာ ထိုဆရာကြီးများသည် ကျွန်တော့်အား အရက်သောက် သင်ပေးခဲ့ကြသူများ မဟုတ်ရှာကြပါ။ ကျွန်တော် သောက်တတ်ပြီးမှ သူရဲ့နှင့် အဖွဲ့ကျပြီး အတူသောက်ဖြစ် ခဲ့ခြင်းသာ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကဲ့သို့ ရမ်းကားသော အသောက်သမားများ မဟုတ်ကြဘဲ အများအားဖြင့် သူရဲ့ကသာ ကျွန်တော့်ကို ထိန်းကြရပါသည်။

ပြောပြကြကြေးဆိုလျှင် ထိုဆရာများသည် ကျွန်တော့်အလျှင် စောစောစီးစီး အရက်ကို ဖြတ်တောက်နိုင်ခဲ့ ကြသူများလည်း ဖြစ်ကြပါသည်။ ဪ . . . ခုတော့လည်း အချို့ဆရာများသည် ဘုရားနှင့် တရားနှင့် ဖြစ်နေကြပြီး အချို့ဆရာများကား ကွယ်လွန်ကုန်ကြပါပြီကော။ ဘာပုံဖြစ်ဖြစ် ဤစာစုမှာ ‘အရက်အခြေခံ’ အကြောင်းတရား ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော့် ဆရာများသည်လည်း ယခင်သောက်ခဲ့တုန်းကတော့ အနည်းဆုံး ဇာတ်ပို့ဇာတ်ရုံ အဖြစ်ပြန်လည် အသုံးချခံရတာ မနစ်နာဘူးဟု ထင်ပါသည်လေ . . .။

ဆိုခဲ့သလိုပင် (၁၉၇၅) ခုနှစ်လောက်က ကျွန်တော် မင်းသားဖြစ်စတွင် ဖြစ်ပါသည်။ အဖေ၏ ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေး အလုပ်တိုက်က ဘားလမ်း (မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံလမ်း) မှာပါ။ ကျွန်တော်တို့သည် အဖေ အလုပ်တိုက်တွင် စုလုပ်ကြပါသည်။ လုပ်ငန်းသိမ်းချိန်တွင် ယင်းလမ်းထဲရှိ မူလလက်ဟောင်း မုတ်ဆိတ် လက်ဘက်ရည်ဆိုင်သို့ သွားကြပါသည်။ ဒါက ဒုတိယ စုရပ်ဖြစ်သည်။ မုတ်ဆိတ်ဆိုင် စုရပ်ကား လုပ်ငန်းသဘော၊ အမောပြေသဘောတွေ မဟုတ်တော့ဘဲ ညဦးပိုင်း အရက်ဆိုင်သွားရန် ခြေလှမ်းပြင်သော စုရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ခွေးခြေပုလေးတွေ ခင်းကျင်းထားသော လဘက်ရည်ဆိုင်များ ပေါ်ဦးစဖြစ်ပြီး ထိုလမ်းဘေး လဘက်ရည်ဆိုင်မှာ ထိုင်ရတာ အားရပါးရ ရှိလှပါသည်။

စောစောကပြောသလို ကျွန်တော်က မင်းသားဖြစ်စ ဆိုသော်လည်း ထိုခေတ်က ရုပ်ရှင်ကားကြီး တစ်ကား နှစ်ကားလောက် ရိုက်ပြီးရုံနှင့် ပရိတ်သတ်က မမှတ်မိတတ်သေးပါ။ ထိုနည်းတူ (၄၂)လမ်း အရက်ဆိုင်လို နေရာမှာ ညပိုင်းထိုင်တာကိုလည်း လူသိပ်မသိပါ။ (၄၂) လမ်း အရက်ဖြူဆိုင်လို နေရာမျိုးမှာကော အဘယ် တက်သစ်စ မင်းသားက ထိုင်ပါမည်နည်း။ ကျွန်တော်မူကား စာရေးဆရာ ပေါက်စဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို အခြေပြု၍ ထိုဆိုင်မှာ ဂုဏ်ယူစွာ ထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ပြီးတော့ ကိုယ့်ဆရာများကလည်း တစ်ခါတစ်ရံမှသာ

ဆိုကြီးကနားကြီးမှာ (တစ်ပါးသူပြုစုသဖြင့်) ဟန်ကျပန်ကျ စားသောက်နိုင်ပြီး နေ့စဉ်နှင့် အမျှလိုလိုက (၄၂) လမ်းမျှသာ ဖြစ်လေရာ ကျွန်တော် တွဲလောင်းပါရသည်ကို ရှင်းပြစရာ မလိုတော့ပါ။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်မှာ အဖေလုပ်ငန်းသုံး ကားစုတ်တစ်စီးကို အပိုင်စားရထားပါသည်။ အဖေ၏ မန်နေဂျာသဖွယ် ဖြစ်နေသောကြောင့် အဖေက ပေးထားခြင်းဖြစ်၏။ ဆရာထွန်းထွန်း (ဆေးသိပ္ပံ) မှာလည်း ကားစုတ်တစ်စီး၊ ဆရာ အထောက်တော်လှအောင်က ဂျစ်ကားစုတ် . . . ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုတွင် ကားစုတ်သုံးစီး ရှိပါသည်။ ကားစုတ်ဟု ထောမနာပြုရ သည်မှာ အလှည့်ကျပုံမှန် ပျက်နေတတ်သောကြောင့် ကားသုံးစီးရှိသော်လည်း အများအားဖြင့် ကိုယ့် ခြေထောက်ပေါ် ကိုယ်ရပ်ပြီး ခြေလျှင်ကြိုက်နေရသည်ကို သိသာစေလို၍ဖြစ်၏။ မည်သို့ပင်ရှိစေ ခြေလျှင်တစ်လှည့် ကိုယ်ပိုင်ကားတစ်လှည့်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ယမကာ ခရီးလမ်း ဖြောင့်ဖြူးခဲ့ပါသည်။ သည်ကြားထဲ ကျမ်းမာရေးဌာနမှ လူကြီးတစ်ဦး၏ ကားအကောင်းစား တစ်စီးကိုလည်း ကြား ပေါက်ရရှိပါသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုကားယဉ်မောင်း ကိုလှမြင့်မှာ အလုပ်ချိန်ပြီး၍ အိမ်ပြန်လျှင် ထိုကားကို အိမ်ယူသွားခွင့်ရှိလေရာ သူနှင့်ကျွန်တော်တို့ ပေါင်းဖက်မွေ့ မိကြသောအခါ ထိုကားကို ကြိုသလို ကျွန်တော်တို့ အသုံးချခွင့် ရလာသောကြောင့်ပင်။ (မှတ်ချက် . . . ကျွန်တော့်ကို အဖေက ဖမ်းမိသွားတာ ထိုကားပေါ်မှာပင် ဖြစ်ပါသည်။)

မည်သို့ပင်ရှိစေ ကျွန်တော်တို့သည် ခြေလျှင်ခရီးကိုသာ အားကိုးရတာ များပါသည်။ ဆိုကြပါစို့ . . . ဘားလမ်း မုတ်ဆိတ်လဘက်ရည်ဆိုင်တွင် လူစုပြီး လဘက်ရည်သောက်၊ အချိန်တန်လို့ လူစုံပြီဆိုလျှင် (၄၂) လမ်းသို့ချီတက်။ လူမစုံသော်လည်း လိုအပ်သော ထောက်ခံမဲရပြီဆိုလျှင် ဆုံးဖြတ်ချက်မချတော့ဘဲ . . . မျက်စပစ်ပြီး အလိုလို တန်းစီပြီးသား ဖြစ်သွားတော့၏။ မဟာဗန္ဓုလ ပန်းခြံလမ်းမှ (၄၂) လမ်းသို့ ချီတက်ကြရာ လမ်းတစ်လျှောက်မှ ဖြတ်လိုက်ကြသူများလည်း ရှိပါသည်။ (၄၂) လမ်းဆိုင်မှာ စောင့်သူလည်း ရှိတတ်ပါသည်။

ကြားထဲဖြတ်ပြီး ဗဟုသုတအလိုငှာ ပြောပြစရာလေး တစ်ခုရှိပါသည်။ အရက်သမားတို့ ဘာသာဘာဝ အမြည်းစားကြတာ မေတ္တာဖြစ်သော်လည်း အရက်ကို ‘ လဘက်ရည်ချိုကျ ‘ ဖြင့် မြည်းသည်ကိုတော့ တော်ရုံလူ မသိနိုင်ချေ။ အထူးသဖြင့် အရက်နှင့် နွားနို့၊ လဘက်ရည်သည် ရန်ဘက်မဟုတ်လား။ ဒါကို ဆရာထွန်းထွန်း (ဆေးသိပ္ပံ) က စတင်၍ ဖီလာပြုခဲ့လေသည်။ သို့မဟုတ် အရက်ကို လဘက်ရည်ဖြင့် မြည်းအပ်ကြောင်း ဆရာဝန်ပီပီ သုတေသနလုပ် ဖော်ထုတ်ခဲ့ပုံရပါသည်။ “အရက်တစ်ခွက်မော့လိုက် လဘက်ရည်ချိုကျ အေးစက်စက်လေး တစ်စုပ်စုပ်လိုက်နှင့် တယ်အရသာရှိသကွယ်” ဟု အမြဲပြောပါသည်။ သူနည်းစမ်းကြည့်တော့ မဆိုးဘူးဗျ။

ခံတွင်းအတွေ့ဆုံး အမြည်းကတော့ ဆီသုတ်ထားသော ဒညင်းသီးပြုတ်ကြီးများ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ များ အမြည်းဆိုင်မှ ဒညင်းသီးပြုတ် တစ်အိုးလုံးကို ပုတ်ပြတ်ယူ၍ ထမင်းလွတ် စားကြပါသည်။ ထိုဆိုင်ကို အနည်းငယ် ညွှန်းပါမည်။ (၄၂) လမ်းထဲ ရောက်လျှင် ‘ အစီယာ ’ ဟုဆိုလျှင် လူတိုင်းသိ၏။ ကန်တော့ပါရဲ့ . . မူးမူးနှင့် ခွေးကိုခဲဖြင့် ပေါက်လျှင်ပင် ‘ ကိန် ’ ဟု အသံမထွက်ဘဲ ‘ အစီယာ ’ ဟုပင် မြည်ပေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်လေကတွင် ‘ ဝင်းဦး ’ ဆိုသည်နှင့် ‘ ဝါဝါဝင်းရွှေ ’ တွဲပါလာသလို ‘ ညွန့်ဝင်း-ခင်သန်းနု ’၊ ‘ ဇော်ဝမ်း-တင်တင်ညို ’၊ ‘ ကျော်ဟိန်း-ခင်သီတာထွန်း ’ စသဖြင့် ခေတ်ပြိုင်များ ရှိကြပါသည်။ ထိုနည်းတူ ‘ အစီယာ ’ ဆိုသည်နှင့် ‘ ကုလားပု ’ သည်လည်းတွဲဖက် အမည်သညာ ဖြစ်နေပါသည်။ ကုလားပုသည် အစီယာ၏ ကြင်ယာတော်ပေတည်း။ ခေါင်းဆောင်က အစီယာ၊ ကုလားပုက ကိုယ်ရေး အရာရှိ ဆိုပါစို့။ သူ့ရဲ့တွင် သားသမီး (၉) ယောက်လား (၁၀) ယောက်လား ရှိသည်။ ထိုကလေး

တစ်ပြိုင်တစ်မကတော့ လက်တိုလက်တောင်း တိုလီမိုလီ ဆိုရပါမည်။ သူ့ရဲ့ဆိုင်သည် မျက်နှာစာမှ အိမ်သာအထိ တိုးလျှိုပေါက်ဖြစ်၏။ ရှေ့ကားလမ်းပေါ်တွင် မေးတင်ပြီး အမြည်းဆိုင် ဖွင့်ထား၏။ အိမ်ဝမှသည် နောက်ဖေး ဆီသို့ ကြမ်းတစ်ပြေးတည်း ခင်းထားပြီး စားသုံးသူကို စားပွဲဝိုင်းပုကလေးများဖြင့် ဧည့်ခံ၏။ အခန်းအကန့် အကာအရံ မရှိချေ။

ထူးခြားတာက . . . ညပိုင်းနည်းနည်း ညဉ့်နက်ပြီဆိုလျှင် အိမ်နောက်ဖေးပိုင်း (သူ့ရဲ့အိမ်၏ တဝက်မျှ) ကို ခြင်ထောင်ကြီး တစ်လုံးထောင်ပြီး ကာရံလိုက်ခြင်းပင်။ မှတ်မိသေး၏။ ထိုခြင်ထောင်ကြီးမှာ နှစ်ယောက်အိပ် နှစ်လုံးခွဲစာလောက် ရှိမည်ထင်ပါသည်။ စပယ်ရှယ်အော်ဒါချုပ် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ သဘောမှာ စောစော အိပ်ရာဝင်သော ကလေးများအတွက်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယ အိပ်ရာဝင်သော ကလေးများ အတွက် လည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံးပိတ် ဆိုင်သိမ်းချိန်တွင် သူ့ရဲ့လင်မယား အဆင်သင့် ဝင်အိပ်နိုင်ရန်လည်းကောင်း ဖြစ်လေသည်။ တစ်မိသားစုလုံး တစ်ခြင်ထောင်တည်း အတူစုပြု အိပ်ကြခြင်းပင်။ ထိုခြင်ထောင် စထောင်သော အချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းနှင့် အခြားဝိုင်း တစ်ဝိုင်းနှစ်ဝိုင်းလောက်သာ . . . အိမ်ရှေ့တွင် ကျန်တော့၏။ ကိုင်း . . . ထိုခြင်ထောင်ကြီးနှင့် ကျွန်တော်တို့အုပ်စု နဖူးစာဆုံရပုံကို နောက်ပိုင်းမှ ပြောပါမည်။ လောလောဆယ် . . . ။

ကျွန်တော်တို့သည် (၄၂) လမ်းမှ ခွဲခွာသောအခါ စောစောက ပြောခဲ့သော မော်တော်ကားတစ်စီးစီး ရှိနေလျှင် အဖွဲ့သားအားလုံး၏ နေရပ်သို့ တစ်ဦးချင်း လိုက်ပို့ပါသည်။ ရန်ကင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်း၊ အင်းစိန်၊ ကျောက်မြောင်း စသဖြင့် ကြုံသလိုဖြစ်၏။ တစ်ခုပဲရှိတာ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်မှာ ရည်းစားချစ်သူ အတည်တစ်ကျ မရှိသေးရာ စိတ်ကူးတည့်ရာ ကောင်မလေး၏အိမ်သို့ သွားပြီး အိမ်ရှေ့လမ်းမပေါ်မှာ ကားရပ်လျက် သီချင်းဆိုခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်တော်ဆိုနေကျ သီချင်းမှာ ‘ ကိုစောငြိမ်း ’ ၏ ‘ ချစ်ပြုံးနှင်းဆီ ’ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် သီချင်းဆိုသောအခါ နောက်ခံတီးလုံး၊ စည်းဝါး၊ သံပြိုင်လိုက်သူများဖြင့် စုံညီလှပေသည်။ သို့ သော် စဉ်းစားကြည့်ကြပါ။ ကျွန်တော်ဆိုတာက အလွမ်း။ စာသားကလည်း “ ပွင့်နိုင်ခဲ့ပါဘိတယ် . . . သန္တာလဲ့ရယ် . . . ဘယ်ခါချစ်ပြုံး . . . မာလာကိုကွယ် . . . ခူးဆွတ်လို့ ဘုန်းမောင်နမ်းသာမယ် ” တဲ့။

အဖြေမရနိုင်သဖြင့် စောင့်စားနေရသူ ကျွန်တော်က ကိုယ့်ချစ်သူကို ပွင့်နိုင်ခဲ့သော နှင်းဆီနှင့် ခိုင်းနှိုင်းပြီး လွမ်းပြနေတာ။ ထိုသီချင်းကို မော်တော်ကား ဘောနက်ကိုထု၍ စည်းဝါးလိုက်သူ ဆရာထွန်းထွန်း (ဆေးသိပ္ပံ)၊ လက်ခုပ်တီးပြီး သံပြိုင်လိုက်ဆိုသူများ (ဆရာသိန်းသန်းထွန်းတို့ ဆရာအထောက်တော်လှအောင်တို့) နှင့် ပါးစပ်ဆိုင်း တီးသူ (ဆရာအောင်ပြည့်)၊ ကွေးနေအောင် ကသူက ကျွန်တော့်အကို မောင်ဝဏ္ဏ။ ထိုအခါ ကျွန်တော်၏ အလွမ်းဘွဲ့ ချစ်သူအမျှော်စိုက်တေးသည် ဘယ့်နှယ့် ဖြစ်ကုန်မည်ကို စဉ်းစားသောကြည့်ကြပါတော့။

ကျွန်တော်တို့ ဘတ်(စ်)ကား ကိုယ်စီ စီးပြန်ကြသော ညများတွင်မူ (၄၂) လမ်းမှ ကုန်သည်လမ်းအတိုင်း လျှောက်ခဲ့ကြရာ ပန်းဆိုးတမ်းလမ်းဒေါင့် ရောက်လျှင် တစ်စခန်းထကြပါသည်။ ထိုနေရာတွင် လောကနတ် ပန်းချီပြခန်းရှိ၏။ အပေါ်ထပ်မှာပါ။ ကျွန်တော်တို့သည် ‘ လောကနတ် ’ အောက်ထပ်မှနေ၍ ဆရာမြို့မငြိမ်း အလွမ်းပြသီချင်းတွေ သီဆိုကြပါသည်။ ပါးစပ်ဆိုင်းတီးပြီး ကကြပါသည်။ ထိုအခါတိုင်း အပေါ်ထပ် တခါးပေါက်မှ မီးရောင်လဲ့လဲ့ နောက်ခံဖြင့် ‘ ပန်းချီဆရာ ပေါ်ဦးသက် ’ ၏ အသွင်သဏ္ဍာန် ပေါ်လာပါသည်။ သူက “ ဘယ်သူတွေတုန်း ” ဟု မေးလျှင် ဆရာသိန်းသန်းထွန်းက “ မြို့မငြိမ်းကွ ” ဟု ပြန်အော်ပါသည်။ (ဆရာ ပေါ်ဦးသက်သည် ဆရာမြို့မငြိမ်း၏ သားမက်ဖြစ်ပါသည်။) ဤသည်တို့မှာ ကျွန်တော်တို့၏ ညဉ့်ဦးယံ မပျက်မကွက်ပြုမြဲ ဝတ္တရားများပါတည်း။

ကောင်းပါပြီ။

‘ သုမောင် ’ အား ဆရာသာဓု ဖမ်းမိသွားပုံ။

တစ်ညသ၌ အဖေသည် နောက်နေ့လုပ်ငန်းအတွက် ကျွန်တော်ကို အရေးတကြီး ရှာပုံတော်ဖွင့် ပါသည်။ အရက်ကိစ္စ သတင်းကလည်း သဲ့သဲ့ကြားထားပြီး ဖြစ်လေရာ ကျွန်တော်တို့ အရက်ဝိုင်း ရှိနိုင်မည့်နေရာကို မှန်းဆပြီး ရှာပုံတော်ဖွင့်ပါသည်။ ထိုညက အဖေပထမဆုံး သွားရောက်သော နေရာကား ‘သတင်းဂျာနယ်’ တိုက်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုတိုက်သည်လည်း ဆရာအထောက်တော်လှအောင်က ကျွန်တော်တို့ကို စတည်းချရန် ပေးထားသော နေရာဖြစ်၏။ ဆရာအထောက်တော်ကို အဖေက မယုံမကြည် ဖြစ်နေတာ ကြာပါပြီ။ “ အကိုသားတွေ အရက် သောက်တာတွေ့ရင် နားရင်းသာရိုက်ပစ်နော် . . . ညီလေး ” ဟူ၍လည်း မထိခလုတ်ပြောပြီး ရိတ်တစ်ခွဲပါသည်။ ကံကောင်းချင်တော့ သတင်းဂျာနယ်တိုက် အဖေရောက်သွားသောအခါ ဆရာလှအောင်သည် (“ ရှစ်စပ်ကဂျင်မြေလည်သူ ” ထင်၏။) ဘာသာပြန်စာအုပ်ကို ပီဘီသုတော်စဉ်ကြီးကဲ့သို့ ထိုင်ရေးနေသည်ကို အဖေတွေ့ရပါသည်။ ဒါနှင့် အဖေလည်း အပရိက စကားတွေသာ ပြောပြီး တိုက်ပေါ်မှ ပြန်ဆင်းပါသည်။

အောက်ထပ် စက်ရိုက်ခန်းသို့ရောက်မှ အလုပ်သမားတစ်ဦးအား “ ဟေ့ . . . မင်းတို့ဆရာ အပြင်ထွက်ပြီး အရက်လေးဘာလေး သောက်ရင် ဘယ်မှာဝိုင်းဖွဲ့တတ်သလဲ ” ဟု အလစ်မေးခွန်း ထုတ်လိုက်ရာ အလုပ်သမားခင်မျာမှာလည်း ယောင်ရမ်းပြီး “ ၄၂ လမ်းပါဆရာ ” ဟုနှုတ်ထွက်သက်သေ ပြုလေ၏။ ဤသို့ဖြင့် အဖေသည် ၄၂ လမ်းထဲ လိုက်လာပါတော့သည်။ ၄၂ လမ်းမှာက အရက်ဆိုင်တန်းတွေ ပေါများ လေရာ ကားကို ဖြေးဖြေးချင်း ဟွန်းတီး မောင်းလာပုံရပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် သုံးနေကျ ကားဖြစ်သော ကြောင့် ဟွန်းသံ၊ ကားစက်သံနှင့် ကားဘော်ဒီမြည်သံကို ကျွန်တော်က ကောင်းစွာ မှတ်မိနေပါသည်။ အဖေကား ဓါတ်တိုင်သုံးတိုင်လောက် အလိုသို့ရောက်လျှင်ပင်

“ ဟာ . . . သေချာပြီ . . . အဖေလိုက်လာပြီ ” ဟု အလန့်ထညက် အာမေဇိုတ်ပြုလိုက်ရာ မတိုင်ပင် ရဘဲလျှက် ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော့်အကိုနှင့် ဆရာအောင်ပြည့်တွင်မက ကျွန်တော်တို့၏ ဆရာကြီးများပါ နီးရာ ကတုတ်ကျင်းသို့ ဝင်ခိုကြပါတော့သည်။ ထိုကတုတ်ကျင်းကား စောစောက ပြောခဲ့သော ညဉ့်ဦးယံတွင် အဆင်သင့် ပြင်ထားသော ‘ အစီယာ ’ နှင့် ‘ ကုလားပု ’ တို့၏ မဟာခြင်ထောင်ကြီးပင် ဖြစ်ပါတော့ သတည်း။

ဘယ်ကာလက မလျှော်မဖွပ် ထားခဲ့မှန်းမသိသော ထိုပိတ်ခြင်ထောင်ကြီး အတွင်မှာကား ပိုးပက်လက် အိပ်ပျော်နေသော ‘ အစီယာ ’ ၏ မျိုးဆက်သစ်များနှင့် ကျွန်တော်တို့အုပ်စု ပလုံးပထွေး။ ဤသို့ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်၊ အကိုမောင်ဝဏ္ဏနှင့် ဆရာပြည့်တို့က ထားပါတော့ . . . ဘယ်နှယ် ဟိုဆရာကြီးများကပါ ရောယောင်ပြီး အစီယာခြင်ထောင်ထဲ ရောက်ကုန်ကြသနည်း . . . ဟု ထင်ပေလိမ့်မည်။ ဟုတ်ပါ . . . ဟိုဆရာကြီးများမှာ အဖေနှင့် ခေတ်ပြိုင်မဟုတ်သော်လည်း မရေးမနှောင်းမှာပင် စာပေနယ်သို့ ရောက်သည့် စာရေးဆရာ ကြီးများပင် မဟုတ်ပါလား။ ဆရာသာဓုကို ဘာကြောက်စရာ လိုသနည်း။

ကျွန်တော် စဉ်းစားမိသလောက် ပြန်ပြောရလျှင် ဟိုစဉ်က အရက်သောက်ထားကြသဖြင့် နည်းနည်း ထွေနေကြသည်က တစ်ကြောင်း၊ ရုတ်တရက် ကျွန်တော်တို့ ထပြေးသဖြင့် ယောင်ရမ်းပြီး နောက်က လိုက်မိတာတစ်ကြောင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့်မူ . . . စောစောက ပြောခဲ့သော အဖေ၏ ရီသဲ့သဲ့ မထိခလုတ် စကားကို ခံရဖန်များသဖြင့် အပတ်လွတ်အောင် ရှောင်ကြတာ ဖြစ်ဖို့များပါသည်။ အကြောင်းမဲ့ တရားခံမဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးသည် မဟုတ်လား။ ဘာတဲ့ အဖေ၏ လက်သုံးစကားကလည်း . . .

“ အကိုသားတွေ အရက်သောက်တာတွေ့ရင် နားရင်းသာ တီးပစ်နော် . . . ညီလေး ”

ထိုညက . . . ‘ အစီယာနှင့် ကုလားပု ’ တို့၏ မဟာခြင်ထောင်ကြီးက ကျွန်တော်တို့အုပ်စုကို အဖေ့ရန်မှ ကာကွယ်နိုင်သော်လည်း ထိုညတာဝန်ကျ ‘ ကိုလှမြင့် ’ ၏ ကျမ်းမာရေး ဌာနပိုင် ဗောက်(စ်)ဝက်ဂွန်း ပေါင်မုန့်ကားသစ်ကြီးကား သက်သေသက္ကာရအဖြစ်နှင့် ကျွန်တော်တို့ ညီအကိုအား အဖေ့ထံ ဝကွက် အပ်လိုက်ပါတော့သည်။ အဖေက ထိုကားကိုမှတ်ပြီး သင်္ဃန်းကျွန်းခြံထိပ်မှ စောင့်ဖမ်းဆီးခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

(အထူးမှတ်ချက်။ ။ နာမည်နှင့်တကွ ဖော်ပြမိသော ဆရာကြီးများအား ရှိခိုးတောင်းပန်ပါသည်။ “ ကောင်းကွက်တွေတော့ မရေးဘဲ သောက်ချက်ကိုသာ ရေးရကောင်းလား ” ဟု ကြိမ်းမောင်းလျှင်လည်း ခံရပါမည်။ ကျွန်တော်ကမူ ထိုစဉ်က ဆရာကြီးတို့လည်း လူရွယ်များမျှသာ ဖြစ်သည်ကို စမြို့ပြန်လို၍ ငယ်မူငယ်သွေး ပြလိုက်ခြင်းသာ အရင်းခံ စေတနာပါ။

နောက်ပြီး ထိုစဉ်က အမူးဆုံးမှာ ကျွန်တော်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ရပ်ကိုသာ မှတ်မိပြီး ဆရာတို့၏ နာမည်တွေ ဖြစ်ရပ်တွေ သိပ်ပြီး ကွက်တိကျချင်မှကျပါမည်။ ထိုအတွက်လည်း ထိုအလွဲအတွက် တောင်းပန်ပါသည်။ အရေးကြီးသည်က ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်ဖို့ မဟုတ်ပါလား။ တစ်ခုတော့ရှိသည်။ ကွယ်လွန်ပြီး ဆရာကြီးများ ကိုကား ကျွန်တော်က မစိုးရိမ်ပါ။ အကြောင်းမှာ သူ့ရဲ့သည် မကွယ်လွန်ခင် တရားဖက် သွားကြသဖြင့် ခုလောက်ရှိ တာဝတိံသာသို့ ရောက်နေလောက်ပြီ ဖြစ်သောကြောင့်ပါတည်း။)

သောကြာစာစောင်
အမှတ် (၄၅၄)၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်။

သုမောင်၏အရက်ပုလင်းနှင့် ခင်သန်းနု၏ရေမွှေးပုလင်း

(၁၉၈၂) နှစ်ကဖြစ်သည်။ ‘ မမ ’ ဆိုသော ဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးရပါသည်။ ကျွန်တော်က မင်းသား၊ မင်းသမီးက ခင်သန်းနုဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုက ဆရာငြိမ်းကျော်၏ ‘ အလွမ်းစကား ’ ။ ဒါရိုက်တာက ဦးအောင်မြင့်မြတ်။ ခုနယ်ခါနှင့် ပုံခိုင်းရလျှင် ထိုစဉ်က ‘ ခင်သန်းနု ’ သည် ယခု ထွန်းအိန္ဒြာဗို။ ကျွန်တော်က မင်းမော်ကွန်း။ သည်လိုမျိုး အခြေအနေမျိုးဖြစ်သည်။

ယနေ့ခေတ် မင်းသားငယ်များနှင့် ကွာခြားတာက ထိုစဉ်တွင် ကျွန်တော်သည် အရက်လုံးဝ ကြိုက်တတ် နေပြီ ဖြစ်ခြင်းပင်။ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် သောက်ခြင်းမဟုတ်။ လုပ်ငန်းခွင်ပေါ်မှာပင် ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း သောက်တတ် နေခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်တော်ကို မင်းသားငှားသော ကုမ္ပဏီသည် ‘ မင်းသားအခွင့်အရေး ’ တစ်ခုအဖြစ် အရက်အသင့် စီစဉ်ပေးခဲ့ကြရပါသည်။ ဒါသည် ထိုစဉ်က သဘာရင့် မင်းသားကြီးတွေကိုသာ ပေးရသော အပိုအခွင့်အရေး ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခုရှိတာက ကျွန်တော်သည် လုပ်ငန်းအပေါ်၌ လုံးဝအနှောက်အယှက် မပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဘယ်လောက် သောက်သောက် (မျက်နှာ ဖောင်းလာတာကလွဲ၍) အိန္ဒြေမပျက်၊ သရုပ်ဆောင်မပျက်၊ စကားအပြောအဆို မထစ်ငေါ့၊ အမေ့အလျှော့မရှိ၊ အရက်သံမပါ။ ပြီးတော့ ရိုးရိုးသားသား အားမနာပ ပြောရလျှင် ‘ မင်းသားအခွင့်ထူး ’ ဟု ဆိုအပ်သော တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကိစ္စများလည်း ကျွန်တော်ကရင်းသည်။ သည်တော့ နာမည်ရစ ကျွန်တော့်ကို ထုတ်လုပ်သူများ၊ ဒါရိုက်တာများက ခွင့်လွှတ်ကြသည်။ (နာမည်ကျလာသောအခါ ‘ ကျမှာပေါ့ အရက်ပဲသောက်နေတာကိုး ’ . . . ‘ သူနဲ့ရိုက်ရင် အရက်သောက်မှာ မရိုက်နဲ့ ’ . . . ဆိုတာမျိုးကတော့ ဓမ္မတာသဘော ရှိတာပေါ့လေ။) ဆိုကြပါစို့ရဲ့ . . . ။

အရက်ပုလင်းကို နံဘေးမှာ အသင့်ထားပြီး ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကြီးပေါင်း လေးဆယ်ကျော် ရိုက်ကူးခဲ့ ရလေသည်။

စောစောက ပြောသော ‘ မမ ’ ဇာတ်ကားရိုက်ကူးစဉ်ကလည်း ကျွန်တော်သည် အရက်ပုလင်းကို ကိုယ်နှင့်မကွာ ထားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့်တွင် မိတ်ကပ်သေတ္တာမရှိ၊ မိတ်ကပ်မလိမ်း။ အရက်ပုလင်းသာ အဆင်သင့်။ အချိန်ပြည့် စွတ်ကယ်စွတ်ကယ်။ သောက်ခဲ့သည့် အရက်ကလည်း အကောင်းစားမဟုတ်။ ယမကာ ဆရာတစ်ဦး၏ နည်းကိုယူ၍ အရက်ဖြူစစ်စစ်ကို လူပျံတော်ပတ္တမြား သွေးဆေးအဆီရောပြီး သောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သည်တော့ ထုံးစံအတိုင်း အနံ့ကဆိုးသည်။ အရက်ကောင်းလို သင်းတပျံ့ပျံ့ မရှိချေ။

ကျွန်တော်တွဲဖူးသော မင်းသမီးများထဲတွင် ဒေါ်ခင်သန်းနုသည် အနံ့အသက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဇီဇာ အကြောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။ ဘယ်လောက် အထိလည်းဆိုလျှင် သူနှင့်အနီးအနားမှာ ရှိနေစဉ် စီးကရက် သောက်တာပင် ကန့်ကွက်ချင်သည်။ “ ကိုဗလလေး . . . ဟောဟိုနား သွားသောက်ပါလား၊ မမနု စီးကရက်နဲ့ မခံနိုင်လို့ ” ဟူ၍ အားမနာပ ပြောတတ်သည်။ ကျွန်တော်သည် မိမိအား အခွင့်အရေး ပိတ်ပင်လာလျှင် ကြိုက်တတ်သူ မဟုတ်သော်လည်း နဂိုကတည်းက စီးကရက်ကို အပျင်းပြေ ဖွာခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ထိုကိစ္စ သည်းညည်းခံလိုက်နိုင်သည်။ ပြီးတော့ သူက စူပါမင်းသမီး ကျွန်တော်က တက်သစ်စဆိုတော့ နည်းနည်း အခွင့်အရေး ပေးရမည်ဟုလည်း နားလည်ထားသည်။

အဲ . . . အရက်။

‘ အရက် ’ နှင့်ပတ်သက်လို့ကတော့ သူနှင့်ကျွန်တော် နဖူးတွေ့ခူးတွေ့ မကြုံသေးပေ။ ရိုက်ရသည့် ဇာတ်ကားမှာလည်း ကျွန်တော်က ရေနံချေး သုတ်သမားကလေး ဟန်ဆောင်ထားသော တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန် ပေါက်စ။ သူက သူဌေးသမီး အပျိုကြီးမမ။ သည်တော့ သရုပ်ဆောင်ရာတွင် အခန်းတိုင်းလိုလို သူနှင့်ကျွန်တော် နီးနီးကပ်ကပ် နေရသည်က မပါသလောက်ပင်။ ဖက်ဟယ်ပြုဟယ် ဆိုတာဝေးရော။

နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာတစ်ပိုင်း ဖြစ်လေရာ ကားရိုက်နားချိန် (ထမင်းစား ချိန်စသဖြင့်) တွင် မင်းသမီးရယ် မင်းသားရယ်ဟု နီးနီးကပ်ကပ် ရောရောနှောနှော မနေတတ်။ ဖာသီဖာသာပင် နေသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ကိုယ်အလှည့် မကျခင်၌ သစ်ပင်အောက်၌ သော်လည်းကောင်း၊ အခန်းတစ်ခန်းတွင်းမှာ သော်လည်းကောင်း သွားပြီး စာပေတွေ ရေးနေတတ်သည်။ ထိုစဉ်က လုံးချင်းဝတ္ထုတွေ တစ်လတစ်အုပ်လောက် ရေးနေချိန်လည်းဖြစ်သည်။ အသက်က ငယ်သေးတော့ ဉာဏ်ရည်ကလည်း အလွန် ကောင်းနေသည်။ ရုပ်ရှင်ရိုက်ရင်း သီချင်းဆိုရင်း လွတ်သည့်အချိန် စာရေးနိုင်စွမ်းက ရှိနေခဲ့သည်။

ရိုက်ကွင်းပေါ်မှာ စာမရေးဖြစ်ချိန် များတွင်လည်း ဇာတ်ရုံများ၊ လူကြမ်းများ၊ စက်အဖွဲ့သားများ ဖြင့် ဟေးလားဝါးလားလုပ်ရင်း လူပျံတော်ပတ္တမြား ဖျော်ရည်ဖြင့် ပလဲနံပ သင့်နေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘ မမ ’ ဇာတ်ကားရိုက်နေစဉ် အဦးပိုင်းကာလ၌ (ဒေါ်) ခင်သန်းနုနှင့် ကျွန်တော် ဒွေးရောယှက်တင် သိပ်မရှိသလို ကျွန်တော် သောက်ထားမှန်းလည်း သူမသိခဲ့ချေ။ ပြောခဲ့ပါပကော ကျွန်တော်က အရက်ဘယ်လောက် သောက်သောက် အိမ်ခြေမပျက်ဘူးဟု။ သည်လိုနှင့်

တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ခင်ခင်မင်မင်လည်းမဟုတ် သူစိမ်းတရံလည်း မဟုတ်ဘဲလျှက် အလုပ်သဘော ဆက်ဆံရေးမပျက်ခဲ့ကြပါ။ ပြီးတော့ ရိုးရိုးပြောကြကြား သူကစူပါဆိုတော့ တက်သစ်စ ကျွန်တော့်အပေါ် သိပ်ပြီး အရေးတဝင် ရှိချင်ပုံလည်း မရပေ။ (ဟိုတုန်းကပြောပါတယ်။) ကျွန်တော် ကလည်း ပေကပ်ကပ်သမားဆိုတော့ သူတော်ချင်းချင်း သတင်းလွေ့လွေ့ ဆိုကြပါစို့ရဲ့။ အလုပ်တွင် အနှောက်အယှက်မရှိဘဲ ဇာတ်ကားကို ဆုံးခန်းတိုင်လုနီးပါးအထိ အဆင်ပြေပြေ ရိုက်ကူးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

တစ်နေ့သော် ပြဿနာ ပေါ်ပါတော့သည်။ ဇာတ်ကားမှာ ဇာတ်သိမ်းပိုင်း၌ မိတ္ထီလာ ‘ ဝမ်းတွင်း ’ ဘက်မှာ ရိုက်ကူးရသည်။ မြန်မာဇာတ်ကား ထုံးစံအတိုင်း သူဌေးသမီးနှင့် သူဆင်းရဲ တိရိစ္ဆာန်ဆရာဝန် ပေါက်စလေးတို့၏ ချစ်ဇာတ်လမ်းမို့ . . ကြားခံလူအိမ်က သဘောတူထားသော ဗီလိန်လူကြမ်းက ပါရသည်။ ထိုနေရာက အကယ်ဒမီဦးမြင့်နိုင်ပါ။

ဇာတ်လမ်းသဘောအရ ဇာတ်ရိုက်မြင့်သောအခန်း။ ကျွန်တော်နှင့် ခင်သန်းနုက ချိန်းတွေ့သည်။ ထိုစဉ် ဦးမြင့်နိုင်က ရောက်လာသည်။ နောက်တော့ ဦးမြင့်နိုင်က သဘောထားကြီးစွာ နောက်ဆုတ်ပေးသည်။ ပြီးတော့ ဇာတ်ပေါင်းသည်။ ထိုဇာတ်ဝင်ခန်းကို ‘ ဝမ်းတွင်း ’ မြို့အနီး ထုံးဖြူဖြူ စေတီကလေးတည်ရှိရာ ပေရစ်ရာ လောက် မြင့်သော တောင်ကတုန်းလေးပေါ်မှာ ရိုက်ကူးပါမည်။ ထုံးစံအတိုင်း နံနက်စောစော ထကြပြီး ထိုတောင်ကတုန်းလေးဆီ အရောက်သွား၊ အေးအေးလူလူ တောင်ပေါ်တက်ကြရပါသည်။ စက်အဖွဲ့သားများနှင့် ဒါရိုက်တာကတော့ အလျင်စလို တက်ကြသည်။ မင်းသား မင်းသမီးကတော့ နောက်မှ အေးအေးလူလူ တက်ရပါသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်နှင့် (ဒေါ်) ခင်သန်းနုမှာ တစ်တွဲထဲ တောင်ပေါ်တက်ရသည့် ကိန်းဆိုက် တော့၏။ သည်တော့လည်း ဘာဖြစ်သေးလဲ . . နှစ်ယောက်ဘေးချင်းယှဉ်၍ စကားစပြောရင်း တောင်ပေါ် တက်ခဲ့ကြသည်ပေါ့။ သို့သော် ယောက်ျားခြေလှမ်းနှင့် မိန်းမခြေလှမ်းက ကွာသည်။ (မင်းသမီးဆိုတော့ သာမန်ထက် နုနယ်တာလည်းပါသည်။) ခရီးတစ်ဝက်လောက်တွင် သူကပြောသည်။

“ ကိုဗလလေး မမနုကို စောင့်ပါဦး ”

ပြောပြောဆိုဆို ကျွန်တော်ဝတ်ထားသော စစ်ဂျာကင်ကြီး၏ လက်မောင်းစကို အားပြုလှမ်းဆွဲသည်။ တွဲခေါ်ပါဆိုသည့် သဘောပင်။ သူ့ဘက်က မောင်လိုနုမလို ရိုးသားစွာ အားပြုရှာသော်လည်း ကိုယ့်ဝမ်းနာ ကိုယ်သာသိ ကျွန်တော်က . . . (နံနက်စောစောထဲက သောက်ထားနှင့်ပြီးပါပြီ။)

“ ဟာဗျာ . . မမကိုတွဲဖို့နေနေသာသာ ကျွန်တော့်ဖာသာ တစ်ဖက်ဖက် ယိုင်သွားမှာစိုးလို့ ဟော ဒီမှာ ချိန်သားကိုက် ထားရတယ် ” ဟု ပြန်ပြောရင်း ဂျာကင်ရင်ဘတ်ကို လှစ်ပြလိုက်သည်။ ဂျာကင်အတွင်း အိတ်နှစ်ဘက်တွင် အရက်ပုလင်းနှစ်လုံး။ သူက ဒါကိုတွေ့တော့ အံ့အားသင့်သွားသည်။ ထို့ထက်ကား မသိမသာ နှာခေါင်းရှုံ့ပြီး ကျွန်တော့်အနီးမှ ဆတ်ကနဲ ခွာသွားသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ငယ်ဂုဏ်လေးက မောက်နေလေတော့ သူ့ကိုလှည့်မကြည့်တော့ဘဲ ကိုယ့်ဖာသာ တောင်ပေါ်ဆက်တက်ခဲ့သည်။ သူသည် မကျေမချမ်း ဖြစ်သွားသလား၊ စိတ်ပျက်သွားသလားတော့မသိ . . . တောင်ပေါ်သို့ နာရီဝက်လောက်ကြာမှ ဟပ်ထိုးဟပ်ထိုးဖြင့် ရောက်လာပါတော့သည်။ ကျွန်တော့်ကို သိပ်ပြီး မကြည့်လင်တော့ချေ။

သည်လိုနှင့် ဇာတ်ဝင်ခန်း စရိုက်သည်။ ထိုအခန်းမှာ တစ်ဇာတ်လုံးတွင် တစ်ခန်းတည်းသော မင်းသားနှင့် မင်းသမီး အနီးကပ် ပူးတွဲရခန်းဖြစ်သည်။ ပြောရမည့်စကားက ခင်သန်းနုပုခုံးကို ကျွန်တော်ကကိုင်ပြီး မျက်နှာချင်းကပ်လျက် ‘ မမ ’ ဟု ခေါ်ရသည်။ ထိုအခါသူက ‘ ခေါ်ပြန်ပြီလား ဒီမမ ’ ဟု အမူပိုရသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က လူငယ်ပီပီ

“ ခေါ်တယ်ဗျာ . . ဘာဖြစ်လဲ . . မမ’ မမ’ မမ ”

ဤတွင် မြန်မာစကား၌ ကြာသာပတေးနံ ‘ ပ.ဖ.ဗ.ဘ.မ ’ အက္ခရာများကို ပြောဆိုရာတွင် ပထမ ပါးစပ်ကို ပိတ်ရသည်။ ပြီးတော့ ဖုတ်ကနဲဖောက်ကနဲ လေလုံးကို မှုတ်ထုတ်ရသည် မဟုတ်လား။ ထိုအခါ “ မမ’ မမ ’ မမ ” ဟု ကျွန်တော်ပြောလိုက်သော စကားလုံးလေးများမှာ . . အရက်နံ့ဖြင့် ရောထွေးလျက် သူ့နှာဝသို့ ဖောက်ခနဲ ဖောက်ခနဲ သွားမှန်ပါ လေတော့သည်။

“ ဟိုး . . . ဟိုး . . . ပြန်ရိုက်မယ် ”

ဒါရိုက်တာက ရပ်ခိုင်းခြင်းမဟုတ်။ ဒေါ်ခင်သန်းနုက ရပ်ခိုင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ပထမတော့ . . . ဘာများ ဖြစ်ပါလိမ့်မလျှင်။ ဒါရိုက်တာ လုပ်သူမှာလည်း ကြောင်တက်တက် ဖြစ်သွားရသည်။ သည်တော့မှ . . . ဒေါ်ခင်သန်းနုက “ မင်းသားပါးစပ်က အရက်နဲ့ရတယ် ဖီလင်အောက်တယ် ” ဖြစ်ပါလေရော။ ကျွန်တော့်မှာလေ ရှက်တာရော ဒေါသဖြစ်တာရော ငယ်ဂုဏ်မောက်တာရော ပေါင်းပြီး ဆတ်ကနဲမက ခိုင်းကနဲ ဖြစ်သွားရသည်။ တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်လျှင် ချက်ချင်း တုန့်ပြန်တတ်သော ကျွန်တော်ကလည်း . . .

“ ပြန်ရိုက်မနေနဲ့ မရိုက်ချင်လုံးဝမရိုက်နဲ့ ” ဟူ၍ မမနု၏ ဂုဏ်ဂုဏ် ဝရဂုဏ်ကို မငဲ့ဘဲ ပြောချလိုက်မိသည်။ သူကလည်း . . . “ မရိုက်တော့ဘူး ” ဟု ပြောပြောဆိုဆို ဆောင့်ဆောင့်နှင့် တောင်အောက် ပြန်ဆင်းသွားပါတော့သည်။ သူ့ခေတ်သူ့အခါဆိုတော့ . . . ဘယ်သူမှ တားလို့မရချေ။ ကျွန်တော်ကတော့ ခပ်အေးအေးပင် အရက်ပုလင်းဖွင့်၍ တစ်ငုံမော့လိုက်ပါသေးသည်။ ဒါရိုက်တာက မင်းသမီးနောက် လိုက်ပြီး ချောပါသေးသည်။ မရပါ။ တောင်အောက်သို့သာ စိုက်စိုက် စိုက်စိုက် ဆင်းသွားရာ တောင်လည်လောက်ရှိ ဧရပ်ကလေး တစ်ခုအရောက်တွင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ရင်း အမောဖြေနေပါတော့သည်။

ခဏကြာတော့ ဒါရိုက်တာက ကျွန်တော့်ကို လာချော့ပြန်သည်။ “ ကိုဗလကြီးရယ် သွားချော့လိုက်ပါဗျာ ဟိုမှာလည်းကြည့်ပါဦး ” ဟု နံဘေးသို့ညွှန်ပြသည်။ စက်သမားကလေးများမှာလည်း နေပူကြီးထဲ ငုတ်တုတ်။ ဦးမြင့်နိုင်ကြီးမှာလည်း ကုတ်အင်္ကျီ ဘောင်းဘီ နက်ကတိုင်များဖြင့် ချွေးတဒီးဒီး။ ထမင်းစားချိန်ကလည်း ရောက်နေပြီ။ နေကလည်း ပူပါသတိနဲ့။ တောင်ကလည်း တောင်ကတုံး။ အရိပ်မရှိ။ ကျွန်တော့်စိတ်သည် မင်းသားအဖြစ်မှ စာရေးဆရာအဖြစ်သို့ ရုတ်တရက် ပြန်ရောက်သွားပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာ တင်းခံနိုင်အား မရှိတော့ပါ။ သို့သော် . . . တစ်ခုခု ဂလဲ့စားမချေရလျှင် စားမဝင်အိပ်မပျော် ဖြစ်တတ်သော ကျွန်တော်သည် . . . “ဒါ ဘယ်သူ့ မိတ်ကပ်သေတ္တာလဲ” ဟု အနီးရှိ မိတ်ကပ်သေတ္တာကို လက်ညှိုးထိုး၍ မေးသောအခါ “မမနုပစ္စည်း” ဟု ဖြေသံကြားရသည်။ ချက်ချင်းပင် အကြံအစည် ညစ်ညစ်ပတ်ပတ်တစ်ခု ခေါင်းထဲဝင်လာသည်နှင့် သူ့မိတ်ကပ် သေတ္တာကို ကျွန်တော်ဖွင့်သည်။ သိပ်မရှာဖွေလိုက်ရပါ။ အကောင်းစား ရေမွှေးတစ်ပုလင်းကို တွေ့ပါသည်။ လက်သန်းလောက်လေးရှိမည်။ ထို့ကြောင့် တော်တော် အဖိုးတန်ပုံရသည်။ ပြီးတော့ မမနုက ထိုစဉ်၌ တရုတ်ပြည်မှ ပြန်လာကာစဖြစ်ရာ . . . ဟိုကပါလာသော (လက်ဆောင်ရလာသော) ရေမွှေးဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်သည် ထိုရေမွှေးကို ပထမဆုံး နှုတ်ခမ်း၌တို့သည်။ ပြီးတော့လည်ပင်း၊ ပြီးတော့ရင် ဘတ်၊ လက်၊ ဗိုက်၊ နောက် ချောင်ကြိုချောင်ကြားမှသည် . . . နောက်ဆုံး ခြေထောက်အထိ ဆွတ်ပစ် လိုက်ရာ သူ့ရေမွှေး တစ်ပုလင်းလုံး ချောတော့သည်။ ရေမွှေးနံ့သည်လည်း ဘုရားရင်ပြင်တစ်ခုလုံး ကြိုင် သွားတော့သည်။ ကျွန်တော့်လုပ်ရပ်ကို မည်သူကမျှ ဝင်မတားချေ။ ကျွန်တော်က တော်တော်ထွေနေပြီကိုး။

ကျွန်တော်တောင်အောက်သို့ ဆင်းလာခဲ့သည်။ ဧရပ်ပေါ်မှာ မမနုသည် ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်လျှက်ပင် ရှိနေသည်။ ကျွန်တော်သူ့နောက်ကျော မလှမ်းမကမ်းသို့ ရောက်သောအခါ သူ့ကိုယ်လုံးကလေး နည်းနည်း လှုပ်သွား၏။ ရေမွှေးနံ့ ရလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်လိမ့်မည်။ ကျွန်တော်က သူ့နောက်ကျောနားကပ်ပြီး ဒူးထောက် ထိုင်လိုက်သည်။

- “ မမ ’
 - “ ဘာလဲ ’
 - “ လာပါဗျာ အလုပ်လုပ်ကြရအောင် ’
 - “ အင်း . . . ခုမှ . . . ”
- ရေမွှေးနံ့ကြောင့် သူစိတ်ပြေသွားပုံရသည်။

ကျွန်တော်သည် မမနု လက်ကိုဆွဲလျက် တောင်ပေါ်သို့ ပြန်တက်ခဲ့သည်။ အားလုံးလည်း ဝမ်းသာ သွားကြသည်။ ရိုက်လက်စ အခန်းကိုလည်း စိတ်ပါလက်ပါ ရိုက်ကူးနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ကတောက်ကဆဖြင့် စတင်ဆုံစည်းခဲ့သော ကျွန်တော်နှင့် မမနုတို့သည် နောင်ဇာတ်ကားတော်တော် များများ ရိုက်ကူးခဲ့ရာ “ခုနှစ်စဉ်အလွမ်း” တွင် အတူတကွ အကယ်ဒမီရသည်အထိ မောင်နှမရင်းချာလို ဖြစ်သွားတော့သည်။ တစ်ခုပါပဲ . . . ။ သည်နေ့အထိ သူ့ရေမွှေးတွေ ကျွန်တော်ယူသုံးပစ်တာကို သူမသိရှာ။ ဤစာကို ဖတ်မိလျှင်တော့ ကျွန်တော့်ကို ကျိန်ဆဲနေမည်လား . . . ‘ ဒီကောင်လေး တော်တော် ဆိုးတယ် ’ ဟု ချစ်စနိုး ရယ်မောနေမည်လား မပြောတတ်။

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၅၃)၊ မေလ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်။

မယုံလျှင် ဒေါ်ခင်သန်းနုမေးကြည့်ပါ။

မောင့်ဆိုးမျိုးခံနိုင်သူကို

ကျွန်တော်၏ အရက်သမားဘဝ တစ်သက်တာမှတ်တမ်းတွင် ကျွန်တော့်ဆိုးမျိုး ခံနိုင်သူ တော်တော် များများ ရှိပါသည်။ ထိုကိစ္စမျိုး၌ အကျိုးပေးကောင်းသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ အရက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော့်တွင် ခြွေရံသင်းပင်းကောင်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုခြွေရံသင်းပင်းများတွင် အရက်သမားလည်းပါသည်။ အရက်နှင့် မကင်းရာမကင်းကြောင်း လည်းပါသည်။ အရက်ကို တစ်စက်မျှ မသောက်သုံးဖူး သူလည်းပါသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ထိုသို့သော အခြွေအရံ အသင်းအပင်းများသည် (အတူသောက်ဖက်ပင်ဖြစ်ပါစေ) ကျွန်တော်အား အရက်အလွန်အကျွံ သောက်ခြင်းမှ မကြာခဏ တားမြစ်ကြခြင်းပင်။ အတူတကွ သောက်နေကြရင်းမှ တားမြစ်ကြခြင်းမှာ တော်ရုံစေတနာ မဟုတ်ကြောင်း အရက်သမားချင်းက ပိုသိပါသည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ သူတို့အားလုံးသည် ကျွန်တော့်ဆိုးမျိုးကို ခံကြဖူးသူတွေသာဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်က အရက်သောက်လျှင် တော်ရုံဖြင့်မမူးသော်လည်း မူးပြီဆိုလျှင်တော့ ဆိုးတတ်ပါသည်။ သွေးဆိုးခြင်းတော့ မဟုတ်ပါ။ နွဲ့ဆိုးဆိုးခြင်းဖြစ်၏။ တကယ်တော့ နွဲ့ဆိုးဆိုးခြင်းသည် သွေးဆိုးခြင်းထက် ခံရခက်ပါသည်။ သွေးဆိုးသူကိုသာ မသကာ အကြမ်းနည်းဖြင့် ထိန်းလိုရသည်။ နွဲ့ဆိုးဆိုးနေသူသည် ဂျီတိုက်သောကလေးကဲ့သို့ ချောမရ ခြောက်မရဖြစ်သည်။ ဒါကိုလည်း မိမိနွဲ့ဆိုး ဆိုးခဲ့စဉ်က မသိပေ။ ကိုယ်မသောက်လို့ တစ်ပါးသူ၏ နွဲ့ဆိုးဒဏ်ကို ခံရမှ တော်တော်စိတ်ညစ်ဖို့ ကောင်းကြောင်း၊ အောင့်အည်း သည်းညည်း ခံရတတ်ကြောင်း ကိုယ်ချင်းစာမိ လာခြင်းဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ကျွန်တော့်ဆိုးမျိုး ခံနိုင်သူများကိုတော့ (အေးဘုံကလွဲလျှင်) ဘယ်တော့မှ ကျေးဇူးမမေ့ပါ။ အေးဘုံကိုကွက်ပြီး ချန်ခဲ့တာကတော့ သူ၏ဘဝ အကျိုးပေးကိုက ကျွန်တော်၏ မဟေသီဖြစ်ရန် ဖန်တီးလာခဲ့သည်မို့ မကောင်းလည်း‘ခဲ’၊ ကောင်းလည်း‘စံ’ ဘဝ မဟုတ်ပါလား။ ပြောမဲ့သာပြောရ . . . အေးဘုံ ခမြာမှာလည်း တစ်ဒုက္ခ။

အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်သည် နွဲ့ဆိုးဆိုးပြီဆိုလျှင် မိဘမောင်ဖွား ဆွေမျိုးသားချင်း များအပေါ် သည်လောက်မဟုတ်။ သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းများအပေါ်သာ ပိုတတ်သည်။ ရှားရှားပါးပါးကတော့ အေးဘုံ အပေါ်မှာသာ ဆိုးခဲ့၏။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်က လူပါး။ ကိုယ့်အပေါ် အနွံအတာ မခံဘူးဟုထင်လျှင် ထိုသူအပေါ် မဆိုးမနွဲ့။ ကိုယ်ကပင် ဝေးဝေးရှောင်လိုက်သေး၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော့်ဒဏ်ကို လှလှကြီး ခံခဲ့ရသူအပေါင်းအား ကျွန်တော်က သူတော်ကောင်းစာရင်း သွင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်တော့သည်။ ထိုသူကိုယ်တိုင် အသောက်သမား ဖြစ်ဘိမူ လူလိမ္မာအဆင့်လောက်တော့ သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ကောင်းပါပြီ။ ဤစာစုတွင်

ပထမဆုံး ကျွန်တော်ဖော်ပြမည့် လူလိမ္မာကား မည်သူများ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။ လူလိမ္မာပေါင်း မြောက်များစွာ ရှိသည်အထဲ ဦးစွာဆွဲထုတ်ပြီး ကိုယ်တင်ပြချင်သူမှာ ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီး အကယ်ဒမီ အထပ်ထပ်ကွမ်းညွန့်ဝင်း ဖြစ်ပါတော့သည်။ (ဒါကလည်း စောစောကတွင် သူနှင့် တယ်လီဖုန်း အဆက်အသွယ် ရသဖြင့် ရုတ်တရက် သတိရပြီး ဦးစားပေးလိုက်ခြင်းပါ။) တကယ်တမ်း ကျွန်တော့်မှာ ရုပ်ရှင်မင်းသား အပေါင်းအသင်းဆိုလို့ ကိုယ်ဖီသူဖီ ပေါင်းတာ ငါးယောက်သာရှိသည်။

ညွန့်ဝင်း၊ စိန်မြင့်၊ ဇော်ဝမ်း၊ ထွန်းထွန်းဝင်းနှင့် ဝင်းဦး။ သည်ထဲကမှ ဦးဝင်းဦးက ကျွန်တော်နှင့် စာပေသမားချင်းလို ပေါင်းတာမို့ သည်စာစုမှာ သိပ်ပြီး အရာမရောက်ပါ။ ဇော်ဝမ်းကတော့ ‘ ကိုယ်ဖီ ’ သိပ်မဟုတ်၊ ‘ သူဖီ ’ ပေါင်းခြင်းဟု ဆိုရမည်။ သူက ကျွန်တော့်ထံမှ (အထူးသဖြင့် အေးဘုံထံမှ) ပိုက်ဆံခဏခဏ ချေးသုံးသူပါ။

ထွန်းထွန်းဝင်းကတော့ ကျွန်တော် ဒါရိုက်တာအဖြစ် ရိုက်ကူးသော “ ငယ်သူငယ်ချင်း သုံးယောက် ရှိလေသည် ” ဇာတ်ကားတွင် ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ရာမှ တွဲမိပြီး ယခုတိုင် ပေါင်းသင်း နေသူဖြစ်သည်။ ဦးစိန်မြင့် အကြောင်းကိုတော့ ပြီးခဲ့သည့် ‘ အရက်သမား အမှားတစ်ခါ ’ တွင် အစွန်းထွက်မျှ ဖော်ပြပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်နှင့်အေးဘုံ လက်ထပ်တော့ ဦးဝင်းဦး လာရောက် ဧည့်ခံပေးသော်လည်း ထိုသို့လက်ထပ်ခင် အေးဘုံကို ခိုးပြေးတော့ ကိုစိန်မြင့်အိမ်။ အင်း . . . သူ့ကျေးဇူးက ပိုလိမ့်မည်ထင်သည်။

အဲ . . . ကိုညွန့်ဝင်း။ သူကတော့ ကျွန်တော့်ဘဝထဲ ဝင်ရောက်လာပုံ တော်တော်ထူးခြားသည် ဟု ဆိုရမည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်တော်ရုပ်ရှင်မင်းသား ဖြစ်လာခဲ့ရသည်မှာ သူ့ကျေးဇူးမကင်းဟုဆိုအပ်၏။ အကြောင်းသော်ကား ကျွန်တော်ပထမဆုံး ရိုက်ကူးခွင့် ရခဲ့သည့် “ ချစ်စံနမူ ” ဇာတ်ကား (ဒါရိုက်တာ ကျွန်တော့်ဖခင် ဦးသာဓု) မှာ မူလမင်းသားက ညွန့်ဝင်းဖြစ်၏။ နောင်ဇာတ်ကားရိုက်ရင်း တန်းလန်း အကြောင်းကြောင်းကြောင့် သူ့ကိုယ်စား ကျွန်တော်ဝင်ရိုက်ရာမှ ကျွန်တော်မင်းသား ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အကယ်၍ အကြောင်းကြောင်းများ မပေါ်ခဲ့ပါမူ ကျွန်တော် မင်းသား ဖြစ်လာဖို့ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဒါသည် ကိုညွန့်ဝင်းကို ကြံဖန်တင်ရသော ကျေးဇူးဖြစ်၏။ ဒုတိယထပ်ပြီး ရှာဖွေကျေးဇူးတင်ပါဦးမည်။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်က မင်းသားမှန်သမျှသည် ကျမ်းမာရေး ကိုယ်ကာယ ဖွံ့ဖြိုးရေး မလုပ်မနေ လိုက်စား ရပါသည်။ သည်နေရာမှာ ကျွန်တော်က ဘောလုံးမှလွဲလျှင် ဘာမျှ မလုပ်ရှားချင်သူသာဖြစ်ခဲ့၏။ တကယ်တော့ ဘောလုံး ဆိုတာကလည်း ကရိုကထများသလောက် သရုပ်ဆောင်မင်သား၊ ရုပ်ပြစားသူတွေနှင့် အံ့မဝင်လှသော အားကစား မလိုက်စားသော မင်းသားအဖြစ် တပိန်ပိန် တညွှတ်ညွှတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့်မူ ထိုစဉ်က မဖြစ်မနေ တတ်မြောက်အပ်သော ဂျူဒို၊ ကရာတေးစသည့် ကိုယ်ခံပညာပိုင်းကို ကျွန်တော် လုံးဝ စိတ်မဝင် စားခြင်းဖြစ်၏။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် ရိုက်ကူးခဲ့သမျှသော ဇာတ်ကားများမှာ ထိုးခန်းကြိတ်ခန်း မပါဝင်တတ်ပေ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျမ်းမာရေးလိုက်စားရန်နှင့် ကိုယ်ခံပညာနဲ့နားပါး သိထားရန် ကျွန်တော့်ကို အနီးကပ် အားပေးအားမြှောက် လုပ်ခဲ့သူမှာ ကိုညွန့်ဝင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။ သို့သော် ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သူ၏ဖီအားပေးမှုသည် အရာရောက်ခဲ့သော်လည်း ကိုယ်ခံပညာကိစ္စတွင်မူ သူ့ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျိုးနည်း သွားရဖူးသည်ကို စကားမစပ် ပြောချင်ပါသည်။

“ နှင်းဆီနီအိမ်မက် ” ဇာတ်ကား ရိုက်ကူးစဉ်ကဖြစ်သည်။ သူက ခေါင်းဆောင်မင်းသားပါ။ ကျွန်တော်က အထူး ဧည့်သည်တော်အဖြစ် တစ်ခန်းတည်း ပါဝင်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းမှာ ညွန့်ဝင်းက ဇနီးသည် ဆွေဇင်ထိုက်နှင့် ရန်ဖြစ်ပြီး အိမ်ပေါ်ကဆင်းလာ။ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ သုမောင်ထံ လာရောက်ရင်းနှင့်၊ ထိုအခါက သုမောင်က “ မင်းမလိုချင် စထဲက ငါ့ပေးလိုက်ရောပေါ့ ” ဆိုသော အဓိပ္ပါယ်မျိုး မချိမဆန့် ပြောပြီး ကျီဆယ်၊ ညွန့်ဝင်းခမြာ အနာပေါ် တုတ်ကျသလိုဖြစ်ပြီး သုမောင်ကိုဆွဲထိုး၊ ပြီးတော့

စိတ်မကောင်းဖြစ်၊ “မင်းမကျေနပ်ရင် ငါ့ ပြန်ထိုးကွာ” ဟုပြော၊ သုမောင်က “အေး . . မကျေနပ်ဘူးကွာ” ဟုပြောပြီး ပြန်ထိုး ထိုမျှလောက် လေးငါးကဒ်စာသာ ရိုက်ကူးရပါသည်။ သည်မှာတွင် ပြဿနာက ကျွန်တော်သည် ဖိုက်တင်ခေါ် အထိုးအကြိတ်ကို ပြုသူဘက်ကရော ခံသူဘက်ကပါ မကျွမ်းကျင်ခြင်းဖြစ်သည်။ သည်တော့ အထိုးအကြိတ် ကျွမ်းသော မင်းသားကြီးက ကျွန်တော့်ကို သင်ပြပေးရသည်။

ပထမ သူက ထိုးရသည့် အလှည့်တွင် ကျွန်တော့်ကို နေရာချရပ်ခိုင်းသည်။ ကျွန်တော့်ခြေ ထောက်အစုံကို ကြမ်းပေါ်မှာ မြေဖြူခဲဖြင့် အရာမှတ်သည်။ ပြီးတော့သူက ပြေးညှင်းစွာ ထိုးကြည့်သည်။ ပါးရိုးကို လေဟပ်ရုံကလေး ပွတ်ခါသီခါ အကြိမ်ကြိမ်စမ်းသည်။ ကျွန်တော်က ငြိမ်ငြိမ်ကလေး နေပေးရသည်။ ရှေ့သို့ လှုပ်လိုက်လျှင် ခွပ်ကနဲနေပါမည်။ ဤသို့ အကြိမ်ကြိမ် စမ်းသပ်ပြီးမှ သူ၏ခြေထောက်ရာကို မြေဖြူခဲဖြင့် အသေထပ်မှတ်ပြန်သည်။ ပြီးမှ ရိုက်တော့ဟုပြောသည်။ သူတို့သူတို့ လုပ်ပုံကျတော့လည်း အဟုတ်သားပင်။ ကိုညွန့်ဝင်း အားပါးတရ ထိုးလိုက်သော လက်သီးသည် တကယ့်ကို ‘ဝှစ်’ ခနဲ ကျွန်တော့် မေးဖျားနားဆီမှ ဖြတ်သွား၏။

ကျွန်တော်က ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်ဖြင့် နောက်သို့ (အိုက်တင်နှင့်ပါပဲ) လှန်ချလိုက်ရာ နောက်စီ ဖူးသွားရပါသည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ် ပက်လက်ကျတာကိုး။ သည်တော့မှ ကိုညွန့်ဝင်းက အထိုးခံရသဖြင့် လဲပုံလဲနည်းကို စတိုင်ကျကျ သင်ပေးပါသည်။ ကိုင်း . . . သူ့အလှည့်ပြီးတော့ ကျွန်တော်က ထိုးအလှည့်။ သည်နေရာ မှာလည်း သူကပင် ဦးဆောင်ပြီး ထိုးပုံထိုးနည်း မေးဖျား လေဟပ်ရုံ လေ့ကျင့်ပေးပါသည်။ ပြီးတော့ ထုံးစံအတိုင်း မြေဖြူခဲဖြင့် ကျွန်တော့်ခြေရာ သူ့ခြေရာတွေ မှတ်ပါသည်။ ရပြီ။ ရိုက်တော့။ သည်မှာတွင် ပီပီပြင်ပြင် သရုပ်ဆောင်တတ်၍လား၊ အိုဗာအိုက်တင် ဖြစ်သွား၍လား၊ စိတ်သွင်းတာ များသွား၍လားမသိ၊ ကျွန်တော့်လက်သီးက သူ့ပါးစပ် ခွပ်ကနဲ။ တစ်ကယ်တော့မူ ထိုးခန်းကြိတ်ခန်း မကျွမ်းကျင်သော ကျွန်တော်သည် ထိုအခန်း ရိုက်ကူးနေစဉ် အရက်သောက်ထားခြင်းက အဓိကပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ပြောခဲ့ပါပကော။ တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားပါလို့။

စောစောက စကား ပြန်ဆက်ရလျှင် မင်းသားဆန်ဆန် ကျန်းမာရေး လိုက်စားလာရန် ကျွန်တော့်ကို နည်းလမ်းကျကျ လက်တွဲခေါ်ခဲ့သူမှာလည်း ကိုညွန့်ဝင်းပင်။ ထိုကိစ္စမှာတော့ သူ့ခမြာ ကိုယ်ကျိုးမနဲ့ခဲ့ပေ။ သူ့ဦးဆောင်မှုကို ကျွန်တော် ခံယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဒါက မနက်စောစောထပြီး မြင်းစီးခြင်း အားကစားဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်နှင့်သူက အိမ်နီးချင်းပါ။ ကျွန်တော့်အား မြင်းစီးရန် စတင်စည်းရုံးသူမှာ အစ်မကြီး အကယ်ဒမီခင်ယုမေ ဖြစ်သော်လည်း နံနက်တိုင်း မြင်းပြိုင်ကွင်းသို့ မရအရ ခေါ်ဆောင်သူက ကိုညွန့်ဝင်းပါ။ အိမ်နီးချင်း ဖြစ်သဖြင့် ဝေလီဝေလင်းမှာပင် သူက ကျွန်တော့်ကို နံနက်တိုင်းဝင်၍ ခေါ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာ မော်တော်ကား ရှိသော်လည်း အအိပ်ကြီးသူ ကျွန်တော့်အား သူက မယုံကြည်ပေ။ သူ့ကားနှင့် ဝင်၍ဝင်၍ ခေါ်ငင်တတ်ပါသည်။ (တစ်ခါက သူ့ကားပျက်သဖြင့် နံနက်အစောကြီး သုံးဘီးကားငှားပြီး ဝင်ခေါ်တာ မှတ်မိပါသေးသည်။)

“ မြင်းစီးတာဟာ ဝသူကို ပိန်စေတယ်။ ပိန်သူကို ဝစေတယ်။ ပြီးတော့ မောင်ရင့်လို အပျင်း ထူတဲ့သူဟာ မြင်းစီးရတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အောက်က မြင်းကလှုပ်တိုင်း ကိုယ်ကအပေါ်က စည်းချက်ကျကျ လိုက်လှုပ်နေရတာကိုး။ လေ့ကျင့်ခန်း မလုပ်မနေရ သဘောပေါ့ ” ဟူသော သူ့ဆိုစကား ကိုလည်း မှတ်မိပါသေးသည်။ သူ့စကား အမှန်အါပဲ။ မြင်းစီးနေသူသည် မြင်းနှင့်အတူ အသားကျ လှုပ်ရှားနေ ရပါသည်။ ကိုယ်က ရေသာခိုလိုက်သည်နှင့် မြင်းစီးလို့ မကောင်းတော့ပါ။ သဘောကတော့ မော်တော်ကား အောက်ပိုင်းမှာ ‘လေ’ တို့ ‘စပရင်’ တို့ ထည့်ထားသည့် သဘောမျိုးဖြစ်သည်။ ငြိမ်ညောင်း စွာ စီးလို့ရသည် ဆိုပါစို့။ နော့မို့ဖြင့် မာဆတ်ဆတ် ထောင့်တောင့်တောင့်နှင့် ခါးအောင့်ပါသည်။ ပြီးတော့

မြင်းသတ္တဝါက သိပ်လည်သည်။ သူနှင့် စည်းချက်ကျကျ မစီးတတ်လျှင် ချက်ချင်း ကိုယ်ပေါ်မှ ခါချတတ်သည်။ ကျွန်တော့်အား မင်းသားတစ်ယောက်လို နေထိုင်ကျင့်ကြံတတ်အောင် သူညွှန်ကြား သွန်သင်ခဲ့ ရာတွင် အရက်သောက်နည်းလည်း ပါပါသည်။ သူမည်ကဲ့သို့ စည်းစံနစ်ဖြင့် သောက်သည်ကို မသိရသော်လည်း ကျွန်တော် ချာလပတ်ရမ်းအောင် သောက်နေစဉ် ကာလဆီကတော့ သူသောက်တာ သိပ်မတွေ့ဖူးပေ။ သူအလွန် စည်းစံနစ် ကြီးတာလောက်တော့ သိခဲ့ပါသည်။

တစ်ခါသာ သူ့အသက်ငါးဆယ်ပြည့်လား သူနှင့်သူ့ဇနီး၏ မင်္ဂလာငွေရတုလား မမှတ်မိတော့ပါ။ သူက ကျွန်တော့်ကို ကျွေးမွေးဧည့်ခံမည်ဟု တကူးတကလာ၍ ဖိတ်ပါသည်။ ထုံးစံအတိုင်း ချိန်းဆိုသည့်အချိန်ထက် (၄၅) မိနစ်ခန့် ကျွန်တော်နောက်ကျသွားရာ သူ့အိမ်ရှေ့မြက်ခင်းတွင် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်နှစ်လုံးနှင့် ဝိစကီပုလင်း ဖွင့်လျက်သား ဖန်ခွက် (၂) လုံးတွင် အရက်အနည်းငယ် ငှဲ့ပြီးသား ငုတ်တုတ်ကြီး ထိုင်နေတာ တွေ့ရသည်။ မျက်နှာ သိပ်မကောင်းချေ။ သူ့ဇနီး ‘မမော်လီ’ ကို မျက်ရိပ်ပြ မေးတော့မှ . . .

“ရှင့်အကိုကြီး ထိုင်စောင့်နေတာ (၄၅) မိနစ် ရှိနေပြီ” ဟု တိုးတိုးပြောပါသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ သူနှင့် အချိန်းအချက်လုပ်လျှင် ကျွန်တော် သတိထား နေရတော့သည်။ ခက်တာက သူ့အရက်သောက်မည်ဟု ခေါ်တိုင်း စိတ်ပျက်ရပါသည်။ သူက ခဏခဏ ခေါ်သည်လည်းမဟုတ်။ အထိမ်းအမှတ် တစ်ခုခုရှိမှ ဖိတ်တတ်တာပါ။ ဖိတ်တိုင်းလည်း သူ၏စနစ်ဇယား ကြီးမူဒဏ်ကို အလူးအလိမ့် ခံရပါသည်။ သူက ဝိစကီကောင်းကောင်းကို နည်းနည်းထည့်၊ ရေခဲထည့်၊ စကားပြော။ အဲ . . . နှစ်ခွက်သုံးခွက်လောက် အာစွတ်ရုံ သောက်ပြီးသည်နှင့် “လာ . . . ဗိုလ်သူ ထမင်းစားကြရအောင် ” ။ ကိုင်း . . . အရက်သမား ဘယ်မှာခံနိုင်ပါမည်နည်း။

ကြာသော် သူဖိတ်လျှင် မသွားဘဲ ရှောင်နေလိုက်ရတော့၏။ သည်တော့လည်း သူက မြင်းစီးကွင်း သွားခဲ့သလို အိမ်တိုင်ရာရောက် လာခေါ်ပြန်သည်။ နောက်ပိုင်း ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် အဝသောက်ပြီးမှ သူ့ထံ သွားရတော့သည်။ သူက အရက်ကို မင်းသားလို သောက်စေချင်သော်လည်း ကျွန်တော်ကမူ ‘ခွေးသောက်’ သောက်ချင်သူပါ။ ‘ခွေးသောက်’ ဟု စကားလုံးရွေးပြီး ပြောရခြင်းကလည်း အကြောင်းရှိပါသည်။ ထိုအကြောင်းသည်လည်း သူနှင့် ကျွန်တော် ညောင်ညိုပင်စခန်းမှ လမ်းခွဲရသည့် အကြောင်းပါတည်း။ မိတ်ဆွေရင်းချာချင်း၊ အနုပညာချင်း လမ်းခွဲရသည်တော့မဟုတ်။ အရက်နှင့်ပတ်သက်၍ နောင်ကျင့်သွားသော လမ်းခွဲမှုမျိုးဖြစ်သည်။

မှန်ပါသည်။ ထိုတစ်ကြိမ် နောက်ဆုံးအဖြစ် သူ့အိမ်မှာ အရက်သောက်မိပြီးသည့် နောက်ပိုင်း သူနှင့် ကျွန်တော် အတူ မသောက်ဖြစ်တော့ပါ။ သူ့ဘက်က မှတ်လောက်သားလောက် ဖြစ်သွားသလို ကျွန်တော့် ဘက်ကလည်း စံနစ်ကြီးစွာ သောက်သုံးခြင်းဝဋ်မှ လွတ်ကင်းရပါတော့သည်။ ထိုညက ပွဲကြီးပွဲကောင်း တစ်ခုအဖြစ် သူ့အိမ်သို့ ဖိတ်ကြားပါသည်။ (သူ့အကယ်ဒမီ ထပ်ရခြင်းလား မမှတ်မိပါ။) ကျွန်တော်နှင့်အတူ သူခင်မင်သောသူ သုံးဦးလည်း ပါပါသည်။ နာမည်တွေ မပြောလိုပါ။ သူတို့ကလည်း နာမည်ကြီးတွေမို့ ခုအချိန် ပေါင်လှန်မထောင်း လိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော်က သူ့အိမ်မရောက်ခင် အဝ သောက်သွားခဲ့၏။ ထိုအချက်သည်ပင် ကျွန်တော့် အမှား ဖြစ်တော့သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုညက သူသည် ဧည့်သည် စုံစုံလင်လင် ဖိတ်ထားလေရာ အရင်ခါများ ဆီကလို ကျွန်တော့်အား ဇွတ်အတင်း နည်းစံနစ်တွေ မချမှတ်တော့ဘဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သောက်ခွင့် ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ ဖိုးကြိုင်းတုတ် ဖြစ်သွားရ၏။ ကိုညွှန်ဝင်း၏ ဧည့်ခံပွဲမှာ လူမများလှသော်လည်း သူက စည်းစံနစ်ကြီးသူပီပီ စားဝိုင်းနှစ်ဝိုင်း စီစဉ်ထားသည်။ အိမ်ရှေ့ မြက်ခင်းပြင်မှာ တစ်ဝိုင်း၊ အိမ်ထဲဧည့်ခန်းမှာ တစ်ဝိုင်းဖြစ်၏။ စရိုက်သဘာဝ မတူညီသော လူများကို သူ့အုပ်စုနှင့်သူ ခွဲထားဟန် တူပါသည်။ ဟုတ်ပါ။ သူ့မှာက ကျွန်တော်တို့လို လူဆိုး အနုပညာသည်

များနှင့်လည်း တရင်းတနီး ပေါင်းရ၏။ သူ့ကဲ့သို့ စံနစ်ဇယား ကြီးသူများနှင့်လည်း ဆက်ဆံနေရသည် မဟုတ်ပါလား။ ကျွန်တော်ကမူ သူနှင့် ညီအကိုလိုမို့ ဘယ်ဝိုင်း ဝင်စွက်စွက် ရပါသည်။ ပြီးတော့ အိမ်နီးနားချင်း အနေနှင့် သူ့ကို ကူညီဧည့်ခံပေးရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ဟိုဝိုင်းသည်ဝိုင်းကူးပြီး ဘာလိုသေးလဲ လုပ်ရင်း လုပ်ရင်း ကိုယ်တိုင် လိုအပ်သလို သောက်သုံးနေခဲ့ရာ တော်တော်မူးသွားပါ၏။ ဝီစကီအရက်၏ သဘောမှာလည်း အခြား အရက်များနှင့် ရောသောက်ပါက အမူးဆိုးတတ်၏။ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ရိုးရိုးအရက်ပြင်း သောက်လေရာ ထိုအရက်က အမူးဒီဂရီ ချက်ချင်းတက် ချက်ချင်းကျပြီး သူ့ဆီရောက်တော့ ဝီစကီလေးပက်လိုက် ဘီယာကလေး စွက်လိုက်နှင့်မို့ ဗိုက်ထဲမှာ အရက်မျိုးစုံပြီး တော်တော်မူးသွားတော့၏။

သည်နေရာမှာ ပြောစရာတစ်ခု ရှိပြန်တာက ကျွန်တော်သည် အရက်မူးလျှင် လွန်လေပြီးသော ကာလများဆီက မိမိမျက်စိထဲ အမြင်မတော်ခဲ့တာတွေ မိမိနားထဲ အကြားမတော်ခဲ့တာတွေ ပြန်သတိရ မှတ်မိခြင်းပင်။ အများနှင့် သက်ဆိုင်သောကိစ္စ မဟုတ်ဘဲ မိမိတစ်ကိုယ်ထဲ အတွက်အမြင်၊ အကြားမတော် တာမျိုးတွေ ဖြစ်သဖြင့်လည်း တမင်ကလာတော့ မှတ်မထားပါ။ မသိစိတ်ဖြင့်သာ မှတ်မိနေတတ်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ စောစောကပြောသလို ကိုညွန့်ဝင်းအိမ် ဧည့်ခံပွဲတွင် မြက်ခင်းပြင် ဝိုင်းသို့ရောက်စဉ် ကျွန်တော် တစ်စုံတစ်ရာကို မှတ်မိသွား၏။ အခြားမဟုတ်။ ယခင် သူ့အိမ်မြက်ခင်းတွင် သောက်ကြစဉ်က တစ်ဘက်ခြံ (သံရုံးအမှုထမ်းအိမ်ထင်၏။) မှ ခွေးတစ်ကောင်သည် ကျွန်တော်တို့ကို ခြံစည်းရိုးစပ်မှ လှမ်း၍ ဟောင်တတ် ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုခွေးကို ကျွန်တော် မကျေမနပ် ဖြစ်ခဲ့တာကို ပြန်ပြီးသတိရသွား၏။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် တစ်ဘက် ခြံစည်းရိုးစပ်သို့သွား၍ ရူးရူးပေါက်၏။ ခွေးကလည်း ကျွန်တော့်လိုပင် မသိစိတ်မှတ်ဥဏ် ကောင်းပုံရပါသည်။ ကျွန်တော့်ကို မြင်သည်နှင့် စည်းရိုးအစပ် ပြေးလာပြီးဟောင်တော့သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကြိုတင်ကြံစည် ထားသည့်အတိုင်း ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လျက်က ပြန်၍ ဟောင်သံ ပေးပါတော့သည်။ ခွေးကဟောင်လိုက်၊ ကျွန်တော်က ပြန်ဟောင်လိုက်နှင့် အတန်ကြာသောအခါ တစ်ဘက်ခြံမှ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူ့ခွေးနားလာရပ်ပြီး ဘာလုပ်ရမှန်း မသိဖြစ်သွားတော့၏။ သူ့ခမြာ ငိုရအခက် ရိရအခက်ပင်။ ထိုအချိန်မှာပင် ကျွန်တော်၏ လုပ်ရပ်ကို သဘောကျသွားဟန်တူသော မြက်ခင်းဝိုင်းမှ ကျွန်တော့်ဘော်ဒါများလည်း ကျွန်တော့်အနား ရောက်လာကြပြီး ကျွန်တော်နှင့်အတူ ငုတ်တုတ်ထိုင်ကြကာ တန်းစီ၍ ပြိုင်တူဝိုင်းပြီး ဟောင်ခြင်းအမှုကို ပြုကြလေတော့သည်။ သူတို့လည်း မူးလေပြီ။

ထိုအဖြစ်သည် ကိုညွန့်ဝင်းကို တော်တော် စိတ်ပျက်သွားစေပုံရပါသည်။ မျက်နှာကြီးနီပြီး ကျွန်တော့်ကို စူးစူးဝါးဝါး ကြည့်ပါသည်။ ပြီးလျှင် ကျွန်တော့်ပခုံးကို ဖက်၍ အိမ်ထဲသို့ ဇွတ်ခေါ် သွားပါတော့သည်။ ပါးစပ်ကလည်း ဗျစ်တောက်ဗျစ်တောက် လုပ်ပါသည်။ သူနှင့်ကျွန်တော် ယက်ကန်ယက်ကန် ပါသွားတော့မှ ကျွန်တော့် ဘော်ဒါများလည်း အဟောင်ရပ်၍ ခြံစည်းရိုးအနီးမှ ခွာတော့သည်။ သူတို့ မြက်ခင်းဝိုင်းတွင် ပြန်ထိုင်ကြသော်လည်း ကျွန်တော့်မှာမူ ဗလကောင်းသော ကိုညွန့်ဝင်း၏ ဆွဲခေါ်သွားမှုကြောင့် အိမ်ထဲ ဧည့်ခန်းဝိုင်းသို့သာ ပါသွားရပါတော့သည်။ ဒါနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်အား အရှက်ခွဲတာပဲဟု ကျွန်တော်ကပင် ပြန်၍ ကောက်ချက်ဆွဲပါသည်။ ခြံနီးချင်း သိက္ခာပဲ့သွားရသော ကိုညွန့်ဝင်း အဖြစ်ကိုကား ကျွန်တော် ထည့်မစဉ်းစားပေ။ ထိုအခွဲက အိမ်ထဲရောက်သောအခါ ပေါက်ကွဲပါတော့သည်။

သည်နေရာမှာ နောက်တစ်ခုပြောရန် ရှိပြန်ပါသေးသည်။ ကိုညွန့်ဝင်းသည် နာမည်လည်း ကြီး ပါသည်။ ငွေကြေးလည်း ပြည့်စုံပါသည်။ သို့သော် သူ့မှာ ကျွန်တော့်လို ပရိတ်သတ်နှင့် ထိတွေ့ခွင့် အလွန်နည်းပါသည်။ နဂိုကမှ မင်းသားလိုနေသူ ဖြစ်လေရာ လမ်းဘေး လမ်းလျှောက်သွားရခြင်း၊ ဘတ်စကား

တိုးစီးရခြင်း၊ လက်ဘက်ရည်ဆိုင် ထိုင်ရခြင်း စသော သာမန်အခွင့်အရေးမျိုး မရရှာပါ။ အချိန်တန် ကားရိုက်၊ ရေကူးကန်သွား၊ မြင်းကွင်းသွား၊ ဧည့်ခံပွဲတက် အိမ်ပြန်ရောက်တော့ တီဗွီ၊ ဗွီဒီယို၊ ကက်ဆက်စသော ဖျော်ဖြေမှုများဖြင့် တစ်ယောက်တည်း အပန်းဖြေ။ သူ့ဘဝက သည်မျှသာ ဖြစ်သည်။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော့်လိုလူကို တယုတယ တကူးတက ခေါ်ယူပြီး ပေါင်းသင်းနေရဟန် တူပါသည်။

ထို့ကြောင့် သူသည် သာမန်လူလို တစ်ယောက်တည်း လုပ်ချင်ရာလုပ်ဖို့ အခွင့်အရေး နည်း ပါးသောအခါ ပန်းခြံပြင်ခြင်း၊ အိမ်ခန်းပြင်ခြင်းစသော တောက်တိုမယ်ရတွေ အပျင်းပြေ လျှောက်လုပ်နေပုံ ရပါသည်။ သည်မှာတင် ကျွန်တော် သူ့အိမ်ရောက်တိုင်း သတိထားမိခဲ့သော တစ်ခုကို သွားသတိရမိသည်။ သူ့အိမ်ကြီးက ကြီးသလောက် သူ့ဧည့်ခန်းကြီးကလည်း ကျယ်သည်။ သူသည် ထိုဧည့်ခန်းကြီးကို ခဏခဏ ပုံစံပြောင်းပြီး စိတ်ဖြေနေတာ ကျွန်တော်သိသည်။ တစ်ခေါက်ရောက်လျှင် သူ့ဧည့်ခန်းပုံစံ တစ်မျိုး ပြောင်းနေတတ်တာ တွေ့ရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဧည့်ခန်းကို ကာရံထားသော ‘ လိုက်ကာ ’ ကြီးဖြစ်သည်။ အလွန်ကြီးမားသော လိုက်ကာကြီးသည် မကြာခဏ အရောင် ပြောင်းနေတတ်၏။

တစ်ခါသွားလို့ အစိမ်းရောင် ကတ္တီပါစကြီးဖြစ်လျှင် နောက်တစ်ခါရောက်တော့ အနီရောင် ပိုးသားကြီး ဖြစ်နေတတ်သည်။ သည်လိုပဲ လိုက်ကာ ခဏခဏ ပြောင်းနေတာ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဘဝင်မကျ ဖြစ်ခဲ့ဟန်တူသည်။ စောစောကပြောသလို မြက်ခင်းဝိုင်းမှာ ကျွန်တော် သောင်းကျန်းသဖြင့် သူ့အိမ်ထဲ ဇွတ်ဆွဲခေါ်လာသောအခါ ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် သူ့လိုက်ကာကြီးကို ကျွန်တော် သတိရသွားတော့၏။ ‘ အလို . . . ရွှေရောင်ပိုးတွန့် လိုက်ကာအသစ်ကြီးပါလား ’ ကျွန်တော့်မှာ ခွေးနှင့်အပြိုင် ဟောင်ကောင်းဆဲ ဆွဲအခေါ်ခံရသဖြင့် သိက္ခာကျသွားသည်ဟု စိတ်နာနေဆဲ မျက်စိထဲ အမြင်မတော်သော ထိုလိုက်ကာ အသစ်ကြီးကို တွေ့သောအခါ ဘယ်လိုဖြစ်သွားသည်မသိ . . .

“ ဟာ . . . အကိုကြီး ဒါ . . . ဘာရွှေမန်းတင်မောင်ရဲ့ ဇာတ်ရုံက လိုက်ကာကြီး မဟုတ်လား . . . ဒီလိုက်ကာကြီးက ဇာတ်ရုံမီးလောင် ထားတာတောင် သူက မလောင်းဘူးလို့ ကြားဖူးတယ် . . . ” ဟု ပြောပြောဆိုဆို လိုက်ကာ၏ အစွန်းတစ်စကိုဆွဲ၍ အသင့်ပါလာသော မီးခြစ်ဖြင့် မီးရှို့ကြည့်ရန် ကျွန်တော် ကြိုးစားလိုက် ပါတော့သည်။ မီးရှို့ကြည့်ချင်နေတာ သေချာသော်လည်း တစ်ကယ်တော့ မရှိဖြစ်ပါ။ ဟန်ပြလောက်သာ လုပ်လိုခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုစဉ်တုန်းက ကိုညွန့်ဝင်းခမြာမှာလေ . . . ။ အသားတွေ တဆတ်ဆတ်တုန်လို့။ ကျွန်တော့်အပေါ် သံယောဇဉ်ကလည်းကြီး၊ ဧည့်သည်တွေရှေ့မှာမို့ ရှက်ကလည်းရှက်၊ ဘယ်ကဲ့သို့ အရေးယူ ရမည်လည်းမသိနှင့် . . . နောက်ဆုံး . . . ။

“ဗိုလ်သု မောင်ရင့်ကို ကိုယ် ဆွဲထိုးမိတော့မယ်နော် . . .”ဟု အသံတုန်ကြီးဖြင့် ပြောပါသည်။ လက်သီး နှင့်လည်း ရွယ်ပါသည်။ သို့သော် စကားတတ်သော စကားကပ်သော မှတ်ချင်ရာကို မှတ်ထား တတ်သော ကျွန်တော်က . . . “ ဟား . . . ဟား . . . ထိုးကြည့်ပါလား . . . ခင်ဗျားကြီး လူကိုထိအောင် မထိုးတတ် ပါဘူး။ မေးဖျား လေဟပ်ယုံသာ ထိုးတတ်တဲ့အကျင့် ပါနေပါပြီ . . . ဟား . . . ဟား . . . ဟား . ကျွန်တော် ပြန်ထိုးမှ ခင်ဗျား တကယ်နာမှာ . . . ဟား . . . ဟား . . . ဟား ”

ထိုအခါမှစ၍ သူသည် အရက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော့်အား ဘယ်တော့မှ အရောတဝင် မလုပ် တော့ချေ။ ဖိတ်ကြားဖို့ဝေးလို့ ကျွန်တော်သောက်ပြီး သူ့ထံ အလည်သွားလျှင်ပင် သူ့ကိုမတွေ့ရတော့ချေ။ သူအပေါ်ထပ် တက်ပုန်းနေတာသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ နောက်ပိုင်း အခင်အမင်မပျက် နေလာခဲ့ကြ သော်လည်း ကျွန်တော့် ဘက်က နစ်နာသွားရတာကတော့ ဝီစကီကောင်းကောင်းကို စည်းကမ်းနည်းလမ်းဖြင့် သောက်ခွင့်မရ တော့ခြင်းပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၄၇)၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်။

ကွေးအပေါ်တင်သည့်ကြွေး

သူ့ကိုယ်သူ ‘ အသက် ၂၀၀၀ ကွေး ’ ဟုခေါ်ပြီး အများက ‘ ဆရာကြီးကွေး ’ ဟု ထောပနာပြုကာ ‘မင်းလူ’ က ‘ မွှေးလွန်းသည့်ကွေး ’ ဟု ပညတ်၍ ကျွန်တော်ကမူ ‘ ကြွေးတောင်းသည့်ကွေး ’ ဟု သမုတ်ချင်သော ဆရာအကြံကွေးသည် လက်ဘက်ရည်ဆိုင်မှ အကြံကွေးကဲ့သို့ပင် တစ်ချောင်းတို တစ်ချောင်းရှည် လုပ်တတ်သူသာဖြစ်လေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တစ်ဖက်က ဖြောင့်ဖြောင့်ရှိပြီး တစ်ဘက်က ရှုံ့ချိန်ပုံချိလုပ်၍ ပူးတွဲအဆိုအမိန့် ကိုချတတ်သည်ဟူလို။ ရှင်းရပါအံ့။

သောကြာစာစောင် (မဂ္ဂဇင်း) စတင်ထုတ်ဝေမည်လုပ်တော့ ဆွေမင်း (ဓနုဖြူ)နှင့် ဓနုဖြူ ကျော်ထွန်း (ဆရာကွေး)တို့နှစ်ယောက် ကျွန်တော့်ထံ ရောက်ချလာပါသည်။ ရိုးတိုးရိတ်တိတ် သတင်းကြား ထားပြီးမို့ စာမူကိစ္စပင်ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော်သိပြီးသားပါ။ ကိုဆွေမင်း ရောက်လာသည်မှာ ကျွန်တော့်အဖို့ မထောင်းသာလှသော်လည်း ဆရာကွေးပါလာပြီဆိုကထဲက အထက်စီးဖြင့် အမိန့်ပေးရင်း စာမူ ဇွတ်တရွတ် တောင်းတော့မည်ကို ကြောက်ရပါသည်။ သို့သော် ဆရာကွေးကား စောစောကပြောသလို နှစ်ဘက်သွားလွှဖြင့် လှီးပါသည်။ ပထမ . . .

“ ဟေ့ကောင် ဗလ။ စာမူလိုချင်တယ်။ ဟာသရယ် ဘာရယ် မဟုတ်ဘူး။ မင်းရေးနေကျ စာမူ မျိုးပဲ ရေးကွာ ”

“ ဟာ . . . ဆရာကွေး။ ကျွန်တော့်မှာ လတ်တလော ဂျာနယ်စာမူပဲရှိတယ်။ ပြီးတော့ သရော် စာတွေကလည်း သောင်းပြောင်းထွေလာမှာ ရေးနေတာ ကိုဆွေမင်းလည်း သိပါတယ် ” ဟု ကိုဆွေမင်းကို အဖော်ညှိရာ သူကပါ “ ကျွန်တော်လည်း ခွပြီးရေးနေပါတယ် ” ဟု ချောက်ချသဖြင့် . . .

“ မဖြစ်မနေဆိုရင်တော့ ကျွန်တော် ရှာကြံရေးပေးပါ့မယ် ” ဟု ကတိခံလိုက်ရ၏။ ဆရာကွေး ကမူ “ မှန်မှန်ရေးပေးပါလားကွာ။ မင်း တစ်နေ့စာတစ်ပုဒ် ရေးနေတယ်ဆိုတာ ငါကြားထားပြီးသားပါ ” ဟု အကြပ်ကိုင်၏။

“ ရေးချင်လို့ ရေးတာပါ ဆရာကွေးရာ။ ပေးချင်လို့ ရေးတာ မဟုတ်ပါဘူး ”

“ ကိုင်းကွာ . . ဒါဆိုလည်းပြီးရော။ နက်ဖန်လာယူမယ်။ ရေးပြီးသားထဲကပဲ သင့်သလိုပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ဖြုတ်ထုပ်ပြီး ပေးပေရော ”

ဒါက ကျွန်တော် ပြောသော ပထမနည်းဖြစ်ပြီး။ ဒုတိယနည်းကား ပထမဆုံးစာမူ ယူသွားပြီးပြီးချင်း . .

“ ဟေ့ကောင် ဗလ . . နောက်တစ်ပုဒ်လည်း ‘ ၎င်း ’ အတိုင်းနည်းပဲလုပ်ထား။ နောက်လအတွက် ” ဟု အမိန့်ချလေသည်။ ကျွန်တော်က အင်တင်တင် လုပ်သောအခါ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကြွေးတောင်းသလို နားပူနားဆာ လုပ်တတ်ပါသည်။ (ဒါကြောင့် ‘ ကြွေးတောင်းတဲ့ကွေး ’ ဟု သမုတ်ရခြင်းပါ။) တကယ်ပင် တရုတ် ဇာတ်လမ်းတွဲ ‘ ထာဝရချစ်သူ ’ ထဲက မြီရှင် ပေါက်ဖော်ကြီး ‘ ရေဘဝ ’ ကဲ့သို့ပင်။ (ရုပ်ချင်းလည်း တူပါသည်။) လမ်းကြိုတိုင်း ကျွန်တော့်ထံဝင်သည်။ လက်ဘက်ရည်သောက်ရင်း စာမူတောင်း တတ်သည်။ သို့မဟုတ် တယ်လီဖုန်းဆက်သည်။ အမယ်။ ဆက်ပုံကြည့်ဦး။

“ ဟေ့ကောင် စာမူပြီးပြီလား ” တဲ့။ ကတိပေး မထားသော်လည်း သူ့အမေးကို သံယောင်လိုက်ပြီး “ မပြီးသေးဘူးဗျ ” ဟု ဖြေမိတော့ “ ဘယ်တော့ ပြီးမှာလဲ။ မြန်မြန်လုပ်ကွာ ”။ သည်လိုနှင့် တလော ဆီကတော့ စိတ်လိုလက်ရ ရှိသည်နှင့် ‘ အရက်သမား အမှားတစ်ခါ ’ ဟု စာတစ်ပုဒ် ရေးမိ၏။ သောကြာ စာစောင်ကိုပင် ပေးခဲ့မိ၏။ ပြီးခဲ့သည့်လက ပါသွားပြီ ထင်ပါသည်။ အရက်တစ်ခါသောက်၍ တစ်ခါမှား

မိကြောင်း ဝန်ခံစာမျှသာ ဖြစ်သည်။ ဒါကို ဆရာကွေး ' က “ ကောင်းတယ်ဟေ့ ဗလ။ မင်းသောက်ကျင့်က တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားဆိုတော့ မင်းသောက်ခဲ့သမျှ အကြိမ်တိုင်း မှားတော့မှာပဲ။ ဒီတော့ မှားခဲ့သမျှတွေ ဆက်ရေးကွာ။ ငါအားပေးတယ် ” တဲ့။ လုပ်ချလိုက်ပါသည်။ ဤနည်းကား ဆရာကွေး၏ အပျော့စွဲ ဆွဲသောနည်းပင် ဖြစ်တော့သည်။

‘ အရက်သမား အမှားတစ်ခါ ’ စာစုတွင် ကျွန်တော် အရက် စတင် သောက်သုံးသောနေ့က အမှားကို ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ နောက်တစ်ကြိမ်မှာ ဘယ်မှာ၊ ဘယ်လိုမှားခဲ့ ဖူးသည်ကို စဉ်းစားနေဆဲကာလ အထက်ဖော်ပြပါကဲ့သို့ ဆရာကွေးက အားပေးအားမြှောက်ခြင်းနှင့် ကြံကြိုက်သွားသောအခါ... ။ ကျွန်တော်သည် အရက်သမားကြီးလုံးလုံး မဖြစ်ခင်ကာလ (ညနေပိုင်း သောက်စပြုနေသော သမယ) က အမှား တစ်ခုကို သွားသတိရမိ၏။ ဆရာအကြံကွေးနှင့် ပတ်သက်နေခဲ့ သည်မှာလည်း တိုက်ဆိုင်လှသည်။

သည်လိုပါ။ ၁၉၇၀ ဝန်းကျင်လောက်တွင် ကျွန်တော်က စာရေးဆရာ မဟုတ်မူဘဲ ထုတ်ဝေသူ အယ်ဒီတာ အဖြစ်ဖြင့် စာပေလောကသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အမကြီး ဒေါ်ရွှေဝါစိန် ထုတ်ဝေနေသော ‘ ဝတ်မှုန် ’ မဂ္ဂဇင်းကို ပုတ်ပြတ်ပေးငှားပြီး ကိုယ်တိုင် အယ်ဒီတာလုပ်၍ ဆက်လက် ပျိုးထောင်ပါသည်။ အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ဝင်များကား ကချင်မြေသန်းဆောင်၊ မြင့်ဆောင်နှင့် မလှိုင် မောင်ငယ်သွေးတို့ဖြစ်ကြ၏။ ကျွန်တော့် ကလောင် အမည်ကား ‘ မောင်ညိုအောင် ’ တည်း။ ထိုကလောင်အမည်ဖြင့်ပင် ထိုမဂ္ဂဇင်း၌ ‘ သနပ်ခါး ရေကြဲကြဲ ’ ဆိုသော ဝတ္ထုတိုကို ရေးခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင်ထုတ်ဝေသူ အယ်ဒီတာ ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော့် ဝတ္ထုသည် ပထမဆုံး အုပ်မှာပင် ပါလာခဲ့၏။

အဲ . . . ပထမဆုံးနှင့် နောက်ဆုံးမဂ္ဂဇင်း စာအုပ်ဟူ၍လည်း ပြောလိုရပါသည်။ တစ်အုပ်ထဲနှင့် ရပ်တန့် သွားသောကြောင့်ပါတည်း။ မပြုတ်ခံနိုင်ပါ့မလား။ ထိုစဉ်က ဝတ်မှုန်မဂ္ဂဇင်း လည်ပတ်ပုံမှာ ယုဝတီ၊ တိုင်းရင်းမေတို့ ကဲ့သို့ပုံစံမျိုး။ အမျိုးသမီး ပညာပေးဆန်ဆန်။ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး။ ဒါကို ကျွန်တော်က စာပေမဂ္ဂဇင်း (မိုးဝေတိုင်) လုပ်ချလိုက်သည်။ ဆရာဒဂုန်တာရာ၏စာနှင့် ဆရာညွန့်ကြူး၏စာကို စာပေတိုက်ပွဲအသွင် ပူးတွဲဖော်ပြသည်။ ဝတ္ထုဆိုလည်း ဆရာတင့်တယ်၊ ဆရာအောင်လင်း စသဖြင့်။ ကဗျာမှာလည်း ကာရန် မလွတ်တလွတ်ပုံစံ။ ‘ ရသ ’ ပိုင်း၊ အတွေးအခေါ်ပိုင်း၊ ဆောင်းပါးတွေ အပြည့်အသိပ်၊ ပန်းချီဆိုလျှင် ဆရာအောင်စိုး (ဗဂျီ)၊ ဆရာမောင်ညိုဝင်းတို့။

ပြောကြကြေးဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်လိုက်သော မဂ္ဂဇင်းသည် မကောင်းဘူး မဟုတ်ပါ။ သူ့မူလ ဝတ်မှု ပုံစံ သည်လည်း အညံ့စားမဟုတ်ပါ။ ခက်တာက သူ့သွားရိုး လမ်းပေါ်မှ ချော်ထွက်၍ တစ်စင်ထောင် မိသောကြောင့် ပရိသတ် မျက်စိလည်ပြီး စာအုပ်အဝယ် မလိုက်တော့ခြင်းသာ ဖြစ်၏။ စကတည်းက လက်ပတ်နာရီ ရောင်းပြီး ကုန်ကျစရိတ်အားလုံး (စက္ကူနှင့် ပုံနှိပ်စက် အပါအဝင်) အကြွေးစံနစ်ဖြင့် လုပ်ခဲ့လေရာ တစ်အုပ်ထုတ် တစ်လုပ်ပြုတ် ဖြစ်သွားရပါတော့သည်။

သည်မှာတွင် ဆရာအကြံကွေးကဏ္ဍ ပါလာရပါတော့သည်။ ဟာသဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ဆရာအကြံကွေး ထံမှ တောင်းရသည်။ ဆရာကလည်း ပေးပါသည်။ ခေါင်းစဉ်မေ့နေပါပြီ။ ‘ အုတ်ကျင်း ’ တော့ပါပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က ဆရာကို လူလည်ကျသည်။ ဆရာကို စာမူခ မပူဇော်ပါ။ ဆရာ၏ ထွက်လတ္တံ့သော ကဗျာစာအုပ်ကို ‘ ကြော်ငြာထည့်ပေးမည် ’ ဟူသော ခံဝန်ချက်ဖြင့် ဘဲစားဘဲခြေ လုပ်သည်။ ဆရာသည် သူ့စာမူနှင့် အတူ သူ့ကဗျာစာအုပ် ကြော်ငြာတစ်မျက်နှာ အတွက်ပါ ပေးပါသည်။ (ဆရာ၏ ကဗျာဆရာ အမည်မှာ ဓနုဖြူကျော်ထွန်း) စာအုပ်နာမည် မမှတ်မိပါ။

သည်နေရာမှာ ပြောထားရမှာက ကျွန်တော်တို့ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ (၄)ကောင်စလုံးမှာ အယ်ဒီတာပါး မဝ ကြသေးပါ။ ကချင်မြေ သန်းဆောင်နှင့် မလှိုင်မောင်ငယ်သွေး နှစ်ကောင်ကမူ စာရေးဆရာပါးတော့

ဝနေကြပါပြီ။ မြင့်ဆောင်နှင့် ကျွန်တော်က မလည်ပတ်ပါ။ ဤသို့အားဖြင့် (၄)ယောက်ဂိုဏ်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့၏ လက်တည့်စမ်းကြရာဝယ် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် အကြောမပေး လိုကြသဖြင့် တာဝန်ကို ခွဲဝေယူကြဘဲ တစ်နေ့လျှင် တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာ တစ်ယောက်နှုန်းဖြင့် (၄)ရက်တစ်ကြိမ် တာဝန်ယူကြပါသည်။

မိမိတာဝန်ခံရသောနေ့တွင် ရသမျှစုံ ဖြစ်သမျှခံသဘော။ ထိုနေ့တွင် မင်အနီထည့်ထားသော ဖောင်တိန်ကို တာဝန်ခံသူက ကိုင်ပြီး စာမူရွေး၊ ပယ်၊ ထည့်၊ ဖြုတ်၊ ပြင်၊ ထင်တိုင်းကြ။ ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်တို့သည် မဂ္ဂဇင်းတစ်အုပ်ကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း လုပ်ကြမည်ဟု မယူဆကြပါနှင့်။ ယခု ဟာသသဘောမျိုး ပြန်ရေးသဖြင့်သာ ငယ်မူငယ်သွေး ကြွလာသည်ဟု မှတ်ယူကြပါ။

ကိုင်း မင်နီပါသော ဖောင်တိန်ကို အယ်ဒီတာ၏ တာဝန်ကား လုံလောက်ပါပြီ။ စည်းကမ်းက အဘယ်နည်း။ ကျွန်တော်ပြောခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့သည် ညနေပိုင်း သောက်တတ်စားတတ် နေပါပြီဟု။ သည်တော့ ထုံးစံအတိုင်း ရာထူးဂုဏ်ကို ဘန်းတင်၍ တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာ လုပ်ရမည့်နေ့တွင် အရက်မသောက်ဟု ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ကြီးကြပ်လိုက်ကြပါ၏။ စောစောကပြောသော ဆရာကွေး၏ ကြော်ညာပြဿနာသည် ဤတွင် အကြီး ဝင်လာတော့၏။ မြင့်ဆောင် တာဝန်ခံသောနေ့တွင် ဆရာကွေး၏ ကြော်ငြာကို ခဲစာလုံး စာစီပါသည်။ သူက မင်နီကိုင်ဆိုတော့ သူပဲစာပြင်သည်။ တစ်ညလုံး သူလုပ်ခဲ့သမျှကို နောက်နေ့ အယ်ဒီတာ ‘ ငယ်သွေး ’ က ဆက်ကိုင်ရသည်တွင် ။ ‘ ဓနုဖြူကျော်ထွန်း ’ ဆိုသော ကလောင်နာမည် ပုတ်လောက်ကြီးသည် ‘ ဓနုဖြူကျော်ထွန်း ’ ဖြစ်နေပါတော့သည်။ ‘ ဝဆွဲ ’ ပြုတ်ကျ ကျန်ခဲ့ ခြင်းပင်။ ငယ်သွေးက မြင့်ဆောင်ကို ဆဲတော့သည်။ ‘ ခွေးမသား ညက ခိုးသောက်တယ်ထင်တယ် ’ ဟူ၍။

နေ့လည်ပိုင်း ဆရာကွေး ရောက်လာတော့ သူ့ကြော်ငြာ ညကအမှား ကိုပြင်ရင်း ရယ်မောကြ သည်။ ပြီးမှ ငယ်သွေးပြင်ထားပြီးသော ရိုက်ပြီးသေး ကြော်ငြာစာရွက် ထုတ်ပြလေရာလား .. လား ‘ ဝဆွဲ ’ နှင့် ‘ လုံးကြီးတင် ’ မှားပြီး စာစီမိသဖြင့် ‘ ဓနုဖြူကျော်ထွန်း ’ ဖြစ်နေပါရောလား။ မှတ်မ သေးသည်။ ဆရာကွေးတစ်ယောက် ကိုယ်တိုင် မျက်ရည်စက်လက် ရယ်မောတာကို။ ငယ်သွေးလည်း အရက်ခိုးသောက် လေသလား။

“ ကျော်ထွန်းမို့ တော်သေးတာပေါ့။ ကျော်ဒိန်းဆိုရင် သေရော။ ကိုင်းပါကွာ .. ဒါကတော့ မင်းတို့ပဲ ပြန်ပြင်ပေးကြပါ ” ဟု ဆရာကွေးက သဘောကောင်းပေးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း အာမာန္တော့ပြီး ခေါင်းပေါ်က အထုပ်ကြီးကို နောက်နေ့တာဝန်ကျ အယ်ဒီတာလက် အပ်လိုက်တော့၏။ ထိုအလှည့်ကျ ပုဂ္ဂိုလ်ကား ‘ ကချင်မြေသန်းဆောင် ’ ။ သန်းဆောင်သည် ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုထဲတွင် ပင်ကိုယ် စာမူလက်ရေး လက်သား အလွန်လှပသေသပ်ပြီး သတ်ပုံ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

ခက်တာက သည်ကောင်သည် ပုံနှိပ်မှု စာပြင်ရာ၌ကား ချာတူးလန်ပါတည်း။ ဘာကြောင့် ထိုသို့ ဖြစ်မှန်းတော့မသိ။ ထို့ကြောင့် သူတာဝန်ခံသောနေ့တွင် ကျွန်တော်တို့ သုံးကောင်စလုံး အရက်ဖြောင့်ဖြောင့် မသောက်နိုင်ဘဲ သူ့အရိပ်အကဲ ဖမ်းနေရ၏။ မင်နီကိုင်က သူမဟုတ်လား။ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်၍မရ။ သည်ကြားထဲ သည်ကောင် အရက်ခိုးသောက်လျှင် ပိုဆိုးမည်။

စကားစပ်၍ ကြားဖြတ်ပြောရဦးမည်။ ကချင်မြေသန်းဆောင်၏ စာပြင်ညံ့ဖျင်းပုံ။ တစ်ခါသော် သူကိုယ်တိုင် ရေးသားထုတ်ဝေသော ကဗျာစာအုပ် (လုံးချင်း) တစ်အုပ် ထွက်ရှိဖူးသည်။ စာအုပ် မျက်နှာဖုံးကို ပန်းချီဆရာ မအပ်နိုင်သဖြင့် ကိုယ်တိုင်ခဲစာလုံးစီပြီး ဆေးရောင်စုံဖြင့် ပုံနှိပ်သည်တွင်။ ကလောင်နာမည် ‘ ကချင်မြေသန်းဆောင် ’ နေရာ၌ ‘ သဝေထိုး ’ အက္ခရာနှင့် ‘ အောက်ချိုင့် ’ အက္ခရာ မှားယွင်း စာစီမိသဖြင့် ‘ ကချင်မြေသန်းဆောင် ’ ဖြစ်သွားရဖူး၏။ အတွင်းစာသားမဟုတ်။ မျက်နှာဖုံးမှာကို မှားခြင်းပင်။

သည်လိုကောင်မျိုးကို ကျွန်တော်တို့ စိတ်မချနိုင်တာ မလွန်ပါ။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်။ ကျွန်တော်က နောက်တစ်နေ့ အလှည့်ကျတာဝန်ခံ အယ်ဒီတာမဟုတ်လား။ သည်လိုနှင့် နောက်တစ်နေ့ ကျွန်တော် တာဝန်ခံ ရသောအခါ အခြားစာမူများထက် ဆရာကွေး၏ ကြော်ငြာကိုသာ သဲကြီးမဲကြီး အမှားရှာပုံတော် ဖွင့်နေမိပါ တော့သည်။ မမှားပါ။ ‘ ကျော်ထိန်း ’ လည်း မဖြစ်။ ‘ ကျော်ဒိန်း ’ လည်းမဟုတ်။ ကျော်ထွန်းမှ ကျော်ထွန်းအစစ်။ သည်တော့မှပင် စိတ်ချလက်ချ လက်လွှတ်လိုက်ပါတော့သည်။ အပြီးသတ် ပုံနှိပ်ကြပေရော။

စာမျက်နှာဖွဲ့၊ အချောရိုက်၊ စာရွက်များခေါက်ပြီး စာအုပ်ချုပ်သောအဆင့်သို့ ရောက်သောနေ့ တွင် ဆရာကွေး ရောက်လာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ချုပ်လုပ်ပြီးစ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကလေး ပြေးယူပြီး ဆရာကွေးကို ဝမ်းသာအားရ ပြကြပါသည်။ ဆရာကလည်း သူ့စာမူ ‘ အုတ်ကျင်း ’ ကိုပင်မဖတ်။ သူ့ကြော်ငြာ ခန့်ဖြူကျော်ထွန်းကိုသာ သဲသဲမဲမဲ ရှာဖတ်လေ၏။ ဤတွင် ဆရာကွေး၏မျက်နှာသည် တကယ်ပင် ကွေးကောက်သွားသလို ရှုံ့တွတွ ဖြစ်သွားပါတော့သည်။ ငါးဖျင်းသလက်သွေးကဲ့သို့ ရဲသွားပါသည်။

- “ ဟေ့ ... ညက ဖောင်တိန်ကိုင်အယ်ဒီတာ ဘယ်သူလဲ ”
- “ ကျွန်တော်ပါဆရာ ဘာဖြစ်လို့လဲ ” ဟု ကျွန်တော်က ရဲရဲပင် ဖြေပါသည်။
- “ နင့်အမေကလွှား မှားတာမှ သောက်တလွဲကို မှားတာပဲ ”
- “ ဗျာ .. မမှားပါဘူးဆရာ၊ ကျော်ထွန်းမှ ကျော်ထွန်း အစစ်ပါ ”
- “ ဟေ့ ... မမှားဘူး ဟုတ်လား။ နင့်ဂျိုးတော်ရဲ့မြို့ ခန့်ဖြူကို သေသေချာချာ ပြန်ဖတ်စမ်း ”

ဟိုက် ... ဖင်တက်စီအချိုရည်။ သွားပါပြီ။

‘ ခန့်ဖြူ ’ ကျော်ထွန်းသည် ‘ ခဖြူနု ’ ကျော်ထွန်း ဖြစ်နေပါရောလား။

ပြေးပေါက် မရှိတော့ပြီဖြစ်သော ကျွန်တော်သည် ကချင်မြေ သန်းဆောင်ကိုသာ စိတ်ဖြင့် ကျိန်ဆဲနေမိ ပါတော့သည်။ ခွေးကောင် မနေ့က ခိုးသောက်ထားတာပဲ ဖြစ်ရမယ်ဟူ၍။ (တစ်ကယ်တော့ ကျွန်တော် တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာ၊ တာဝန်ကျသော ထိုနေ့ကလည်း နောက်ဖေး အိမ်သာခန်းထဲဝင်ပြီး ခိုးသောက်ထားမိ တာပါပဲလေ။)

စာအုပ်ကလည်း ချုပ်စက်သို့ ပို့ထားပြီးပြီမို့ ဆရာကွေး၏ ‘ ခန့်ဖြူ ’ ကိစ္စသည် ဘာမျှ မတတ် နိုင်တော့ပါ။ ထို့ကြောင့် -

“ ဆရာကွေးရယ်၊ နောက်လမဂ္ဂဇင်းကျရင် ဆရာ့စာမူလည်း ပေးပါ့မယ်။ ကြော်ငြာလည်း အသစ်ထည့် ပေးပါ့မယ်။ အမှားပြင်ချက်နဲ့ တောင်းပန်စာလည်း သီးသန့်ဖော်ပြပေးပါ့မယ် ” ဟု (၄) ဦးစလုံး ဝိုင်းပြီး တောင်းပန်ကြ ရပါတော့တယ်။ ထိုအခါကျမှ ဆရာကွေးက လူငယ်ခြေတက်များကို ခွင့်လွှတ်သည့် သဘောဖြင့် ကျေနပ်ပေးပါသည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့အား အယ်ဒီတာ၏ ဝတ္တရားများကို တသိကြီး ဆုံးမဩဝါဒ ပေးပါသည်။ သို့သော် ပြောခဲ့ပါပကော၊ ကျွန်တော်တို့ကိုင်သော ဝတ်မှုမဂ္ဂဇင်းသည် တစ်အုပ်တည်းနှင့်ရပ် သွားပါသည်ဟု။ ကွေးအပေါ် ရရစ်တိုးပြီး ကြွေးတင်မိပါသည်။

သောကြာစာစောင်
အမှတ်(၄၄၂)၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်။

ဝင်းဦး၏ “ ခွေးတွေနှင့်လေ ”

ကျွန်တော်သည် တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားသော အရက်သမား ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဝန်ခံခဲ့သော်လည်း ကျွန်တော့် ‘ သောက်မှား ’ တိုင်းကို ရေးပြလို့ မဖြစ်ပါ။ အချို့အမှားတွေက နားဖြင့်သာမက ဖဝါးဖြင့်ပါ နာလို့မကောင်း သောကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ အချို့အမှားတွေက သူသူငါငါ အရက်သမားတိုင်း မှားနေကျ

သမားရိုးကျ အမှားတွေ ဖြစ်နေသောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ အချို့အမှားတွေကျတော့ ကိုယ့်အချင်းချင်းသာ နားထောင်လို့ ကောင်းပြီး (အတွင်းလုံးဟု ဇာတ်သဘင်မှာ ခေါ်ကြသလို) လူတောသူတော ပြောပြလို့ အရာမထင်နိုင်။

အထူးသဖြင့် ပေထက် အက္ခရာတင်ဖို့အထိ အဆင့်မရှိသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်နေသောကြောင့် တစ်ကြောင်း အထူးသဖြင့်မူ သောကြာစာစောင်မှာ ရေးသောကြောင့် ကျွန်တော်၏ အရှက်သမားဘဝ အကြောင်း အစများသည် ‘ ဟာသ ’ မဟုတ်သည့်တိုင် ပြုံးစေ့စေ့မှ မဖြစ်ရလျှင် မတင့်တယ်ဟု ခံယူထားသောကြောင့် တစ်ကြောင်း ... စသည်ဖြင့် အကြောင်းကြောင်းကို ထောက်ပြီး လစဉ်ပင်တိုင်ရေးဖို့ အကြောင်းအရာရှာရတာ တော်တော် ခက်နေပါသည်။

‘ စ ’ မိပြီဆိုတော့လည်း ‘ ဆက် ’ ဖို့က တာဝန်ရှိပါသည်။ (ဂုရုကြီးနှင့် ကိုဆွေမင်း မျက်နှာကလည်း ရှိသေးသည်။ ထိုသို့ပြောသဖြင့် သူ့ရဲ့ကို ကြောက်လွန်းလို့ဟု မထင်ကြပါနှင့်။ ‘ အရှက်သမား အမှားတစ်ခါ ’ ကို လုံးချင်းစာအုပ် ထုတ်ပေးမည်ဟူသော မက်လုံးကလေး ရထားသော ကြောင့်သာ ဖြစ်၏။)

စောစောက ပြောသလို ‘ ခေါင်းစီးသေ ’ အောက်မှာ လစဉ်ရေးရတာ မလွယ်ဘူးဆိုလျှင် ဘာကြောင့် စကတည်းက ‘ အစ ’ လုပ်သနည်း။ သည်လိုပါဗျာ။ မူလကတော့ ကြုံလျှင်ကြုံသလိုရေးဖို့သာ ဂတိပေးခဲ့တာပါ။ သို့သော် ... လူ့သဘာဝဆိုတာ လုပ်ငန်းအဆန်းအသစ် တစ်ခု လုပ်မိလျှင် စစချင်း အားတက်သရော ဖြစ်တတ်၏။ အကြံဉာဏ်တွေကလည်း လွန်စွာမှ ထွက်လာတတ်၏။ နောက်ပိုင်း လုပ်ငန်း အခြေကျ လာလေ အခက်အခဲ အဖုအထစ်တွေနှင့် ကြုံရလေ ဖြစ်လာသောအခါ...လုပ်ငန်း လည်ပတ်ဖို့ပင် အတော် ရုန်းကန်ကြရတော့၏။ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာများလည်း ထိုနည်း ‘ ၎င်း ’ ပါပဲလေ။

ကျွန်တော်ဆိုလျှင် ... “ ငါ့ရဲ့သောက်သက်က ငါ့အသက်ထက်ဝက် မကတော့ဘူး၊ သောက် တိုင်းလည်း မှားတတ်တာချည်းပဲ ... ငါ့မှာ ရေးစရာ ‘ သောက်မှား ’ တွေ တပုံကြီး ” ဟုတွေးပြီး ကြုံသလို ရေးမည်ဟု စိတ်ကူးခဲ့ရာက စောစောကပြောသလို ရေးစရာ လက်အလွန်သွက်ခဲ့ပါ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း လစဉ်လိုပင် စာမူအပ်နိုင်ခဲ့၏။ ဟော ... နောက်ပိုင်းကျတော့ အကြောင်းအရာတွေ ပြန်စဉ်းစား ရတာ ဦးနှောက်စား လာသလို ... ရုပ်ရှင်၊ ဂီတလုပ်ငန်းများကလည်း အသက်ကြီးလာမှ ပြန်ပြီး တစ်စခန်းထလာရာ (အခြားဂျာနယ် မဂ္ဂဇင်းများအတွက် စာမူရေးရခြင်း၊ ဟောပြောပွဲတွေ လိုက်ရခြင်းများ အပါအဝင်) သောကြာစာစောင် အတွက်သာမက အခြားမဂ္ဂဇင်း ဂျာနယ်တွေ အတွက်ပါ လက်အလျှင်မမီ ချင်တော့ပါ။ ဒါတောင် မနက်အိပ်ရာက နိုးတာနှင့် ဟုတ်ဟုတ်မဟုတ်ဟုတ် စာတစ်ပုဒ်တော့ ကောက်ရေးသော အကျင့်ကလေး ခံနေလို့ တော်သေးသည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်က လစဉ်ပေးမည်ဟု ဂတိမရှိသော်လည်း ကိုယ်ကပင် ကနဦးအစဉ် လက်သွက်ပြီး ‘ ခေါင်းစီးသေ ’ စာမူများ ရေးခဲ့မိသော မဂ္ဂဇင်းဂျာနယ်များအတွက် လစဉ်အပတ်စဉ်တာဝန်ကြီးလာပါသည်။ ထို့ထက်ကား ဖျစ်ညှစ်ကြိုးစားရသောကြောင့် စာတွေက မသန့်ချင်တော့ပါ။ ထိုအကြပ်အတည်း များအတွက် တစ်ယောက်တည်း ထိုင်စဉ်းစား၊ သွားစဉ်းစား၊ အိပ်စဉ်းစားလုပ်ရုံနှင့် မလုံလောက်သောအခါ ကျွန်တော့် ပတ်ဝန်းကျင်မှလူများ၊ ဆွေမျိုးများ၊ သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်း များကို အရှက်ကင်းမဲ့စွာပင် အကူအညီ တောင်းရတော့၏။

“ ကျွန်တော်နှင့် ပတ်သက်လို့ ထူးခြားတာလေးများ မှတ်မိတာရှိခဲ့ရင် သတိပေးစမ်းပါဗျာ ” မိမိသည် စာရေးကတည်းက မိမိနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို မကွယ်မဝှက် တိုက်ရိုက်အကြောင်းပြု ရေးလာသူမို့ ထိုသို့ အကူအညီ တောင်းရခြင်းဖြစ်၏။ ယူ ‘ သောကြာ ’ အတွက်မူ ...

“ ဟေ့ ... ငါ မူးတုန်းက အကြောင်းတွေ ဆိုးခဲ့တာတွေ မှတ်မိသလောက် ပြန်ပြောစမ်းပါ ” ဟု သောက်ဖော် သောက်ဖက် တွေကိုရော ကျွန်တော့်ဒဏ် ခံရသူတွေကိုပါ ရယ်သလို မောသလို ပေါသလို မေးရစမ်းရ၏။ အောင်မယ် ... ဒီမေးခွန်းမျိုးတွေ ခုနယ်ခါ မေးတော့လည်း (ဟိုစဉ်သောက်တုန်းကတော့ ဘယ်လောက် စိတ်ပျက်ကြမည်မသိ) ... ထွက်လာလိုက်သည့် ကျွန်တော်၏ အမူးသမားအဖြစ်တွေ။ ‘ အင်း .. ခုတော့လည်း ရယ်စရာတွေလိုပါပဲလား ’ ဟု သဘောထားနိုင်ကြပုံ ရလေသည်။

သို့သော် လူသဘာဝမှာ စာရေးဆရာကို မိမိဇာတ်ကြောင်းများ ပေးရာ၌ပင် အလွန်အကျွံရှိတတ် ကြရာ စာရေးဆရာကိုယ်တိုင်က ဇာတ်ကြောင်းတောင်းသောအခါ (အထူးသဖြင့် အရက်သမားဘဝ အမှား များကို) လိုသည်ထက်ပို၍ လွန်ကျွံစွာ ပြောကြကုန် လေတော့သည်။ ဟာသတွေ လည်းပါသည်။ စောစောက ပြောသလို ပေထက်အကွာရာတင်ဖို့ အဆင့်မရှိသော အကြောင်းတွေလည်း ပါပါသည်။ အဆိုးရွားဆုံးကား အရင်က ကျွန်တော့် ကိုကြောက်သဖြင့် ဖွင့်မပြောရဲသော်လည်း ယခု ကိုယ်တိုင်က တောင်းခံလာသောအခါ ရယ်စရာလိုလိုနှင့် မှီချိုးမျှစ်ချိုး ပြောဆိုကြသည်ကိုလည်း တဟဲဟဲ အလိုက်သင့် နားထောင်မှတ်သားရပါသည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ... မှတ်ဉာဏ်ကိန်းဝပ်ရာ ဘယ်ဘက်အခြမ်း ဦးနှောက်ကို အသုံးချမှုနည်းသည့် ကျွန်တော့်အတွက်မူ ရသမျှအမြတ်ဟုသာ သဘောထားပါသည်။ နောင်တစ်ဖန် (ကုက္ကုစ) မရ တတ်သော်လည်း ရှေးဟောင်းနှောင်း ဖြစ်တွေကို ပြန်ခံစားရပါသည်။ ရှေ့ဆက်မမှားဖို့လည်း သတိထား နိုင်ပါသည်။ တလောကတော့ မင်းသားထွန်းထွန်းဝင်းနှင့် ဂျာနယ်တစ်ခုမှာ ဆုံဖြစ်ကြသည်။ သူသည် အရက်သမား သူငယ်ချင်း မဟုတ်သော်လည်း နာမည်ပျက်ရုံ ကလေးလောက်တော့ ကျွန်တော်နှင့် တွဲသောက်ဖူးသူ ဖြစ်လေရာ

“ သူငယ်ချင်း ငါသောက်တုန်းက ဆိုးခဲ့တဲ့အကြောင်းတွေ မှတ်မိသလောက် ပြန်ပြောပြစမ်းပါ ” ဟု စကားခေါ်မိပါသည်။ ကျွန်တော့် စကားကြားတော့ ထွန်းထွန်းဝင်း၏ အပြုံးသည် ပင်ကိုယ်မူလ ငါးခုပြုံး ထက်ပိုပြီး ငါးပူတင်း ရယ်သလိုကြီးအထိ ဖြစ်သွားပါသည်။ (သည်ဥပမာက ဆရာကြီးတွေ စကားလုံး ယူသုံးခြင်း မဟုတ်ပါ။ ငါးခုနှင့် တော်တော်တူပါသည်) ပြီးတော့ ... သူမှတ်မိ သလောက်တော့ ကျွန်တော့် ဆိုးမျိုးများကို ဟိုတစ်စ သည်တစ်စ ပြန်ပြောပါသည်။ သို့သော် သူပြန်ပြောသမျှမှာ စောစောက ပြောခဲ့သလို ကိုယ်ချင်းသာ ရယ်ပွဲဖွဲ့နိုင်သော ‘ အတွင်းပြက်လုံး ’ များဖြစ်နေပါသည်။ သို့မဟုတ် ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် မရေးဘဲ နဘေး အမြင်ဖြင့်ရေးလျှင် ပိုကောင်းပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ...

“ ကိုင်းကွာ ... အရက်သောက်ပြီး ငါကခံလိုက်ရတဲ့ အကြောင်းတွေရော မမှတ်မိဘူးလား ”

“ ဟာ ... အများအားဖြင့်ကတော့ မင်းဒဏ် ခံရတာချည်းပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ... တစ်ခုတော့ မှတ်မိတယ် .. အစ်ကိုကြီးဝင်းဦး အင်္ဂလန်မှာ ခွဲစိပ်ကုသမှုခံပြီး ပြန်လာကာစက မင်းနဲ့ငါ့ကို အရက်ခေါ်တိုက်တာ ကံကောင်းလို့ ငါတို့ တရားခံ ဖြစ်မသွားရတာလေ ” ဟု အစချီပါသည်။ ဟုတ်ပါ။ မင်းသားကြီးဝင်းဦး အင်္ဂလန်မှာ ခွဲစိပ်ပြီး ပြန်လာကာစက ကမ်းနားလမ်းဟိုတယ် မင်္ဂလာဆောင်တစ်ခုမှာ ဧည့်ခံသီချင်းဆိုရင်း ဆုံဖြစ်ကြသည်။ ထွန်းထွန်းဝင်းလည်း ပါသည်။ မှတ်မိသေးသည် ...

ဦးဝင်းဦး သီချင်းဆိုတော့ မင်္ဂလာဆောင် ထုံးစံမဟုတ်ပဲ ပရိတ်သတ်က လက်ခုပ်ဩဘာတွေ ပေးကြသည်။ သဘောကတော့ ‘ သေရွာပြန် ’ တစ်ဦးအနေဖြင့် ဂုဏ်ပြုခြင်းပေါ့။ (ဦးဝင်းဦး ကိုယ်တိုင် ကလည်း ‘ ကျွန်တော်က သေရွာပြန်ပါဗျာ ’ ဟု ဝန်ခံပြောကြားခဲ့သည်။) သည်လိုနှင့် ... မင်္ဂလာပွဲမှ ထပြန်ကြမည်လုပ်တော့ ဦးဝင်းဦးက ...

“ ဟေ့ .. ရွှေသုနဲ့ ဖိုးထွန်း ကိုယ်နဲ့ လိုက်ခဲ့ကြပါလား ”

“ ဘယ်ပွဲ ကူးဦးမလို့လဲ ”

“ ကိုယ့်အခန်းပြန်ပြီး အရက်သောက်ရအောင် ”

‘ ဟာ ’ ဆိုသော အာမေဇိုတ်သံ ပြိုင်တူ ထွက်သွားကြ၏။ ဗိုက်ခွဲပြီးစ အရက်ပြန်သောက်မယ် ဆိုလို့ အံ့အားသင့်သွားကြသော ‘ ဟာ ’ ကတော့ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ အတူတူပင်။ မတူတာက ထွန်းထွန်းဝင်း ဧါ ‘ ဟာ ’ မှာ အကြောက်အကန် ငြင်းဆန်သည့် ‘ ဟာ ’ ။ ကျွန်တော့် ‘ ဟာ ’ က နိပ်ဟဆိုပြီး ဝမ်းသာစွာသော ‘ ဟာ ’ ။

ထွန်းထွန်းဝင်း၏ ‘ ဟာ ’ ကို နောက်မှရှင်းပါမည်။

လောလောဆယ် ကျွန်တော်၏ ‘ ဟာ ’ ကို အလျင်ပြောချင်ပါသည်။ ဦးဝင်းဦးက ဖိတ်ကြားသည်ကို ကျွန်တော်ဘာကြောင့် ဝမ်းသာရသနည်း။ နိုင်ငံခြားအရက် ကောင်းကောင်း သောက်ရမှာမို့ပါ။ သေချာတာက နိုင်ငံခြားဖြစ် မဟုတ်တောင် ပြည်တွင်းဖြစ် နိုင်ငံခြားအရက်ကောင်း သောက်ရမည်။ အမြည်းဆိုတာကတော့ စပါယ်ရယ်ပင်။

ကျွန်တော်က ဦးဝင်းဦးနှင့် တွဲသောက်ဖူးသူ မဟုတ်သော်လည်း ရံဖန်ရံခါ ဆုံတတ်ပါသည်။ နှစ်ယောက်ချင်း တော့မဟုတ်။ အများနှင့် ဝိုင်းဖွဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့်က သင်္ကြန်တွင်းမှာဖြစ်သည်။ နယ်လှည့်သင်္ကြန် ဖျော်ဖြေပွဲမျိုးမှာ ဆုံတတ်ကြသည်။ သူက သောက်သလောက် စားသူဖြစ်သည်။ အမြည်း သဘောမျိုး သာမက တဝတပြဲ စားသူဖြစ်သည်။ အစားကလည်း မျိုးစုံသည်။ အထူးသဖြင့်

ထူးထူးခြားခြား အစားများစားသည်။ ‘ ကင်မလက်မည်း ’ များ စားသည်ကိုပင်တစ်ခါက ကြုံဖူးသည်။ ပြီးတော့...မဏ္ဍပ်တွေက ကျွေးသမျှ အစားမျိုးစုံကို (အားနာသဖြင့်ဟု) ဝမ်းပမ်းတသာစားသည်။ သူမကွယ်လွန်မီ နောက်ဆုံးနှစ် မော်လမြိုင်သင်္ကြန်မှာ သူနှင့်ကျွန်တော် အတူတူလှည့်လည် ဖျော်ဖြေကြတော့ ရောက်လေရာမဏ္ဍပ်က ကျွေးသမျှကို ဟန်လုပ်ပြီး မြည်းစမ်းရုံမဟုတ်ဘဲ အလှူရှင်ကျေနပ်အောင် စားပေးသည်။ သည်တော့ သူက အမူးဒဏ်ကို ခံနိုင်သည်။ ကျွန်တော်က သောက်လျှင် အမြည်းမျှပင် မစားသဖြင့် နည်းနည်းသောက် များများမူးသည်။ တစ်ခုပဲရှိသည်။ ထိုနှစ်က မော်လမြိုင်သင်္ကြန်မှာ အစားစုံသဖြင့် ဦးဝင်းဦးခမျာ ဆေးသွင်းယူရသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရရှာသည်။ (ကျွန်တော့်စိတ်ထင် ဦးဝင်းဦး .. ဝမ်းဗိုက်ရောဂါ အကြီးအကျယ်ရသည်မှာ အစားစုံသော .. ဆိုသောကြောင့် ဟူ၍ဖြစ်သည်။)

ထူးခြားသည်မှာ ဦးဝင်းဦးသည် အရက်သောက် ထားသော်လည်း ဘယ်တော့မှ ‘ဟန်’ မပျက်ခြင်း ပင်။ အဆိုမပျက်၊ အသံမပျက်၊ သီချင်းစာသားမမှား၊ သီချင်းပုဒ်ရေ မြောက်များစွာကိုလည်း မနားတမ်း ဆိုနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်လို ဂီတစင်ပေါ်မှာ နာမည်မပျက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူအရက်မူးပြီလားဆိုတာကို အတွင်းလူများသာ သိနိုင်သည်။ သူမူးလာလျှင် (သူ့စတိုင်အတိုင်း) ခိုးခိုးခစ်ခစ် ရယ်နေတတ်လေသည်။ သူ့စံချိန်သည် သူ၏ရယ်သံ အစ်အစ်ပင်ဖြစ်တော့၏။

ဆိုကြပါစို့ရဲ့ ... ။ တစ်ခါတစ်ရံ ပွဲလမ်းသဘင် မဟုတ်သော်လည်း ပျင်းပျင်းရှိလျှင် ညကြီးသန်းခေါင်မှာ ကျွန်တော့်ထံ ဖုန်းဆက်တတ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်က မသွားခဲ့ပါ။ ကိုယ့်အကြောင်း ကိုယ်သိလို့ဖြစ်သည်။ အကယ်၍သာ သူဖိတ်သဖြင့် သူ့အိပ်ခန်း သွားသောက်ခဲ့ဖူးလျှင် သူနှင့်ကျွန်တော် ဆက်ဆံရေး ပြတ်တောက်သွားမှာ သေချာသည်။ ထိုအကြောင်း ခဏနေတော့ ရေးပါမည်။ သူနှင့် အမြဲလိုလို တွဲသောက် ကြသူများမှာ စာရေးဆရာကြီး (မင်းကျော်၊ နတ်နွယ်၊ မောင်နေဝင်း၊ ကျော်အောင်၊ ဇင်အောင်) စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများဟု သိရပါသည်။ ထိုဆရာကြီးများကို သူက လေးစားချစ်ခင်သည်။ ထိုဆရာကြီးများ၏ အမည်များကို ဖော်ပြရတာ အားနာသော်လည်း ကျွန်တော်ပြောပြမည့် ကျွန်တော် သူ့အိပ်ခန်းမှာ သောက်လို့ မဖြစ်သည့် အကြောင်းနှင့် ဆက်နွယ်နေသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ကလောင်နာမည်တွေ ဖော်ပြရခြင်း ဖြစ်သည်။

တစ်ခါသော် ... သူဖိတ်ကြားသဖြင့် သူ့အိမ်မှာ အထက်ပါ ဆရာကြီးများဖြင့် ဝိုင်းဖွဲ့ကြသည်။ သူ့အိမ်ခန်းက ကျဉ်းကျဉ်းကြပ်ကြပ်ကလေး ဖြစ်သည်။ ဧည့်ခန်း၊ အလုပ်ခန်း၊ အိပ်ခန်း၊ နောက်ဖေးခန်း တစ်တွဲ တစ်ဆက်တည်း။ သည်ကြားထဲ ခွေးတွေကလည်း မွေးထားသေးသည်။ သည်တော့ လူတွေ စားကြ သောက်ကြ သည့် ဝိုင်းနံ့ဘေးမှာ တဝေါင်ဝေါင်ပေါ့။ ကျွန်တော့်စိတ်ထင် ပထမပိုင်းတော့ အသားကလေး မြည်းလိုက် အရိုးကလေး ပစ်ကြွေးလိုက်နှင့် ဧည့်သည်နှင့်အိမ်ရှင်၏ တိရိစ္ဆာန်များ ဟန်ကျနေပုံ ရပါလိမ့်မည်။ ကြာသော် (မူးသော်) ပါးလျှက်နားလျက် ရွှေရေးပန်းကန်တက် ဖြစ်လာသော သူ့ခွေးတွေကို ဧည့်သည်တို့ သည်းညည်း မခံနိုင် ဖြစ်ကုန်ပါလိမ့်မည်။

အလိုလိုနေရင်း မျက်နှာပေးရော စိတ်ပါတိုနေတတ်သူ ဆရာကြီးတစ်ယောက်ခမျာ .. တစ်ညသား ကံဆိုးသူ မောင်ရှင် ဖြစ်သွားရသည်။ အသို့ဟူမူ ဆရာဝင်းဦး၏ ခွေးပုကလေး တစ်ကောင်သည် ဆရာကြီး အနားမှမခွာဘဲ ဇွတ်ကဲပြီး အမြည်းပန်ကန်ကိုပင် ဆွဲမည်ပြုလေရာ ဆရာကြီးက ... ‘ အင်း .. ဒီကောင်လေး ’ ဟု အသံပြုလျက် ခွေးခေါင်းကို ဆတ်ကနဲ (မနာအောင်) ခေါက်လိုက်ပါသည်တဲ့။ ထိုအခြင်းအရာကို မြင်လေသော် ဆရာဝင်းဦးသည် ဆရာကြီးကို ‘ သူ့ခွေးခေါင်း ခေါက်ရကောင်းလား ’ ဟု ပြဿနာလုပ်ပါတော့ သည်တဲ့။ ဆရာ နှစ်ယောက် ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အတော်ကြာအောင် ရှင်းယူရပါသည်တဲ့။ (အတွင်းစကား ကြားရခြင်းပါ။)

ထိုသတင်း ကြားပြီးကတည်းက ကျွန်တော်သည် အရက်မူးနေလျှင် သူ့ထံမသွားတော့ပါ။ သူ့အိမ်သွား အတူသောက်ဖို့ဆိုတာ ဝေလာဝေးရောပေါ့။ အကြောင်းကြီးငယ်ရှိလျှင် ဖုံးဆက်ပြောရသည်။ သူကလည်းလူပါးဗျ။ အရက်သောက်ပြီး ဖုံးဆက်သောအခါမျိုးတွင် လိုရင်းသာပြောတတ်ပြီး အရက်မသောက်ဘဲ ဖုံးဆက်လျှင် ‘ ရွှေသုရေ .. အသံလေးက ကြည်မြတ်သ နေပါလားဗျ ’ ဟု မသိမသာ လှောင်ပြောင်တတ်ပါသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် .. သူ့ခွေးခေါင်း ခေါက်မိရုံကလေးဖြင့် ဆရာကြီးနှင့် ပြဿနာဖြစ်တာ ခင်ဗျားနှင့် ဘာဆိုင်သတုန်းဟု စာဖတ်သူက မေးခဲ့သည်ရှိသော် .. ။

(၁၉၇၆) ခုနှစ်တုန်းက ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ထုတ်လုပ်သူ၊ ဒါရိုက်တာ၊ သရုပ်ဆောင်လုပ်ခဲ့သော ငယ်သူငယ်ချင်း သုံးယောက်ရှိလေသည် ဇာတ်ကားရိုက်ကူးပြီးစီး၍ ကားဆက်သောအခါ ဦးဝင်းဦး၏ အိမ်ခန်းမှာ ဖြစ်ပါသည်။ ဟိုစဉ်က ဗီဒီယိုစက်တွေ မပေါ်သေးပါ။ ရုပ်ရှင်ဖလင်ကို T.V ကဲ့သို့ ကြည့်ပြီး ကားဆက်လို့ ရသောစက်က သူ့မှာရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဆိုကြပါစို့ရဲ့ ... ဖလင်တည်းဖြတ်ရက်က (၁၀) ရက်ခန့် ကြာသည်။ ထိုအတွင်း ကျွန်တော်သည် နေ့နေ့ညည သူ့အိမ်ခန်းကလေးမှာ အလုပ်လုပ်နေရသည်။ ထို့ကြောင့် သူနှင့်သာမက သူ့ခွေးတွေနှင့်ပါ တရင်းတနှီးနေရသည်။ သည်လိုနှင့် ရက်အတန်ကြာသောအခါ သူ့ပစ္စည်းများက ကျွန်တော့်ကို ပါးလျှက်နားလျက် လုပ်ရုံသာမက ကျွန်တော်၏ ဇာတ်ကား ဖလင်ပုံးများကိုပါ အရောတဝင် လုပ်လာတော့သည်။

ရုပ်ရှင်ဖလင်ပုံး ဆိုတာက ဓါတုဗေဒဆေးနဲ့ နည်းနည်းရှိသည်။ ဒါကို မော်တော်ကား တာယာနဲ့များ ထင်နေလားမသိ။ သူ့ခွေးတွေက ခြေထောက်လေးတစ်ဖက် ထောင်လိုထောင်၊ ဆောင့်ညောင့် ကလေး ထိုင်လိုထိုင်နှင့် ရွှေပြတ်မှ ရေသွန်တော် မူကြလေကုန်၏။ ဦးဝင်းဦးရှေ့မှို မအော်ငေါက်ရဲပါ။ ‘ သားလေး ’ ‘ သမီးလေး ’ နှင့် တယုတယပွေ့ချီပြီး နေရာရွှေ့ရွှေ့ပေးနေရတာ အလုပ်တစ်ခု။ ရင်ထဲမှာတော့ ဗလောင်ဆူ နေခဲ့ရသည်။ စဉ်းစားကြည့်ပါ .. ။ သူ့ရဲ့၏ရှူးတွေက အက်ဆစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ဖလင်တွေက ဓါတု ဆေးရည် တွေနှင့်ပါ။ ဖလင်ဆိုတာမျိုးက .. ရှူးရှူးဝေးလို့ ‘ ရေခိုးရေငွေ ’ ပင် အထိခံတာမဟုတ်။ အဲယားကွန်း အလုံပိတ် အအေးခန်းမှာ ထားရတာ။ ဖလင်များကို သံပုံးဖြင့် ထည့်ထားသည့်တိုင် သူ့ရဲ့၏ ရှူးပန်းအားနှင့် ဆိုလျှင် ဖလင်ကိုသွားထိမှာ သေချာသည်။ သည်တော့ ကျွန်တော့်မှာ ဖလင်တည်းဖြတ်

ရတာတစ်ဘက် သူရဲ့ကို ရှောင်စေရားစေ လုပ်ရတာတစ်ဘက်နှင့် တော်တော် ကသိကအောက်နိုင်ပါသည်။ ‘ခွေးရိုက်ချင် သခင်မျက်နှာကြည့် ’ ဆိုတာ တယ်မှန်ပါလား။ နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော် ဘာလုပ်သနည်း။ ဦးဝင်းဦး သီချင်းသွင်း ထွက်သွားခိုက်၊ သူ့အလုပ်သမားတွေလည်း ထမင်းစားဆင်းခိုက်၊ ကားဆက်ခန်းထဲ တစ်ယောက်တည်း ရှိနေတုန်း (အရက်ကလည်း သောက်လက်စနှင့်) .. ကျွန်တော့် ဖလင်ပုံးတွေနား ကပ်လာသော ခွေးမှန်သမျှကို မှတ်လောက်သားလောက်အောင် ပိတ်၍ပိတ်၍ ကန်ပါတော့သည်။ ခွေးများမှာလည်း ကြောင်နှင့်မတိမ်းမယိမ်း အရွယ်လေးတွေမို့ တော်တော်ကန်လို့ကောင်းပါသည်။ ဘောလုံးကန် နေရသကဲ့သို့ရှိ၏။

ကြာကြာ မလုပ်လိုက်ရပါ။ တစ်ကောင်ကို သုံးကြိမ်လောက် ဆော်လိုက်ရာ ... နောက်ပိုင်း ဘယ် တော့မှ ကျွန်တော့်ဖလင်ပုံးတွေနား မကပ်ရဲတော့ပေ။ ဦးဝင်းဦးရှေ့ .. မိ .. မိ .. မိ ‘ တောက် * တောက် ’ ‘ တောက် ’ ဟုချစ်ကြည်သယောင် အသံပြုတာတောင် သင်းတို့ ကျွန်တော့်နား မလာရဲတော့ပါ။ ဝေးဝေးရှောင်ကုန်သဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ ဦးဝင်းဦး မရိပ်မိစေရန် လိုသည်ထက် ပို၍အရောဝင်ပြ နေရတာတော့ အလုပ်ပို သွားတာပေါ့လေ။

ကိုင်း စာဖတ်သူ .. ။ အကယ်၍သာ ... ဦးဝင်းဦးက အရက်သောက် ဖိတ်ကြားစဉ်က သွားသောက်မိလို့ မူးပြီဆိုလျှင် ဆရာကြီးကဲ့သို့ ‘ အင် ’ ဆိုပြီး ခေါင်းကလေး အသာခေါက်မိမှာမဟုတ်၊ ဟဲ့ခွေးနာဆိုပြီး ထကန်မိမှာ သေချာမှန်း သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ။ သူ့ရှေ့မှာလည်း ရောင်မှာမဟုတ်။ ထိုအခါ သူနှင့် ကျွန်တော် မည်မျှ ပြဿနာ ကြီးသွားမည်ကို စဉ်းစားတော် မူကြပါတော့။ နေ့ .. မိုးဖြင့် ... သေခန်းပြတ်မှာ သေချာသည်။ အင်း ... သူကွယ်လွန်သည်အထိ ထိုအကြောင်း သိမသွားတာ ကံကောင်းပေစွ။ သူ့ခွေးတွေကလည်း လူစကားမတတ်သဖြင့် ပြန်မတိုင်တာ တော်ပေသေးစွ။

တစ်ခုတော့ရှိသည်။ ‘ ထေ ’ မည်ဆိုလျှင် ‘ ထေ ’ ယူလို့ရသည်။ ကျွန်တော်နှင့် အေးဘုံတို့ မင်္ဂလာ စေ့စပ်ပွဲမှာ သူလာပြီးချီးမြှင့်ပေးသလို သမီးဦး (စိုးအိမ်သူ) မွေးတော့ ကလေးကြည့်ချင်သည်ဟု ဖုံးဆက်သဖြင့် သူ့အိမ် ကျွန်တော့်သမီး .. လသားကလေးခေါ်ပြီး သွားပြခဲ့၏။ ထိုအခါ သူက .. ‘ ဟာ .. သမီးလေး ’ ဟူ၍ ဝမ်းသာအားရပွေ့ယူ ကိုင်မြှောက်လိုက်ရာ သူ့အိမ်၏ မျက်နှာကျက် နိမ့်နိမ့်ကလေးနှင့် ခေါင်းဆောင့်မိပြီး တော်တော်ခံလိုက်ရဖူးသည်။

သည်ကိစ္စကို သူ့ခွေးတွေ ကျွန်တော်ပိတ်ကန်တာနှင့် ‘ ထေ ’ လိုက်နိုင်မည်။ ထိုရဲ့ ကျွန်တော် ကပြောလျှင် သူသည် ထုံးစံအတိုင်း ‘ တခစ်ခစ် ’ ရယ်မောပေလိမ့်မည်။ ကောင်းပါပြီ။ ဤစာစု ထိပ်စပိုင်းမှာ ပြောခဲ့သည့် ကိစ္စကို ပြန်စကြပါစို့ .. ။ ဦးဝင်းဦး အင်္ဂလန်မှ ပြန်လာခါစ (ရောဂါပျောက်စ) ကမ်းနားလမ်း ဟိုတယ်တွင် ဆုံကြတော့ ကျွန်တော်နှင့် ထွန်းထွန်းဝင်းကို သူ့အိမ်လိုက်ပြီး အရက်သောက်ကြဖို့ ဖိတ်ခေါ်သည့် ကိစ္စ။ ထွန်းထွန်းဝင်းက ကြောက်လန့်ပြီး ‘ ဟာ ’ ဟု အာမေဠိတ် ပြုသည့်ကိစ္စ။ ကျွန်တော်ကမူ ဆိုခဲ့သလို .. အရက်ကောင်း သောက်ရလျှင် ပြီးရောဟု ဝမ်းသာအားရ ရှိခဲ့သော်လည်း နေရာတကာ စေ့စပ်သေချာသော ထွန်းထွန်းဝင်းကမူ

“ ဟာ .. အစ်ကိုကြီးကလဲ ... ဖိုက်ခွဲပြီးကာစ ပြန်သောက်လို့ ရပါ့မလား ”

“ ဟေ့ကောင် ဖိုးထွန်း ကိုယ့်ကို ဆရာဝန်က မှာလိုက်တယ်။ စားချင်ရာစား သောက်ချင်ရာသောက် ဝိတ်တွေ ဘာတွေ ပြန်မချင်မ ကျွမ်းထိုးလို့တောင် ရတယ်တဲ့ ” သူ့စကားကြားတော့ ထွန်းထွန်းဝင်းက ကျွန်တော့်ပေါင်ကို လက်ကုတ်ပြီး သူနှင့်မလိုက်ရင် ကောင်းမယ်ဟူသော သဘော ခေါင်းခါပြ၏။ ထိုအခါ တွင်ကျမှ ကျွန်တော့်မှာလည်း သူ့စကားကို အတွေးတစ်မျိုး ပေါက်မိတော့၏။ ‘ အင်း .. လူနာ စိတ်ချမ်းသာအောင် ဆရာဝန်တွေက နှစ်သိမ့် လိုက်တာများလား ’ ဟူ၍ဖြစ်၏။ ထွန်းထွန်းဝင်း၏ စကားနှင့်

ကျွန်တော့် အတွေးကို ပေါင်းစပ်သော် ... ကျွန်တော်တို့ ထိုနေ့က ဦးဝင်းဦးနှင့် လိုက်ပါ မသွားဖြစ်တော့ပေ။ ထိုသည်မှာ .. ‘ တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှား ’ တတ်သော ကျွန်တော့်အတွက် ကံကောင်းထောက်မမြင် ဖြစ်သွားရ ပါတော့သည်။ အကြောင်းမှာ .. နောက်များမကြာမှီတွင် အဆိုကျော် ရုပ်ရှင်မင်းသား စာရေးဆရာ ‘ ဝင်းဦး ’ တစ်ယောက် ရန်ကုန် ‘ မြရတနာ ’ ဆေးရုံတွင် အတွင်းလူနာအဖြစ် ပြန်လည်တက်ရောက် ကုသခဲ့ရာမှ နောက်ဆုံး ... ကွယ်လွန်ခဲ့ ခြင်းကြောင့်ပင်။

အရက်ကြောင့် ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ .. မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ သူ့ကံတရားနှင့်သူ ဖြစ်သွားခဲ့သည် မှန်သော်လည်း .. မတော်လိုသာ သူအရက်သောက်ဖိတ်ရာသို့ ကျွန်တော်နှင့် ထွန်းထွန်းဝင်း လိုက်ပါသွားမိပါမူ .. ‘ ပိန္နဲပင် ’ ဖြစ်သော အရက်သမား သုမောင်တစ်ယောက် တရားခံဖြစ်ရဦးမှာ မလွဲဟု ထင်ပါတော့သည်။ ‘ တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှား ’ ဦးမည် ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၅၆)၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၀၁ခုနှစ်။

ယောက္ခမကြီးက မျက်နှာညိုသဖြင့်

‘ယောက္ခမရီသေ အသက်ရှည်’ ဆိုရိုးစကားဟာ မှန်ခဲ့သည်ရှိသော် ကျွန်တော်သည် “ ဇာတာ ” ပါ အညွှန်းအတိုင်း အသက် (၁၂၀) ကျော်ရည်မှာ သေချာပါသည်။ အကြောင်းမှာ (ဘာရယ်ကြောင့်မသိ) ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ယောက္ခမ(မိန်းမသူ)အား အလွန်ရီသေ သောကြောင့်ပင်။ ခုနေခါ ကျွန်တော့် ယောက္ခမကြီးသည် သီလရှင် အပြီးတိုင် ဝတ်သွားပြီ ဖြစ်သဖြင့် ပို၍ပင် ရီသေနေရသည်ကို အသာထားပြီး အေးဘုံနှင့် ညားကထဲက ကျွန်တော်သည် ယောက္ခမကြီးအား ချစ်ကြောက်ရီသေ ခဲ့သောသူ ဖြစ်ပါသည်။

ဤစကားကို ဆိုရာ၌ ကျွန်တော့်တွင် ဟန်လုပ်ခြင်း၊ ဂုဏ်ဖော်လိုခြင်း၊ ပြက်ရယ်ပြုလိုခြင်း စသော အပိုဆားအားများ လုံးဝမပါကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။ ကျွန်တော်က တစ်ကယ်ပင် အေးဘုံမိခင်ကြီးကို ချစ်ကြောက်ရီသေခဲ့ရိုး အမှန်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ကျွန်တော့်ဘက်က ချစ်ကြောက် ရီသေရသည်မှာ ယောက္ခမကြီးက ချမ်းသာလို့၊ အရိန်အဝါကြီးလို့ ယောက္ခမပီသစွာ နေထိုင်တတ်လို့ စသည်ဖြင့် မဟုတ်ရပါ။ ယောက္ခမကြီးသည် အများသူငါ ယောက္ခမမျိုးကဲ့သို့ပင် သမရိုးကျ အမျိုးအစားပင် ဖြစ်ပါ သည်။ သားမက်အပေါ်၌ အထက်စီးဖြင့် မောက်မာခြင်းမျိုး၊ သမက်ဖမ်းပြီး ဖူးဖူးမှုတ်ထားတတ်သည့် အမျိုးလည်း မဟုတ်ပါ။ သူလိုငါလိုပင် အစပိုင်း၌ (ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်မင်းသားမို့) သဘောမတူချင် သလိုလိုရှိခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း ကျွန်တော့်စိတ်ရင်းကို သိလာသောအခါ ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ သားမက်နှင့် ယောက္ခမပုံစံ ဝင်သွားပါသည်။

သို့ဆိုလျှင် ကျွန်တော် ယောက္ခမကြီးအား ဘာကြောင့် ချစ်ကြောက်ရီသေကြောင်း စကားပိုပြောရ ပါသနည်း။ ယောက္ခမပဲဟာ ချစ်ရမည်၊ ကြောက်ရမည်၊ ရီသေရမည်ဆိုတာတော့ ဓမ္မတာမဟုတ်ပါလား။ ဘာကြောင့် ဒါကိုပင် ကျွန်တော်က တဖွဲတနွဲ ရေးနေရသနည်း။ အကြောင်းကား ... ကျွန်တော်သည် အနန္တဂိုဏ်းဝင် များအပေါ် ချစ်ကြောက်ရီသေရာ၌ မိဘရင်းထက် ယောက္ခမအပေါ် ပိုသောကြောင့်ဟု ရိုးသားစွာ ဆိုရပါမည်။ ဘာကြောင့်ရယ်တော့ ခုတိုင် စဉ်းစားမရပေ။ တစ်ခုတော့ရှိသည်။ ချစ်၊ ကြောက်၊ ရီသေ သုံးမျိုးရှိရာ “ ချစ် ” ဆိုသော နေရာ၌ကား ကျွန်တော့် မိဘရင်းများကို ပိုမှာသေချာပါသည်။ မှန်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မိဘရင်းထက် ယောက္ခမကြီးကိုပို၍ ကြောက်ပါသည်။ ရီသေပါသည်။ မိဘရင်းက ပို၍ သွေးနီးသဖြင့် အချစ်ပိုပြီး ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဖြစ်သွားသလားတော့ မပြောတတ်ပေ။

လူ့သဘာဝကား သွေးအေးပြီး အနေဝေးလေလေ တလေးတစား ရှိလေလေ မဟုတ်ပါလား။ အနီးစပ်ဆုံး ဥပမာပြရလျှင် ကျွန်တော်သည် အရက်သေစာ သောက်သုံးရာ၌ ဘယ်သူ့ရှေ့မှ ရှောင်သူ မဟုတ်ပေ။ ကိုယ့်သိက္ခာကိုမျှ မငဲ့ဘဲ လမ်းဘေး ခွေးခြေပုကလေးများဖြင့် ရောင်းသော အရက်ဖြူဆိုင်မှာပင် မော်တော်ကား ရပ်ပြီး သောက်တတ်သော အရက်မဲ့ အရက်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ မင်းပွဲစိုးပွဲမှာလည်း ဟန်မလုပ်တမ်း သောက်တတ်ပါသည်။ လူကြားသူကြား ပုလင်းလိုက်မော့ခြင်း အမှုကိုလည်း ပြုတတ်ပါသည်။ အဖေ့ကို ကြောက်သဖြင့် ခိုးသောက်သော်လည်း အရက်သောက်ပြီးစ အနံ့သတ်နည်းမျိုးစုံကို သုံးပြီးမှ အဖေ့နား ကပ်ရဲပါသည်။ သိသာသိစေ မမြင်စေနဲ့ သဘောမျိုး ထားနိုင်ရဲခဲ့ပါသည်။ အမေ့ရှေ့မှာ မသောက်သော်လည်း အရက်မူးမူးနှင့် အမေ့ရင်ခွင်ထဲ ဝင်တိုးဝှေ့ဖူးပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်သည် အရက်သောက်ထားပြီဆိုလျှင် ယောက္ခမကြီး အိမ်ရိပ်သို့ပင် မနင်းရဲချေ။ သောက်ပြီး သူ့ထံသွားဖို့ဆိုတာ ဝေလာဝေး ကျွန်တော် အရက်သောက်ထားကြောင်း ယောက္ခမကြီး မသိအောင် မသိအောင် တစ်အိမ်လုံးကို ဖုံးဖိထားခိုင်းတတ်သည်။ ကုန်ကုန်ပြောကြား အရက်သောက်ထားလျှင် ယောက္ခမကြီးထံ တယ်လီဖုန်းမဆက်။ သူကဆက်လျှင်လည်း ဖုန်းမကိုင်။ ဤမျှအထိ အရက်နှင့်ပတ်သက်လျှင် ယောက္ခမကို ရှောင်သည်။

ကျွန်တော် သောက်တတ်တာ သူမသိမဟုတ် သိသည်။ သို့သော် သူဘာမှမပြောချေ။ သူမပြောလေ ကျွန်တော်က ဂရုစိုက်လေ။ နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော့် ယောက္ခမကြီးသည် (ကန်တော့ပါရဲ့) အနံ့ခံ အလွန်ကောင်းသည်။ တစ်ခါလားဘီယာလေး တစ်ခွက်သောက် မြေပဲလေးဝါးပြီး သူ့အိမ်သွားရာ တံခါးဝ ရောက်ခါစ ရှိသေး “ ဟဲ့ ဗလ ဘီယာသောက်လာသလား ” ဟု ဧည့်ခန်းမှာ ထိုင်နေရင်းက လှမ်းပြောသဖြင့် ကျွန်တော် တော်တော် လန့်သွားရသည်။ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်သည် အရက်ကိစ္စ တစ်ခုတည်းနှင့်ပင် ယောက္ခမကြီးအား ချစ်ကြောက်ရိုသေခဲ့ရရှိ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

၁၉၈၀ ဝန်းကျင်ကဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ပျဉ်းမနား နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူပွဲကဲ့သို့ပင် မော်လမြိုင် သင်္ကြန်သည်လည်း အလွန်စည်ကားပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ခေတ်ကောင်းတုန်းမို့ မော်လမြိုင်သင်္ကြန် နှစ်တိုင်းသွားပြီး ဖျော်ဖြေရသည်။ တစ်နှစ်တော့ မှတ်မှတ်ရရ မင်းသားကြီး ဝင်းဦးနှင့်အတူ မော်လမြိုင်သင်္ကြန် ဖျော်ဖြေရန် ဖိတ်ကြားခံရသည်။ မင်းသားကြီးဝင်းဦး နှင့်အတူ ဖျော်ဖြေရမည်မို့ ကျွန်တော်ကလည်း သွားချင်သည်။ ဝင်းဦးကြိုက်သော အေးဘုံကလည်း လိုက်ချင်သည်။ သည်လိုနှင့် မိသားစုအလိုက် အိမ်က ကားဖြင့် မော်လမြိုင်သင်္ကြန် သွားရန်စီစဉ်သည်။ ဖြစ်ချင်တော့ ကျွန်တော့် သမီးဦးမှာ အခါလည်သားမျှသာ ရှိသေးရာ ကလေးကိုပါ ခေါ်သွားမှဖြစ်မည်။ ထိုအခါ..... “ဟဲ့ကလေးပါခေါ်ရင် ငါလည်းလိုက်မယ် ” ဖြစ်ပါလေရော။

ယောက္ခမကြီး ပြောပါတယ်။ တကယ်တော့ သူသည် ဘုရားဖူးမှအပ အပျော်အပါးခရီး လိုက်တတ်သူ မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့ အဆိုတင်လာသောအခါ ကျွန်တော့်မှာ မငြင်းသာတော့ပေ။ ခက်တာက သူပါလျှင် အရက်သောက်ရခက်မည် ဆိုတာဘဲဖြစ်သည်။ သည်ကြားထဲ.....

“ ငါနဲ့အဖော်ရအောင် ဒေါ်ခင်ညိုပါခေါ်ပါလား ” ဟု ယောက္ခမကြီးက ကျွန်တော့်မိခင်ကိုပါ အဖော်ညှိ တော့သည်။ အမေကလည်း လိုက်မည်ဟု ဂတိပြုတော့သည် ကျွန်တော့်မှာ အမေနှင့် ယောက္ခမကြား အရက်ကိစ္စကိုသာ အကြီးအကျယ် ပြဿနာအဖြစ် စဉ်းစားရတော့သည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် (၂၄) နာရီသောက်သူဖြစ်သည်။ ကြားဖြတ်ပြောပါမည်။ ကျွန်တော် သောက်ကောင်းစဉ် ကာလက သောက်နုန်း၊ သောက်သော အရက်အမျိုးအစား၊ သောက်ပုံ သောက်နည်းသည် လက်လန်လောက်သည်။ ပြောလျှင်ယုံ မလား မသိ။ ကျွန်တော့်အိမ်တွင် ဘုရားစဉ်မှလွဲ၍ နေရာတိုင်းမှာ အရက်ပုလင်း ရှိပါသည်။ မိုးလင်းလင်းချင်း

သောက်ဖို့ ရေခဲသေတ္တာထဲမှာ တစ်ပုလင်း၊ ပြီးလျှင် အမြီးစားဖို့ ကြောင်အိမ်ထဲမှာ တစ်ပုလင်း၊ မျက်နှာသစ်ရန် ရေချိုးခန်းထဲမှာ တစ်ပုလင်း၊ အိမ်သာထဲမှာ တစ်ပုလင်း၊ အဝတ်အစားလဲရန် ဘီဒိုထဲမှာ တစ်ပုလင်း၊ အဝတ်ထည့် ခြင်းထဲမှာ တစ်ပုလင်း၊ ညအိပ်ရာဝင်သောက်ရန် ကုတင်အောက်မှာ တစ်ပုလင်း၊ တစ်ရေးနိုး ထသောက်ရန် ခေါင်းအုံးအောက်မှာ ပုလင်းပြား၊ အပြင်ထွက်တော့ မော်တော်ကားထဲမှာ တစ်ပုလင်း။ ဒါတောင် လမ်းတွင် တွေ့သမျှဆိုငွေတွေ့ စွတ်ကယ်စွတ်ကယ် ဝင်သောက်သေးသည်။

ကျွန်တော်က အရက်ကို တစ်နေရာထဲမှာ တစ်ဝကြီး ထိုင်သောက်တတ်သူ မျိုးမဟုတ်ပေ။ ရောက်လေရာရာမှာ အာစွတ်ရုံ တစ်ငုံမျှငုံတတ်သူဖြစ်သည်။ ဘယ်လိုအကျင့်မှန်းတော့မသိပါ။ စောစောက ပြောသလို အိမ်မှာနေရာအနှံ့ ပုလင်းတွေထားတာလည်း ထိုကဲ့သို့ အာစွတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ကန်တော့ပါရဲ့ အိမ်သာတက်ရင်းပင် အာစွတ်လိုက်ရမှ ကျေနပ်သည်။ မူးအောင် သောက်သည်လည်းမဟုတ် မော်တော်ကား ခါတ်ဆီချူသလို အဆက်မပြတ်လည်ပတ် နေရုံမျှသာဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်သည် စိတ်ညစ်လို့ လည်းမဟုတ်၊ စိတ်ပျော်လို့ လည်းမဟုတ်။ အရက်ကိုကြိုက်လို့ သောက်ခဲ့သူသာတည်း။

ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် အမေရော ယောက္ခမကြီးပါ မော်တော်ကားနှင့် ခရီးအတူလိုက် မည်ဆိုသောအခါ ကျွန်တော်ဘယ်လောက် ဘေးကြပ်နံ့ကြပ်ဖြစ်လိုက်မည်ကို စဉ်းစားသာ ကြည့်ကြပါတော့။

ကျွန်တော့် မော်တော်ကားက ဆန်နီပစ်ကပ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ခန်းနှင့် ရှေ့ခန်း ခြားနေသည်မှာ မှန်ပါသည်။ သို့သော် သမီးက ငယ်သေးသဖြင့် နောက်ခန်းမှာ ခေါင်မိုးတွင် ပုခက်ချိတ်၍ ထားရပါသည်။ ကားနောက်ခန်း ခုံများကို ဖြုတ်ပြီး အမေနှင့် ယောက္ခမကြီး ထိုင်ရန် ဓမ္မရာခင်းရသည်။ ကလေးအနီးထုပ်၊ အိုးခွက်ပန်းကန် စသည်တို့ကို တောင်းပုလုံးများတွင် ထည့်၍ နောက်ခန်းတွင် ထားရသည်။ ကျွန်တော်က ကားမောင်းမည်။ အေးဘုံက နံဘေးမှထိုင်မည်။ အစီအစဉ်က ဤသို့ဖြစ်သည်။

“ရှေ့ခန်းမှာပဲ ပုလင်းဝှက်ပြီး မသိမသာ ခိုးသောက်ပေါ့ အကိုရယ် ” ဟု အေးဘုံက ကရုဏာသက်စွာ အကြံပေး ရှာပါသေးသည်။ သို့သော် နောက်ခန်းတွင် ရှေ့ဘက်မျက်နှာမူ ထိုင်နေအံ့သော အမေနှင့် ယောက္ခမက ဘယ်လိုနည်းနှင့်မဆို မြင်မှာ သေချာသည်။

“လမ်းမှာ ရပ်ရပ်ပြီး စားသောက်ဆိုင် ဝင်သောက်ပေါ့” ဟု အေးဘုံက ဒုတိယအကြံပေး သော်လည်း စွတ်ကယ်စွတ်ကယ် သောက်တတ်သော ကျွန်တော့်အတွက် လမ်းမှာ ခဏခဏ ရပ်ရမည်မှာ ယုတ္တိ မတန်သဖြင့် ထိုအကြံကိုလည်း လက်လျှော့ရသည်။ ကျွန်တော့်မှာ စွတ်ကယ်စွတ်ကယ် သောက်ရင်း ရန်ကုန် မော်လမြိုင် ခရီးသွားဖို့ အရေးကို ရေးကြီးခွင်ကျယ် တွေးရသည်မှာ မောလှပါဘိ။

သည်လိုနှင့် ခရီးထွက်မည့်နေ့သို့ ရောက်လာပါပြီ။ ထွက်မှာက နံနက်လေးနာရီ။ ကျွန်တော့်မှာ လမ်းခရီးအတွက် မော်တော်ကား စိတ်ချရအောင် ပြင်ဆင်ရသည်က တစ်မျိုး။ လမ်းမှာ ဘယ်လိုနည်းဖြင့် စွတ်ကယ်စွတ်ကယ် သောက်ရမည်ကို စဉ်းစားရသည်က တစ်မျိုးနှင့် ဗျာများလှပါသည်။

“ရေနှေးကြမ်းယောင် ဆောင်ပြီး ဓာတ်ဗူးနှင့် ထည့်သွားရအောင်ကလည်း ဟဲ့ တို့လည်းတစ်ခွက် လောက်ပေးစမ်း ဆိုပြီး အဘွားကြီးတွေ လှမ်းတောင်းရင်ဒုက္ခကွ ”ဟူ၍လည်းအေးဘုံကို ပြောရသေးသည်။ သည်လိုပုံနှင့် ခရီးဝေး ကားမောင်းရမည့် ကျွန်တော့်မှာ တစ်ညလုံး မအိပ်နိုင်ပဲ နံနက်(၂) နာရီသာ ထိုးသွားခဲ့သည်။ ထိုစဉ် အရက်နတ် (ကိုကြီးကျော်သည် ကျွန်တော့်ကို ကိုယ်ထင်ပြု၍ အကြံပေးလေတော့ သည်) အခြားမဟုတ်။ မော်တော်ကားများတွင် ရှေ့လေကာမှန်အတွက် မိုးတွင်းသုံး ရေယက်တန်များပါသည်။ ထိုကိရိယာတို့က မှန်ပေါ်သို့ကျလာသော ရေများကို သုတ်သင်ဖယ်ရှားပေးသည်။ သို့သော် မိုးရွာစ မှန်မှာ ဖုံးတွေရှိနေလျှင် ရွံ့ကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး မှန်နောက်ကျိသွားတတ်သည်။ မှန်အစင်းထင်မည်။ ထို့ကြောင့် မှန်ပေါ်သို့ အလိုအလျှောက် ဆပ်ပြာမြုပ် ဖျန်းပေးသော ကိရိယာပါသည်။ ခလုပ်နှိပ်လိုက်လျှင် မှန်ပေါ်သို့ ‘ ရူး ’ ခန့်

ဖြန်းပေး ပန်းပေးသည်။ ထိုကိရိယာနှင့် ဆပ်ပြာရည်ဗူးကို ကျွန်တော် သတိသွားရသည်။ ချက်ချင်းပင် အိပ်ရာမှထပြီး မော်တော်ကားစက်ဖုံးကို ကျွန်တော် ဖွင့်တော့သည်။ ထိုကိရိယာနှင့် ဆပ်ပြာဗူးကို ဖြုတ်သည်။ ဆပ်ပြာများ ကုန်စင်အောင် သေချာစွာ ဆေးကြောလိုက်သည်။ ပြီးတော့ ပြန်တပ်သည်။ ဆပ်ပြာရည် ဗူးထဲသို့ အရက်ထည့်ကြည့်သည်။ တစ်ပုလင်းခွဲ ဝင်သွားသည်။ ဒါဆို ရန်ကုန် မော်လမြိုင် ခရီးအတွက် စွက်ကယ်စွတ်ကယ် လုပ်ဖို့အတော်ပဲ။ ပြီးတော့ မှန်ပေါ်သို့ ဆပ်ပြာရည်ဖြန်းသော ပိုက်ဆက်ကို ဖြုတ်သည်။ ထိုနေရာတွင် လူမမာများ ‘ ဒရစ် ’ သွင်းသော ပိုက်ကို တပ်ကြည့်သည်။ အတော်ပဲ။ ပလာစတစ်ဖြင့် အရည်လုံအောင် ပိတ်ကပ်လိုက်သည်။ ထို ‘ ဒရစ် ’ ပိုက်ကို ကားအတွင်းခန်းသို့ သွယ်ယူပြီး ကား လက်ကိုင်ခွေ အနီးမှ ခလုတ်တစ်ခုမှာ သားရည်ကွင်းဖြင့် အသာချိတ်ထားလိုက်သည်။

ဆပ်ပြာရည်ပန်းသော ခလုတ်ကို နှိပ်ကြည့်သည်။ ဟော..... အရက်များ ‘ ဒရစ် ’ ပိုက်မှ ပန်း ထွက်လာတော့သည်။ ထို ပန်းထွက်လာသော အရက်များကို အသာလေး ပါးစပ်မှာ စွပ်လိုက်တော့ ဟန်ကိုကျလို့။ ခလုတ်နှိပ်လိုက်လျှင် မျိုချစရာပင်မလို။ ရှူးခနဲ ပန်းပြီး လည်ချောင်းထဲ တန်းဝင်သွားတော့၏။ ဤနည်းအားဖြင့် ပုလင်းမလို၊ ဖန်ခွက်မလိုဘဲ ဂျက်ပိုက်ကလေး ပါးစပ်မှာစွပ်ပြီး ခလုတ်နှိပ်လိုက် ‘ရှူး’ခနဲ ပန်းလာကာ အရက်များကို မျိုချလိုက်နှင့် ရန်ကုန်မော်လမြိုင် ခရီးစဉ်၌ အမေနှင့် ယောက္ခမကြီး မသိအောင် ကျွန်တော် အရက်သောက်နိုင်ခဲ့ ပါတော့သည်။

(မှတ်ချက် - ကျွန်တော့်နည်းကို နာမည်ကျော် ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီး သုံးလေးယောက်အား ကျွန်တော်က ဒါနမ္မဝေပေးခဲ့ရာ သူတို့လည်း ဟန်ကျနေပြီဟု သတင်းကြားရပါသည်။)

ပြဿနာမှာ ခရီးလမ်းမှာမဟုတ်။ မော်လမြိုင်ရောက်မှ ဖြစ်တော့သည်။ ခရီးရောက်မဆိုက် ဆိုသလိုပင်..... တည်းခိုဆောင်ရောက်ရောက်ချင်း ကျွန်တော့်အား.....(မင်းသားကြီးတစ်ဦး လည်းပါသဖြင့်) တာဝန်ရှိသူများက ဝီစကီဖြင့် ဧည့်ခံရန် ဖိတ်ကြားလေတော့သည်။ တစ်လမ်းလုံးလည်း သောက်ထားသဖြင့် အရှိန်ကလေးကလည်း ရနေလေရာ ချစ်ကြောက်ရိသေရသော ယောက္ခမကြီးအား မျက်နှာချိုသွေးပြီး ဧည့်ခံပွဲသို့ ကျွန်တော် လိုက်သွား ဖြစ်တော့သည်။

ဟိုမှာက ဝင်းဦးနှင့်သုမောင် ထူးထူးခြားခြား တွဲမည့်ပွဲမို့ အထူးတလည် စီစဉ်ထားကြလေရာ ဝီစကီ မျိုးစုံသည် အဆင်သင့် ဖြစ်နေပါသည်။ လူကြီးလူကောင်း ပွဲပင်ဖြစ်သော်လည်း သင်္ကြန်တွင်းမို့ သိပ်ပြီး ဟန်မဆောင်နိုင်ပါ။ သောက်ကောင်းကောင်းနှင့် သောက်လိုက်ရာ ညမိုးချုပ် သန်းခေါင်ကျော် ကျွန်တော့်ကို တာဝန်ရှိသူများက တွဲပြီး တည်းခိုဆောင်သို့ လိုက်ပို့ရသောအဖြစ်သို့ ရောက်တော့သည်။ ဤတွင် ကျွန်တော် အမှူးသမား သုမောင်ကို အမေရော ယောက္ခမကြီးပါ ပက်ပင်းမိသွား ပါတော့သည်။ အစတည်းက သိထား နှင့်သော အမေက ဘာမျှသိပ်မပြောချေ။ နဖူးတွေ ခူးတွေ ကြုံရသော ယောက္ခမကြီးခမျာ တော်တော် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်သွားပုံရပါသည်။ ကုတင်ပေါ်ပက်လက်လန်ပြီး ထုံးစံအတိုင်း မူးလျှင် ညည်းညူနေကျ ‘ ဘုံရေ * ဘုံရေ * အေးဘုံ ’ ဟူသောသီချင်းမကျ။ ကဗျာရွတ်သံမကျသော ကျွန်တော့်အသံကို ယောက္ခမကြီး ကြားသွား လေတော့သည်။

ညဉ့်လည်ရောက် ကျွန်တော် တရေးနိုးချိန်တွင် ကျွန်တော့် ကုတင်ပေါ် တင်ပါးလွှဲထိုင်နေသော ယောက္ခမကြီးကို ပထဆုံး မြင်လိုက်ရပါသည်။ အမှူးကတော့ မပြေသေးပေ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့် ရင်ဘတ်ကို သူ့လက်ကလေးဖြင့် ဖိရင်း တတွတ်တွတ် ပြောနေသော ယောက္ခမကြီး၏ အသံကိုလည်း ကောင်းစွာ ကြားနေရပါသည်။

“သားရယ်.....အမေ့မှာ သမီးလေးယောက်ရှိတော့ သမက်လည်း လေးယောက် ရှိတာပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမယ့် သမက်တွေ အားလုံးထဲမှာ မင်းကိုအမေက အချစ်ဆုံးပါ။ ဒါက မင်းပိုက်ဆံရှာနိုင်လို့ နာမည်ကြီးလို့၊ အေးပုံကို

ဂရုစိုက်လို့ ဆိုတာတွေကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး။ မင်းဟာ စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်နေလို့ပါ။ အမေတို့ အမျိုးထဲမှာ စာရေးဆရာ တစ်ယောက်ရှိတာကို အမေကဂုဏ်ယူလို့ပါ။ အရက်မသောက်ပါနဲ့လားကွယ် ”

စာဖတ်သူ.....ယောက္ခမ၏စကားသည် ဘယ်လောက်လှပါသနည်း။ ဘယ်လောက် တန်ဖိုးရှိပါသနည်း။ သို့သော် တစ်ခါသောက် တစ်ခါမှားတတ်သော ကျွန်တော်သည် ထိုအခါ၌လည်း အရက်မူးလွန်ပြီး စကားမှားခဲ့ ပြန်ပါသည်။

“ဟုတ်ကဲ့ပါအမေ၊ ကျွန်တော်ကလည်း ယောက္ခမတွေအားလုံးထဲမှာ အမေ့ကိုအချစ်ဆုံးပါ”

ကျွန်တော့်စကား ဘယ်ရောက်သွားသည်ကို စဉ်းစားကြည့်ကြပါ။ သင်္ကြန်ပြီး၍ ရန်ကုန်ပြန် ရောက်သည်အထိ ချစ်သောယောက္ခမကြီး ကျွန်တော့်ကို စကားမပြောတော့ချေ။

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၅၅) ဧပြီလ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်။

မုဆိုးသုံးယောက်နှင့် သမင်များ

မှတ်မှတ်ရရ ၁၉၈၀ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလက ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်မှတ်ရရ ဖြစ်နေရခြင်းမှာ ၁၉၈၀ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကျွန်တော့်သမီးကြီး စိုးအိမ်သူကို ဖွားမြင်ခဲ့ရာ အခါလည် မပြည့်သေးသော သမီးကိုခေါ်၍ ဇနီးနှင့်အတူ ခရီးထွက်ဖြစ်သည်ကို သတိရနေသောကြောင့်ပင်။ သွားရသည့်ခရီးက စာပေဟောပြောပွဲ။ တကယ်တော့ စာပေခရီးဆိုသည်မှာ တစ်ကိုယ်တည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်သာ သွားဖို့သင့်သော်လည်း ကျွန်တော့်မှာ ညားခါစလည်းဖြစ်၊ သားဦးရခါစလည်း ဖြစ်နေသဖြင့် သွားလေရာရာ အေးဘုံနှင့် သမီးကို ခေါ်သွားချင် နေခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ထိုခရီးမှာတော့ အမှန်ခေါ်မသွားသင့်ပေ။

သွားရမှာက လေယာဉ်ခရီး၊ ရှမ်းပြည်နယ် ‘ မိုင်းတုံ ’ မြို့သို့။ လေယာဉ်ကလည်း နှစ်ဆင့်နှစ်တန် စီးရမှာ။ ရန်ကုန်မှ လွိုင်ကော်သို့ လေယာဉ်ကြီး (ဖော်ကာ) ဖြင့်သွား၊ အဲသည်ကမှ လေယာဉ်သေး (တွင်အော်တာ) ဖြင့် မိုင်းတုံသို့။ လေယာဉ်ကြီးမှာ ပြဿနာ သိပ်မရှိသော်လည်း လေယာဉ်သေးမှာ ဘတ်(စ်)ကားလောက်မျှ ဖြစ်သဖြင့် လေထဲ အလူးလူး အလိမ့်လိမ့် သွားရမှာပါ။ လင်မယား နှစ်ယောက်ထဲဆို အရေးမဟုတ်။ ခုဟာက အနီးထွေးနှင့် သမီးလေးက ပါနေသည်။

(ကြားဖြတ်ပြောရဦးမည်။ အဲသည်တုန်းက အဲသည်လိုခရီးကို ခေါ်သွားမည် ဆုံးဖြတ်တော့ အဖေသာမှ ဆိုတာ ဆဲလိုက်တာ မိုးကိုမွန်ရော။ သူ့မြေးအတွက် အနွေးထည်တွေ၊ ခေါင်းစွပ် ခြေစွပ်တွေလည်းတစ်ပုံတစ်ပင် ဝယ်လိုက်ရတာ အမောပါပဲ။) ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်ကတော့ ခေါ်သွားဖို့ရာ ဆုံးဖြတ်ပြီးသွားခဲ့ပါပြီ။ သွားကြမည့် စာရေးဆရာတွေက ကျွန်တော်၊ ဆရာမောင်သိန်းဆိုင်နှင့် ဂီတစာဆို မောင်ကြေးမုံ၊သုံးယောက်စလုံး သောက်တတ်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ အသောက်ဆုံး ဆိုပါတော့။

ပြောမယ်ဆိုလည်း ပြောလောက်ပါရဲ့။ ရန်ကုန် - လွိုင်ကော်ခရီး လေယာဉ်ကြီးနှင့်က ဘာမျှပြဿနာမရှိ။ ကိုယ့်အိမ်ထဲကိုယ် ထိုင်နေသလို သွားရတာ။ အဲ ... လွိုင်ကော်လေဆိပ် ရောက်တော့ လေယာဉ်ပြောင်းမယ် ဆိုတော့မှ စီးရမည့် လေယာဉ်ငယ်ကို ကြည့်လိုက်တော့ လား ..လား .. အတောင်ပံနှစ်ချပ်မှာ ကြိုးတန်းလန်း နှင့် ခဲဆွဲထားတာကို တွေ့ရပါတော့သည်။ လေပြင်းတိုက်လျှင် ရွေ့သွားမှာစိုးလို့တဲ့။ ဘုရား ... ဘုရား .. ။ အေးဘုံကို လှမ်းအကဲခတ်လိုက်တော့ .. အောင်မယ် .. သူက ခပ်တည်တည်ပါပဲ။ ‘ လေယာဉ်လေးက ချစ်စရာလေး ’ လို့တောင် ပြောပါသေး၏။ ကျွန်တော်မူကား ... လေယာဉ်မျိုးစုံ အကြိမ်ကြိမ် စီးခဲ့ဖူးသော်လည်း သည်လေယာဉ်ကလေးဖြင့် သမီးထွေးကို ခေါ်သွားရမှာ စိုးရိမ်တာလည်း တစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန် -

လျှင်ကော်ခရီး ပင်ပန်းလာတာလည်း တစ်ကြောင်း၊ ရိုးရိုးပြောကြကြေး .. ရင်တွင်းက တောင်းဆိုလာပြီလည်း တစ်ကြောင်းကြောင့်

“ဆရာတို့ရေ .. အေးဘုံရေ ခဏနေခဲ့ကြဦးနော် .. ခရီးစဉ် သွားမေးလိုက်ဦးမယ် ” ဟု ဖြီးပြီး လျှင်ကော် လေဆိပ်အနီးမှ ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကိုပြေးကာ သုံးပက် နှိပ်ပစ်လိုက်ပါသည်။ သည်တော့မှ နည်းနည်း နေသာထိုင်သာ ရှိသွားတော့၏။ သွေးလည်းဆူလာပြီး လေယာဉ်စီးရန် သတ္တိမွေးနိုင်လာတော့၏။ သည်လိုနှင့် လေထဲတွင် ငှက်ငယ်ဝဲသလို အလူးလူးအလိမ်လိမ်ဖြင့် တထိတ်ထိတ် ခရီးနှင့်ခဲ့ကြရာ ‘ မိုင်းတုံ ’ သို့ ချောမောစွာ ရောက်ပါသည်။ စာပေတာဝန်ခံများ၊ ပါတီကောင်စီမှ ပုဂ္ဂိုလ်များက အသင့်ကြိုနေပါသည်။ ထူးခြားသည်မှာ လေယာဉ်ထဲမှာတုန်းက အနေတော်ဟာ လေယာဉ်ပေါက်ကလည်း ထွက်လိုက်ရော နေပူထဲမှ လာသောသူ ရေခဲခန်းထဲ ဝင်လိုက်သလို စိမ့်ခနဲ ခံစားလိုက်ရခြင်းပင်။ တော်တော်အေးပါလား ‘ မိုင်းတုံ ’ ရယ်။ ဒါတောင် ကျွန်တော်တို့ ရောက်တာ နေ့လည်ခင်းမှာပါ။ အေးပေါ့လေ ... ဒီဇင်ဘာလကြီးပေကိုး။

ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားတာက ဒီဇင်ဘာလ (၂၄) ရက်နေ့ပါ။ ဟောရမှာက (၂၅) ရက် ခရစ္စမတ်နေ့ နေ့လည်ပိုင်း။ မူလတန်းကျောင်း ခန်းမမှာ ဟောရမှာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရောက်ရောက်ချင်း နေ့နှင့်ည ကောင်းကောင်း နားရပါသည်။ နားရသည် ဆိုပေမဲ့ ဟိုက ဧည့်ခံ သည်က ဧည့်ခံနှင့်မို့ ‘ သောက် ’ နေရတာက များပါသည်။ အေးဘုံခများမှာ ‘ မချစ်သော်လည်း အောင်ခါနမ်း ’ ဆိုသလို ကျွန်တော်တို့ သောက်ကြတာကို မျက်စောင်းမထိုးရှာပါပေ။ ပြီးတော့ အနီးထွေးနှင့် သမီးလေးကလည်း တစ်ဖက်မဟုတ်လား။ ညပိုင်း ရောက်လေသော် ... ပို၍ သောက်ဖြစ်ကြတော့သည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ် ခြေနင်းရသည်ပင် ရေခဲပေါ် လမ်းလျှောက်နေရသလိုမို့ ... အအေးဒဏ်က ကာကွယ်တာလည်း ပါသည်။ သောက်ချင်လို့ သောက်တာလည်း ပါသည်။ မသောက်ဖူးသေးသော ‘ သမင် ’ တံဆိပ်အရက်မို့လည်း သောက်ကောင်းကြသည်။

အထူးသဖြင့်မူ ... ခရစ္စမတ် အကြိုညအနေဖြင့် ခရစ်ယန်များက မီးပုံပွဲကလေးတစ်ခု စီစဉ်ပြီး ကျွန်တော် တို့ကို သီချင်းဆို ဧည့်ခံဖျော်ဖြေလေရာ ... အရက်ပါ ပါလာတော့သည်ကိုး။ ကြားဖြတ်ပြောရပါဦးမည်။ ခရစ္စမတ် အကြိုညအဖြစ် ဂီတတီး သီချင်းဆို ဧည့်ခံကြသူ အများစုမှာ ဖြူဖြူဖွေးဖွေး ပါးအိုနီနီနှင့် ကောင်မလေးများ ဖြစ်လေရာ ဆရာမောင်သိန်းဆိုင်နှင့် ဂီတစာဆိုမောင်ကြေးမုံတို့ အကြိုက်ပေ။ ကျွန်တော်ကကောတဲ့ ... နံပတ်ပြားကြီးအေးဘုံ ပါလာသောကြောင့်သာ အမြီးကုတ်နေရသည်။ နေ့မို့ဖြင့် သူရိန်နှင့် ဝင်ရောပြီး သီချင်းတွေဆို တွဲက လုပ်ဖြစ်မှာ အသေအချာပဲပေါ့။

ဟိုဆရာ နှစ်ယောက်ကတော့... လူလွတ်လာကြတာမို့ နည်းနည်းကဲချင်နေကြသည်။ ဆရာသိန်းဆိုင်မှာ ဇာတ်မင်းသား ဝင်းဗိုလ်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်မို့ ထိုညက သူသည် စူပါဖြစ်နေ၏။ သူသည် ပါးအိုနီကလေးများဖြင့် ရောနှောကာ သီချင်းတွေဆို တွဲက လုပ်ပါသည်။ မောင်ကြေးမုံကတော့ ရှမ်းမလေးတွေနား ကပ်ပြီး ရှမ်းစကားတွေ သင်နေ၏။ ကျွန်တော်မူကား သီချင်းလေး တစ်ပုဒ်နှစ်ပုဒ် ဆိုပြပြီး အိမ်ကဟာကြီးနား ငုတ်တုတ်ထိုင်ရင်း သမီးကိုတစ်လှည့် ချီပိုးနေရသည်။ နာလိုက်တာလေ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ပျော်တော့ ပျော်ကြသည်မှာ အမှန်ပင်။ သို့သော် နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစောတွင် ပြဿနာ ပေါ်ပါတော့သည်။ ပြဿနာ ဆိုပေမည့် ကြီးကြီးမားမားတော့ မဟုတ်ပါ။ မျက်နှာပူစရာ ဖြစ်ရခြင်းမျှသာ။ အဖြစ်က နောက်နေ့ မနက်စောစောတွင် မိုင်းတုံ တပ်ရင်းမှူးက မုန့်ဟင်းခါးစားရန် ကျွန်တော်တို့ကို ဖိတ်၍ သွားရပါသည်။ ဟိုရောက်တော့ လားလား ... ညက ဆရာဆိုင်နှင့် ဆရာကြေးတို့ အရောတဝင်နှင့် သီချင်းတွေဆို ရှမ်းစကားတွေသင် လုပ်ခဲ့ကြသော ပါးအိုနီကလေးများမှာ တပ်ရင်းမှူး ကတော်နှင့် သူ့ဆွေမျိုးတွေ ဖြစ်နေကြောင်း အံ့ဩစွာ တွေ့ဆုံကြရခြင်းပင်။ သည်ပွဲမှာတော့ မျက်နှာထား အခက်မတွေ့ဘဲ အထက်စီး နေနိုင်ခဲ့သူမှာ ကျွန်တော်ပါတည်း။ အင်း ... အေးဘုံတို့ သားအမိ ကျေးဇူးပါပဲ။

ခရစ္စမတ်နေ့နေ့လည် ဟောပြောပွဲသို့ ရောက်ပါပြီ။ ဟောပြောပွဲထုံးစံ ညပိုင်း လုပ်ရတာ ဖြစ်သော်လည်း အအေးလွန်ကဲသဖြင့် နေ့လည်ပိုင်း လုပ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဒါတောင် ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာများ၏ ခြေရင်းတွင် မီးဖိုပေးထားကြပါသည်။ ခန်းမထဲမှာ ဖြစ်သော်လည်း မည်မျှအေးသနည်းဆိုသော် ခန်းမခေါင်မိုး သွပ်ပြားပေါ်မှ စီးကျနေသော နှင်းရည်စက်တို့သည် အောက်သို့ တိုက်ရိုက်မကျဘဲ လမ်းခုလတ်တွင် ခဲပြီး တွဲလောင်းကျနေသည်အထိ ဖြစ်သည်။ ခြေရင်းမှာ မီးဖိုထားသည့် ကြားကပင် မေးချင်း ရိုက်နေခဲ့ရသည်။

သည်တော့ ဘာဖြစ်သနည်း။ ထုံးစံအတိုင်း ... အတွင်းပါးစပ်က အပူခါတ်ကလေး လိုလာပါသည်။ ခက်တာက အခြားဟောပြောပွဲတွေလို စာရေးဆရာတွေက ရှေ့ဆုံးတန်းမှာ နောက်ကျောပေး နေရာယူရခြင်း မဟုတ်ဘဲ စင်မြင့်ပေါ်မှာ ပရိသတ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် နေရာယူထားရခြင်းပင်။ စင်မြင့်ပေါ်မှာဆိုတော့ ပရိသတ်က မမြင်ချင်အဆုံး ထီးထီးကြီးတွေ။ ဆရာမောင်သိန်းဆိုင်က သူ့ “ ရေနံသာ ခင်ခင်ကြီး ” ဝတ္ထုအကြောင်းကို စတင် ဟောပြောပါသည်။ သည်အကြောင်းပြောလျှင် အနည်းဆုံး တစ်နာရီခွဲ ကြာမည်။ သူပြီးမှ ကျွန်တော်ဟောရမည်။ ကျွန်တော် မအောင့်နိုင်တော့ပါ။ ဉာဏ်နီဉာဏ်နက် ထုတ်ရပါတော့သည်။ ‘ စာသူငယ် ’ (စာပေဝါသနာရှင်) ကလေးတစ်ဦးကို လက်ယပ်လှမ်းခေါ်လိုက်ပါသည်။

- “ ဆရာ ဘာအလိုရှိပါသလဲ ”
- “ ရေခဲခဲကြမ်းကလေး ရရင်ကောင်းမယ် ”
- “ ဟုတ် ” ဟုပြောပြီး ချာကနဲ လှည့်ထွက်မည် ပြုသဖြင့် သူ့လက်ကို ဖမ်းဆွဲပြီး ...
- “ သမင်တံဆိပ် ရေခဲခဲကြမ်းနော် ”
- “ ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပါတယ်ဆရာ ”

သည်တော့မှ ကျွန်တော်နှင့် ဆရာကြေး မသောက်ရသေးဘဲ ရင်ထဲ နွေးကနဲ ဖြစ်သွားကြရပါတော့သည်။ ခဏကြာတော့ စာသူငယ် ပြန်ရောက်လာသည်။ သူ့လက်ထဲမှာ ရေခဲခဲကြမ်းအိုး နှစ်လုံးနှင့် ဖန်ခွက်သုံးလုံး ပါလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ရှေ့က စားပွဲပေါ်ချရင်း ‘ ဒီဘက်အိုးက အစစ် ..ဒါက အတု ဆရာ’ ဟု တီးတိုးပြောပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ခပ်တည်တည်ပင် ရေခဲခဲကြမ်းအစစ်ကို စတင်ငဲ့ပြီး ဆရာကြေးကို တစ်ခွက်ပေးပါသည်။ သူက ဟူးကနဲ မှုတ်သောက်လိုက်ရာ အငွေ့တထောင်းထောင်း ထသွားသည်။ ဒါကို ပရိသတ်မြင်လျှင် ကိစ္စပြတ်ပြီ။ ပြီးမှ ကျွန်တော်က သမင်အရက်အိုးကို ရေခဲခဲကြမ်းစတင် ခပ်တည်တည် ငဲ့လိုက်ပါသည်။ ဟူးကနဲ မှုတ်လိုက်ရာ အငွေ့တွေ ထွက်သွားပါသည်။ အမှန်က ထိုအချိန်တွင် ပါးစပ်မှ အလိုလို အခိုးတွေ ထွက်နေတာပါ။ အေးလွန်းသကဲ့။ သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်ရယ် ဆရာကြေးရယ် ခွက်လဲ့ နှိပ်လိုက်ကြသည်မှာ အတော်ကို နွေးထွေးသွားတော့သည်။

ထိုစဉ် ...
“ ကျ ... ကျနော် .. ရေ .. ရေ .. နံ့သာ .. သာ .. ခင်ခင်ခင် ကြီးကြီး ” ဟူသော မေးရိုက်သံဖြင့် ဟောနေသော ဆရာမောင်သိန်းဆိုင်၏ ကတုကယင်သံကြီးကို စပီကာမှတစ်ဆင့် ကောင်းကောင်းကြီး ကြားလိုက် သတိထားမိလိုက်ရာ ...

- “ဆရာကြေးရေ..ကျွန်တော်တို့ဆရာတော့ အတော်ချမ်းနေရာပြီ ဘယ့်နှယ်လုပ်ရင် ကောင်းမလဲ”
- “ သူက ဟောတုန်းတန်းလန်း ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ ”

ကျွန်တော်သည် ဆရာဆိုင်ကို သနားလွန်းသဖြင့် အကြံထုတ်ပြန်ပါပြီ။ အရက်သမားများ အရက်သောက်ဖို့ ဉာဏ်ထုတ်ရတာ အလွန်မြန်သည်။ ကျွန်တော်သည် ‘ သမင်အရက် ’ ဖန်ခွက်နှင့် တစ်ဝက်လောက် ငဲ့လိုက်ပြီး ... ခပ်တည်တည်ပင် ကိုင်၍ ထိုင်ရာမှ ထပါသည်။ ပရိသတ်က ကျွန်တော်ဆီ

အာရုံရောက် ကြလေသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း တရိတသေ ဟန်လုပ်၍ ဆရာဆိုင် ဟောပြောနေရာသို့ လျှောက်သွားပြီး ...

“ ဆရာ ... သိပ်အေးတယ် .. ရေခဲခဲကြမ်းလေး သောက်လိုက်ပါဦး ” ဟု ပရိသတ်ပါ ကြားလောက်အောင် မိုက်ကရိဖုံးနား ‘ တမင်လာ ’ ကပ် ခပ်ကျယ်ကျယ် ပြောလိုက်ပါသည်။

“ အိုး .. သိုင်းခရူး .. ဘိုသု ”

သူ့ကို အရက်ခွက်ပေးပြီး ကိုယ့်နေရာ ကိုယ်ပြန်လျှောက်လာလို့မှ လမ်းတစ်ဝက်ရှိသေးသည်။ ပတ်တုတ်လို့ မရအောင် ရယ်မောလိုက်သော ပရိသတ်အသံကြီးကို ကြားလိုက်ရပါသည်။ (တကယ်တော့ သူပြောနေသော အကြောင်းအရာမှာ လေးသဖြင့် ပရိသတ်က ပထမပိုင်းရယ်မောခြင်း လုံးဝမရှိခဲ့ပါ။) ဘယ်နှယ်ပါလိမ့်ဟု ကျွန်တော်လှည့်ကြည့်တော့.. လားလား ကိုယ့်ဆရာက အရက် (ရေခဲခဲကြမ်းယောင် ဆောင်ထားသော) ကို တစ်ခုံမျှပုံပြီး မျက်နှာကြီး ရှုံ့တွလျက် ဖျစ်ညစ်မြိုချရင်း အနီးရှိ ရေပုလင်းထဲမှ ရေများထပ်ရောနေတာကိုး။ (ဆရာဆိုင်သည် အရက်ကိုရေမရောဘဲ မသောက်တတ်။)

“ သွားပါပြီကွယ် ”

ကိုယ့်နေရာ ကိုယ်ပြန်ထိုင်တော့ ဆရာကြေးက ညည်းလိုက်ပါသည်။ ဟုတ်ပါ၏။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ခင်များ အရက်ကရား ဖယ်ထားပြီး ရေခဲခဲကြမ်းကရား အစစ်ကိုပင် ကိုင်ခွင့်မရတော့ပါ။ ကရားကိုလိုက်တိုင်း အောက်က ပရိသတ်က ဝါးကနဲရယ်လိုက် ဖြစ်နေပါပြီကော။ မဟောရခင် တသောသော အရယ်ခံရသည့်ဘဝ။ သည်လိုနှင့် ဟောပြောပွဲသာ ပြီးသွားခဲ့သည် နောက်ထပ်တစ်ခွက်မျှ မတစ်ခွက် လိုက်ရတော့ပါ။ ဟောပြောပွဲပြီး၍ တည်းခိုစခန်းပြန်ရောက်တော့ ထိုအကြောင်းကိုသာ ပြောပြောပြီး ရယ်မော ကြပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာတော့ အိုက်တင်မပိုင်သော ဆရာဆိုင်ကိုသာ အံတကြိတ်ကြိတ်။ အေးဘုံကတော့ ...

“ ဒါလောက်တောင် လူရှေ့သူရှေ့ ငန်းငန်းတက် အရှက်မရှိတာ ကောင်းတယ် .. ကောင်းတယ် ” ဟု မျက်လုံးဖြင့် စကားပြောနေပါတော့သည်။ နောက်နေ့မနက်မှ လေယာဉ်ကွင်း ဆင်းရမှာမို့ ထိုညက အပြတ်တွယ်တော့မည်ဟု အားခဲလိုက်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ‘ စာသူငယ် ’ ကလေးအား ... “ ညီလေးရေ ... သမင်သား စားချင်သကွယ် ” ဟု ဆရာကြေးက အလင်္ကာဆန်ဆန် မိန့်ကြားလေရာ ...

“နည်းနည်းတော့ ကြာကြာ စောင့်ရလိမ့်မယ်ဆရာ .. ဆရာတို့ မုဆိုးကျော်သုံးယောက် လာလိုက်တာ မိုင်းတုံ တစ်မြို့လုံး ရှိသမျှသမင်တွေ ကုန်ပါရောလား .. ဟိုဘက်ရွာမှာ သွားဆွဲပေးပါ့မယ် .. ”

ထိုစဉ် (၁၉၈၀) ဆီက မိုင်းတုံနယ်မြေသည် အဖြူရောင်လုံးလုံး မဟုတ်သေးရာ ... “နေပါစေတော့ကွာ ... ဖြစ်နိုင်ရင် တပ်ရင်းမှူးကြီးဆီသာ သွားပြီး အာမီရစ်ကလေးများ ရှိရင်စွန့်ကြပါလို့ ... ”

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၅၇)၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်

ပထမအကြိမ် အရက်ဖြတ်ခြင်း

(၁) ၁၉၆၉ ခုနှစ်လောက်မှ စတင်၍ ယမကာကို စွဲစွဲလန်းလန်း စတင်သောက်သုံးခဲ့သော ကျွန်တော်သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် စတင်၍ အရက်ဖြတ်ပါသည်။ အရက်ကို တဖြည်းဖြည်းချင်း မှီဝဲခဲ့ရာ မသိမသာမှသည် သိသိသာသာကြီး ကြိုက်နှစ်သက်ခဲ့ပြီး သူ့ကို ဖြတ်တောက်ရာတွင်လည်း (ရည်းစားကို အဆက်ဖြတ်သလို) ဖြည်းဖြည်းချင်း ဖြတ်ရမည်ဟု ကျွန်တော် သဘောမပေါက်ခဲ့ချေ။ လင်မယားပြတ်စဲသလို တိခန့်ဖြတ်လိုက်ရာ ကျွန်တော် ဒုက္ခအကြီးအကျယ် ရောက်ရပါတော့သည်။

လင်မယားချင်း တိခနဲ ဖြတ်စဲလျှင်ပင် သားရေးသမီးရေး စီးပွားရေးတွေ ကမောက်ကမ ဖြစ်တတ်ပေရာ ... အရက်ကို တိခနဲ ဖြတ်လိုက်ခြင်းဒုက္ခ မည်မျှကြီးမားသည်ကို အထူးပြောရန်မလိုတော့ပါ။ (အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်ကဲ့သို့ အရက်ကို တန်းတန်းစွဲဖြစ်ပြီး ..ရုတ်တရက် ဖြတ်လိုက်ကြသူများ သဘောပေါက်ပါလိမ့်မည်။) ခုဟာကတော့ ... အရက်မဖြတ်ဖူးသေးသူများ .. အရက်စတင် သောက်သုံးနေကြသူများ .. နောင်တစ်ချိန် အရက်ဖြတ်လျှင် ဒုက္ခ မရောက်စေရန် ကိုယ်ချင်းစာတရား ရှေ့ထားပြီး နည်းနည်းပါးပါး ရေးချင်ပါသည်။

ကျွန်တော် အရက်သောက်လျှင် မည်သူမျှ တားလို့မရကြောင်း ရေးခဲ့ဖူးပါပြီ။ မော်တော်ကားပေါ်မှအစ အိမ်သာထဲအဆုံး အရက်ပုလင်းပေါင်းစုံ နေရာတကာထားပြီး သောက်တတ်ကြောင်းလည်း ရေးခဲ့ဖူးပါပြီ။ အရက်ကို ‘ ရေ ’ လိုသာမက၊ ‘ လေ ’ လို သောက်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ သည်အတွက် ကြားဝါစရာ မလိုသော်လည်း ထိုမျှသောက်ခဲ့သူ ရုတ်တရက် တိခနဲ ဖြတ်လိုက်တော့ ဘာတွေ ဖြစ်သနည်း၊ ဘယ်လို ခံစားရသနည်း၊ ဆိုတာကိုတော့ ရေးရပါလိမ့်မည်။

အစပထမ၌ အိမ်မှာပင် ဖြတ်ရန် စိတ်ကူးပါသည်။ ဖြတ်ရန်ဆိုတာကလည်း မည်သူကမျှတိုက်တွန်း၍ မဟုတ်ပါ။ တစ်နေ့သ၌ သူ့ရိုးအခန်း၌ အိပ်မောကျနေသော သားသမီးများ၏ သနားစဖွယ် ပိုးပက်လက် အိပ်စက်နေကြပုံ ကလေးတွေကိုကြည့်ရင်း စိတ်ထဲ ဘယ်လို ဖြစ်သွားသည်မသိ ... တစ်ယောက်ချင်းစီကို ဖွဖွကလေး နမ်းရှုတ်လိုက်ပြီး “ ဖေဖေ နက်ဖန် အရက်ဖြတ်မယ် ” ဟု လွှတ်ခနဲ ပြောမိပါသည်။ အမူးလွန် နေချိန် မဟုတ်သဖြင့် ထိုစကားသည် ကတိစကားလိုမျိုး ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ချုပ်နှောင်ပြီးသားလည်း ဖြစ်သွားလေရာ ... နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် တကယ်ပင် ...

“ အေးဘုံရေ ... အိမ်မှာရှိတဲ့ အရက်ပုလင်းတွေအကုန်လုံး သွန်ပစ်လိုက်တော့ ... ကိုယ်မသောက် တော့ဘူး ” ဟု ပြောမိပါတော့သည်။

အေးဘုံခမျာမှာတော့ ... ချေးမိခဲ့သမျှသော ငွေတွေအကုန် ပြန်ရတော့မည်ဟု ဗေဒင်အဟောခံရသူ မြီရှင်တစ်ယောက်ပမာ မယုံတစ်ဝက် ယုံတစ်ဝက်ဖြင့် ထရုန်ရအခက်၊ ချက်ချင်းပဲ အရက်တွေသွန်ပစ်ပြီး ပုလင်းတွေကို ဘော်တယ်ကုလားထံ ရောင်းစားရအခက် ဖြစ်သွားပုံရ၏။ မည်သို့ပင်ရှိစေ ... ပြို့တက်လာသော လေချဉ်ကို အတင်းမြို့ချရင်း ...

“ ကိုယ်ပြောသလိုသာ လုပ်လိုက်စမ်းပါကွာ .. သံယောဇဉ် ဖြတ်တာကောင်းတယ် ”

တကယ်တော့မူ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီပတ်လည် သောက်နေသော သူတစ်ယောက်အဖို့ နံနက်စောစော .. တစ်ခွက်လောက် ချလိုက်ရသော အရသာသည် ဘာနှင့်မျှမတူသော ‘ နံနက်စာ ’ ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် ... ကျွန်တော်က ပေတေနေလိုက်၏။ တဝေါ့ဝေါ့ ထိုးအန်သောအခါ လျှက်စားတွေ ဖိစား၏။ ရေကို တစ်ဝကြီး သောက်ချလိုက်ရာ .. ညကကျန်သော အရက်ချိုးသည် အူနှူးလိုက်သလို ဖြစ်သွားပြီး ခဏမျှပြန်လည် ရီဝေစွာ အိပ်ပျော်သွားပြန်၏။

တရေးနိုးသော် ... ရင်မှာ ဗလောင်ဆူနေပါပြီ။ ပြန်အိပ်မရ .. လူးလိမ့်ကာ ကတုန်ကယင် ဖြစ်လာသဖြင့် ... ‘ ဟယ် .. တတ်နိုင်ပါဘူး .. နည်းနည်းလောက်တော့ ’ ဟု .. အရက်ထားရှိသော နေရာများကို ရှာလေရာ အေးဘုံက သနားလို့ပဲလား၊ အလိုက်သိတတ်တာပဲလား၊ နှမြောလို့ပဲလားတော့မသိ ... ကျွန်တော့်အရက်ပုလင်းတွေ သွန်မပစ်ရသေးတာ အဆင်သင့်တွေ့ရပါသည်။

“ ငါ.....ကတိပေးပြီးပြီးနော်.....”ဟု အကြိမ်ကြိမ် စိတ်ကိုတင်းသော်လည်း လက်က ပုလင်းလည်ပင်းကို ဖျစ်ညစ်ပြီးနေပြီမို့.....ထုံးစံအတိုင်း.....ကိုယ့်အာခေါင်ပက်ချင်နှင့်ကိုယ် ပုလင်းလိုက် မော့ချလိုက်ရာ နွေးခနဲ ဖြစ်သွားပြီးနေသာထိုင်သာ ရှိသွားတော့၏။ အရက်သမားတို့ထုံးစံမှာ အရက်မူးလွန်နေချိန်တွင်မှ လူမှန်း သူမှန်းမသိ ဖြစ်တတ်တာမဟုတ်။ အရက်ဆာနေချိန်တွင်လည်း အရက်အကြောက် ကင်းမဲ့နေတတ်၏။

အဲ.....အာသာပြေရုံကလေး နှိပ်ပြီးပြီးဆိုလျှင်တော့ ပုံမှန်ဖြစ်သွားသည်အတိုင်း လူစိတ်သူစိတ် ပြန်ဝင်လာတတ်၏။ ထို့ကြောင့် စောစောကပြောသလို အနေတော်လောက် ဆော်ပြီးသောအခါ.....

“အို.....ဒီလောက်ငါ သတ္တိကြောင့်နေလို့တော့ မဖြစ်သေးပါဘူး ” ဆိုပြီး ကိုယ်တိုင်ပင် အရက်ပုလင်း တွေရှာ အိမ်သာထဲတစ်ခါတည်း သွန်ပစ်လိုက်ပါတော့သည်။ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ်လည်း သူရဲကောင်းကြီးသဖွယ် ကျေနပ်နေပါသည်။ အေးဘုံရှေ့မှာပင် ဂုဏ်ယူစွာပြုမူနေလေရာ..

“ကိုရယ်.....သေချာရဲ့လား ” ဟု သနားဂရုဏာ စကားဆိုပါသေးသည်။ တကယ်တော့ သည်မိန်းမဝမ်းထဲ ဘယ်လောက်များ ကျေနပ်ပြီး ကုလားဘုရားပွဲ လှည့်နေမည်ကိုတော့ ကျွန်တော်မသိပါပေ။ သို့သော်..... အရက်သမားထုံးစံ..... အနေတော်လောက်ဆော်ပြီး နှစ်နာရီလောက်ကြာလျှင် ပြန်ဆာလာတတ်သည်ကိုကျွန်တော် မေ့နေခဲ့ပါသည်။ ခုလည်း နည်းနည်းလေး ညနေစောင်းလာသောအခါ ကျွန်တော့်မှာ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်လာပြန် တော့သည်။

“ကားထဲက ပုလင်းကျန်နိုင် သေးတန်ကောင်းရဲ့ ” ဟု သွားရှာရာ ကံဆိုးပါသည်။ ကားထဲက ပုလင်းကား နတ္ထိ။ ကားပေါ်ရောက်ပြီးမို့ မထူးတော့ပြီးဟု ဂူးကနဲမောင်းထွက်မိရာ ထုံးစံအတိုင်း အနီးဆုံး စားသောက်ဆိုင်သို့ ရောက်ခဲ့ပြန်ပါတော့သည်။ သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်၏ မနက်ဖန် အရက်ဖြတ်မည်ဟူသော စီမံကိန်းမှာ မနက်ဖန်ပေါင်း တစ်ဒါဇင်လောက် ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဆုံလည်နွားကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ခွေးမြီးကောက် ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ၎င်း .. အတိုင်းပင် ခရီးဆက်မိပြန်နေပါတော့သည်။

(၃)“မဖြစ်တော့ပါဘူးကွယ်.....ကိုယ့်ကို ဆေးရုံသာပို့ပါတော့” မူးလျှင် ဂတိပေးလွယ်တတ်သည့် ကျွန်တော့်အထာကို သိသော အေးဘုံသည် ဆေးရုံဆိုသောအသံကို ကြားလေလျှင် လွန်စွာမှ ယုံကြည် သွားတော့သည်။ အမှန်မှာ ကျွန်တော်ကလည်း ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ်သိပြီး အိမ်မှာဆို ကိုယ်က ဘုရင်တစ်ဆူမို့ ဘယ်သူမှ တားလို့မရ။ ဆေးရုံဆိုတာ သူနာပြုကစပြီး ကြောက်ရသည့်နေရာ။ ကိုယ်ကအကျဉ်းသား သာသာ မျှသာ။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တိုင် ဖြောင့်ချက်ပေးသော တရားခံကို ကိုယ့်ကိုကိုယ် ချုပ်နှောင်ရတော့သည်။

“ ဘယ်ဆေးရုံတက်ချင်သလဲ ”
ဝမ်းသာမှုကို လူမသိစေရန် ဖုံးကွယ်တတ်သော မိန်းမတို့၏ဟန်ဖြင့် အေးဘုံက မေးလေသော်..
“ အရက်ဖြတ်ဆေးရုံတက်ရင် လူသိမယ် ... ဒီတော့ တိုင်းရင်းမြန်မာဆေးရုံ ကောင်းမယ်ထင်တယ် ”
“ ကိုယ့်ဘက်ကသေချာရင် အေးဘုံ ဖုန်းဆက်သွယ်လိုက်မယ် ”
“ အေး ... တယ်လီဖုန်းနဲ့ ဆက်သွယ်ကြည့် ကိုယ်တော့ မူးအောင် သွားချလိုက်ဦးမယ် ”
ဝက်ဘာလမ်းရှိ တိုင်းရင်းမြန်မာဆေးရုံ သီးသန့်ခန်းသို့ မည်သို့မည်ပုံ ကျွန်တော် ရောက်ရှိခဲ့ မှန်း မသိတော့ပေ။ တစ်ရေးနိုးတော့ ဆေးရုံကုတင်ပေါ်မှာ ခွေခွေကလေး ဖြစ်နေသည်ကိုသာ သိရတော့သည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်း ပြုတင်းပေါက်ဝတွင် ပုတီးစိပ်နေသော အေးဘုံကို ပထမဆုံး တွေ့ရပါသည်။ ပြီးမှ ကုတင်ခြေရင်းတွင် မှတ်ချက်ရေးနေသော သူနာပြု (ယောက်ျား) တစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ နောင်မှ သိရတာက ညရေးညတာအတွက် အပြင်က ငှားထားသူ။

“နိုးပြီလားဗျာ ... ဆရာကြီး ဆေးပေးထားတယ် ”
ကျွန်တော်လည်း ပြန်ပြီးမှိန်းချင်သည်နှင့် သူပေးသော တိုင်းရင်းဆေး အမှုန့်များကို ကောက်သောက်ပြီး ပြန်အိပ်ရန် ကြိုးစားရာ မရတော့ချေ။ တလူးလူး တလိမ့်လိမ့်ဖြင့်သာ နေရ၏။ အေးဘုံ အသင့် ဖျော်ထားသော လိမ္မော်ရည်များ သောက်ချလိုက်၊ ထိုးအန်လိုက်နှင့်သာ အချိန်ဖြုန်းနေရပါသည်။ ညပိုင်းရောက်လေ ပိုဆိုးလေပေါ့ဗျာ။ သို့သော် ... ‘ တတ်နိုင်ပါဘု ... ကိုယ်ဖြစ်ကိုယ်ခံပဲ ’ ဟု ဇွဲတင်း၍သာ နေရပါသည်။ မတင်းလို့လည်း မရတော့ပါ။ သူနာပြု (ယောက်ျား) ရော .. တာဝန်ရှိ ဆေးရုံသူနာပြု (မိန်းမသူ)

တွေပါ ခြေချင်းလိမ်းနေသည့်ကြားက ဆရာကြီးကလည်း မကြာမကြာ လာရောက်ကြည့်ရှုလေရာ ကျွန်တော့်မှာ အရင်လို ကားကလေးနှင့် စွေကနဲ ထွက်သွားလို့ မရနိုင်တော့ချေ။

သည်လိုနှင့် အရက်ဆာသော ဒုက္ခကို ခါးစည်းခံရင်း မိုးစင်စင် လင်းခဲ့ရပါသည်။ ကြားဖြတ် ပြောရပါဦးမည်။ တိုင်းရင်းမြန်မာ ဆေးရုံမှာက သွေးပေါင်ချိန်ခြင်း၊ နားကြပ်ဖြင့် စမ်းသပ်ခြင်းမှလွဲ၍ အနောက်တိုင်းဆေးကို လုံးဝမသုံးပါ။ ကျွန်တော့်ကို တိုက်နေသည့် ဆေးမှုန့်များမှာလည်း ‘ သည်းခြေဆေး ’ အဆင့် လောက်သာရှိရာ အရက်ချိုးကပ်နေသော ကျွန်တော်အဖို့ သိပ်ပြီး ထူးခြားမှုမရှိချေ။ အရက် ထွက်မသောက် ဖြစ်တာလောက်သာ အကျိုးရှိပါသည်။ စောစောက ပြောခဲ့သလို ‘မသောက်လည်း ရတာပါပဲ’ ဟူသော စိတ်မာနက အရက်ဖြတ် အတွေ့အကြုံမရှိသော ကျွန်တော့်ကို အားပေးနေလေရာ အရက်ဆာပြီး လူးလိမ့်နေရခြင်း၊ ကတုန်ကယင် ဖြစ်ခြင်းအပြင် သိပ်ပြီး မထူးခြားဟု ထင်ခဲ့ပါသည်။ အစားအသောက်ကား လုံးဝ ပျက်လေသည်။ ဘာဆိုဘာမျှ မစားချင်ရုံမက အစာနဲ့ရလျှင်ပင် အလိုလို အန်ချင်နေပါသည်။ ပို၍ဆိုးသည်မှာ လုံးဝ နေ့ည မအိပ်တော့ခြင်းဖြစ်သည်။

သည်လိုနှင့် ကျွန်တော် လုံးဝ အိပ်စက်ခြင်း မပြုပဲ ထိုင်လိုက်ထလိုက် လမ်းလျှောက်လိုက် လုပ်နေသည်မှာ (သုံး) ရက် (သုံး) ည တိုင်ခဲ့ပြီး လေးရက်မြောက် နေ့လည်ခင်းတွင်

“ အေးဘုံရေ ... ကိုယ့်သီချင်း ရေဒီယိုက လာနေတယ် မဟုတ်လား ”

“ မလာပါဘူး .. ဒီမှာ ရေဒီယိုမှ မရှိတာ ”

“ ကြားနေရတယ်ကွ၊ ရပ်ကွက်ထဲက စပီကာများ ဖွင့်နေသလား ”

“ ဟင့်အင်း ... မဖွင့်ပါဘူး ”

“ ဖွင့်နေပါတယ်ကွာ .. ကိုယ်ကြားနေရတာပဲ ”

ပြောမည့်သာပြောရ .. ကျွန်တော်က နားလေးပြီး အေးဘုံက နားအလွန်ပါးသည်။

‘ ငါ့စိတ်က ထင်နေတာပါလေ ’ ဟု စိတ်ကို တင်းသော်လည်း ကျွန်တော့်သီချင်းသံကို ကြားနေရသည်မှာ အသေအချာပါ။ ခက်တာက မဟုတ်မှန်းလည်း တစ်ဖက်က သိနေပြန်ခြင်းပင်။ ထိုစဉ်၌ ကျွန်တော့်စိတ်သည် ထိလွတ်ထိလွတ် ဖြစ်နေဟန်တူ၏။ သီချင်းသံတွေလည်း ပို၍ပို၍ ကျယ်လာပါသည်။ နားပိတ်ထားလည်း မရပါ။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဒါသည် မဟုတ်မှန်းလည်း သိနေပြန်ပါသည်။ တော်တော် အခံရခက်သည့် ကိစ္စပါပဲ။

“ ဆရာကြီးဆီ သွားအကြောင်းကြားပေးပါကွာ ” ဟု ခိုင်းရသည်။ ဆရာကြီးကတော့ သည်းခြေဆေးသာ မှန်မှန်သောက်၊ တရားမှတ်၊ စိတ်ငြိမ်အောင်ထား လို့သာ ညွှန်ကြားပါသည်။

“ အိပ်ဆေးလေးများ မရနိုင်ဘူးလား ခင်ဗျာ ”

“ ကျွန်တော်တို့ဆေးရုံက အနောက်တိုင်းဆေး မသုံးဘူးဗျ ”

ခက်ပြီ။ အိပ်ပျော်သွားလျှင် အသံတွေ ပျောက်ကုန်မှာကို အလိုလို သိနေ၏။ အိပ်လို့ကလည်း ဘယ်လိုမျှမရ။ တရားမှတ်ဖို့ နေနေသာသာ တစ် .. နှစ် .. သုံး .. လေး ရေတွက်တာပင် တစ်ထောင်ကျော် သွားသည်။ ငိုက်ခနဲပင် မဖြစ်။ အသံဗလံတွေသာ ပို၍ ညံ့လာသည်။

ငါးရက်မြောက်သောနေ့တွင် ပို၍ဆိုးလာသည်။ အသံများ ကျယ်လောင်ရုံ မကတော့ဘဲ ပြတင်းပေါက် များဆီမှ ပြုတစ်ပြုတစ်လုပ်ပြီး သရဲများက ကိုယ်ထင်ပြုပြီး ကျွန်တော့်သီချင်း တွေကိုအော်ဟစ် သီဆိုနေကြလေပြီ။ တစ်ခု သတိထားမိသည်မှာ ကျွန်တော်သည် သရဲကို မမြင်ဘူးသောကြောင့် ခုကျွန်တော့်ထံ ရောက်လာကြကုန်သော သရဲအထီးအမတို့သည် တစ်ကိုယ်လုံး ခြေဖျားမှ ငယ်ထိပ်အထိ ‘သားရေ’ ဝတ်စုံနက် ကြီးများကို ခြံလွှမ်းဝတ်ဆင် ထားကြခြင်းပင်။ ဒါသည်ပင် သရဲမမြင်ဘူးသော သရဲအတွေ့ အကြုံမရှိသော

ကျွန်တော်က စိတ်ကူးဖြင့် ဖန်တီးယူလို့မျှ မရသဖြင့် သရဲကို ပုံမဖော်တတ်တာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ တစ်နည်းဖြင့် သိစိတ်က ‘ ဒါတွေဟာ ငါ့စိတ်ထင်နေတာပါ ’ ဟု ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြန်ဆုံးမ နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဒါ့ကြောင့်... ကျွန်တော့်စိတ် ထိလွတ်ထိလွတ် ဖြစ်နေတာဟု ပြောရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သိစိတ်နှင့် မသိစိတ် လွန်ဆွဲနေပါသည်။ အရက်မကြောင် တကြောင်ဘဝ ဆိုကြပါစို့ရဲ့။ (နောင်မှ သိရသည်မှာ ဒါသည် ကျွန်တော်၏ ဦးနှောက်အင်အားကောင်းမှု၊ အသိဉာဏ်ရင့် ကျက်မှုတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ သာမန်လူဖြင့် လုံးဝ အရက်ကြောင်သွားပါပြီတဲ့)

“ မဖြစ်ဘူး အေးဘုံရေ ... သရဲတွေ များသထက်များလာပြီ ”

“ အို ... မဟုတ်ကဟုတ်က .. ကိုရယ် စိတ်ထိန်းပါ ”

“ ထိန်းတာပဲ ... မဟုတ်မှန်းလည်း သိနေတာပဲ .. ဒါပေမဲ့ မြင်နေရတာ ဘယ်နှယ့်လုပ်မလဲ .. ခုဆို သရဲတွင် မကဘူး မှင်စာလေးတွေပါ ကိုယ့်အိပ်ရာပေါ် တက်နေကြပြီ ”

အတန်ကြာမျှ အေးဘုံနှင့် အချီအချ စကားဆိုပြီးသောအခါ ကျွန်တော့်စိတ် မူမမှန်တော့ကြောင်း အေးဘုံ သိသွားပုံရသည်။ (ဒါကိုလည်း ကျွန်တော်က ရိပ်မိနေပါသည်။)

“ ခဏနေဦး .. ဆရာကြီးနဲ့ သွားတိုင်ပင်လိုက်ဦးမယ် ”

ကျွန်တော့်အား လူနာစောင့်နှင့် ထားခဲ့ပြီး အေးဘုံ ထွက်သွားသောအခါ ...

“ ဗျိုဆရာ .. အပုပ်နဲ့တွေ့ မရဘူးလားဗျ ” ဟု ကျွန်တော်က မေး၏။

“ မရပါဘူးဆရာ ”

“ ကျွန်တော့် နှာခေါင်းထဲတော့ လူသေကောင် ပုပ်နဲ့တွေ့ ရနေတယ် .. ကိုင်း .. ဟိုဆေးပုလင်းလေး ခဏကမ်းပေးစမ်းပါဗျာ ” ဟု စားပွဲပေါ်ရှိ ဗန်းထဲမှ သွေးဆေးပုလင်းကို တောင်းယူလိုက်သည်။ လက်ထဲရောက်သည်နှင့် ...

“ သွားရောလဟယ် ” ဆိုပြီး ပြတင်းပေါက်မှ ပြုတစ်ပြုတစ် လုပ်နေသော သူရဲတစ်ကောင်ကို လှမ်းထု လိုက်ရာ ပြတင်းမှန် ကွဲလေသည်။ ပြတင်းမှန် ကွဲသွားတာကိုလည်း သိစိတ်ကသိနေပြီး သူရဲမူကား မသိစိတ်ကြောင့် ထွက်မပြေးပါပေ။ ဆရာကြီး ရောက်လာပြီး စမ်းသပ်တာကို သိနေပါသည်။ ဆေးတစ်မျိုး ထပ်တိုက်တာကိုလည်း သောက်ပါသည်။ စိတ်ကို ငြိမ်အောင်ထားဖို့ သတိပေးတာကိုလည်း သိပါသည်။ သို့သော် ...

“ ဆရာကြီး ကျွန်တော့်ကို ဆေးရုံက ဆင်းခွင့်ပြုပါ။ ကျွန်တော် မခံနိုင်တော့ဘူး ”

“ ဟာ .. ဆင်းသွားရင် ပိုဆိုးမှာပေါ့ ... နောက်သုံးလေးရက်ဆို ကောင်းသွားမှာပါ ”

ဆရာကြီးကို ကြည့်ရသည်မှာ ကျွန်တော့်အပေါ် စေတနာ ထားတာလည်းပါသည်။ ကျွန်တော် အရက်လုံးဝ ပြတ်သွားစေချင် တာလည်းပါသည်။ ဒါကိုပင် လူရိပ်လူကဲ ဖမ်းတတ်နေပါသည်။ သို့သော် .. ဆရာကြီးနှင့် ပြောနေစဉ်မှာပင် သရဲများက ကျွန်တော့်ကို ဝိုင်းကြီးပတ်ချာလှည့်ပြီး သီချင်းဆို ကပြနေကြသည်က တစ်ဖက် ဖြစ်နေပြန်သည်။

သည်လိုနှင့် သရဲများနှင့် နှစ်ပါးသွားနေခဲ့ရာ နောက်နေ့မနက်တွင် ကျွန်တော့်အဖေနှင့် အမေပါ ရောက်လာပြီး ဆရာကြီးနှင့် ဆွေးနွေးကြပါသည်တဲ့။ နောက်ဆုံး ဘယ်လို စည်းရုံးလိုက်ကြသည်မသိ ကျွန်တော် ဆေးရုံမှ ဆင်းခွင့် ရပါတော့သည်။

ထူးခြားသည်မှာ ဆေးရုံမှ ပြန်ထွက်တော့ သရဲတွေ ဆေးရုံမှာကျန်ရစ်ခဲ့ကြပြီး အပြန်တစ်လမ်း လုံး နိုင်ငံခြားသားတွေ ပြည့်နှက်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ပျံတွေကလည်း ကောင်းကင်မှာ တဝေါဝေါ ပျံဝဲနေကြသည်ကို မြင်နေရပါသည်။ ကျွန်တော်၏ မော်တော်ကားမှာ ‘ ဟစ်တလာ ’ စစ်တိုက်သော ‘မာစီဒီး’

အမျိုးအစား ပုံဟောင်းဖြစ်လေရာ ... နိုင်ငံခြားသားများက အလေးပြုကြလေသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း တစ်လမ်းလုံး ပြန်အလေးပြုနေပါသည်။

“ သား ... ငြိမ်းချမ်းသော စိတ်ကို မွေးမြူကျင့် ”

ဟူ၍ အမေက သတိပေးရင်း ပါဠိလို ရွတ်ဖတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကမူ

“ ဒါတွေဟာ ကျွန်တော့်စိတ်က ထင်နေမှန်း သိပါတယ် မေမေ .. ဒါပေမဲ့ .. မြင်နေရတာ ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ ”

ကျွန်တော့်အဖေကမူ ဘာမျှ မပြောနိုင်ရှာပေ။ စိတ်ညစ်လျှင် ပြုမြဲအတိုင်း သူ့ခေါင်းကို လက်ကိုင်ပုဝါ အထုံးလုပ်ပြီး ချီထားလျက် ကားမောင်းနေပါသည်။

“ ဒေါက်တာအုန်းမောင်ဆီသာ တန်းမောင်းပါ ” ဟု ကျွန်တော်ကပင် သတိပေးခဲ့ပါသည်။

“ ဆေးရုံမှာ ဒီအချိန် ရှိပါ့မလား ”

“ အိမ်ကိုသာမောင်းပါ ကျွန်တော်လမ်းပြမယ် ”

ကျွန်တော်သည် တစ်လမ်းလုံး အလေးတွေပြုလိုက် စစ်တိုက်လိုက်လုပ်ရင်း ဘယ်သူမှမသိသော ဒေါက်တာအုန်းမောင် (စာရေးဆရာ စိတ်ရောဂါ အထူးကုဆရာဝန်ကြီး) အိမ်သို့ ကောင်းမွန်စွာ လမ်းပြနိုင်ခဲ့ ပြန်ပါတော့သည်။

“ ကိုသုမောင် ကျွန်တော့်ကို သိတယ်မဟုတ်လား ”

“ သိပါတယ်ဆရာ ကျွန်တော်ပဲ ဒီကို လမ်းပြလာတာပါ ”

“ ခင်ဗျား ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး ... အိပ်ရေးဆက်တိုက်ပျက်လို့ နည်းနည်း စိတ်ဂယောင်ခြောက်ခြား ဖြစ်တာပါ .. ”

“ ကျွန်တော် ဆေးရုံတက်ချင်တယ်ဆရာ ”

“ ရပါတယ် .. ကျွန်တော်စီစဉ်ပေးမယ် ”

“ လေယာဉ်တွေ မြင်ရသေးလား ”

“ မြင်နေရတုန်းပဲဆရာ ”

ကျွန်တော့်ကို သီးသန့်ခန်းတစ်ခန်းသို့ ပို့ကြပါသည်။ ကုတင်ပေါ်မှာ လှဲစေပါသည်။ ဆရာအုန်းမောင် ဆေးသွားယူနေစဉ် ... ကျွန်တော့်အနီးတွင် အဖေ၊ အမေနှင့် အေးဘုံတို့ ရှိနေကြပါသည်။ [ကျွန်တော့်ကို စောင့်ရှောက်ရန်ဟု သူငယ်ချင်း ကဗျာဆရာမောင်ငယ်သွေး(ကွယ်လွန်) ကလည်း ရှိနေပါသည်။]

ကြားဖြတ်၍ ရယ်စရာ ပြောရဦးမည်။ ထိုတွင် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဘယ်လို ဖြစ်သွားသည်မသိ။ ဦးခေါင်းမှာ လက်ကိုင်ပုဝါအထုံး ပြုစည်းထားသော အဖေ့ကို လူနာတစ်ယောက်ဟု မြင်လာပါသည်။ အဖေနေမကောင်းလို့ ဆေးရုံကို ကျွန်တော်က လိုက်ပို့သည်ဟု ထင်လာသည်။

ထို့ကြောင့်

“ အဖေ ... ဘာမှ စိတ်မပူနဲ့နော် ... ကောင်းသွားမှာပါ ... ကျွန်တော် ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေး သွားဝယ်ပေးမယ် ”

ပြောပြောဆိုဆို အခန်းအပြင်သို့ လှစ်ခနဲ ထွက်သွားပါတော့သည်။ ကျွန်တော့်ကို သူငယ်ချင်း ငယ်သွေးက လိုက်ဆွဲပါသည်။

“ ဟာ ... ငါ့အဖေကို ဆေးရုံတင်ထားခဲ့ရမှာကွ။ ဆေးလေးဘာလေး ဝယ်ပေးဦးမှပေါ့ ”

“ သောက်တလွဲတွေ မပြောနဲ့ကွာ၊ ဆေးရုံတက်ရမှာက မင်း ”

အခန်းဝတွင် ငယ်သွေးနှင့်ကျွန်တော် ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်နေချိန်မှာပင် ဆရာအုန်းမောင် ဆေးထိုးအပ် ကိုင်ပြီး ပြန်ရောက်လာရာ ကျွန်တော်သာ လူနာအစစ် ဖြစ်ကြောင်း သိသွားပြန်ပါသည်။

“ ကိုင်း .. ကိုသုမောင် ကုတင်ပေါ်တက် ”

ကျွန်တော်လည်း အလိုက်သင့်ပင် မွေ့ယာပေါ် တက်လှဲလိုက်ရာ ဆရာက ကျွန်တော့်လက်ဖျံ ကြောအတွင်းသို့ ဆေးတစ်လုံး ထိုးသွင်းပေးလိုက် ပါတော့သည်။ ဆေးအာနိသင် မည်မျှပြင်း၍ ကျွန်တော် မည်သို့ အိပ်ပျော်သွားသည်မသိ။ နောက်တစ်နေ့ ကျွန်တော် အိပ်ရာကနိုးတော့ နံနက် ၁၁ နာရီလောက်ပင် ရှိနေပါပြီ။ လူလည်း လန်းဆန်းနေပါသည်။ သို့သော် ... စိတ်ကမသန့်သေးပေ။ ထို့ကြောင့် ဝရံတာသို့ ထွက်ခဲ့ပြီး မိုးကောင်းကင်အနံ့ လျှောက်ကြည့်နေပါသည်။ မောင်ငယ်သွေးက

“ ဟေ့ကောင် ... ဘာကြည့်နေတာလည်း ”

“ လေယာဉ်တွေ ရှိသေးလားလို့ပါကွာ ”

“ နင့်ကြီးတော်ယောကျ်ား လေယာဉ်တွေ စကထဲက မရှိဘူး ”

“ အေးပါ ... ငါသိပါတယ် .. မြင်များမြင်ဦးမလားလို့ ”

“ ဟေ့ကောင် စိတ်ကိုထိန်းစမ်း ”

“ ထိန်းစရာ မလိုပါဘူး ... ငါသိပါတယ် .. စကတည်းက ငါ အရက်ကြောင်ချင်သလို ဖြစ်နေမှန်း အလိုလို သိနေတယ် ”

ထိုစဉ် ဆရာအုန်းမောင် ရောက်လာပါသည်။

“ ဘယ့်နှယ်လဲ ကိုသု ”

“ ကောင်းသွားပါပြီဆရာ ”

“ ကောင်းပေမဲ့ တစ်ပတ်လောက်တော့ နေလိုက်ပါဦး ”

“ ဆရာကလည်းဗျာ ”

“ မဟုတ်ဖူးဗျ၊ ခုနှယ် ချက်ချင်းဆင်းရင် ခင်ဗျား ပြန်သောက်မိမှာ သေချာပါတယ်၊ ကျွန်တော် အရက်ဖြတ်ပေးခဲ့တဲ့ လူတွေ မနည်းတော့ဘူး .. ကျွန်တော့်စကား နားထောင်ပါ ”

ကျွန်တော် ခေါင်းညိတ်လိုက်ပါသည်။

သောကြာစာစောင်

အမှတ် (၄၅၈)၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်။

ဤတွင် သုမောင်၏ အရက်သမားအမှားတစ်ခါ ပြီး၏။

သုမောင်

အရက်သမားအမှားတစ်ပါး

P O Z A R